Vol.5 | No .1284 | Tue.Jan1. 2019 | سه‌شنبه ۱۱ دی ۱۳۹۷ | ۲۴ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۲۸۴ | ۱۶صفحه | قیمت:۲۰۰۰تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار -- | یورو -- | تمام‌سکه ۳۷۲۵۰۰۰ تومان | شاخص بورس ۱۶۱۴۰۵

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار دبیر کل جهاد اسلامی فلسطین مطرح کردند

بشارت پیروزی‌های بزرگ‌تر از به زانو درآوردن ۴۸ ساعته رژیم صهیونیستی

صفحه ۲

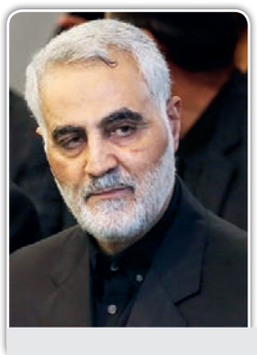

فرمانده نیروی قدس سپاه در یک گفت‌وگوی تلویزیونی

عملیات کربلای چهار یک عملیات اصلی بود

صفحه ۲

سخن نخست

مطالبه سیاست رونق زایی بودجه

سیداحسان خاندوزی

در خصوص اقتصاد ایران و مساله بودجه چند واقعیت شده را باید در نظر گرفت: ۱- بودجه‌های ایران حتی با پذیرش درآمد نفتی و فروش اوراق (استقراض از جامعه)، همواره با کسری واقعی بسته می‌شود: اولا به دلیل تمایل بازیگران سیاسی به بیش برآوردی درآمدها تا بتوانند مخارج جاری و عمرانی را فربه‌تر بنویسند در حالی که می‌دانند عملا بخشی از درآمدها محقق نمی‌شود، ثانیا به دلیل عدم درج کامل انواع بدهی‌های دولت.

۲. در پژوهش‌ها، تنها بخشی از مخارج بودجه دارای اثر مثبت بر تولید و اشتغال است یعنی هزینه‌های عمرانی دولت (کمتر از ۱۵ درصد کل بودجه عمومی).

همین صفحه

یادداشت

تحمیل تکالیف نابه‌جا

فرهاد فزونی

در ایران تفکر مربوط به بهره‌برداری مناسب از منابع پایان‌پذیر و ثروت‌های بین‌نسلی سابقه دیرینه دارد و این موضوع اولین‌بار در قوانین بودجه سال‌های ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ «حساب ذخیره مملکتی» که عواید نفت جنوب در آن واریز می‌شد، مورد توجه قرار گرفت و مطابق آن بین درآمدهای نفتی و سایر درآمدهای دولت...

صفحه ۱۴

مرکز پژوهش‌های مجلس از تحولات اقتصادی سال آینده گزارش می‌دهد

۳ سناریو صادرات نفت ایران در ۹۸

همین صفحه

رییس جمهور در بازدید از مرکز ملی راهبری شبکه برق کشور:

مدیریت «آب» بر مبنای خشکسالی باشد

۷

عکس: PRESIDENT.IR

راه و شهرسازی

سناریوهای رونق و رکود مسکن تا پایان سال

شهلا روشنی |

کمتر از سه ماه دیگر سال ۱۳۹۷ به پایان می‌رسد. این در حالی است که از ابتدای سال جاری تا ابتدای دی‌ماه تعداد معاملات آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران بالغ بر ۹۷ هزار و ۹۰۰ واحد مسکونی بود که در مقایسه با مدت مشابه سال پیش ۲۵.۶ درصد کاهش را نشان می‌دهد، در این مدت متوسط قیمت یک متر مربع واحد مسکونی در شهر تهران ۷ میلیون و ۵۴۰ هزار تومان بوده است که نسبت به مدت مشابه سال قبل از افزایش ۶۳.۹ درصدی حکایت دارد در کورد واحدهای ۵۰ تا ۷۰ متری همچنین براساس آمارهای بانک مرکزی در تمامی ماه‌های سال جاری تعداد معاملات واحدهای کمتر از ۸۰ متر بالای ۵۵ درصد بوده است؛ و همچنین بر اساس این آمارها میزان خرید‌وفروش معاملات مسکن ۵۰ تا ۶۰ متری رکورددار معاملات واحدهای زیر ۸۰ متر مربع است.

۹

کلان

توقف اعلام نرخ تورم بانک مرکزی و سوالات بی‌جواب

۳

سخن نخست

مطالبه سیاست رونق زایی بودجه

سید احسان خاندوزی |
استادیار دانشگاه علامه طباطبایی |

در خصوص اقتصاد ایران و مساله بودجه چند واقعیت آشکار شده را باید در نظر گرفت:

۱- بودجه‌های ایران حتی با پذیرش درآمد نفتی و فروش اوراق (استقراض از جامعه)، همواره با کسری واقعی بسته می‌شود: اولا به دلیل تمایل بازیگران سیاسی به بیش برآوردی درآمدها تا بتوانند مخارج جاری و عمرانی را فربه‌تر بنویسند در حالی که می‌دانند عملا بخشی از درآمدها محقق نمی‌شود، ثانیا به دلیل عدم درج کامل انواع بدهی‌های دولت.

۲- در پژوهش‌ها، تنها بخشی از مخارج بودجه دارای اثر مثبت بر تولید و اشتغال است یعنی هزینه‌های عمرانی دولت (کمتر از ۱۵ درصد کل بودجه عمومی) .اتفاقا سال ۱۳۹۸ هم به جهت رشد منفی تولید و هم کاهش اشتغال و اوجگیری بیکاری، احتمالا بدترین سال دوران جناب آقای روحانی محسوب خواهد شد و بنابراین مطالبه افزایش مخارج عمرانی، مطالبه به حقی است که می‌تواند بخشی از این فشار را برای تولیدکنندگان و بالطبع قدرت خرید خانوارها و طرف تقاضای اقتصاد و ایجاد اشتغال، جبران کند.

۳- در شرایط تورمی، فروش اوراق و استقراض از جامعه نمی‌تواند راهکار مناسبی برای افزایش مخارج دولت باشد زیرا اوراق تنها با نرخ‌های سود بالا به فروش می‌روند که به معنای رشد بسیار سریع بدهی‌های دولت خواهد بود. همچنین وقتی بازار مالی، عمیق نیست، فروش اوراق دولتی، منبع زیادی برای تامین مالی بخش خصوصی از جامعه باقی نخواهد گذاشت و مزاحم آن به‌شمار می‌رود.

۴- پس کدام منبع؟ در تحریم‌ها نباید امید زیادی به فروش نفت داشت، افزایش گذشته نرخ ارز نیز به دلیل نرخ ارز کالاهای اساسی و دارو، درآمد زیادی نصیب نمی‌کند. صندوق توسعه ملی نیز منابع نقد قابل اتکاء ندارد. البته امکان کسب درآمد بیشتر از فرارهای مالیاتی هنگفت وجود دارد لکن فراموش نکنید که اگر طرف‌های سیاسی ماجرا را نیز قانع کنید (که متاسفانه حتی در سفته‌بازانه‌ترین روزها نیز دولت و مجلس حاضر به وضع پایه مالیاتی بازدارنده نشدند)، این ابزار نمی‌تواند در کمتر از یک‌سال درآمد ویژه‌ای نصیب دولت کند.

۵- توجه کنید که مطالبه اقتصاد برای رفتار ضدچرخه‌ای یعنی افزایش مخارج عمرانی، ایراد تورم‌زایی ندارد حداقل الان. از آنجا که منشأ تورم، افزایش هزینه‌های تولید و قیمت تمام‌شده محصولات (متاثر از تحریم و شوک ارزی) است و همزمان از قدرت طرف تقاضا در بازارها (غیر از بازار دارایی) کاسته شده است، بالابردن مخارج دولت حتی در صورت کسری بودجه یا سیاست پولی انبساطی، تاثیر قابل توجهی بر افزایش تورم نخواهد داشت.

۶- اگر دولت و مجلس بخواهند سیاست اقتصادی دولت اول آقای روحانی را در پیش بگیرند، باید از هر دو کانال اثربخش سیاست پولی و مالی بر بخش واقعی اقتصاد ناامید باشیم. دولت یازدهم میزان بودجه عمرانی به قیمت‌های واقعی را چندان افزایش نداد (سیاست مالی) و همچنین (جز یک ماه برای صنعت خودرو) پایه پولی را برای تحریک بخش‌های تولیدی به کار نگرفت (سیاست پولی).

نویسنده از شش واقعیت فوق نتیجه می‌گیرد: مطالبه اعمال سیاست ضدچرخه‌ای در بودجه سال آینده بسیار معقول و بلکه حیاتی است اما با توجه به واقعیات مذکور، راهکاری جز افزودن بر کسری بودجه دولت از محل استقراض از بانک مرکزی وجود ندارد. انتشار اوراق نیز در این شرایط اقتصاد کلان، تورم و نرخ‌های بهره انتظاری، راهبرد پرمخاطره‌ای است. تیم اقتصادی دولت باید به راهبرد مالی و پولی برای کاستن از رکود ۱۳۹۸ می‌رسید که ظاهر لایحه بودجه نشانی از این راهبرد دارد. اکنون آینده اثربخشی تحریم‌ها در دست مجلس است و بیش از هر چیز نیازمند دو امر هستیم: اول بازنگری در رویکرد اقتصادی سال‌های قبل و استفاده «فعال» از سیاست پولی و مالی برای کاستن از اثر تحریم‌ها، دوم شهامت در اعلام اتخاذ برنامه استقراض هدفمند دولت برای طرح‌های عمرانی خاص، به‌عنوان یک سیاست مالی.

بودجه

بودجه ۹۸ سخت‌ترین بودجه از بعد از جنگ تاکنون بوده است

نایب‌رییس کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: با توجه به اینکه سال آینده سال سختی پیش‌بینی می‌شود در لایحه بودجه شرایط درآمد دولت در نظر گرفته شده اما در مجموع دولت در آن به اقشار آسیب‌پذیر، بازنشستگان، حقوق‌بگیران و اشتغال توجه ویژه داشته است. هادی قوامی در گفت‌وگو با ایرنا، افزود: ۱۵ موسسه بین‌المللی قیمت نفت را بالای ۶۲ دلار پیش‌بینی کرده‌اند، عربستان سعودی قیمت نفت را بالای ۷۳ دلار در نظر گرفته است ولی در لایحه بودجه ما، قیمت نفت زیر ۵۵ دلار در نظر گرفته شده تا اگر بودجه تحقق پیدا نکرد و قیمت‌ها کمتر شد، به بودجه آسیب وارد نشود و اگر بیشتر از رقم ۵۵ دلار محقق شود، دست دولت در سال آینده باز خواهد بود. او خاطرنشان کرد: این پیش‌بینی و احتیاط یکی از نقاط قوت بودجه است، در بودجه ۹۸ فروش نفت حدود یک و نیم میلیون بشکه در نظر گرفته شده و تلاش شده است هزینه‌ها ۸ هزار میلیارد تومان کاهش پیدا کند. با توجه به تورم ۱۵ درصدی، کل بودجه دولت حدود ۵.۴ درصد رشد داشته است. وی افزود: بودجه ۹۸ سخت‌ترین بودجه بعد از جنگ تاکنون بوده است.

پژوهش

مرکز پژوهش‌های مجلس از تحولات اقتصادی سال آینده گزارش می‌دهد

۳ سناریو صادرات نفت ایران در ۹۸

تعادل |

مرکز پژوهش‌های مجلس در آخرین گزارش بودجه‌ای خود به پیش‌بینی رشد اقتصادی سال ۱۳۹۸ پرداخت .بنا بر آخرین پیش‌بینی بازوی پژوهشی مجلس، رشد اقتصادی کشور در سال ۱۳۹۸ بین ۴.۵- درصد تا ۵.۵- درصد خواهد بود . در این گزارش آمده است: عملکرد بخش حقیقی اقتصاد در سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ بیش از هر چیز متأثر از وضع تحریم‌های جدید و بحران ارزی است. با توجه به ماهیت نسبتاً مشابه تحریم‌های اقتصادی جدید امریکا با تحریم‌های دور قبلی و واکنش‌های عملی فعالان اقتصادی کشورهای طرف معامله، انتظار می‌رود در سال ۱۳۹۸ شاهد وضعیت نسبتاً مشابهی با سال ۱۳۹۱ از حیث تأثیر بر عملکرد بخش حقیقی باشیم. بررسی وضعیت کلی عملکرد اقتصاد در ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۷ این موضوع را تأیید می‌کند. در این دوره شاهد جهش ارزی، افت تولید برخی صنایع و افزایش سطح عمومی قیمت‌ها بوده‌ایم که انتظار می‌رود، عملکرد تولید و بخش حقیقی اقتصاد را تحت تأثیر قرار دهند. این مرکز با اشاره به سناریوهای مطرح شده در صادرات نفت کشور آورده است: سناریوهای در نظر گرفته شده برای پیش بینی عملکرد اقتصاد به شرح زیر هستند:

سناریو اول: افت میانگین حدود ۸۰۰ هزار بشکه در روز برای صادرات نفت و میعانات گازی در نیمه دوم سال ۱۳۹۷ (میانگین ۱/۹ میلیون بشکه در روز صادرات نفت و میعانات در کل سال) و میانگین روزانه یک میلیون بشکه صادرات نفت و میعانات گازی در سال ۱۳۹۸.

سناریو دوم: افت میانگین حدود ۱/۶ میلیون بشکه در روز برای صادرات نفت و میعانات گازی در نیمه دوم سال ۱۳۹۷ (میانگین حدود ۱/۵ میلیون بشکه در روز صادرات نفت و میعانات در کل سال) و میانگین روزانه ۹۰۰ هزار بشکه صادرات نفت و میعانات گازی در سال ۱۳۹۸. با در نظر گرفتن این سناریوها و عملکرد مورد انتظار بخش‌های اقتصادی، پیش بینی می‌شود در سال ۱۳۹۷ رشد اقتصادی ایران در سناریو اول ۲/۶ -و در سناریو دوم ۵/۵ -درصد باشد. این میزان برای رشد بدون نفت به ترتیب ۰/۵ ۱ -درصد برآورد می‌شود. همچنین با در نظر گرفتن عواملی همچون وضعیت صادرات نفت، بودجه دولت و در نتیجه تأثیر آن بر بخش ساختمان و خدمات عمومی در طرف عرضه اقتصاد (و واردات و صادرات (و تأثیر آن بر بخش‌های صنعت و بازرگانی رشد سال ۱۳۹۸ بین ۵/۵ -تا ۴/۵ -درصد پیش بینی می‌شود. برآوردهای انجام شده در سناریوهای یک و دو، با فرض تداوم شرایط موجود صورت گرفته است. این در حالی است که بطور بالقوه سیاست‌گذار خواهد توانست با اتخاذ سیاست‌های فعالانه مناسب در وضعیت جدید و کاهش تهدیدها و بهره‌گیری از فرصت‌های ناشی از آن، تبعات منفی را کاهش دهد. پیش از این مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، با در نظر گرفتن همه تهدیدها و امکانات و فرصت‌های موجود، برنامه‌ای عملیاتی با عنوان «برنامه فعالانه ضدتحریم» تهیه کرده و در اختیار سیاست‌گذاران ذی‌ربط قرار داده است. برآوردهای انجام شده نشان می‌دهد که با فرض اجرای برنامه مذکور، رشد اقتصادی بدون نفت تا ۱ درصد در سال ۱۳۹۷ و ۳ درصد در سال ۱۳۹۸ افزایش یابد. به عبارت دیگر بطور بالقوه و با فرض اتخاذ تدابیر فعال سیاستی، رشد اقتصادی بدون نفت در سال جاری و سال ۱۳۹۸ می‌تواند مثبت باشد.

نرخ تورم

گزارش این مرکز همچنین در خصوص نرخ تورم در سال ۱۳۹۸ حاکی است که پس از تجربه تورم تک رقمی در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ که متأثر از سیاست‌های اتخاذ شده در حوزه نرخ سود بانکی بود و با توجه به وضعیت نامناسب نظام بانکی و رشد نامتناسب نقدینگی، که به نوعی «تعویق انداختن تورم» محسوب می‌شد، نرخ تورم در سال ۱۳۹۷ روندی صعودی به خود گرفت ودر آبانماه ۱۳۹۷ به ۱۸/۴ درصد رسید و با توجه به افزایش قابل توجه نرخ تورم نقطه به نقطه (۳۹/۹ درصد در آبان‌ماه) این روند صعودی در ادامه سال نیز تداوم خواهد داشت. بررسی‌ها نشان می‌دهد مهم‌ترین عوامل افزایش تورم در ۹ ماهه اول سال ۱۳۹۷، تغییر در ترکیب نقدینگی و افزایش سرعت گردش پول، نقدینگی افزایش یافته در سال‌های اخیر و افزایش نرخ ارز بوده است. تورم در ادامه سال می‌تواند تحت تأثیر عوامل متعددی از جمله رشد نقدینگی و سرعت گردش پول، تحولات نرخ ارز، کسری بودجه، افزایش قیمت حامل‌های انرژی باشد. از مجموع عوامل مطرح شده می‌توان نتیجه گرفت که تحولات شاخص قیمت مصرف‌کننده در ادامه سال ۱۳۹۷ و سال ۱۳۹۸ تا حد زیادی تحت تأثیر سیاست‌گذاری‌ها و انتظارات خواهد بود.

گزارش

معاون وزارت کشور خبر داد

اعطای تسهیلات برای سرمایه‌گذاری در ۱۰ استان

دبیر شورای توسعه و امنیت پایدار شرق و غرب کشور، از اعطای تسهیلات و مشوق‌های ویژه به فعالین اقتصادی بخش خصوصی اعم از داخلی و خارجی و بخش تعاونی برای سرمایه‌گذاری توسعه‌ای در ۱۰ استان کشور خبر داد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور، بابک دین‌پرست اظهار داشت: در راستای تحقق اهداف و سیاست‌های توسعه‌ای دولت تدبیر و امید و با پیگیری‌های شورای توسعه وامنیت پایدار شرق و غرب کشور، بالاخص وزیر کشور به عنوان رییس شورا، حمایت‌های ویژه رییس‌جمهوری و همراهی اعضاء دولت؛ به‌منظور تشویق، ترغیب و تسهیل سرمایه‌گذاری بخش خصوصی (داخلی وخارجی) و بخش تعاونی، با هدف ارتقاء شاخص‌های توسعه و رفع محرومیت در مناطق تحت پوشش شورای توسعه وامنیت پایدار شرق و غرب کشور، با ابلاغ تصویب نامه‌های موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی؛ «توسعه و تسهیل سرمایه‌گذاری توسعه‌ای درمناطق شرق و غرب کشور» و پس از تصمیمات هیات وزیران، مشوق‌ها و معافیت‌های زیر برای (۱۰) استان کشور، تا پایان قانون برنامه ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران تعیین و ابلاغ شده است.

وی اظهار داشت: ۱۰ استان شامل؛ استان‌های آذربایجان غربی، کردستان، کرمانشاه و ایلام درغرب کشور و خراسان رضوی، خراسان شمالی، خراسان جنوبی، کرمان، سیستان وبلوچستان و هرمزگان در شرق کشور است.

معاون هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منطقه‌ای وزارت کشور تصریح کرد: بر این اساس استان‌های موصوف، مشمول تبصره (۱) ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم- مصوب ۱۳۸۰هستند و تمامی سرمایه‌گذاری‌های انجام شده توسط بخش خصوصی (اعم از داخلی و خارجی) و بخش تعاونی و همچنین کسب و کارهای خُرد و خانگی مددجویان تحت حمایت نهادهای حمایتی در منطقه شرق و غرب کشور موضوع این تصویب نامه، توسط دولت و از طریق نظام بیمه کشور در برابر حوادث ضد امنیتی به صورت صد درصد تضمین می‌شود.

دین‌پرست ادامه داد: درهمین راستا با همکاری رییس کل بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، مدت اجرای تضمین نامه قبلی که در تاریخ ۱۳۹۱/۱۲/۲۷ منقضی شده بود؛ تا پایان برنامه ششم توسعه کشور تمدید و مراتب طی بخشنامه‌ای به عنوان مدیران عامل کلیه شرکت‌های بیمه‌گر ابلاغ شد. دبیر شورای توسعه و امنیت پایدار شرق و غرب کشور یادآور شد: نرخ سود تسهیلات ریالی و ارزی اعطایی و همچنین سرمایه در گردش برای ایجاد و توسعه واحدهای تولیدی صنعتی، معدنی، کشاورزی، فرهنگی، خدماتی و گردشگری مناطق موضوع این تصویب نامه، تا پایان برنامه ششم توسعه و به میزان پنجاه درصد نرخ مصوب شورای پول و اعتبار تعیین می‌شود ومابه التفاوت تا نرخ مصوب، هرسال در بودجه سنواتی درج می‌شود.

دین‌پرست خاطرنشان کرد: با همکاری صمیمانه سازمان برنامه و بودجه کشور، به ویژه معاون رییس‌جمهوری و رییس سازمان، اجرای تصویب نامه مذکور که بدلیل موانع موجود، درطول سال‌های گذشته و قریب به ۸ سال متوقف مانده بود، در دستور کار پیگیری شورا قرار گرفت و نهایتاً به منظور امکان اجرای این بند از تصویبنامه، مراتب طی نامه رسمی معاون رییس‌جمهوری و رییس سازمان برنامه و بودجه کشور، به عنوان رییس کل بانک مرکزی منعکس و متعاقباً مراتب از طریق بانک مرکزی نیز به مدیران عامل بانک‌های کشور ابلاغ شده است. وی اشاره کرد: سالانه علاوه برسهم معمول استان‌های موضوع این تصویب نامه، حداقل پانزده درصد از سرجمع اعتبارات طرح‌های کمک‌های فنی و اعتباری مندرج در بودجه سالانه در مناطق موضوع این تصویب نامه، به طرح‌ها و واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی، کشاورزی، فرهنگی و خدماتی که دارای توجیه فنی اقتصادی و مالی است، اختصاص می‌یابد.

معاون اقتصادی وزیر کشور اضافه کرد: شرکت‌های مادر تخصصی گسترش و نوسازی صنایع ایران، توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و ملی صنایع پتروشیمی، موظفند؛ علاوه برسهم معمول استان‌های موضوع این تصویبنامه، حداقل ۱۵٪ از سرمایه‌گذاری‌های جدید خود از محل منابع موضوع ماده (۲۹) قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی وفرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی را به سرمایه‌گذاری مشترک با بخش‌های غیردولتی دراین مناطق، اختصاص دهند. وی ادامه داد: طرح‌های بزرگ تولیدی، صنعتی، معدنی، کشاورزی، خدماتی و گردشگری در مناطق غرب و شرق کشور که نیاز به مصوبه شورای اقتصاد دارند، ظرف مدت دو ماه از تاریخ وصول تقاضا در شورا تعیین تکلیف می‌شوند.

روی موج خبر

■ **حجت‌الاسلام علی اکبری امام جمعه موقت تهران شد؛** ایسنا |
ستاد نماز جمعه تهران دیروز در خبری اعلام کرد: حجت‌الاسلام شیخ محمدجواد حاج‌علی اکبری از طرف رهبر معظم انقلاب اسلامی به عنوان امام جمعه موقت تهران منصوب شد. نماز جمعه این هفته تهران (۱۴ دی ۹۷) به امامت حجت‌الاسلام حاج‌علی اکبری در مصلای امام خمینی (ره) اقامه خواهد شد.

■ **پیام تبریک به سران کشورهای جهان به مناسبت آغاز سال نو میلادی؛** یاد |
رییس جمهور در پیام‌های جداگانه‌ای به سران کشورهای جهان، آغاز سال ۲۰۱۹ میلادی را به آنان تبریک گفت. حسن روحانی در این پیام‌های جداگانه، تصریح کرده است: امیدوارم سال جدید میلادی، سالی همراه با صلح و آرامش برای تمامی انسان‌ها باشد و با تلاش مشترک، شاهد گسترش روزافزون رفاه و آرامش در جهان باشیم. رییس جمهور در بخش پایانی پیام خود به سران کشورهای جهان سالی پربار و توام با موفقیت و سلامتی را برای دولت و مردم این کشورها آرزو کرده است.

■ **تداوم غیبت وزیر بهداشت در جلسات هیات دولت؛** ایرنا |
به دنبال انتشار برخی اخبار مبنی بر استعفای وزیر بهداشت در اعتراض به وضعیت بودجه بخش سلامت، این عضو کابینه در جلسه اخیر هیات دولت حاضر نشد. همزمان با انتشار برخی اخبار مبنی بر استعفای قاضی‌زاده هاشمی وزیر بهداشت در اعتراض به وضعیت بودجه بخش سلامت، این عضو کابینه که پیشتر اعلام شده بود در جلسات اخیر هیات دولت حاضر نشده است، در جلسه اخیر هیات دولت نیز حاضر نشد. برخی اخبار تاییدنشده حاکی از خداحافظی وزیر بهداشت از معاونان این وزارتخانه در روز دوشنبه است.

■ **انهدام شبکه مفسدان اقتصادی ارز دولتی؛** روابط عمومی وزارت اطلاعات | وزارت اطلاعات با صدور اطلاعیه‌ای اعلام کرد که سربازان گمنام امام زمان (عج) در استان کردستان با هوشیاری و اقدامات به هنگام، پیچیده و گسترده اطلاعاتی شبکه‌ای از مفسدان اقتصادی و سوءاستفاده کنندگان ارز دولتی را شناسایی، منهدم و ۱۱ نفر از عناصر اصلی آن را دستگیر کردند. در این اطلاعیه آمده است: در شرایط حساس اقتصادی و لزوم برنامه‌ریزی دقیق در استفاده از ذخایر ارزی، این شبکه معادل ۴ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان ارز دولتی را به بهانه واردات کالاهای ضروری مردم از کشور خارج و در برخی از کشورها سرمایه‌گذاری کرده‌اند که با هوشیاری سربازان گمنام امام زمان (عج) در دام افتادند. این شبکه ارز مورد اشاره را با استفاده از کارت‌های بازرگانی شرکت‌های صوری و با جعل پیش‌فاکتور برای ثبت سفارش واردات کالاهای ضروری و همچنین با پرداخت رشوه از بانک‌های مختلف دریافت کرده است و با عدم انجام تعهدات ارزی و استفاده از ترفندهای مختلف، مانع از اجرای اقدامات قانونی بانک‌ها در پیگیری اعتبارات ارزی شدند. وزارت اطلاعات به عموم مردم شریف ایران توصیه می‌کند موارد سوءاستفاده مالی به‌ویژه در حوزه ارز دولتی را از طریق تلفن ۱۱۳ به ادارات کل اطلاعات استان خود اطلاع دهند تا با اقدام به موقع از گسترش آثار سوء اقدامات مجرمانه جلوگیری شود.

■ **اطلاعیه وزارت خارجه در مورد انتساب یک نقل قول اشتباه به ظریف؛** سخنگوی وزارت خارجه |
روابط عمومی وزارت امور خارجه در مورد انتساب یک نقل قول اشتباه به ظریف از سوی برخی از رسانه‌ها، اطلاعیه‌ای را منتشر کرد. در متن این اطلاعیه آمده است: «به دنبال انتشار گفت‌وگوی وزیر محترم امور خارجه با روزنامه خراسان، متأسفانه به دلیل عدم دقت و توجه لازم در نقل پرسش و پاسخ‌ها، سخنی به اشتباه از وزیر امور خارجه بدین مضمون نقل شده که «برجام را به معیشت مردم گره زدیم تا هر طور شده توافق امضا شود». روابط عمومی وزارت امور تاکید کرد که به هیچ‌وجه چنین مضامین یا تصریحاتی در پاسخ‌های وزیر امور خارجه وجود ندارد و بر اثر کم‌دقتی این روزنامه، عده‌ای آگاهانه یا ناآگاهانه «سوال خبرنگار» را به عنوان «پاسخ وزیر امور خارجه» مطرح و منتشر می‌کنند.

■ **مجلس هفته آینده هم جلسه علنی دارد؛** ایسنا |
مجلس هفته آینده جلسه علنی خواهد داشت و بر همین اساس، سرکشی نمایندگان به حوزه‌های انتخابیه به تعویق می‌افتد. بر اساس اعلام هیات رییسه، مجلس هفته آینده جلسه علنی خواهد داشت و کمیسیون‌های تخصصی نیز به بررسی لایحه بودجه می‌پردازند. پیش از این قرار بود نمایندگان پس از سه هفته جلسه علنی، هفته آینده برای سرکشی به حوزه‌های انتخابیه خود بروند.

■ **نیاز یمنی‌ها به کمک‌های انسانی؛** تعادل |
حمید بعیدی‌نژاد، سفیر ایران در بریتانیا در صفحه توییتر خود با اشاره به گزارش کمیته بین‌المللی صلیب سرخ درباره فاجعه انسانی در یمن نوشت: بر اساس این گزارش ۲/۲۲ میلیون نفر نیازمند کمک‌های انسانی، ۷/۱۵ میلیون نفر محروم از دسترسی به آب آشامیدنی سالم و سیستم فاضلاب، ۸/۷ میلیون نفر مشکل دسترسی به غذا، ۸/۴ میلیون نفر محروم از دسترسی به بهداشت اولیه، ۹/۲ میلیون کودک و زن دچار سوءتغذیه هستند. همچنین اخیرا روزنامه نیویورک تایمز گزارشی درباره فاجعه انسانی در یمن و شرایط جنگ در این کشور منتشر کرد که خشم وسیعی را در میان محققان و رسانه‌ها درباره همراهی و سکوت امریکا و اروپا با ائتلاف سعودی در به کارگیری مزدوران شورشی ناقض حقوق بشر در فور به‌ویژه کودکان در جنگ یمن را به وجود آورد.

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار دبیر کل جهاد اسلامی فلسطین مطرح کردند

بشارت پیروزی‌های بزرگ‌تر از به زانو درآوردن ۴۸ ساعته رژیم صهیونیستی

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح دیروز (دوشنبه) در دیدار آقای زیاد النخاله دبیر کل جهاد اسلامی فلسطین و هیات همراه تأکید کردند: فلسطین با قدرت خواهد ماند و به لطف الهی در آینده نه چندان دور، پیروزی نهایی ملت فلسطین محقق خواهد شد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری؛ حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به یک معادله روشن در قضیه فلسطین گفتند: براساس این معادله اگر مقاومت کنید پیروز خواهید بود و اگر مقاومت نکنید پیروزی نخواهید داشت اما به فضل الهی، مردم فلسطین در مبارزه با رژیم صهیونیستی تاکنون مقاومت کرده و پیروز بوده‌اند. رهبر انقلاب اسلامی افزودند: پیروزی مردم فلسطین در سال‌های اخیر، به معنای توانایی تشکیل حکومت در تل‌آویو نبوده است که البته این موضوع نیز به فضل پروردگار محقق خواهد شد، بلکه پیروزی اصلی این بوده است که رژیم صهیونیستی که ارتش‌های عربی نتوانستند آن را شکست دهند، به‌وسیله مردم فلسطین و گروه‌های مقاومت به زانو درآمد و به اذن الهی پیروزی‌های بزرگ‌تری نیز خواهید داشت. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای خاطرنشان کردند: رژیم صهیونیستی که در دو جنگ قبلی با گروه‌های مقاومت، در برهه‌ای بعد از ۲۲ روز و در برهه‌ای دیگر بعد از ۸ روز درخواست آتش بس کرد، در آخرین درگیری، بعد از ۴۸ ساعت خواستار آتش بس شد و این، یعنی به زانو درآمدن رژیم غاصب صهیونیستی. رهبر انقلاب اسلامی، این اتفاقات را بسیار مهم و از الطاف الهی بر شمردند و تأکید کردند: علت پیروزی‌های مستمر ملت فلسطین در سال‌های اخیر، ایستادگی و مقاومت بوده است در آینده و تا زمانی که مقاومت وجود داشته باشد، روند افول و زوال رژیم صهیونیستی ادامه خواهد داشت. حضرت آیت‌الله خامنه‌ای با اشاره به فشارهای سنگین جبهه استکبار به جمهوری اسلامی ایران گفتند: این فشارها هرگز موجب نخواهد شد تا ما از وظیفه الهی، دینی و عقلانی خود در حمایت از فلسطین منصرف شویم. رهبر انقلاب اسلامی در بخش دیگری از سخنان خود با تمجید از مقاومت و مبارزات جهاد اسلامی فلسطین، شفای هرچه زودتر آقای دکتر رمضان عبدالله دبیر کل سابق جهاد اسلامی را از خداوند متعال مسألت کردند. در این دیدار آقای زیاد النخاله دبیر کل جهاد اسلامی فلسطین نیز ضمن ارایه گزارشی از آخرین تحولات فلسطین اشغالی و توانایی‌ها و آمادگی‌های بالای گروه‌های مقاومت گفت: مردم غزه با وجود همه فشارها، در مقابل رژیم صهیونیستی و طرح موسوم به «معامله قرن» ایستاده‌اند که نمونه بارز آن استمرار تظاهرات هفتگی «جمعه بازگشت» است. وی همچنین به پیروزی اخیر مقاومت اسلامی فلسطین در مقابل رژیم صهیونیستی و درخواست این رژیم برای آتش بس بعد از ۴۸ ساعت، اشاره کرد و افزود: امروز توانایی‌ها و قدرت مقاومت اسلامی فلسطین بیش از هر زمان دیگر است، به گونه‌ای که اگر جنگی رخ دهد، تل آویو و همه شهرها و شهرک‌های رژیم صهیونیستی در تیررس هزاران موشک مقاومت قرار خواهند داشت.

سخنگوی وزارت خارجه خبر داد

مذاکره هیات طالبانی با عراقچی

روز یکشنبه هیاتی از طالبان افغانستان به ایران آمده است. این خبری است که دیروز سخنگوی وزارت خارجه در نشستی خبری اعلام کرد. حالا دیگر مقامات ایرانی صراحتا خبر مذاکره با طالبان را تایید و از آن حمایت می‌کنند. آنطور که بهرام قاسمی گفت، پس از سفر دبیر شورای عالی امنیت ملی به افغانستان، هیات طالبانی روز یکشنبه به ایران آمد و با عباس عراقچی معاون سیاسی وزارت خارجه دیدار کرد: «من تایید می‌کنم که بعد از سفر آقای شمخانی به افغانستان و دیدارهایی که ایشان در این سه شهر داشتند و اخبار آن نیز منتشر شد دیروز نیز هیاتی از افغانستان با حضور در وزارت خارجه مذاکرات مفصلی را با معاون سیاسی وزیر خارجه آقای عراقچی داشتند.»

◄ مذاکره با طالبان با اطلاع دولت افغانستان

سخنگوی وزارت خارجه با بیان اینکه این مذاکرات با اطلاع دولت افغانستان بوده، هدف از انجام این مذاکره را یافتن راهکاری برای ایجاد صلح در افغانستان و تسهیل زمینه برای انجام گفت‌وگو بین گروه‌های افغانستانی با دولت این کشور جهت پیشبرد دولت این کشور دانست. او گفت: «ما امیدواریم که بتوانیم نقش خود را در ایجاد ثبات و امنیت در افغانستان ایفا کنیم و همان‌طور که اشاره کردم این مذاکرات با اطلاع دولت افغانستان انجام شده و اهداف آن نیز مشخص است.» به گفته قاسمی، «مذاکرات و رایزنی‌ها با طالبان به معنای یکسان بودن مواضع و همسویی ایران با این گروه نیست و با توجه به شرایط منطقه و وضعیت جاری لازم بود که این گفت‌وگوها انجام شود.» او با تاکید مجدد مبنی بر اینکه این مذاکرات در راستای ایجاد زمینه و تسهیل کردن مذاکرات بین دولت افغانستان و گروه‌های افغانستانی صورت گرفته است گفت: ما امیدواریم که هر چه زودتر شاهد پیشرفت مذاکرات صلح در افغانستان و ایجاد ثبات و امنیت در این کشور باشیم و این مذاکرات در تحقق این موضوع کمک کند.

◄ ایران تنها کشور مذاکره کننده با طالبان نیست

در ادامه نشست، خبرنگاری از سخنگوی وزارت خارجه پرسید که آیا این مذاکره به معنای پذیرش مشارکت طالبان در حکومت افغانستان است، همچنین طالبان در لیست گروه‌های تروریستی سازمان ملل قرار دارد و آیا مذاکره با این گروه از لحاظ حقوقی برای ایران تبعاتی ندارد؟ که قاسمی در پاسخ گفت: همانطور که پیش از این اعلام کردم گفت‌وگو با طالبان با اطلاع دولت افغانستان انجام شده است و ایران سعی می‌کند زمینه‌های لازم را برای انجام گفت‌وگو بین دولت افغانستان و گروه‌های مختلف افغانستانی ایجاد و در پیشبرد این روند کمک کند. اکنون ۵۰ درصد خاک افغانستان در اختیار طالبان است و ما اقداماتی که انجام داده‌ایم را در راستای کمک به دولت افغانستان و گروه‌های افغانستانی می‌دانیم تا بتوانند به صورت مسالمت آمیز در پای میز مذاکره مسائل خود را حل و فصل کنند چنانکه ما شاهد افغانستانی با ثبات‌تر هستیم.

قاسمی تاکید کرد: ما تنها کشوری نیستیم که با طالبان صحبت می‌کنیم تاکنون بسیاری از کشورهای اروپایی و همچنین کشورهای منطقه با طالبان مراودات و گفت‌وگوهایی را داشتند. بنابراین ایران، اولین کشور و تنها کشوری نیست که با طالبان مذاکره می‌کند.

◄ اروپایی‌ها در مقابله با امریکا توانایی ندارند

سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان برای چندمین بار به سوال تکراری ماه‌های اخیر درباره آخرین تحولات «سازوکار ویژه مالی» پاسخ داد. او در ارتباط با این شایعه که سازوکار ویژه مالی اروپا، فقط شامل «تفت در برابر غذا» است، اظهار کرد: من این موضوع را قبلا رد کرده بودم. این موضوعی که مطرح کردیم بحث مردودی است. این سازوکار اگر تشکیل شود و هر چه زودتر به مرحله اجرایی برسد، می‌تواند کالاها و اقلام مختلفی را در بر بگیرد و لزوما برای دارو و غذا و موضوع بحث نفت نیست.

قاسمی ادامه داد: «اس‌پی‌وی» می‌تواند در صورت اجرا شدن حوزه وسیعی از مبادلات بین ایران و کشورهای اروپایی را در بر بگیرد و حتی در صورت موافقت و ایجاد ساز و کارهای لازم می‌توان آن را به سایر کشورها نیز تسری داد و از این ساز و کار برای تعامل با دیگر کشورها نیز استفاده کرد.

او در عین حال در پاسخ به پرسش دیگری درباره «اس‌پی‌وی» گفت: با وجود اراده سیاسی که از اروپایی‌ها در ارتباط با حفظ برجام مشاهده می‌کنیم باید به این نکته توجه داشت که اتحادیه اروپا و مجموعه این اتحادیه در عمل نشان داده‌اند که در مقابل فشارهای امریکا از توانایی لازم برخوردار نیستند و با وجود اینکه چندین بار تاریخ‌هایی را در ارتباط با تبیین این ساز و کار مطرح کرده‌اند نتوانسته‌اند این ساز و کار را به مرحله نهایی برسانند. قاسمی با بیان اینکه البته ما همچنان این موضوع را دنبال می‌کنیم و در دستور کار خود داریم گفت: اگر اروپا نتواند در این برهه خاص این ساز و کار را به سرانجام برساند باید در آینده منتظر فشارهای بیشتر اقتصادی امریکا به اروپا باشیم.

◄ چرایی تاخیر سفر «عمران خان» به تهران

سفر نخست وزیر پاکستان به تهران، دیگر سوال خبرنگاران از سخنگوی وزارت خارجه بود. عمران خان که قرار بود در اولین سفرهای خارجی خود در شهریور ماه به ایران بیاید، سه ماهی از زمان به قدرت رسیدنش گذشته، اما خبری از آمدنش به ایران نیست. قاسمی گفت که «انجام این سفر در دستور کار است و ما با انجام این سفر موافق هستیم؛ ولی زمان مشخصی برای انجام این سفر تعیین نشده است.»

همچنین سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به سوال دیگری در ارتباط با تغییرات ایجاد شده در هیات حاکمه عربستان از جمله تغییر وزیر خارجه این کشور عربی و اینکه آیا می‌توان با توجه به این تغییرات امیدی به تغییر سیاست‌های عربستان در منطقه به خصوص نسبت به ایران داشت، اظهار کرد: انجام تغییرات بدین سان در عربستان امر جدیدی نیست و در گذشته هر از گاهی تغییراتی در سطح وزرا و مقامات کشور عربستان شاهد بوده‌ایم. البته شاید این تعبیر وجود داشته باشد که تحولات در منطقه و دیگر مسائلی که در عربستان به وقوع پیوسته در انجام این تغییرات موثر بوده ولی در مجموع این یک مساله داخلی عربستان است. بهرام قاسمی خاطرنشان کرد: امیدوارم که وضعیت جدید در منطقه از جمله انجام مذاکرات یمنی –یمنی در استکهلم، وضعیت سوریه و این تحولات درونی در عربستان بتواند یک نگاه واقع بینانه و دقیق‌تری را برای دولتمردان عربستانی به ارمغان بیاورد و آنها با نگاه دقیق‌تری تحولات منطقه را مورد بررسی قرار بدهند و متوجه شوند که هیچ کشوری در منطقه نمی‌تواند کشور دیگری را حذف و خود را جایگزین آن کند.

رییس دستگاه قضا:

کارگران و دانشجویان و اصناف باید هوشیار باشند

حادثه تلخ دانشگاه آزاد باید با جدیت پیگیری شود

گروه ایران |
اولین جلسه مسوولان عالی قضایی کشور بعد از انتخاب آیت‌الله آملی لاریجانی به سمت رییس مجمع تشخیص مصلحت نظام دیروز در حالی برگزار شد که رییس دستگاه قضا با تذکار به گروه‌های سیاسی، رسانه‌ها و دانشجویان از آنها می‌خواهد که متوجه تحرکات دشمنان برای ایجاد ناامنی و فضای ملتهب در کشور باشند و مطالبات صنفی و گروهی خود را در فضای منطقی و معقول پیگیری کنند. رییس قوه قضاییه با تاکید بر ضرورت پیگیری جدی، سریع و متقن حادثه تلخ واژگونی اتوبوس در واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی از سوی دادستان تهران و با نظارت دادستان کل کشور، گفت: اینکه عده‌ای چنین حادثه‌ای را اسباب تسویه حساب با برخی افراد قرار دهند، شایسته نیست و ما در رسیدگی‌های قضایی خود به این قبیل سر و صداها و جنجال‌های رسانه‌ای توجه نخواهیم کرد. به گزارش «تعادل» به نقل از اداره کل روابط عمومی قوه قضاییه، آیت‌الله آملی لاریجانی در جلسه دیروز مسوولان عالی قضایی با قدردانی از رهبر معظم انقلاب اسلامی تصریح کرد: قبل از هر چیز از مقام معظم رهبری (مدظله العالی) به دلیل اعتمادی که به اینجانب برای ریاست مجمع تشخیص مصلحت نظام و عضویت در شورای نگهبان داشتند، تشکر می‌کنم و از خدا می‌خواهیم که توفیق طاعت حق را در همه امور عطا فرماید. رییس قوه قضاییه ادامه داد: امیدوارم بتوانم مسوولیتی را که به این ترتیب بر عهده اینجانب گذاشته شده به نحوی به انجام برسانم که هم اهداف قانون اساسی و منویات رهبر معظم انقلاب محقق شود. آیت‌الله آملی لاریجانی، همه نهادهای قانونی را مهم دانست و در عین حال با اشاره به آنچه در حکم رهبر معظم انقلاب آمده است، مجمع تشخیص مصلحت نظام و شورای نگهبان را دارای نقش‌های بی‌بدیل در نظام دانست و افزود: همگی باید در جهت انجام اهدافی که قانون اساسی و رهبر معظم انقلاب برای این نهادهای مهم نظام ترسیم کرده‌اند گام برداریم و از خداوند می‌خواهیم که توفیق خود را نصیب ما کند تا بتوانیم آنچه در توان داریم به خدمت بیاوریم و در راستای رضایت حق تعالی و خدمت به مردم حرکت کنیم. رییس قوه قضاییه با بیان اینکه الطاف مقام معظم رهبری همواره موجب دلگرمی و نشاط مسوولان نظام است، اظهار کرد: امیدواریم حمایت‌های ایشان در این مسیر دشوار همراه ما باشد تا بتوانیم این مسوولیت‌های بزرگ را به درستی ایفا کنیم.

◄ امریکا فقط آشوبگران را «مردم» می‌داند

آیت‌الله آملی لاریجانی با اشاره به ابراز تمایل اوباما به نزدیک شدن به ایران و سپس، تغییر رویکردش پس از مشاهده حوادث سال ۸۸، ادامه داد: به محض اینکه اوضاع را آشفته دیدند، ورق برگشت و به همراه وزیر خارجه خود، رییس جمهوری فرانسه و برخی دیگر از سران کشورهای غربی، مدعی «حمایت از مردم ایران» شدند.

رییس دستگاه قضا با بیان اینکه متاسفانه امروز هم برخی در داخل همان اشتباهات گذشته را تکرار می‌کنند و دشمن را به تحقق رویاهایش امیدوار می‌سازند، خاطرنشان کرد: اقشار مختلف مردم از جمله کارگران محترم، دانشجویان عزیز و ... مطالبات بر حقی دارند که قطعا مسوولان باید صدای آنان را بشنوند و در جهت حل مشکلاتشان گام بردارند، اما این عزیزان نیز باید هوشیار باشند که خدای ناکرده غافلانه نردبان دشمن نشوند و دشمن حس نکند که با استفاده از بستر مطالبات آنان می‌تواند به ساحت نظام ورود کند.

رییس قوه قضاییه با بیان اینکه نباید اجازه داد جریان فتنه ۸۸ در لباس دیگری عرض اندام کند، اظهار کند: امروز نیازمند بصیرت بیشتر هستیم و باید به ترسیم نقشه راه از سوی رهبر معظم انقلاب در خصوص آینده، توجه بیشتری داشته باشیم. بر این اساس، رویدادهایی همانند حماسه ۹ دی باید همواره زنده نگه داشته شود و عبرت‌ها و پیام‌های آن مورد توجه قرار گیرد.

◄ دانشجویان می‌گویند قبلا درباره مشکلات رفت و آمدها تذکر داده‌اند

آیت‌الله آملی لاریجانی در ادامه با اشاره به حادثه غمبار واژگونی اتوبوس حامل دانشجویان در واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی و تسلیت به خانواده‌های داغدار و آرزوی شفای عاجل برای مصدومان، تصریح کرد: نکته مهم این است که مسوولان باید در وقت خود به مشکلات توجه داشته باشند. گر چه ممکن است مشکلات در نهادی مانند دانشگاه آزاد متعدد باشد و از چشم مسوولان دور بماند، اما واقعیت این است که برخی از امور قابل بازگشت نیست.

رییس قوه قضاییه ادامه داد: حسب برخی گزارش‌ها دانشجویان اعلام کرده‌اند که مکررا مشکلات به مسوولان دانشگاه تذکر داده شده بود. اگر این موضوع واقعیت داشته باشد، حتماً نیاز به پیگرد دارد. من از دادستان محترم کل و دادستان محترم تهران که دیروز وقت گذاشتند و در جمع دانشجویان دانشگاه حضور یافتند تشکر می‌کنم، زیرا بسیار کار درست و پسندیده‌ای بود، اما مهم‌تر از همه آن است که مطالبات را به صورت جدی پیگیری کنند و اگر کسی تعمدی در این حوادث داشته بررسی شود. آیت‌الله آملی لاریجانی، برخی کوتاهی‌ها را که مقدماتش در اختیار خود مسوولان است، به نحوی عمدی دانست و گفت: درست است که ممکن است کسی در واژگون شدن اتوبوس و جان باختن این عزیزان عمدی نداشته، اما کوتاهی در برخی مسائل قابل پذیرش نیست؛ خصوصا اگر قبلا تذکر داده شده باشد. من همین جا از دادستان محترم تهران و دادستان محترم کل می‌خواهم که این قضیه را پیگیری جدی، سریع و متقن کنند.

◄ علاوه بر پیگیری حادثه دانشگاه آزاد باید از تکرار این حوادث جلوگیری کرد

رییس قوه قضاییه در عین حال اظهار کرد: باید از سر و صداهای رسانه‌ای هم احتراز کرد، زیرا عده‌ای دنبال اهداف سیاسی هستند و حالا چنین حادثه‌ای را عرصه تسویه حساب با برخی اشخاص می‌بینند که این واقعا ناشایست و ناپسند است. اینها ربطی به کار دستگاه قضایی ندارد. آنچه به ما مربوط می‌شود، رسیدگی عادلانه و تعقیب کسانی است که در این زمینه قصور یا تقصیر داشته‌اند. علاوه بر این، تلاش ما در جهت پیشگیری از چنین حوادثی در آینده است و دادستان محترم نیز از باب مدعی العموم باید به این موضوع ورود کند. واقعا بحث کوچکی نیست، زیرا یک باره ده خانواده به دلیل امری که به احتمال زیاد قابل اجتناب بوده، داغدار شده‌اند. چه نیازی است که نحوه رفت و آمدها در یک دانشگاه اینگونه باشد؟ آیت‌الله آملی لاریجانی در پایان ابراز امیدواری کرد که با تعقیب دادستان تهران، نظارت دادستان محترم کل کشور و پیگیری خود مسوولان دانشگاه، کسانی که کوتاهی کرده‌اند و مقصرند به مجازات برسند و از تکرار حوادث مشابه در این دانشگاه یا هر جای دیگری پیشگیری شود.

چهره‌ها

سردار سلیمانی: کربلای چهار عملیات اصلی بود

فرمانده نیروی قدس سپاه می‌گوید: ما برای عملیات کربلای چهار سرمایه گذاری کرده بودیم و آن را به عنوان یک عملیات اصلی انجام دادیم اما با توجه به اجرای زودهنگام عملیات کربلای پنج، دشمن کربلای چهار را یک عملیات فریب توصیف کرد. به گزارش ایرنا، سردار سرلشکر «قاسم سلیمانی» در یک برنامه تلویزیونی با حضور محسن رضایی، در گفت و گوی تلفنی افزود: بعد از موفقیت عملیات کربلای ۵ دشمن تصور کرد، کربلای ۴ عملیات فرعی ما بوده است. او تصریح کرد: فقط عملیات کربلای ۴ نبود که به موفقیت نرسید، عملیات رمضان و والفجر مقدماتی هم بودند که کارهای بسیاری برای آنها انجام داده بودیم، اما به نتیجه نرسیدند. سردار سلیمانی توضیح داد: آقای رضایی دستور عملیات داد اما این یک تصمیم شخصی نبود؛ ما در همه عملیات‌ها درصدی از لو رفتگی را داشتیم، مثلا در یکی از عملیات‌ها وقتی غواص‌های وارد آب شدند همان زمان دشمن نورافکن روی آب انداخت. فرمانده نیروی قدس سپاه با بیان اینکه با منطق لو رفتن نمی‌توان مانع یک عملیاتی شد که چندین ماه برای آن تدبیر شده است، اظهار داشت: در شب عملیات فتح المبین شبی تا پای عملیات رفتیم و برگشتیم زیرا دشمن در جبهه شوش قبل از حمله به ما حمله کرد. اگر می خواستیم بر مبنای لو رفتن عملیات تصمیم گیری کنیم هیچ عملیاتی قابل اجرا نبود، بسیاری از تصمیم در آن زمان در چار چوب ابهام، ترس و نگرانی گرفته می‌شد.

ورود کمیسیون بهداشت به استعفای وزیر بهداشت

یک عضو کمیسیون بهداشت مجلس دهم از بررسی دلایل استعفای وزیر بهداشت در جلسه سه‌شنبه این کمیسیون خبر داد و گفت که در صورت نیاز از قاضی‌زاده هاشمی وزیر بهداشت نیز برای حضور در این جلسه دعوت به عمل خواهد آمد. محسن علیجانی در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: با توجه به اینکه موضوع استعفای وزیر بهداشت مطرح شده است، اگر این موضوع حل نشود کمیسیون در جلسه خود به بررسی علل استعفای وزیر بهداشت می‌پردازد و در صورت نیاز از آقای قاضی‌زاده نیز برای ارایه توضیحات دعوت می‌کند. وی اظهار کرد: ما به دنبال حل موضوع هستیم تا علت استعفای وزیر مشخص شود، چون می‌خواهیم وزیر برای ادامه کار به وزارت بهداشت برگردند. این عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه براساس شنیده‌ها علت استعفای وزیر بهداشت بودجه اختصاص داده به این وزارتخانه و بخش بهداشت و درمان بوده است، گفت: البته بررسی‌های ما نشان می‌دهد که سازمان برنامه و بودجه، بودجه خوبی را برای حوزه سلامت اختصاص داده است کما اینکه معتقدیم مشکلات این حوزه تنها با بودجه حل نمی‌شود و باید تغییرات اساسی‌تر در طرح تحول لحاظ شود به خصوص در اجرای این طرح به برنامه‌های توسعه توجه ویژه‌ای صورت گیرد. از روز گذشته اخباری مبنی بر استعفای وزیر بهداشت منتشر شده است و گفته شده علت استعفای وزیر بهداشت وضعیت بودجه بخش سلامت در سال آینده است.

آیا پتانسیل تجمیع بنیه کارشناسی مرکز آمار و بانک مرکزی در محاسبه آمار شاخص‌های کلان وجود دارد

توقف اعلام نرخ تورم بانک مرکزی و سوالات بی‌جواب

گروه اقتصاد کلان | آیسان تنها |

روز گذشته مدیر اداره آمارهای اقتصادی بانک مرکزی اعلام کرد بانک مرکزی «تا اطلاع ثانوی»، دیگر قصد اعلام آمار تورم ندارد. آنگونه که محمود چلویان توضیح داده این اقدام در جهت «بررسی‌های کارشناسی برای کاهش اختلافات آماری با مرکز آمار ایران» صورت گرفته است. این سخنان مقام مسوول بانک مرکزی در حالی مطرح می‌شود که این مرکز سال‌ها در برابر فشارهای بسیاری در جهت عدم انتشار نرخ تورم مقاومت کرده بود. نرخ تورمی که محاسبه آن گرچه طبق قانون به عهده مرکز آمار ایران بوده است ولی بانک مرکزی هم با استناد به بندهای دیگر قانون و با اتکا به قدمت ۵۰ ساله‌اش در محاسبه و انتشار نرخ تورم، از آن دست نکشید. همچنانکه در مقاطع مختلف حتی انتقادات بسیاری مبنی بر دلایل بالا رفتن اختلافات آماری دو مرکز نیز منجر به عقب‌نشینی بانک مرکزی نشد.

شاید به همین علت است که خبر «توقف محاسبه و انتشار نرخ تورم توسط بانک مرکزی»، ولو کوتاه‌مدت و اکنش‌هایی را برانگیخته است. عمدتا با این محتوا که شاید این اقدام بانک مرکزی در این جهت بوده که این مرکز تصمیم ندارد در شرایطی که شاخص تورم وضعیت مناسبی ندارد، دست به اعلام نرخ تورم بزند. موضوعی که البته شائبه‌های مربوط به آن مسبوق به سابقه است. همچنین اکنون جای طرح این سوال نیز وجود دارد که مگر نه اینکه بانک مرکزی با شیوه‌های دقیق علمی دست به محاسبه آمار می‌زند؟ پس چگونه حالا می‌تواند محاسبه و انتشار آمارها را به تعویق بیاندازد تا با مرکز آمار ایران هماهنگ شود؟ مگر امکان دسترسی با عدد دلخواه با شیوه‌های آماری وجود دارد؟

با وجود همه این انتقادات نظر کارشناسی بر این است که محاسبه و انتشار دو نرخ تورم توسط دو مرجع رسمی، اقدامی بیهوده است. بنابراین بهتر است هر دو مرکز به اجماع رسیده و با استفاده از بنیه کارشناسی هر دو، چه شاخص تورم و چه رشد صرفا توسط یک نهاد حاکمیتی اعلام شود، کما اینکه اگر بنا هم بر دستکاری آماری باشد با توجه به اینکه هر دو نهاد حاکمیتی هستند هیچ توجیهی وجود ندارد که یک مرکز به دستکاری آماری دست بزند و دیگری از این خبط بری باشد.

به گزارش «تعادل»، در قانون پنجم توسعه مرکز آمار ایران مرجع رسمی اعلام آمار معرفی شد. همان زمان نیز مناقشاتی میان بانک مرکزی و مرکز آمار ایران درباره اعلام نرخ رسمی تورم وجود داشت. همچنانکه رییس وقت بانک مرکزی یعنی محمود بهمنی هم انتقاداتی را نسبت به سلب قانونی دستگاه متبوعش از انتشار آمار تورم که سابقه دیرینه در این کار داشت مطرح کرد. البته بانک مرکزی هم در ادامه و با روی کار آمدن سیف از محاسبه و اعلام رسمی نرخ تورم دست نکشید تا زمانی که قانون احکام دایمی برنامه‌های توسعه تصویب شد. آنگونه که در بند الف ماده ۱۰ این قانون آمده: در جهت جلوگیری از موازی کاری همچنان مرکز آمار ایران مرجع اعلام رسمی آمار معرفی شده است. البته در بند ب این قانون نیز تصریح شده «دستگاه‌های اجرایی مانند بانک مرکزی مکلفند در حدود وظایف قانونی خود و در چارچوب ضوابط و استانداردهای شورای عالی آمار ایران، آمار تخصصی حوزه‌های مربوط به خود را تولید و اعلام کنند.» بند ب این قانون موضوعی بود که بانک مرکزی با استناد به آن به محاسبه و انتشار نرخ تورم استمرار داد و البته همچنان مورد انتقاد مرکز آمار ایران بود که چنین کاری موازی کاری محسوب می‌شود و بانک مرکزی بهتر است روند محاسبه و انتشار آمارهای اقتصادی (تورم و رشد) را متوقف کند.

بانک مرکزی با استناد به قدمت دیرینه‌اش در محاسبه و اعلام بطور خاص تورم، به دقت بالای نرخ‌های کلان اقتصادی اشاره می‌کرد و با توجه به این مساله در اعلام این دو شاخص عقب‌نشینی نمی‌کرد. البته بررسی‌ها هم نشان می‌داد که موضوع قدمت بانک مرکزی در ارایه آمار باعث شده بسیاری از کارشناسان به آمارهای این مرکز مراجعه کنند. ضمن اینکه نهادهای اقتصادی بین‌المللی نیز عمدتا با همین دستگاه در ارتباط‌اند و آمارها و اطلاعات خود را با بانک مرکزی مبادله می‌کنند.

مرکز آمار هم که در قیاس با بانک مرکزی دستگاه به نسبت نوپایی در محاسبه و انتشار آمار به حساب می‌آمد تلاش کرد که با ارایه آمارهای مکمل، شاخص تورم خود را با جزییات بیشتری ارایه دهد که به نیازهای پژوهشگران پاسخ گفته و رفته رفته اعتبار بانک مرکزی را به دست آورد.

مقامات مرکز آمار ایران اغلب استدلال هم کرده‌اند که چطور دستگاهی مثل بانک مرکزی که خود متولی آمارهایی مانند تورم و رشد با توجه به ایفای نقش سیاست‌گذاری پولی بوده‌اند، می‌توانند بر خود نظارت کنند؟ بنابراین بهتر است محاسبه و اعلام نرخ رشد و تورم را به مرکز آمار ایران واگذارند.

این مسائل البته از سوی بانک مرکزی پاسخ داده نشد ولی استمرار انتشار تورم و رشد نشان می‌داد که مسوولان بانک مرکزی همچنان بر مواضع خود در اعلام نرخ‌های کلان اقتصادی پافشاری دارند.

اختلافات فاحش آماری

اما مساله فقط تعدد دستگاه‌های اعلام آمار نبوده. این دو دستگاه بعضا در اعلام دو نرخ تورم و رشد تفاوت بسیار فاحشی با هم داشتند. به عنوان مثال در بهار سال جاری وقتی تورم خرداد ۹۶ اعلام شد، فاصله سه درصدی طبق آنچه مرکز آمار ایران از نرخ تورم خرداد ماه منتشر کرده بود وجود داشت (تورم مرکز آمار ۷،۴ درصد و تورم بانک مرکزی ۱۰،۲ درصد). همین فاصله، انتقادات را به اوج رساند و بسیاری این مساله را مطرح کردند که چطور ممکن است هر دو مرکز از شیوه‌های دقیق علمی استفاده کرده و چنین اختلاف آماری وجود داشته باشد؟

هر دو مرکز استدلال کردند که شیوه آنها دقیق است. مرکز آمار ایران تاکید داشت که شیوه‌اش از بانک مرکزی دقیق‌تر است چرا که بانک مرکزی نرخ تورمی را که محاسبه می‌کند برگرفته از آمار ۷۹ شهر بزرگ، ۳۸۶ قلم کالا و ۱۲۱ هزار مظنه قیمت است در حالی که تمرکز آمارگیری مرکز آمار بر ۲۳۱ شهر، ۶۲۶ روستا، ۴۷۵ قلم کالا و ۴۲۰ هزار مظنه قیمت است. بانک مرکزی هم در مقابل بر دقت بالای شیوه محاسبه خود و قدمت دستگاه مذکور در ارایه آمارهای مربوط به رشد و تورم تاکید دارد. هر دو مرکز اعلام می‌کردند که دستکاری آماری نمی‌کنند بنابراین نمی‌توان از آن‌ها انتظار داشت که به عدد از پیش تعیین شده‌ای برسند. در نتیجه به زعم هر یک در نرخ آنها ایرادی وجود نداشته و این دستگاه دیگر است که باید آمارهایش را اصلاح کند.

با این حال اینها مواردی نبود که منتقدان را قانع کند. انتقادات ادامه داشت تا اینکه بعد از مباحث بسیار هر دو مرکز اعلام کردند که شاید دلیل اختلافات آماری سال پایه متفاوت است.

در ادامه هر دو مرکز سال پایه تورم خود را تغییر دادند و به سال ۱۳۹۵ رساندند. بعد از این تغییر هم البته کماکان اختلافات آماری قابل توجه میان آمارهای اعلام شده از سوی دو مرکز وجود داشت با این حال این فاصله کمتر شده بود.

با این حال عمر نزدیک شدن نرخ تورم دو مرکز تا اوایل سال ۱۳۹۷ بود یعنی تا زمانی که دو مرکز باید نوسانات ارزی و افزایش قیمت‌ها را پوشش می‌دادند. در چنین شرایطی بود که بار دیگر اختلافات آماری دو مرکز افزایش چشمگیری پیدا کرد و به مرز پنج درصد رسید! همچنانکه در حالی که بانک مرکزی در آبان ماه سال جاری از تورم نقطه‌ای ۳۹،۹ درصد خبر داد مرکز آمار ایران این نرخ را ۳۴،۵۱ درصد اعلام کرد. همین اختلافات بار دیگر انتقادات را افزایش داد و حالا مقام مسوول بانک مرکزی خبر از توقف انتشار نرخ تورم از سوی بانک مرکزی می‌دهد.

سخنان این مقام مسوول در بانک مرکزی البته و با توجه جای طرح سوالات بسیاری را باز کرده است. مثلا اینکه مگر ادعای بانک مرکزی همواره این نبوده است که با شیوه‌های علمی و دقیق به محاسبه تورم می‌پردازد؟ آیا با سابقه بیش از ۵۰ سال محاسبه تورم با کارشناسان کهنه کار اکنون این مرکز به این نتیجه رسیده است که شیوه محاسبه تورم مرکز به مراتب نوپاتر مرکز آمار ایران دقیق‌تر است و بهتر است خود را با آن منطبق کند؟ سوال دیگر اینکه با توجه به اینکه بانک مرکزی و مرکز آمار ایران هر دو بر سلامت شیوه‌های محاسبه خود تاکید کرده بودند اکنون چگونه می‌توانند نتیجه محاسبات آماری خود را پیش‌بینی کنند که برای نزدیک شدن آمارهایشان به یکدیگر برنامه‌ریزی کرده‌اند و نکته آخر اینکه چطور بانک مرکزی ایران حالا و بعد از مدت‌ها و حتی سال‌ها مقاومت در برابر فشارها، اکنون به این نتیجه رسیده که بهتر است اعلام نرخ‌هایی مانند تورم را همانطور که قانون نیز تصریح کرده به مرکز آمار ایران واگذار کند؟ آیا همین اقدام منجر به آن نمی‌شود که این شائبه ایجاد شود که بانک مرکزی حالا که تورم نقطه‌ای به آستانه ۴۳ درصد رسیده تصمیم گرفته از اعلام تورم دست بکشد؟ به ویژه اینکه شائبه درباره توقف آمارهای بانک مرکزی در سر بزنگاه سقوط شاخص‌های پیش‌تر نیز وجود داشت. برای نمونه در سال ۹۱ که رشد اقتصادی را اعلام نکرد و البته به شائبه‌های موجود هم پاسخ روشنی نداد.

این سوالات البته به جواب می‌رسید اگر بانک مرکزی به جای اعلام خبر «توقف انتشار نرخ تورم بانک مرکزی»، به صورت اطلاعیه‌ای در سایت این موضوع را در جمع اصحاب رسانه مطرح می‌کرد.

سرنوشت اعلام آمارها

آمار یک کالای عمومی است و نفعی برای بخش خصوصی ندارد بنابراین نمی‌توان انتظار داشت که جز دستگاه حکومت متولی دیگری برای تولید کالای آماری وجود داشته باشد. بنابراین ناگزیر عددی شاخص‌های اقتصادی را دستگاه‌های حکومتی اعلام می‌کنند و البته می‌توان نظارت دقیق دستگاه‌های نظارتی و پژوهشگران بر این اعداد و ارقام را پیگیری کرد. با این حال نکته‌ای که باید درباره ایران به آن توجه کرد این است که در دنیا هیچ کشوری وجود ندارد که دو نهاد حکومتی آن متولی اعلام آمارهای رسمی باشند. وجود دو نهاد موازی اعلام آمار شاخص‌های کلان اقتصادی در ایران بیش از هر چیزی بیانگر این است که دو دستگاه حاکمیتی در ایران، با انجام کارهای موازی اقدام به اتلاف انرژی و وقت منابع انسانی و هزینه از منابع عمومی می‌کنند که توجیه پذیر نیست. این دو دستگاه نقش کنترلی هم نمی‌توانند بر یکدیگر داشته باشند چرا که اگر بنا بر دستکاری آماری باشد هیچ توجیهی ندارد که یک دستگاه دستور بگیرد و دستگاه دیگر نه. بنابراین و با توجه به مزایای هر دو دستگاه، نظر کارشناسی بر این است که بهتر است ظرفیت هر دو دستگاه یک جا تجمیع شده و در جهت یک نرخ واحد به کار بسته شود. این روش مزایای متعددی دارد چرا که از یک سو از اتلاف منابع جلوگیری می‌کند، موازی کاری آماری را از بین می‌برد و در عین حال بنیه کارشناسی آمار واحد اعلامی را تقویت می‌کند.

سخنگوی ستاد بودجه در گفت‌وگو با «تعادل»:

تبصره ۱۹ دست بخش خصوصی را باز می‌کند

مژگان خانلو، سخنگوی ستاد بودجه سازمان برنامه و بودجه، در رابطه با تبصره ۱۹ لایحه بودجه سال آینده گفت: در اجرای ماده ۲۷ قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت و به منظور فراهم نمودن مشوق‌ها و تسهیلات برای واگذاری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به بخش غیردولتی و توسعه قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی تدوین شده است و محدوده آن کلیه طرح‌های جدید، نیمه‌تمام و آماده بهره‌برداری و در حال بهره‌برداری دستگاه‌های اجرایی است. جهت‌گیری و سیاست اصلی در تدوین این تبصره استفاده اهرمی از منابع بودجه عمومی به منظور تجهیز منابع مالی در بازارهای پول و سرمایه و همچنین آورده بخش غیردولتی، ضمن واگذاری طرح‌ها و پروژه‌ها به بخش غیردولتی در قالب انواع قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی است؛ همچنین مشوق‌ها و معافیت‌هایی از قبیل امکان خرید محصول پروژه توسط دولت از بخش خصوصی، پرداخت مابه‌التفاوت قیمت تمام شده با قیمت تکلیفی توسط دولت، ارایه تضامین حاکمیتی برای تأمین مالی خارجی و معافیت‌های مالیاتی در تبصره ۱۹ در راستای توجیه‌پذیر نمودن پروژه‌ها برای بخش غیردولتی پیش‌بینی شده است.

وی در گفت‌وگو با «تعادل» گفت: برای اجرای تبصره ۱۹ در محدوده پروژه‌های نیمه‌تمام، تعداد ۳۷۶ پروژه ملی و دو هزار و ۲۹۱ پروژه استانی شناسایی شده و اطلاعات آنها در قالب کتاب مجزایی تحت عنوان «پروژه‌های توسعه مشارکت بخش عمومی با بخش خصوصی و تعاونی در سال ۱۳۹۸» به عنوان ضمائم لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور ارایه شده است. علاوه بر این در قسمت دوم پیوست شماره یک لایحه بودجه نیز اطلاعات مربوط به ۳۷۶ پروژه ملی درج شده و اعتبار مورد نیاز برای تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام قابل مشارکت معرفی شده بالغ بر ۹۵ هزار میلیارد تومان است و در بخش‌های مختلفی از قبیل منابع آب، آب و فاضلاب، حمل و نقل، انرژی، سلامت، گردشگری و فرهنگ و هنر، ورزش، کشاورزی و محیط زیست، ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنعت و آموزش و پرورش و فنی و حرفه‌ای طبقه‌بندی شده است.

به گفته او از مهم‌ترین تمهیداتی که در تبصره (۱۹) لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور با هدف تجهیز منابع مالی و توجیه‌پذیر نمودن پروژه‌های عمرانی برای بخش خصوصی در نظر گرفته شده است. او در رابطه با این موارد تصریح کرد: از یک سو امکان استفاده از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای تا سقف ۱۰ درصد، در قالب یارانه سود، وجوه اداره شده یا کمک بلاعوض، برای قراردادهای مشارکت عمومی — خصوصی فراهم می‌شود و از دیگر سو امکان استفاده از تأمین مالی خارجی موضوع بند «الف» تبصره سه، منابع بانکی، بازار سرمایه و تسهیلات ریالی و ارزی صندوق توسعه ملی نیز امکان پذیر خواهد شد.

وی افزود: همچنین ارایه تضامین حاکمیتی برای تأمین مالی خارجی، موافقت با رهن دادن اموال و محل اجرای طرح برای اخذ تسهیلات و خرید محصول پروژه یا پرداخت مابه‌التفاوت قیمت تمام شده با قیمت تکلیفی توسط دولت در کنار امکان استفاده از مشوق‌های مالیاتی جزو یک و دو بند «ث» ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم در درآمدهای حاصل از سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در طرح‌های عمرانی نیز عملیاتی خواهد شد. همچنین امکان استفاده از قراردادهای مشارکت عمومی - خصوصی و ظرفیت‌های تبصره ۱۹ در احداث، توسعه و بهره‌برداری از پروژه‌های مربوط به حوزه‌های سلامت، آموزش و تحقیقات و فرهنگ نیز فراهم خواهد شد.

خانلو ادامه داد: در همین رابطه امکان خرید خدمات آموزشی از موسسان مدارس غیردولتی و ایجاد مدارس با تأمین شرایط لازم جهت برخورداری همگان از خدمات آموزشی و پرورشی در چارچوب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و سایر قوانین و مقررات نیز فراهم خواهد شد. علاوه بر این محدودیت برای ایجاد پروژه‌های جدید از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای استانی تا سقف ۱۰ درصد و الزام استفاده از سازوکار مشارکت عمومی - خصوصی برای پروژه‌های جدید بیش از سقف تعیین شده، هم مدنظر سازمان برنامه و لایحه بودجه قرار دارد. در آخر نیز امکان خرید محصول پروژه‌های مشارکتی از محل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای استان برای پروژه‌های استانی نیز در لایحه بودجه مورد توجه قرار گرفته است.

او تاکید کرد: شایان ذکر است مصوبه مرداد ماه سال ۱۳۹۷ شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا که با هدف سودآور کردن طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و ایجاد جذابیت برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی، امکان استفاده از مشوق‌هایی نظیر ایجاد کاربری‌های چندگانه یا سایر تأسیسات جانبی اقتصادی و معافیت‌های مالیاتی تا ۱۰ سال را فراهم نموده که با توجه به اعتبار دو ساله این مصوبه، در سال ۱۳۹۸ نیز قابل کاربرد است و می‌تواند به عنوان مکملی در کنار مشوق‌ها و تمهیدات پیش‌بینی شده در تبصره ۱۹ لایحه بودجه سال ۱۳۹۸، مشارکت بخش خصوصی در طرح‌های عمرانی را تسریع و تسهیل بخشد.

گزارش بانک مرکزی از تورم تولیدکننده آذر ماه

تورم تولید به بیش از ۳۰ درصد رسید

در آخرین گزارش بانک مرکزی از تورم تولیدکننده، همچنان بخش صنعت با تورم نقطه به نقطه بیش از ۶۶ درصدی پیشتاز افزایش نرخ تورم در میان بخش‌های گوناگون اقتصاد کشور است. این در حالی است که نرخ تورم دوازده ماهه تولیدکننده در مدت زمان مزبور به بیش از ۳۰ درصد افزایش یافته که با وجود کاهش شیب تورمی حاکی از ادامه افزایش قیمت‌ها در ایران است. با این همه نگرانی اصلی از این است که دو بخش اصلی تولید، یعنی کشاورزی و صنعت بیشترین نرخ تورم تولیدکننده را از آن خود کرده‌اند که این مهم به کاهش نرخ اشتغال در کشور می‌تواند منجر شود. علاوه بر این با توجه به اعمال تحریم‌های امریکا و محدودیت‌هایی که برای کشور ایجاد شده، تولیدات در این بخش‌ها می‌تواند به درجه زیادی تاب‌آوری اقتصاد در مقابل عوامل بیرونی را تقویت کند و با جایگزینی حداقل بخشی از کالاها با معادل خارجی آن می‌تواند ارز کشور را به امور ضروری‌تر اختصاص دهد و از سوی دیگر با رونق در تولید داخلی، اشتغال را به درجه زیادی حفظ کند. به گزارش «تعادل»، نرخ تورم نقطه به نقطه تولیدکننده در آذر ماه امسال به ۵۳،۹ درصد رسید، این رقم برای دوازده ماه منتهی به آذر ۹۷ در مقایسه با دوازده ماه منتهی به آذر ۹۶ به ۳۰،۶ درصد رسیده است. در میان بخش‌های مختلف تولید، بیشترین نرخ تورم به بخش صنعت با ۶۶،۶ درصد تعلق دارد. این در حالی است که هزینه تولید در این بخش نسبت به آبان ماه ۹،۵ درصد رشد داشته است. به بیان دیگر تولیدکننده بخش صنعت برای هزینه‌های تولید خود در آذر ماه امسال نسبت به سال گذشته ۶۶،۶ درصد بیشتر و نسبت به آبان ماه یعنی یک ماه قبل نزدیک به ۱۰ درصد هزینه بیشتری داشته است. در مقابل نرخ تورم سالانه در این بخش نیز ۴۰،۵ درصد اعلام شده است. پس از این نرخ تورم نقطه به نقطه بخش کشاورزی، جنگلداری و ماهیگیری به ۵۵،۴ درصد بالغ می‌شود که نسبت به آبان ماه از افزایش ۲،۶ درصدی خبر می‌دهد. این میان تورم سالانه در این بخش نیز ۲۶،۷ درصد اعلام شد. بر این اساس می‌توان ادعا کرد دو بخش اصلی تولید، یعنی کشاورزی و صنعت، بیشترین نرخ افزایش تورم تولیدکننده در مقایسه با بخش‌های دیگر داشتند و به این ترتیب، همانطوری که از قبل هم پیش‌بینی می‌شد، تولید بخشی بود که بیشترین زیان را از نوسانات ارزی نیمه نخست سال جاری دید.

پس از این دو، حمل و نقل و انبارداری نیز نسبت به آذر ماه ۹۶ افزایش هزینه ۵۳،۸ درصدی را تجربه کرده است. نکته قابل تامل کاهش اندک تورم این بخش در آذر ماه نسبت به آبان ماه بوده که تنها ۰،۲ درصد تورم داشته است. به این اعتبار هم می‌توان گفت که حمل و نقل و انبارداری بسیار زودتر از هر بخش دیگر افزایش قیمت و تورم را تجربه کردند و به همین دلیل زودتر از بخش‌های دیگر نیز از شیب تورمی آن کاسته شد. در ۱۲ ماه منتهی به آذر ماه امسال در قیاس با مدت مشابه سال گذشته نیز هزینه‌های این بخش ۲۶،۱ درصد رشد کرده است که بسیار نزدیک به رقم تورم بخش کشاورزی است. هزینه هتل و رستوران نیز به شکل نقطه به نقطه رشدی ۳۵،۵ درصدی داشته که نسبت به ماه گذشته ۳،۵ درصد افزایش قیمت داشته است. تورم سالانه در این بخش نیز به ۱۸،۱ درصد رسیده است. تورم در بخش خدمات نیز در حدود هزینه هتل و رستوران بوده و رقم تورم نقطه به نقطه آن برای آذر ماه ۹۷ به ۳۵،۴ درصد بالغ شده که نشان از افزایش ۰،۴ درصدی آن در یک ماه آبان تا آذر دارد. اهمیت بخش خدمات از آن رو است که این بخش بیشترین اشتغال و سرمایه کشور را به خود جلب کرده و در هر دو مورد نزدیک به نیمی از حجم اقتصاد کشور را در خود دارد. از سوی دیگر بخش زیادی از مشاغل کوچک و مرتبط با حوزه فناوری و فضای مجازی نیز در این حوزه قرار می‌گیرند و به همین دلیل افزایش هزینه‌ها در این بخش به‌شدت می‌تواند مشاغل کوچک را دچار مخاطره کند. این میان دولت با توجه به اهمیتی که برای حفظ فعلی نرخ اشتغال در شرایط کنونی قائل است، نیاز دارد فضا و نیاز این بخش را درک کند تا در این راستا از این بنگاه‌ها حمایت کرده و از ورشکستگی آنها جلوگیری نماید. هزینه سایر فعالیت‌های خدمات عمومی، اجتماعی و شخصی نیز ظرف یک سال گذشته ۲۲،۹ درصد افزایش داشته که این مهم حاکی از افزایش ۱،۸ درصدی هزینه‌های این بخش در آذر ماه نسبت به آبان ماه است. تورم سالانه این بخش نیز ۱۷،۲ درصد اعلام شد. در بخش بهداشت و مددکاری اجتماعی نرخ تورم نقطه به نقطه ۱۸،۶ درصد اعلام شد که نسبت به آبان ماه ۱،۴ درصد گران‌تر شده و تورم یک ساله آن نیز ۱۲،۸ درصد محاسبه شد. پس از این، آموزش با تورم ۱۸،۳ درصدی نقطه به نقطه، ۰،۵ درصدی ماهانه و ۱۵،۶ درصدی سالانه قرار دارد. برخی از فعالان حوزه آموزش سخنرانی حسن روحانی در مجلس و در روز تحویل لایحه را که بر خصوصی‌سازی این بخش تاکید داشته زیان‌آور می‌دانند چرا که تاکنون خصوصی‌سازی در این بخش را نه موفق، بلکه عقب‌گرد می‌دانند. کمترین نرخ تورم در میان تمام گروه‌های تولیدکننده را نیز مانند ماه‌های گذشته همچنان بخش اطلاعات و ارتباطات در اختیار دارد؛ تورم نقطه به نقطه این بخش ۰،۸ درصد، ماهانه ۰،۱ درصد و سالانه آن ۰،۹ درصد اعلام شده است. از سیاست‌هایی که وزیر ارتباطات خود را موظف به اجرای آن می‌داند کاهش هزینه‌های استفاده از اینترنت و مخابرات است تا از این راه فضا برای حضور گسترده‌تر جامعه در فضای مجازی و رشد مشاغل مربوطه راحت‌تر فراهم باشد. هر چند باید توجه داشت، همانطوری که وزیر مربوطه می‌گوید، هزینه این بخش در تمام جهان کاهشی بوده و هست.

اخبار کلان

افزایش ۶۲ درصدی یارانه خرید تضمینی گندم

تسنیم | سازمان برنامه و بودجه اعلام کرد، در لایحه بودجه ۹۸ اعتبارات خرید تضمینی گندم ۶۲ درصد افزایش یافته است.

یارانه خرید تضمینی گندم از محل اعتبارات در بودجه عمومی لایحه بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور به میزان ۶۲ درصد رشد یافته است و از پنج هزار میلیارد تومان در سال ۱۳۹۷ به هشت هزار و ۱۴۵ میلیارد تومان افزون شده است همچنین سازمان برنامه و بودجه اعلام کرد، اعتبار خرید تضمینی برق تولیدی توسط بخش خصوصی از منابع انرژی‌های تجدیدپذیر و پاک و تبدیل پسماندهای عادی به انرژی در لایحه مذکور به میزان ۴۳ درصد رشد داشته و از یک‌هزار و ۲۸۰ میلیارد تومان در سال ۱۳۹۷ به یک‌هزار و ۸۶۰ میلیارد تومان افزایش یافته است.

اقدام گمرک برای تعیین تکلیف کالاهای انباشته شده

ایسنا | معاون گمرک ایران از اقدام اورژانسی برای تعیین تکلیف کالاهای انباشته شده در بنادر خبر داد و اعلام کرد: تیم فنی دفاتر ستادی گمرک از هفته آینده در بندر شهید رجایی مستقر می‌شوند.

این پیشنهاد با توجه به ضرورت بررسی میدانی مشکلات و اقدامات فوری در فرآیند ترخیص مطرح شده و قرار است ریاست این تیم را معاون فنی و امور گمرکی بر عهده بگیرد که مهرداد ارونقی - معاون فنی و امور گمرکی - در این خصوص گفت: با توجه به تأکید معاون اول رییس جمهور و وزیر امور اقتصادی و دارایی و همچنین رییس کل گمرک ایران مبنی بر تعیین تکلیف کالاهای انباشته شده در بنادر، پیشنهاد شد تیم فنی دفاتر ستادی گمرک ایران در اسرع وقت در بندر شهید رجایی به عنوان مهم‌ترین بندر تجاری کشور استقرار داشته باشند.

معاون فنی و امور گمرکی گمرک ایران افزود: به همین منظور، بنده به همراه مدیران و معاونان دفاتر ستادی از شنبه هفته آینده در گمرک شهید رجایی حضور یافته و مشکلات و مسائل گمرک مذکور را به عنوان نمونه‌ای بارز از مشکلات گمرکات کشور مورد بررسی قرار می‌دهیم.

طبق اعلام گمرک جمهوری اسلامی، ارونقی گفت: با اعلام این موضوع انتظار داریم صاحبان کالا و مراجعان هرگونه مشکلی در روند انجام تشریفات کالاهای خود در تمامی رویه‌های گمرکی دارند به اینجانب منعکس یا در گمرک مذکور حضور داشته باشند تا به این مشکلات رسیدگی کنند و در صورت امکان نسبت به رفع مشکل و در غیر این صورت نسبت به پیگیری آنها از مراجع ذی‌ربط اقدام شود.

جای خالی ۴۰ درصد فرار مالیاتی در بودجه ۹۸

تسنیم | عضو کمیسیون اقتصادی مجلس با بیان اینکه در سال‌های گذشته در بخش‌های مختلف، معافیت‌های مالیاتی زیادی داده شده است، افزود: طرح جامع مالیاتی باید به درستی اجرا و از فرارهای مالیاتی جلوگیری شود. چرا در کشورمان باید ۳۵ تا ۴۰ درصد، فرار مالیاتی داشته باشیم؟

سید کاظم دلخوش عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به اینکه بودجه، سالانه و پیش بینی درآمدها و هزینه‌هاست، گفت: تا کنون به علت وضعیت اقتصادی کشور نتوانستیم این پیش بینی را به سمت واقعیت محقق کنیم.

وی ادامه داد: در خوشبختانه‌ترین حالت حدود ۵۰ تا ۶۰ درصد پیش بینی بودجه‌ها از جمله عمرانی و جاری، محقق می‌شد.

دلخوش با بیان اینکه شرایط ما در سال آینده سخت‌تر خواهد بود، گفت: در محقق کردن درآمدهای نفتی دچار مشکل می‌شویم صادرات روزانه یک و نیم میلیون شبکه‌ای نفت در بودجه پیش بینی شده است در حالی که به سمت صادرات ۳ میلیون بشکه در روز پیش می‌رفتیم.

وی با بیان اینکه مالیات، نفت، عوارض و فروش اموال و املاک دولت از منابع مهم درآمدی کشور است، اضافه کرد: امسال در کنار این‌ها، دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی هم پیش بینی شده است و این نشان می‌دهد دولت در شرایط مضیقه، بودجه سال آینده را تدوین کرده است.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه بودجه، زمانی عملیاتی می‌شود که اقتصاد در آرامش باشد، گفت: پس از انقلاب اقتصاد کشور دستوری بوده و مشکلاتی داشته است.

دلخوش با بیان اینکه در سال‌های گذشته در بخش‌های مختلف، معافیت‌های مالیاتی زیادی داده شده است، افزود: طرح جامع مالیاتی باید به درستی اجرا و از فرارهای مالیاتی جلوگیری شود. چرا در کشورمان باید ۳۵ تا ۴۰ درصد، فرار مالیاتی داشته باشیم؟

وی گفت: ساختار بودجه، سنتی است و مجلس و دولت باید بسیج شوند و برای بودجه عملیاتی، برنامه‌ریزی کنیم.

یادداشت

۵ دلیل عدم بروز ابر تورم در اقتصاد ایران

سعید مسگری |

دلایل مختلفی وجود دارد که ابر تورم در اقتصاد ایران بروز نخواهد کرد. هراس بی‌دلیل از این پدیده می‌تواند هم بر مردم و هم بر سیاست‌گذاران تاثیر سوئی بگذارد و چالش‌هایی برای آنها ایجاد کند.

در ماه‌های اخیر و با شعله‌ور شدن دوباره تورم برخی رسانه‌ها و کارشناسان از احتمال ایجاد ابر تورم در ماه‌های آتی سخن گفتند. موضوعی که باعث ایجاد نگرانی برخی از مردم شد و نگرانی‌هایی را در جامعه ایجاد کرد. افزایش شدید تورم نقطه به نقطه از ابتدای سال و افزایش شدید قیمت برخی کالاها سبب تقویت احتمال تحقق این پیش‌بینی شده بود. اما از نظر اقتصادی آیا شواهدی برای بروز ابر تورم در اقتصاد ایران وجود دارد؟ در ابتدا توجه داشته باشید که تورم دو رقمی و حتی بیش از چهل یا پنجاه درصدی اگرچه تورم بسیار بالایی است و آثار سوء بسیاری دارد اما با ابر تورم تفاوت بسیاری دارد. ابر تورم اصولا به تورم‌های بسیار بالا و سه رقمی گفته می‌شود که آثارشان بسیار مخرب است. در ابر تورم معمولا تورم ماهانه نیز بسیار بالاست و قیمت کالاها به صورت مستمر در هر ماه چند برابر می‌شود. شواهد بسیاری وجود دارد که چنین تورمی در اقتصاد ایران بروز پیدا نکرده و نخواهد کرد. در ادامه مهم‌ترین این دلایل را به اجمال بیان خواهیم کرد.

اولا ریشه ابر تورم‌هایی که در کشورهای مختلف رخ داده و منطق اقتصادی نیز آن را تایید می‌کند رشد شدید نقدینگی به خصوص از ناحیه پایه پولی بوده است. دولت‌هایی که به دلایل مختلف اقدام به خلق پول کرده‌اند باعث شکل‌گیری ابر تورم در اقتصاد شده‌اند. نگاهی به وضعیت شاخص‌های پولی ایران نشان می‌دهد که نه تنها این اتفاق در ماه‌های اخیر رخ نداده است بلکه رشد نقدینگی در سال ۹۷ حتی از سال ۹۶ هم کمتر شده است. بنابراین تا زمانی که دولت اقدام به خلق پول و افزایش شدید نقدینگی نکند بستر شکل‌گیری ابر تورم ایجاد نخواهد شد.

دلیل دوم آن که روند کلی تورم در هشت ماه نخست سال نشان‌دهنده ادامه روند صعودی آن با شیب تند اولیه نیست. اگرچه تورم سالانه و نقطه به نقطه در حال افزایش است اما روند افزایشی تورم ماهانه که نشان‌دهنده روند مقطعی قیمت‌ها است متوقف شده است. تورم ماهانه چند سالی بود که زیر دو درصد بود اما از خرداد ماه با شیب تندی صعودی شده بود و هر ماه رکورد جدیدی را ثبت می‌کرد. افزایش شدید تورم ماهانه که حتی در دو دهه اخیر بی‌سابقه بود هشدار بروز تورم بسیار بالا را می‌داد اما بر اساس گزارش مرکز آمار این روند افزایش از آبان ماه متوقف شده و دوباره تورم ماهیانه کاهش یافته است. بنابراین افزایش ماهیانه قیمت‌ها کمتر شده و از این پس تورم با شدت کمتری افزایش خواهد یافت.

شاخص تورم دیگری نیز وجود دارد که به عنوان شاخص پیش‌نگر تورم شناخته می‌شود. یعنی نشان‌دهنده روند آتی قیمت‌ها در اقتصاد است. دلیل سوم این است که روند شاخص تورم تولیدکننده که شاخص پیش‌نگر تورم است نیز تغییر کرده است. تورم ماهیانه تولیدکننده چند ماهی بود به شدت افزایشی شده بود به طوری که از ۰.۳ درصد در فروردین به ۱۱.۵ درصد در آبان ماه رسیده بود. تورم دو رقمی ماهیانه بسیار تورم بالایی است و هشدار تورم شدید در جامعه را می‌داد اما خوشبختانه نه تنها این روند افزایشی متوقف شده بلکه بر اساس گزارش بانک مرکزی در آبان ماه شاهد کاهش این نرخ به حدود ۳.۵ درصد هستیم. لذا تورم تولیدکننده نیز خبر از کاهش شیب تند افزایش قیمت‌ها می‌دهد.

چهارمین استدلال آن است که همواره در اقتصاد ایران، دولت‌ها و بطور کلی حاکمیت از بروز تورم‌های بسیار بالا نگران بوده‌اند. با اینکه میانگین نرخ تورم در نیم قرن اخیر حدود بیست درصد بوده است اما به جز موارد خاص هیچگاه تورم به بالای سی درصد نرفته است. درواقع هر گاه تورم در حال اوج‌گیری شدید بوده دولت‌ها وارد عمل شده‌اند و با اقدامات مختلف مانع از افزایش بیش از پیش آن شده‌اند. بنابراین در اقتصاد ایران احتمال بروز تورم بسیار بالا از این حیث نیز وجود ندارد و سیاست‌گذار اقدامات لازم برای کاهش آن را اتخاذ کرده و خواهد کرد.

اما دلیل آخر، بودجه است. بودجه یکی از اسناد مهمی است که می‌تواند وضعیت تورم در سال آتی را تا اندازه‌ای نشان دهد. با بررسی بخش‌های مختلف لایحه پیشنهادی بودجه سال ۱۳۹۸ علامتی برای افزایش تورم مشاهده نمی‌شود. چه در بخش منابع و چه در بخش مصارف بودجه سال آینده پتانسیل افزایش تورم وجود ندارد. بطور کلی بودجه سال آینده بودجه‌ای انقباضی است که می‌تواند به کاهش تقاضا کمک کند و امکان افزایش تورم از ناحیه فشار تقاضا را به‌شدت کاهش داده است.

بنابر این پنج دلیل و برخی دلایل دیگر بروز ابر تورم در ماه‌ها و سال آتی ممکن نیست. البته تورم فعلی هم بسیار بالا و زیان‌بار است اما با ابر تورم تفاوت بسیاری دارد. لذا سه توصیه سیاستی می‌توان در این مورد بیان کرد؛ اول نمایندگان محترم مجلس در اصلاحاتی که در بودجه انجام می‌دهند باید مراقب باشند که تصمیمات آنها به گسترش تورم دامن نزند. بهبود معیشت مردم که در اولویت قرار گرفته است اگر بدون توجه به منابع درآمدی در بودجه گسترش یابد می‌تواند موجب افزایش کسری بودجه دولت و افزایش تورم شود. دوم مردم و رسانه‌ها نباید به هر تحلیل و گمانه‌زنی‌ای توجه کنند و نگرانی بی‌دلیل از آینده اقتصاد را گسترش دهند. باید واقعیت‌های اقتصادی را بر پایه تحلیل‌های دقیق و علمی منتشر کرد و سطح آگاهی را در جامعه بالا برد. سوم سیاست‌گذار نباید به تحلیل‌های بی‌پایه توجه کند و باید سیاست‌گذاری خود را بر اساس واقعیت‌های اقتصادی انجام دهد. بیم بروز ابر تورم می‌تواند سیاست‌گذاری را ناخواسته تحت تأثیر قرار دهد و آن را از مسیر منطقی دور کند.

نرخ سود «ماه شمار» حلقه مفقوده ثبات بازار ارز

همتی: تبدیل بانک‌ها به پارک پول درست نیست

فعالان بازار: کوتاه‌مدت در بانکداری الکترونیک مانند جاری عمل می‌کند و ماه شمار کردن اثر بر موجودی بانک‌ها نخواهد داشت

گروه بانک و بیمه |

برخی کارشناسان معتقدند که سپرده کوتاه‌مدت نباید به پارک پول تبدیل شود و سود روز شمار بگیرند و هر گاه لازم دیدند بابت وصول چک، خرید ارز و طلا، خودرو، ملک و... از این حساب کسر و به بازار منتقل کنند. بر این اساس، با ماه شمار شدن حساب بلندمدت، پیش بینی می‌شود که بخشی از پول سرگردان که آماده ورود به بازار ارز، سکه، طلا، خودرو، مسکن و... است کاهش یابد و روی ثبات بازارها اثر داشته باشد.

به گزارش «تعادل»، اما برخی فعالان بازار معتقدند که حساب کوتاه‌مدت و کارت‌های بانکی، وسیله استفاده از پول نقد است و در واقع کار همان چک یا حساب جاری را در بانکداری الکترونیک انجام می‌دهد، و نباید تصور شود که ماه شمار کردن، تاثیر زیادی روی حجم موجودی و مبادلات خواهد داشت. روز شمار کردن کاری بود که خود بانک‌ها انجام می‌دادند و اکنون با ماه شمار کردن نیز مردم چاره‌ای جز نگهداری پول در حساب کوتاه‌مدت ندارند زیرا همه حساب جاری و چک ندارند و با همین کارت‌ها و انتقال وجه، خرید خود را انجام می‌دادند و لذا بانک مرکزی نباید تصور کند که تاثیر زیادی روی بازار خواهد داشت و تنها در مورد حساب پشتیبان حساب جاری ممکن است اثرگذار باشد و موجودی حساب جاری را افزایش دهد.

با وجود این، برخی کارشناسان از جمله رییس کل بانک مرکزی با اشاره به تغییر سود روز شمار به ماه شمار معتقدند که ماه شمار کردن اثرگذار خواهد بود. تبدیل بانک‌ها به پارک پول درست نیست و ارایه سود روز شمار توسط بانک‌ها عایدی زیادی برای بانک‌ها ندارد.

عبدالناصر همتی، در خصوص تغییر سپرده‌های روز شمار به ماه شمار، افزود: سپرده‌های کوتاه‌مدت، سپرده‌هایی هستند که برای کارهای روزمره توسط مردم و فعالان اقتصادی به کار برده می‌شوند که در هر لحظه می‌توانند برداشت و واریز نمایند؛ بر همین اساس در دنیا سود بسیار زیادی به این نوع از سپرده‌ها تعلق نمی‌گیرد چه برسد که این سپرده‌ها روز شمار باشند. وی ادامه داد: به منظور ایجاد ثبات و انجام برنامه‌ریزی در منابع توسط بانک‌ها به منظور ارایه تسهیلات کوتاه و بلندمدت به فعالان اقتصادی و افرادی که نیاز به تسهیلات دارند در نظام سود روز شمار تغییراتی ایجاد شد. رییس کل بانک مرکزی تاکید کرد: این مساله که بانک‌ها به پارک پول تبدیل شوند، درست نیست؛ در واقع اشخاص پولی را در بانک قرار دهند و به صورت روز شمار و بر اساس میانگین سود دریافت کنند زمانی که بانک‌ها نتوانند از این پول برای فعالیت استفاده کنند، عایدی زیادی برای بانک‌ها ندارد.

همتی افزود: بر همین اساس در زمینه سود روز شمار بانکی شورای پول و اعتبار تصمیمی بر اساس آنچه قبلا انجام می‌شده و در مدل جهانی بوده تصمیم‌گیری داشته است.

نرخ سود ماه شمار حلقه مفقوده ثبات بازار ارز

کارشناسان حوزه بانکی، توقف محاسبه سود سپرده‌های روزشمار را عاملی برای ایجاد ثبات در بازار ارز و کوتاه شدن دست دلالان در این بازار می‌دانند. محاسبه سود حساب‌های سپرده سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت از بهمن ماه به جای روزشمار، براساس ماه شمار محاسبه و پرداخت می‌شود و در نتیجه این نوع حساب‌ها که در میان بانکداران به «پارکینگ پولی» شهره شده بود، سامان می‌یابد. بخشی از سپرده‌های کوتاه‌مدت به بلندمدت منتقل می‌شوند تا همچنان سود مورد انتظار را دریافت کنند. همچنین بخشی نیز به حساب‌های جاری منتقل خواهند شد و در نتیجه موضوع حساب پشتیبان حساب جاری نیز که بخشی از سپرده‌های کوتاه‌مدت را تشکیل می‌داد کمتر خواهد شد. زیرا اگر سود روز شمار به سپرده کوتاه‌مدت تعلق نگیرد، بابت چند روز یا کمتر از یک ماه سودی تعلق نخواهد گرفت و در صورت وصول چک و کاهش حساب کوتاه‌مدت، به این حساب سودی بابت کمتر از یک ماه تعلق نمی‌گیرد و همین موضوع باعث می‌شود که صاحب حساب پول خود را بابت وصول چک در حساب جاری نگهداری کند.

سیاست‌های گذشته نظام بانکی باعث شده بود تا عمده منابعی که در بانک‌ها در حال گردش بودند منابع کوتاه‌مدت باشند، حتی منابعی که تحت عنوان بلندمدت در سیستم بانکی نگهداری می‌شدند نیز بابرخی از مجوزها به کوتاه‌مدت تبدیل شدند و این امر به معنای آن است که اگر از این حساب‌ها برداشتی انجام می‌شد جریمه‌ای به سپرده‌گذار تعلق نمی‌گرفت و این به مفهوم این است که بانک‌ها به پارکینگ پول تبدیل شده بودند. حال بانک‌ها با تغییر سیاست‌های پولی این بار نه تنها از این بار سنگین رها شدند بلکه به فلسفه اصلی کارکردی خود یعنی چرخاندن چرخ بخش تولید کشور کمک می‌کنند.

البته پارک پول در بانک‌ها این بار علاوه بر ضربه به بازار پول کشور، همزمان با تلاطمات اخیر بازار ارز و سکه زمینه‌ساز سفته‌بازی و به هم ریختن این بازار شد. بازاری که طی ماه‌های گذشته با سیاست‌های جدید بازارساز روی آرامش به خود دیده و از تب و تاب افتاده و هم اکنون برای ثبات به اجرای یک سیاست مناسب در بازار پول نیاز داشت، سیاستی که شورای پول و اعتبار با تصویب آن ثبات در بازار ارز را تضمین کرده است.

کاهش سفته‌بازی با توقف حساب‌ها

در همین راستا، حسن معتمدی در گفت‌وگو با ایبِنا در این باره معتقد است: هدف اصلی از توقف حساب‌های روز شمار و تبدیل آنها به حساب ماه‌شمار، کاهش قیمت تمام‌شده پول بانک‌ها بود. زیرا بانک‌ها از نظر عملکرد با قیمت تمام شده بالایی مواجه هستند اما به لحاظ عملکرد دیگر زیان‌ده هستند یا از سود چشمگیری برخوردار نیستند که موجب شده ترازنامه بانک‌ها با مشکلاتی مواجه شود.

این کارشناس ارشد حوزه بانکی، در ادامه درباره تاثیر این طرح بر ثبات بازار ارز، گفت: از این جهت به دلیل اینکه سپرده‌های کوتاه‌مدت روز شمار نرخ‌های سود به نرخ سود بلندمدت نزدیک بود از این جهت وزن سپرده‌های بلندمدت در نقدینگی رشد خواهد داشت و موجب کاهش اقدامات سفته‌بازی در این بازار خواهد شد.

معتمدی افزود: همچنین در سایر بازارها نیز اقدامات سفته‌بازی و نوسان‌گیری کاهش خواهد یافت و این تفکر که حساب کوتاه‌مدت است و امکان رفت و آمد سپرده و سفته‌بازی در بازارهای مولد دیگر، وجود دارد، به کلی از بین خواهد رفت.

به دنبال رشد اونس جهانی به ۱۲۸۳ دلار رخ داد

افزایش ۱۸ عیار به ۳۴۰ هزار تومان

پور ابراهیمی رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس اعلام کرد: احتمال کاهش قیمت دلار تا ۸ هزار تومان

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |

روز دوشنبه ۱۰ دی ۹۷، نرخ لحظه‌ای ارز در سامانه سنا برای دلار ۱۰۸۰۰ و برای یورو ۱۲۷۰۰ تومان اعلام شد و سنا نرخ میانگین برای روز یک‌شنبه را برای دلار ۱۰۶۸۳ تومان، یورو ۱۱۶۴۰، پوند ۱۳۸۹۵، درهم ۲۹۵۴، یوآن ۱۶۵۶، لیر ترکیه ۲۱۷۴ اعلام کرده است.

به گزارش «تعادل»، در بازار آزاد نیز دلار ۱۰۹۰۰ تومان و درهم ۲۹۶۵ تومان داد و ستد شد. در هرات نیز دلار ۱۰۸۰۰ و درهم بین ۲۹۶۵ تا ۲۹۹۰ تومان معامله شده است. در بازار طلا نیز اونس جهانی به ۱۲۸۳ دلار افزایش یافته و به دنبال آن نرخ مظنه مثقال طلای ۱۷ عیار به ۱ میلیون و ۴۷۰ هزار تومان، گرم ۱۸ عیار ۳۴۰ هزار تومان، سکه طرح جدید ۳ میلیون و ۷۲۵ هزار تومان، ربع سکه ۱ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان، نیم سکه ۱ میلیون و ۹۰۰ هزار تومان، سکه گرمی ۶۵۵ هزار تومان معامله شد.

احتمال کاهش قیمت دلار تا ۸ هزار تومان

از سوی دیگر، رییس کمیسیون اقتصادی با تاکید بر اینکه اعضای کمیسیون تلفیق بودجه باید رویکرد ملی به بودجه داشته باشند، می‌گوید: روند کاهشی نرخ دلار در هفته و ماه آینده ادامه دارد.

محمدرضا پورابراهیمی با انتقاد درباره اینکه برخی نمایندگان نگاه منطقه‌ای به بودجه دارند، گفت: ما با محدودیت منابع روبه‌رو هستیم، به‌هر حال شرایط معمولی در کشور برای اختصاص بودجه ها به حوزه‌ها طرح‌های عمرانی نداریم بنابراین انتظار می‌رود این محدودیت در تصمیمات نمایندگان مدنظر مجلس باشد.

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس ادامه داد: یکی از تصمیم‌هایی که باید مدنظر نمایندگان در جریان بررسی بودجه قرار گیرد، توزیع منابع بین پروژه‌های عمرانی بر اساس درصد پیشرفت است، به عبارتی درصد بالاتری از اعتبار به پروژه‌هایی داده شود که زودتر به بهره‌برداری می‌رسد تا خروجی آن مورد استفاده کشور باشد، این نگاه باید جایگزین مطرح کردن پروژه‌های جدید در لایحه بودجه سال ۹۸ شود.

نماینده مردم کرمان و راور در مجلس دهم شورای اسلامی با بیان اینکه اگر این بهره‌برداری از پروژه‌ها با رویکرد ملی اتفاق بیافتد آثار آن برای منافع ملی خواهد بود، بیان داشت: عدم تعریف پروژه‌های جدید که می‌تواند برای کشور به معنای پروژه‌های نیمه تمام محسوب شود، کمک بزرگی به شرایط اقتصادی است. وی تاکید کرد: نمایندگان مجلس در صدد هستند مواردی که ضرورت انجام آن در یک منطقه در مقایسه با شاخص‌هایی که به عدالت نسبت به جای دیگر وجود ندارد در بودجه دیده نشود.

نگاه منطقه به بودجه آسیب زننده است

این نماینده مجلس با بیان اینکه اصرار به انجام پروژه‌ها با رویکرد منطقه‌ای آسیب زننده است، توضیح داد: این آسیب در واقع عدم تخصیص بهینه منابع در بحث بودجه عمومی و عمرانی کشور است، منابعی که باید به اولویت‌ها اختصاص پیدا کند، اولویت‌ها و ضرورت‌ها کنار گذاشته می‌شود و نگاه منطقه‌ای اعمال می‌شود این ادبیات منطقه‌ای باعث می‌شود تخصیص بهینه منابع را نداشته باشیم.

پورابراهیمی در گفت‌وگو با خانه ملت، با اشاره به تلاش نمایندگان برای حضور در کمیسیون تلفیق بودجه سنواتی، اظهار داشت: اینکه هر نماینده علاقه‌مند است در کمیسیون تلفیق حضور پیدا کند، یک امر طبیعی است اما نماینده‌ای که به هر دلیل علاقه‌مندی خود را اعلام می‌کند اگر در حوزه تخصیص کمیسیون مربوط به خود از توان لازم و از رویکرد ملی برخوردار باشد حضورش کمک می‌کند، هر کسی در کمیسیون تلفیق به نمایندگی از کمیسیون تخصصی خود حضور پیدا می‌کند، بعضی از کمیسیون‌ها نمایندگانش در اگر حوزه تخصصی با نگاه ملی ورود کند غنیمت است.

وی ادامه داد: با این حال اگر نماینده‌ای نگاه منطقه‌ای را به نگاه ملی ترجیح دهد کمیسیون تخصصی و کمیسیون تلفیق ضرر می‌کند، همانطور که در آیین نامه تصریح شده نمایندگانی که عضو کمیسیون تلفیق بودجه هستند حق ندارند برای منطقه خود تصمیم بگیرند و اقدام کنند، این ادبیات به جز ضرر برای کمیسیون، مجلس، منافع ملی و منطقه‌ای خروجی ندارد.

این نماینده مجلس گفت: انتظار می‌رود کسانی که وارد کمیسیون تلفیق می‌شود افراد متخصص در حوزه کمیسیون خود بوده و نگاه ملی داشته باشند اگر این دو ویژگی را داشته باشند حتما به موفقیت کمیسیون، اجرا و تحقق اهداف بودجه در سال آینده منجر می‌شود.

پورابراهیمی با اشاره به این انتقاد که برخی نمایندگان در کمیسیون تلفیق به دنبال لابی گری برای منطقه خود هستند، بیان داشت: این مسائل را باید وارد مصادیق شد، اگر مواردی باشد که یک نماینده در تلفیق و از ظرفیت این کمیسیون برای منطقه خود استفاده کرده که خلاف آیین نامه است و رئیس تلفیق انجام داده، باید این مصداق بیاید و درباره آن موضوع بحث کنیم اگر مصادیقی وجود دارد قابل پیگیری است و می توان گزارش کرد تا از طریق هیات نظارت بر رفتار نمایندگان و مجموعه‌های دیگر بررسی شود.

احتمال افزایش حقوق‌ها به صورت پلکانی

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با اشاره به افزایش ۲۰ درصدی حقوق‌ها در سال آینده، گفت: برخی می گویند این افزایش برای حقوق های پایین قابل توجه نیست، باید گفت این احتمال وجود دارد که در کمیسیون تلفیق بودجه موضوع افزایش پلکانی حقوق مطرح شود، به این نحو که متوسط افزایش حقوق ۲۰ درصد باشد افرادی که حقوق کمتری دارند درصد بیشتری از عدد میانگین و افرادی که حقوق بالاتری درصد کمتری افزایش حقوق داشته باشند. نماینده مردم کرمان و راور در مجلس دهم شورای اسلامی تاکید کرد: اعمال درصد روش پلکانی بستگی به میزان مجموع عددی دارد که برای افزایش حقوق ها در نظر گرفته شده است، با توجه به این میزان و در نظر گرفتن حق کسانی که حقوق بالامی گیرند، درصد افزایش حقوق پلکانی بررسی و تصویب می‌شود.

روند کاهشی نرخ دلار ادامه دارد

پورابراهیمی در ادامه گفت‌وگو به وضعیت بازار ارز و تلاطم های هفته گذشته پرداخت و گفت: از ابتدای سال که تلاطم ارزی شروع شد اعلام کردیم این تلاطم ها و عدد و رقم هایی که اعلام می شود ارتباطی با واقعیت های اقتصادی ندارد یعنی باید نرخ ارز با مولفه‌های اقتصاد همخوانی داشته باشد. وی ادامه داد: روزهایی در تابستان سال جاری پشت سر گذاشتیم که در بازار غیر رسمی نرخ ارز از ۱۵ هزار تومان تجاوز کرد، بعضی ها پیش بینی می کردند به نرخ دلار به عددی بالاتر از این می رسد، باید گفت که تلاطم های گذشته دو دلیل رخ می داد، عدم نظارت و مداخله بانک مرکزی بود همچنین ایجاد فضای روانی به تلاطم ها دامن می زد، عوامل خارجی از طریق فضای مجازی و بخشی از مسائل داخلی و تحلیل های اشتباه عامل برهم زدن فضای روانی در کشور بود.

این نماینده مجلس با تاکید بر اینکه افزایش نرخ ارز در تابستان واقعیت ها و مولفه های اقتصاد منطبق نبود، بیان داشت: نرخ دلار باید کاهش پیدا کند که با تغییرات در بانک مرکزی، تغییر در سیاست های ارزی و مصوبات شورای هماهنگی اقتصادی فضای جدیدی در حوزه مدیریت ارز شکل گرفت تا بانک مرکزی بتواند به به موضوع ورود و با ابزار بازار پول و ارز فضا را کنترل کند.

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: مجموع این اتفاق ها و اختیاراتی که شورا به بانک مرکزی داد به ثبات نسبی در بازار و شروع روند کاهشی نرخ ارز کمک کند، اعتقاد داریم میزان نرخ دلار در سال جاری باید حداکثر ۵۰ درصد بالاتر از نرخ ارز ترجیحی باشد که رسما اعلام می شود، این نظریه براساس مدل مابه التفاوت نرخ تورم داخلی و خارجی است.

پورابراهیمی تاکید کرد: پیش بینی ما این است که کاهش نرخ ارز در هفته های آینده ادامه دارد، البته تلاطم های اخیر به فضای اقتصادی کشور بستگی دارد از سوی دیگر در روزهای پایانی سال میلادی مانند ایام ماه مبارک رمضان و عید نوروز که قیمت حالاها افزایش پیدا می کند، شاهد افزایش تقاضای ارز به دلیل سفر و تسویه تجار هستیم که بر قیمت ارز تاثیر می گذارد.

نرخ دلار می تواند کمتر از ۸ هزار تومان باشد

وی با بیان اینکه با اختیاراتی که شورای عالی اقتصاد به بانک مرکزی داده است این بازار به خوبی مدیریت می شود، بیان داشت: مردم باید دقت کنند بازار ارز جایی برای سرمایه گذاری و سوداگری، ایجاد بازدهی نیست، این بازار صرفا برای فعالیت اقتصادی است و آنها از ورود به بازار ارز باید اجتناب کنند.

رییس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه به کمک مردم و برنامه ریزی دولت بازار ارز ثابت و نرخ ارز به واقعیت نزدیک می شود، اظهار داشت: پیش بینی ما این است که در ماه آینده ثبات بهتری در سیاست ها ارزی کشور خواهیم داشت و نرخ ارز تقریبا ۵۰ درصد بالاتر از نرخ ارز ترجیحی و کمتر از ۸ هزار تومان می تواند باشد.

روزهای ناخوش بیت کوین در ۲۰۱۸

قیمت هر واحد بیت کوین در ۲۴ ساعت گذشته به کمتر از ۳ هزار و ۹۰۰ دلار در هر واحد کاهش یافت و روند نزولی یک درصدی را تجربه کرد.

به گزارش کوین تلگراف، قیمت ۲۰ ارز رمزنگار برتر جهان در ۲۴ ساعت گذشته روند نزولی داشت و در این میان بیت کوین، محبوب ترین ارز رمزنگار جهان به کمتر از ۳ هزار و ۹۰۰ دلار در هر واحد رسید.

در همین حال قیمت هر واحد بیت کوین در ۲۴ ساعت گذشته با یک درصد کاهش روبرو شد و در حدود ۳ هزار و ۸۸۰ دلار در هر واحد معامله شد. نگاهی به نمودار هفتگی بیت کوین نشان می دهد که قیمت فعلی آن همچنان کمتر از رقم ۴ هزار ۲۷۱ دلار در روز دوشنبه هفته گذشته است. بر پایه این گزارش، مجموع سرمایه بازار تمام ارزهای رمزنگار در حال حاضر معادل تقریبا ۱۳۰ میلیارد دلار است و در هفته گذشته میلادی در حدود ۳ میلیارد دلار از ارزش خود را از دست داده است. همچنین مجموع سرمایه بازار ارزهای رمزنگار تقریبا ۱۷ میلیارد دلار از ارزش خود از روز دوشنبه دو هفته پیش به بعد که رقم ۱۴۷ میلیارد دلار ثبت شده بود، کمتر شده است.

یوروی مسافرتی در آستانه ۱۳ هزار تومان

نرخ فروش ارز مسافرتی در این شعب بدون احتساب کارمزد ۱۲ هزار و ۵۸۴ تومان است که با احتساب کارمزد بانک مرکزی و بانک عامل قیمت فروش هر یورو مسافرتی به حدود ۱۲ هزار و ۹۰۰ تومان می‌رسد. همچنین بر اساس اعلام صرافی‌ها، هر لیر ترکیه ۲۱۲۰ تومان، درهم امارات ۲۹۹۰ تومان و پوند انگلیس ۱۴ هزار و ۵۰ تومان است.

به گزارش «تعادل»، بانک‌ها روز دوشنبه ۱۰ دی ۹۷ هم نرخ خرید دلار را افزایش دادند و هر دلار آمریکا را ۱۰۱ هزار و ۷۰۲ تومان می‌خرند؛ یورو مسافرتی هم ۱۲ هزار و ۹۰۰ تومان به فروش می‌رسد. شعب ارزی بانک‌ها از سوی بانک مرکزی مجاز به خرید ارزهای خارجی مردم هستند که در همین راستا، نرخ خرید دلار با افزایش حدود ۲۰۰ تومانی همراه بوده است. همچنین نرخ خرید یورو در شعب ارزی بانک‌ها که روزانه از سوی بانک مرکزی به آن‌ها اعلام می‌شود، ۱۲ هزار و ۲۲۶ تومان تعیین شده است.

همچنین نرخ خرید پوند انگلیس در بانک‌ها ۱۳ هزار و ۵۷۹ تومان است که نشان می‌دهد قیمت خرید یورو و پوند نیز نسبت به روز گذشته حدود ۲۰۰ تومان افزایش داشته است. شعب ارزی برخی بانک‌های عامل اعلام شده از سوی بانک مرکزی نیز می‌توانند در صورت تکمیل بودن مدارک مسافران تا سقف ۵۰۰ یورو برای کشورهای همسایه و مشترک‌المنافع و تا سقف ۱۰۰۰ یورو برای سایر کشورها پرداخت کنند.

سقف تراکنش پر شده ارز نمی خریم

این روزها صرافی‌ها کمتر خرید و فروش ارز انجام می‌دهند و پاسخ آن‌ها به مشتریان بیشتر مربوط به سیاست‌های اخیر بانک مرکزی است؛ موضوعی که در بلندمدت می‌تواند تاثیر منفی بر بخش ارزی و گردشگری کشور داشته باشد. به گزارش ایسنا، پس از تغییرات ناگهانی در قیمت ارز از اوایل امسال، در اغلب روزها صرافی‌ها کمتر اقدام به خرید و فروش ارز می‌کنند و بسته به شرایط نرخ ارز، معمولا مراجعه‌کنندگان این جمله را از صرافان می‌شنوند که خرید یا فروش یا خرید و فروش ارز نداریم.

نکته جالب در این میان این است که وظیفه اصلی صرافی خرید و فروش ارز است، اما مدتی است شرایطی در بازار ارز ایجاد شده که صرافان چندان رغبتی به معامله ارز ندارند.

طبق گفته یکی از مراجعه‌کنندگان به بازار ارز، از روز گذشته از صبح تا عصر برای فروش ۲۰۰۰ یورو به بازار مراجعه کرده و این در حالی است که نتوانسته ارز خود را به هیچ‌یک از صرافی‌ها بفروشد.

به گفته وی، صرافی‌ها در پاسخ به چرایی عدم خرید ارز از مشتریان می‌گویند "امروز دیگر نمی‌توانند ارز خریداری شده را بفروشند و سقف ۱۰۰ میلیون تومانی انتقال وجه آن‌ها نیز پر شده است".

هر چند که صرافان الزامی به خرید ارز ندارند و می‌توانند از خرید ارز خودداری کنند، اما به نظر می‌رسد نحوه پاسخ آن‌ها به چرایی این موضوع به نوعی لحنی اعتراضی به سیاست‌های اخیر بانک مرکزی دارد.

براساس دستورالعمل خرید و فروش ارز توسط صرافی‌ها، صرافان باید خرید و فروش ارز خود را در سامانه سنا ثبت کنند و به میزانی که ارز از مشتری می‌خرند، می‌توانند با مابه‌التفاوت ۱۰۰ تومان به متقاضیان بفروشند. از سوی دیگر، سقف خرید ارز توسط متقاضیان حداکثر ۲۰۰۰ یورو در سال است که همین موضوع سبب شده صرافان نتوانند ارز خود را به سرعت بفروشند.

پیش‌تر کامران سلطانی‌زاده، سخنگوی کانون صرافان ایرانیان درباره تلاش بانک مرکزی برای خرید ارز از صادرکنندگان توسط بانک‌ها، اظهار کرده بود که در حال حاضر، صرافی‌ها به دلیل اینکه نمی‌توانند ارز را بفروشند، خرید چندانی هم نمی‌کنند.

وی با اشاره به بخش‌نامه‌های متعدد ارزی دولت و بانک مرکزی در ماه‌های اخیر، گفت که البته قطعا پشت این تصمیمات، سیاستی وجود دارد که اصل سیاست، قابل قبول به نظر می‌رسد و آن هم مدیریت مصرف ارز در شرایط فعلی است، اما مشکلی که برای صرافان پیش آمده این است که صرافی‌ها نمی‌توانند مثل قبل ارز را خرید و فروش کنند و این موضوع هزینه‌ها را برای آن‌ها افزایش داده است.

به گفته سخنگوی کانون صرافان ایرانیان، شرایط فروش ارز دشوار شده است. حدود ۶۵۰ صرافی‌ها در کشور مشغول به کار هستند که هر کدام از این صرافی‌ها اگر بخواهند روزانه چند هزار دلار ارز بفروشند، قطعا از پس هزینه‌های خود برنمی‌آیند. سلطانی‌زاده با اشاره به ایجاد محدودیت برای فروش ارز توسط صرافی‌ها، اظهار کرد که ایجاد محدودیت فروش ارز برای صرافی‌ها سبب می‌شود تا بار دیگر معاملات زیرزمینی و غیرشفاف رونق گیرد که این موضوع به صلاح اقتصاد شفاف کشور نیست.

بنابراین یکی از دلایل اصلی عدم خرید ارز از سوی صرافان، عدم توانایی فروش ارزهای خریداری شده است؛ به طوری که ممکن است در صورتی که نتوانند تمام ارز خریداری شده را در طول یک روز بفروشند، در نوسانات بازار ارز و زمانی که قیمت ارز کاهشی است، ضرر سنگینی را متحمل شوند. اما نکته‌ای که در این میان جالب به نظر می‌رسد اشاره صرافی‌ها به پر شدن سقف انتقال مالی ۱۰۰ میلیونی آن‌هاست.

حذف عواطف و احساسات از معاملات بورس وارد چرخه رقابت شد

نبرد «کوآنت»ها

گروه بورس | سمیرا ابراهیمی |

معاملات الگوریتمی، هم‌اکنون در دنیا جایگاه مستحکمی را به دست آورده است. جایگاهی که گفته می‌شود نفوذ بیش از ۹۰ درصدی در معاملات بازارهای پیشرفته بین‌المللی دارد. البته جز بازار ایران که نهاد ناظر، فعالان این حوزه را ملزم به رعایت درج تگ الگوریتمی کرده است، در سایر بازارها چنین نظارت دست و پاگیری وجود ندارد و نمی‌توان آمار دقیقی از حجم معاملاتی که در بورس‌ها به وسیله الگوریتم‌ها معامله می‌شود، در نظر گرفت.

تاریخچه معاملات الگوریتمی، حاکی از آن است که ابتدا برای نظم بخشیدن به سبد سهام سرمایه‌گذاران حقوقی این مدل از معاملات وارد چرخه تریدری شد و به دلیل سرعتی که به واسطه معاملات فرکانس بالا داشت، توانست نفوذ بیشتری در بازارها پیدا کند، بطوری که امروز با پشتوانه هوش مصنوعی که این سیستم‌های معاملاتی دارند، حتی استراتژی‌های معاملاتی را نیز بدون دخالت انسان انجام می‌دهند. نگاهی به ادبیات جهانی این نسل از معامله گران را تحت عنوان کوآنت معرفی می‌کند. کوآنت در لغت به نخبه‌های مالی گفته می‌شود که با استفاده از دانش ریاضی و سیستم‌های الگوریتمی، معاملات بورس را پیش می‌برند.

ورود این معاملات به بازار ایران سابقه چندانی ندارد و ابتدا از طریق استارتاپ‌های این حوزه، وارد شدند. اما در ادامه فعالیت استارتاپ‌های حوزه الگوریتمی تریدری، سرمایه‌گذارانی که عمدتا کارگزاران و تامین سرمایه‌ها بودند، به کمک این تیم‌های استارتاپی آمدند و این استارتاپ‌ها یا در نهادهای مالی ادغام شدند یا به پشتوانه سرمایه‌هایی که پذیرفتند، رشد و توسعه پیدا کردند. هرچند برخی از آنها هم مطابق با اکوسیستم استارتاپی، از گردونه خارج شدند. اما کوآنت‌ها راه خود را پیدا کرده و در حال پیش‌روی در بازار سرمایه ایران نیز هستند.

البته هنوز فعالیت کم‌سویی از این نوع معاملات پیشرفته در بازار ایران دیده می‌شود. فعالیتی که بخش فرهنگ‌سازی سازمان بورس، تصمیم گرفته است با برگزاری مسابقاتی آن را گسترش دهد. در واقع سازمان بورس به محوریت شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس در نظر دارد مسابقات الگوریتمی را بین تیم‌های مدعی در این حوزه برگزار کند و هر چند جوایز این مسابقات، چندان چشمگیر نیست اما محک استعدادها و کمبودهای زیرساختی را نشان می‌دهد. روز گذشته نیز به بهانه برگزاری این مسابقه، نشست خبری در سازمان بورس برگزار شد. در این نشست مصطفی رضوی، عضو هیات‌مدیره و معاون اجرایی سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص مکانیزم معاملات الگوریتمی گفت: توسعه معاملات الگوریتمی را می‌توان از چند جهت آنالیز کرد. از یک جهت می‌توان نقش انسان را در این معاملات پررنگ کرد از آن جهت که به جای ورود مستقیم به حوزه معامله گری، مجبور به افزایش توانایی خود برای چینش استراتژی می‌شوند. همچنین در جریان معاملات الگوریتمی استعدادهای برتر می‌توانند به بازار وارد شوند و در همین زمینه بازار سهام می‌تواند عقلایی‌تر از گذشته تصمیم گیری انجام دهد.

توجه به این نکته ضروری است که تصمیم گیری عقلایی در بازار، عمدتا در زمان بررسی رفتارهای توده‌وار مطرح می‌شود. در واقع بررسی بورس ایران از دیدگاه مالی رفتاری، حاکی از آن است که در بورس ایران سال‌های زیادی سرزدن رفتار هیجانی و به دور از منطق سرمایه‌گذاران در مواجهه با اخبار داخلی و بین‌المللی رخ داده است. به گونه‌ای که واکنش سرمایه‌گذاران نسبت به اخبار منتشر شده گاه فراتر از حد تصور بوده و گاهی هم بدون هیچ توجیه و پشتوانه‌ای شاهد بروز رفتارهای هیجانی از جانب سرمایه‌گذاران بوده‌ایم. این رفتار هیجانی که درست برخلاف رفتار عقلایی است به معنی تبعیت و همراه شدن با جهت و روند لحظه‌ای و روزانه بازار است، رفتاری است که براساس عقل و منطق نیست و صرفا براساس فضای موجود در بازار است. حال آنکه همراه شدن بازار و تصمیم گیران بورسی در موج معاملات الگوریتمی، به‌دلیل آنکه فاکتور هیجانات انسانی را کم می‌کند، می‌تواند به افزایش عامل عقلایی شدن بازار کمک کند.

◄ مسابقه سعی و خطا برای نهاد ناظر

رضوی همچنین در خصوص اهداف سازمان بورس و اوراق بهادار در زمینه برگزاری این مسابقات بیان کرد: سازمان بورس و اوراق بهادار سعی دارد با برگزاری این مسابقات، مشارکت متخصصین و کارشناسان را در معاملات افزایش دهد. همچنین در نظر دارد روابط و نظارت خود را در محک آزمایش قرار دهد و با یک شبیه‌سازی سعی دارد اشکالات خود را برطرف کند تا مسیر را برای برگزاری رسمی این معاملات هموارتر کند. وی در ادامه افزود: برگزاری رقابت‌های الگوریتمی می‌تواند گام آغازینی باشد برای فعال شدن بیشتر بازار سرمایه، همچنین این مسابقات می‌تواند الگوی علمی فراهم کند تا شاهد ارتقای هرچه بیشتر معاملات الگوریتمی باشیم.

◄ نقطه عطف همکاری مالی و فنی

در ادامه این نشست، مطهره مروج مدیر فناوری اطلاعات سازمان بورس و اوراق بهادار به بیان جزییات زیرساخت این مسابقات پرداخت و گفت: این مسابقات از نگاه سازمان بورس به نوعی مسابقات استراتژیک بوده و موجب توسعه ابزار و تبادل دانش می‌شود. وی در ادامه بیان کرد: همکاری‌های مشترک تیم فنی در کنار تیم مالی در این دوره از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است و تبادل اطلاعات می‌تواند ارتقای دانش مالی را به همراه داشته باشد.

مروج همچنین در ادامه افزود: معاملات الگوریتمی نقش زیادی در آینده بازار سهام دارند و بازارگردانی خودکار یکی از مواردی است که تعمیق بازار را افزایش می‌دهد. در طول مسابقات زیرساخت در اختیار شرکت‌کننده‌ها قرار می‌گیرد و گپ سرور اختصاصی برای تیم‌ها اختصاص داده شده است تا اثری بر حجم معاملات نداشته باشد. همچنین دو نوع Api دریافت داده‌های تاریخی و Api سفارش به سامانه معاملات به تیم‌های شرکت‌کننده داده می‌شود.

◄ مختصات مسابقه

در ادامه نشست، یاسر فلاح، مدیرعامل شرکت اطلاع‌رسانی و خدمات بورس در خصوص وضعیت چگونگی انتخاب تیم‌ها و جزییات برگزاری مسابقه گفت: تاکنون ۳۰ تیم متقاضی حضور در این مسابقات بودند که از این تعداد ۲۷ تیم برای حضور در مصاحبه شرکت کردند. با مصاحبه‌های صورت گرفته توسط تیم داوری، ۲۰ تیم به‌عنوان شرکت‌کنندگان نهایی انتخاب شدند که این تیم‌ها در ۳۲ روز به رقابت می‌پردازند.

وی افزود: اولین دوره مسابقات معاملات الگوریتمی از ۱۵ دی ماه سال جاری آغاز می‌شود، با این وجود افتتاح رسمی این رقابت‌ها از تاریخ ۱۹ دی ماه آغاز و تا ۱۷ بهمن ماه ادامه دارد. بر این اساس ۲۰ تیم شرکت‌کننده در سه بخش مختلف به رقابت می‌پردازند که این سه بخش شامل سهام، اوراق با درآمد ثابت و حل مساله است.

فلاح در ادامه به جوایز این دوره از مسابقات اشاره کرد و گفت: در بخش رقابت در سهام، تیم‌های اول، دوم و سوم به ترتیب ۳۰، ۲۰ و ۱۰ میلیون تومان اعتبار خرید سهام دریافت می‌کنند. در بخش اوراق با درآمد ثابت سه تیم ابتدایی به ترتیب ۱۵، ۱۰ و ۵ میلیون تومان اعتبار خرید سهام دریافت می‌کنند و در بخش حل مسیله مبالغ ۵،۷ و ۳ میلیون تومان اعتبار خرید سهام به نفرات برتر اهدا می‌شود.

وی در خصوص اعتبار اولیه این گروه‌ها نیز گفت: برای هر کدام از گروه‌های شرکت‌کننده اعتباری حدود ۳۰ میلیون تومان در نظر گرفته شده، که حد ضرر نیز برای هر رقابت از پیش تعیین شده است. در بخش رقابت در سهام، حد ضرر ۴ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و در بخش اوراق با درآمد ثابت این رقم یک میلیون و ۵۰۰ میلیون تومان در نظر گرفته شده است.

مروری بر آمار معاملات دیروز بازار نشان می‌دهد

نوسان شاخص‌ها

گروه بورس |

شاخص کل بورس اوراق بهادار تهران در معاملات روز گذشته با رشد ۹۵ واحدی همراه شد و در نهایت توانست رقم ۱۶۱ هزار و ۴۰۵ واحدی را به خود اختصاص دهد. از همین رو، شاخص بازار اول با افزایش ۱۰۲ واحدی به رقم ۱۱۸ هزار و ۹۱۲ واحد رسید و در نقطه مقابل شاخص بازار دوم با رشد ۳۴ واحدی، رقم ۳۲۱ هزار و ۵۱۷ واحد را به ثبت رساند. در همین حال، شاخص سهام آزاد شناور با افزایش ۲۴۱ واحد توانست به رقم ۱۷۵ هزار و ۲۲۲ واحد دست پیدا کند. همچنین، شاخص کل هم وزن با رشد ۱۸۳ واحد، رقم ۲۷ هزار و ۷۶۷ واحد را تجربه کرد. افزون بر این، دیروز معاملات سهام در نماد معاملاتی شرکت‌های معدنی و صنعتی چادرملو با ۷۴ واحد، گروه سایپا با ۶۰ واحد، پتروشیمی جم با ۵۸ واحد افزایش بیشترین تأثیر مثبت را بر شاخص کل بورس به نام خود ثبت کردند. این در حالی است که، معاملات سهام در نماد معاملاتی شرکت‌های پتروشیمی جم با ۸۰ واحد، فولاد مبارکه با ۷۸ واحد و بانک ملت با ۳۹ واحد کاهش بیشترین تاثیر منفی را در محاسبه این نماگر به دوش کشیدند. بر اساس این گزارش، ارزش کل معاملات دیروز بورس تهران در حالی به بیش از ۵۴۸ میلیارد تومان نمایش داده شد که ناشی از دست به دست شدن بیش از یک میلیارد و ۹۱۷ میلیون سهم و اوراق مالی قابل معامله طی ۱۴۱ هزار و ۱۹۴ نوبت داد و ستد بود.

◄ ۴ پله رشد

از سویی دیگر، معاملات فرابورس ایران در میانه این هفته کاری با تغییر مالکیت ۶۸۷ میلیون ورقه به ارزش بیش از ۳۰۵۹ میلیارد ریال دنبال شد که همزمان با داد و ستدهای انجام‌شده شاخص کل این بازار نیز رشد ۴ واحدی را تجربه کرد. علاوه بر این، روز دوشنبه آیفکس با ثبت ۴ واحد رشد، تا سطح ۱۸۷۳ واحدی بالا رفت و عمده بار مثبت بر این نماگر از طرف نمادهای گروه فلزات اساسی مانند «ذوب»، «هرمز»، «کگهر» و «میدکو» تا سطح حداکثر ۳ واحد رقم خورد. همچنین، رصد معاملات در بازارهای فرابورسی نیز نشان می‌دهد در مجموع دو بازار اول و دوم سهامداران ۲۸۳ میلیون سهم را به ارزش ۹۷۳ میلیارد ریال داد و ستد کردند که نماد معاملات شرکت سهامی ذوب آهن با تغییر مالکیت بیش از ۶۰ میلیون سهم به ارزش نزدیک به ۱۱۴ میلیارد ریال بیشترین حجم و ارزش معاملات را در اختیار گرفت. این نماد که پربازدیدترین نماد معاملاتی نیز شناخته شد در سمت خرید شاهد مشارکت نزدیک به ۱۰۰ درصدی سهامداران حقیقی و در سمت فروش شاهد مشارکت ۲۰،۴ درصدی سهامداران حقوقی بود. افزون بر این، در جریان معاملات دیروز بازار سهام فرابورس ایران نمادهای «ذوب»، «سخواف»، «فسدید»، «وتعاون»، «زبینا» و «قجام» بازگشایی شدند.

دیدگاه

بیش واکنشی بورس به ریسک‌های سیستماتیک

بازار سهام در برابر ریسک‌های سیستماتیک بیش واکنشی داشته است، بر همین اساس بازار هم اکنون در سطوح جذاب سرمایه‌گذاری، میزبان نقدینگی‌های تازه است. به گزارش سنا، پویان دارابی مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری صنعت بیمه، با اشاره به فاصله‌گیری شاخص کل از سطوح حمایتی گفت: هفته گذشته، نفت در بازارهای جهانی کف حمایتی خود را تشخص داد و در حال حاضر روند صعودی را در پیش گرفته است. همچنین بازار داخلی ارز نیز توانست در مدت مزبور در مسیر پایداری حرکت کند، این دو عامل بر عملکرد شرکت‌هایی که فرایند صادراتی داشتند تاثیرات مثبتی بر جای گذاشت. وی در ادامه بیان کرد: غیر از این موارد، تغییر در سیستم مالی برخی صنایع بورسی از اهمیت بسیاری برخوردار بود. به عنوان مثال، اصلاح ساختار مالی بانک‌ها و انتشار صورت‌های مالی جدید نیز توانست سهامداران را به سمت خرید ترغیب کند. از سوی دیگر در صنایعی مانند خودرو نیز در بخش عملیاتی تغییرات روی داد که می‌تواند در تصمیمات سرمایه‌گذاران اثرگذار باشد. دارابی در ادامه افزود: در شرایط کنونی شرکت‌های صادرات محور نیز توانسته‌اند راهکارهای لازم برای مقابله با تحریم‌ها را پیش بینی کنند و فرایندهای صادراتی را بار دیگر در پیش بگیرند. این موضوع نیز نکته بسیار مثبتی است که در روند کنونی بورس تهران موثر بوده است.

◄ قیمت‌های قابل قبول در بازار

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری صنعت بیمه با اشاره به بیش واکنشی بورس نسبت به ریسک‌های سیستماتیک بیان کرد: به نظر می‌رسد در روند اصلاحی چند هفته اخیر، بورس تهران واکنش‌های لازم را به عواملی چون تحریم‌ها و افت قیمت‌های جهانی نشان داده است. وی در ادامه تصریح کرد: سهامداران طی این مدت آسیب‌های احتمالی بر روند فعالیت‌های شرکت‌ها را در نظر گرفتند و پرتفوی خود را بر اساس این ریسک‌ها روزآوری کرده‌اند.

این کارشناس بازار افزود: در چند روز اخیر شاهد رشد ارزش معاملات بورس بوده‌ایم، بطوری که در یک روز ارزش معاملات از مرز یک هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان عبور کرد. این موضوع نشان از آن دارد که بازار بار دیگر انتقال حجم قابل توجهی از نقدینگی‌های سرگردان را تجربه می‌کند. دارابی همچنین بیان کرد: قیمت‌ها برای سرمایه‌گذاری در بورس قابل قبول است، علاوه بر این در شرکت‌های بنیادی نسبت قیمت به درآمد، کاهش قابل توجهی داشته و این بر جذابیت سرمایه‌گذاری در این صنایع افزوده است. این کارشناس مالی به اثر مستقیم قیمت جهانی نفت بر بازار سهام گفت: بازار سهام ایران، بازار باهوشی است و از کوچک‌ترین سیگنال‌ها استفاده می‌کند. در این شرایط اگر شاهد رشد قیمت جهانی نفت حتی بین بازه ۵۰ تا ۶۰ دلار باشیم، این موضوع می‌تواند صنایع مرتبط را تحت تاثیر قرار دهد. وی همچنین در مورد اثرگذاری گزارش‌های ۹ ماهه بیان کرد: قطعا در بازه زمانی ۳ ماهه پاییز آثار تحریم‌ها و افت قیمت نفت در عملکرد شرکت‌ها نشسته است. در این شرایط قیمت‌های کنونی را کف قیمت‌ها برای سرمایه‌گذاری در بازار می‌توان در نظر گرفت. وی بیان کرد: با توجه به مولفه‌هایی که بیان شد، موج جدید حضور در بازار سهام آغاز شده و این موضوع چشم‌انداز روشنی در خصوص سه ماهه پایانی سال نشان می‌دهد.

خصوصی‌سازی

بهره‌مندی وراث متوفیان سهام عدالت از سود سهام

سازمان خصوصی سازی اعلام کرد وراث مشمولان متوفیان سهام عدالت برای بهره مندی از این سهام می‌توانند به دفاتر منتخب پیشخوان دولت در سراسر کشور مراجعه کنند. به گزارش خصوصی سازی، از میان مجموع بیش از ۴۹ میلیون مشمول سهام عدالت، حدود ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار نفر متوفی هستند که بر اساس مصوبه شورای عالی اصل ۴۴ قانون اساسی، وراث این دسته از متوفیان از مردادماه امسال می‌توانند با مراجعه به دفاتر پیشخوان دولت (که اسامی و آدرس آن‌ها در سامانه سهام عدالت به نشانی www.samanese.ir قابل مشاهده است)، ثبت نام و ارائه مدرک کرده و از مزایای سود و اصل این سهام بهره‌مند شوند. بر این اساس نگاهی به میزان مراجعه وراث مشمولان متوفیان سهام عدالت به دفاتر پیشخوان در سراسر کشور نشان می‌دهد استان‌های ایلام با ۱۶.۳ درصد، لرستان با ۹.۴ درصد و کهگیلویه و بویراحمد با ۴.۱ درصد بیشترین مراجعه را به دفاتر پیشخوان دولت داشته و استان‌های سیستان و بلوچستان با ۰.۷ درصد، هرمزگان با ۰.۸ درصد و بوشهر و کردستان هر یک با ۰.۹ درصد کمترین میزان مراجعه را داشته اند. همچنین در حالی از میان حدود ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار متوفی سهام عدالت، حدود ۲.۳ درصد از وراث آن‌ها اقدام به مراجعه به دفاتر پیشخوان و ارائه مدرک کرده‌اند که سازمان خصوصی سازی توصیه می‌کند وراث متوفیان مشمولان سهام عدالت برای بهره‌مندی از این سهام، در فرصت باقی مانده اقدام به مراجعه به دفاتر پیشخوان منتخب نمایند.

روی خط شرکت‌ها

■ **سود هر سهم «پارسان» تفاوتی نداشت:** گروه گسترش نفت و گاز پارسیان صورت های مالی ۱۲ ماهه سال مالی منتهی به ۳۱ شهریور ۹۷ را به صورت حسابرسی نشده منتشر کرد. از همین رو، شرکت با سرمایه ۴۰ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال، مبلغ ۲۱ هزار و ۹۸۵ میلیارد و ۹۹۳ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۵۴۳ ریال سود به ازای هر سهم اختصاص داد که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته تنها دو ریال افزایش داشته است. همچنین، با احتساب سود انباشته ابتدای سال در نهایت مبلغ ۳۱ هزار و ۷۰۳ میلیارد و ۵۷۹ میلیون ریال سود انباشته پایان دوره در حساب‌های این شرکت منظور شد. بر این اساس، "پارسان" در دوره ۱۲ ماهه سال مالی منتهی به شهریور ۹۶، به صورت حسابرسی شده، سود خالص را مبلغ ۲۱ هزار و ۹۰۱ میلیارد و ۱۶۴ میلیون ریال اعلام کرده و بدین ترتیب مبلغ ۵۴۱ ریال سود به هر سهم خود اختصاص داده بود.

■ **افزایش سود هر سهم «وپترو»:** شرکت‌های سرمایه گذاری صنایع پتروشیمی و گروه صنعتی سپاهان صورت های مالی میان دوره ای ۶ ماهه خود را منتشر کردند. بر این اساس، شرکت با سرمایه یک هزار و ۸۲۰ میلیارد ریال، در دوره ۶ ماهه نخست سال مالی منتهی به ۳۱ اردیبهشت ماه ۱۳۹۸، به صورت حسابرسی نشده، مبلغ ۴۷ میلیارد و ۵۱ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۲۶ ریال سود به ازای هر سهم اختصاص داد که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته معادل ۵۵۰ درصد افزایش را نشان می دهد. همچنین، شرکت دلیل این افزایش را افزایش ۷۸ درصدی جمع درآمدهای غیرعملیاتی عنوان کرده است. "وپترو" در دوره شش ماهه نخست سال مالی منتهی به اردیبهشت ۹۷، به صورت حسابرسی شده، سود خالص را مبلغ ۷ میلیارد و ۳۸۶ میلیون ریال اعلام کرده و بدین ترتیب مبلغ چهار ریال سود به ازای هر سهم خود اختصاص داده بود.

■ **رشد یک هزار درصدی سود «فسپا»:** گروه صنعتی سپاهان با سرمایه ۶۵۰ میلیارد ریال، در دوره ۶ ماهه نخست سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۹۷، به صورت حسابرسی شده، مبلغ ۴۲۴ میلیارد و ۸۱ میلیون ریال سود خالص کسب کرد و بر این اساس مبلغ ۶۵۲ ریال سود به ازای هر سهم اختصاص داد که نسبت به دوره مشابه در سال گذشته معادل یک هزار و ۲۳۱ درصد افزایش را نشان می‌دهد. همچنین، گروه صنعتی سپاهان اعلام کرده است در این گزارش نسبت به گزارش حسابرسی نشده، به دلیل کاهش بهای تمام شده فروش و نیز کاهش مالیات بر درآمد، سه درصد رشد داشته است. «فسپا» در دوره شش ماهه نخست سال مالی منتهی به اسفند ۹۶، به صورت حسابرسی شده، سود خالص را مبلغ ۳۱ میلیارد و ۸۸۸ میلیون ریال اعلام کرده و بدین ترتیب مبلغ ۴۹ ریال سود به ازای هر سهم خود اختصاص داده بود.

اخبار

سهم اصناف در اشتغالزایی

پایگاه خبری اتاق اصناف ایران | نایب‌رییس اتاق اصناف ایران با اشاره به عدم حمایت دولت‌ها از حوزه اصناف کشور خاطرنشان کرد: اصناف و واحدهای صنفی کشورمان بدون هیچ‌گونه حمایت خاصی از سوی دولت‌ها به‌تنهایی سهم بسزایی را در اشتغالزایی و ایجاد فرصت‌های شغلی در رسته‌های گوناگون بر عهده دارند.
جلال الدین محمد شکریه، نقش مهم خانواده بزرگ اصناف در حیطه آموزش و تربیت نیروهای ماهر کار را مورد تأکید قرار داد و تصریح کرد: اصناف بدون اینکه کمک مالی خاصی را از جانب دولت دریافت کنند با تکیه بر ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های بالای خود و با آموزش نیروی کار ماهر، بار بزرگی را از دوش دولت برداشته‌اند.
او افزایش سطح تحصیلات آکادمیک را از ویژگی‌های بارز واحدهای صنفی کشور اعلام کرد و افزود: ارتقاء سطح تحصیلات شاغلان واحدهای صنفی که در قالب نظام کارگری و کارفرمایی در مجموعه اصناف کشور فعالیت می‌کنند یقیناً در ارایه خدمات مطلوب‌تر از سوی آنان موثر واقع می‌شود.
نایب‌رییس اتاق اصناف ایران با بیان اینکه شاغلان نظام کارگری و کارفرمایی اکنون از نظر سطح تحصیلات در مقاطع بالای دیپلم و حتی در مقطع دکتری به‌سر می‌برند ابراز داشت: باید از این جهش تحصیلی به وجود آمده در حوزه اصناف جهت ارتقاء بخش خدمات، تولید و نوین‌سازی نظام توزیع استفاده کنیم. رییس اتاق اصناف استان گیلان تغییر نگاه دولت نسبت به حوزه اصناف کشور را مورد تأکید قرار داد و تصریح کرد: به اعتقاد بنده دولت باید نقش منحصر به فرد اصناف را در حوزه کسب و کار با نگاهی ویژه‌تر بار دیگر مورد بررسی قرار دهد و برای کمک، حمایت‌های لازم را از این خانواده بزرگ به عمل آورد. شکریه در تشریح نقش اصناف در حوزه تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی نیز اظهار کرد: ویژگی اصناف با مقوله اقتصاد مقاومتی عجین شده است. به‌همین علت از دولت انتظار داریم برای کمک به حوزه اصناف و برای تحقق این اهداف راهبردی، مبارزه با کالای قاچاق را در دستور کار خود قرار دهد.

واردات اتوبوس دست دوم «خیانت» است

ایسنا | دبیر انجمن خودروسازان ایران از احتمال واردات اتوبوس‌های دست دوم از سوی شرکت اتوبوسرانی خبر داده و این کار را در شرایط فعلی «خیانت به کشور خواند». احمد نعمت‌بخش اظهار کرد: مدیرعامل شرکت واحد اتوبوسرانی اخیرا از برنامه این شرکت برای واردات اتوبوس دست دوم به علت ناتوانی در خرید اتوبوس‌های نو، خبر داده است. او با اشاره به وجود ۱۰ شرکت اتوبوس‌ساز در کشور با ظرفیت تولید بالغ بر ۴۵ هزار دستگاه در سال، اظهار کرد: در شرایطی که تمام کارخانه‌های اتوبوس‌سازی زیر ظرفیت کار می‌کنند و بعضی از آنها در شرف تعطیل شدن هستند، واردات اتوبوس‌های دست دوم خارجی، خیانت به کشور است. نعمت‌بخش با بیان اینکه بخش‌های مختلف کشور در شرایط تحریم باید به یکدیگر کمک کنند، گفت: اگر استفاده از اتوبوس‌های دست دوم اقتصادی بود کشورهای مبداء خودشان از آنها استفاده می‌کردند.
او افزود: این اتوبوس‌ها استانداردهای لازم برای ورود به کشور را ندارند و خرید آنها منجر به وابستگی و مصرف ارز برای تعویض قطعات مستعمل خواهد شد. دبیر انجمن خودروسازان ایران همچنین با بیان اینکه طبق قانون حداکثر استفاده از توان تولید داخل، شرکت اتوبوسرانی حق واردات اتوبوس دست دوم را ندارد، تصریح کرد: وزارت صنعت، معدن و تجارت (صمت) ثبت سفارش واردات اتوبوس‌های دست دوم را متوقف خواهد کرد.

عدم ارایه فاکتور فروش برای فرار از مالیات

پایگاه خبری اتاق اصناف تهران | رییس اتحادیه صنف فناوران رایانه تهران اظهار کرد: طبق قانون نظام صنفی هر فرد صنفی که کالایی را به صورت عمده یا خرده به فروش می‌رساند حتما باید برای فروش کالا فاکتور صادر کند.
سید مهدی میر مهدی کمجانی ادامه داد: به این ترتیب واردکننده و عمده فروش به واحد صنفی و واحد صنفی به خریدار باید فاکتور فروش ارایه کنند. او تصریح کرد: به ویژه موارد عدم ارایه فاکتور به واحدهای صنفی در شهرستان‌ها بیشتر است و در حال حاضر شکایات زیادی از استان‌ها به سازمان صنعت، معدن و تجارت و اتاق اصناف ارسال شده و پرونده‌هایی در اتاق اصناف به ثبت رسیده که در حال بررسی توسط بازرسان است. او گفت: فرار از مالیات و دور زدن اداره دارایی تصور پشت این اقدام است.
میرمهدی تاکید کرد: خریداران باید حتما فاکتور دریافت کنند تا نه تنها در موضوع قیمت بلکه در مشکل فنی احتمالی دچار مشکل نشوند. زیرا در بررسی شکایت‌ها در اتحادیه نیز اولین مدرک مورد بررسی فاکتور خرید است و نبود فاکتور مراحل رسیدگی را پیچیده می‌کند. میرمهدی تصریح کرد: نمونه‌هایی از شکایات بدون فاکتور مطرح است که خریدار چند ده میلیون تومان کالا خریداری کرده و با پیش آمدن مشکل فنی و عدم ارایه گارانتی از سوی فروشنده، متوجه اشتباه خود در نگرفتن فاکتور شده است.

ارزیابی شاخص مدیران خرید در آذرماه نشان می‌دهد

اقتصاد در گردنه انقباض

برش

بر اساس اطلاعات منتشر شده از سوی مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق ایران، عدد شامخ از ۴۱،۹۱ درصد در مهرماه به ۳۹،۲۱ درصد در آذرماه رسیده و میانگین سه‌ماهه این شاخص عدد ۴۰،۶۹ درصد را نشان می‌دهد که از انقباض فعالیت‌های اقتصادی حکایت دارد. بررسی‌ها نشان می‌دهد، تغییرات منفی در دو مقیاس «سفارش‌های جدید مشتریان» و «مقدار تولید»، مهم‌ترین عوامل در کاهش شامخ در ماه‌های آذر و آبان بوده است اما شاخص صادرات در این فصل، روندی صعودی داشته و رشد متوسط تقریبی ۱،۰۷ درصد را برای هر ماه ثبت کرده است. نکته قابل توجه اینکه همچنین رشد ۱،۰۶ درصدی شاخص انتظارات تولید در فصل پاییز، نشان‌دهنده انتظارات مثبت برای بازار صنعت در آینده نزدیک است.

تعادل | مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق بازرگانی ایران برای اولین بار شاخص مدیران خرید (PMI) در ایران را با عنوان «شامخ» استخراج و منتشر کرده است. این شاخص که برای سه ماه گذشته محاسبه شده، نشان می‌دهد اقتصاد ایران در حالت انقباض قرار دارد اما انتظارات تولید در فصل پاییز با رشد مواجه بوده که نشان‌دهنده انتظارات مثبت برای بازار صنعت در آینده نزدیک است. ازدیگر سو، بررسیهای این مرکز نشان می دهد که عدد شامخ از ۴۱،۹۱ درصد در مهرماه سال جاری به ۳۹،۲۱ درصد در آذرماه رسیده که تغییرات منفی در دو مقیاس «سفارش‌های جدید مشتریان» و «مقدار تولید»، به عنوان مهم‌ترین عوامل در کاهش شامخ در ماه‌های آبان و آذر بوده است. از آن سو اما شاخص صادرات در این فصل، روندی صعودی داشته و رشد متوسط تقریبی ۱،۰۷ درصد را برای هر ماه ثبت کرده است. «صنایع نفت و گاز پالایشگاهی» و «صنایع کانی غیرفلزی» بیشترین رشد صادرات را در این فصل تجربه کرده اند.
شاخص مدیران خرید (PMI) مقیاسی است که با تکمیل سؤالات مشخص از سوی بنگاه‌های نمونه استخراج و اوایل هر ماه منتشر می‌شود. این شاخص رونق، رکود یا ثبات کسب‌وکارهای مورد بررسی را نشان می‌دهد.
در جریان استخراج این شاخص، اگر عدد شاخص بیش از ۵۰ درصد باشد، نشان دهنده این است که اقتصاد در حال توسعه است در حالی که هر رقمی زیر ۵۰ درصد، از قرار داشتن اقتصاد در شرف انقباض و رکود حکایت دارد. بنابراین ارزیابی، این مقیاس، از سال ۱۹۴۸ از سوی «موسسه مدیریت عرضه» در ایالات‌متحده مطرح شده و اطلاعات مورد نیاز برای استخراج آن از مشارکت ۴۰۰ نفر از مدیران خرید بخش تولید و با پاسخگویی به سؤالات مشخص به دست می‌آید. اما در طرحی که از سوی اتاق ایران انجام گرفته، با عنوان «شامخ»، اطلاعات مورد نیاز برای محاسبه شاخص (PMI) در ۵ مقیاس اصلی شامل «سطح تولید»، «سفارش‌های جدید از مشتریان»، «سرعت تحویل توسط تأمین کنندگان»، «موجودی کالا» و «میزان استخدام نیروی کار» و ۷ مقیاس فرعی شامل «قیمت خرید مواد اولیه»، «موجودی انبار»، «صادرات کالا»، «قیمت تولیدات»، «مصرف سوخت»، «میزان فروش» و «انتظارات تولید» جمع‌آوری شده و در نهایت تحت عنوان شاخص مدیران خرید (PMI) استخراج و منتشر می‌شود.
در محاسبه عدد شامخ، برای وزن‌دهی به ۵ سؤال اصلی پرسشنامه، از رویکرد موسسه بین‌المللی IHS Markit استفاده شده که بر اساس آن وزن «سطح تولید» ۲۵ درصد، «سفارش‌های جدید از مشتریان» ۳۰ درصد، «سرعت تحویل توسط تأمین کنندگان» ۱۵ درصد، «موجودی کالا» ۱۰ درصد و «میزان استخدام نیروی کار» ۲۰ درصد اعمال می‌شود.
مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق ایران به‌عنوان متولی اجرای طرح پایش محیط کسب‌وکار، پس از انجام مطالعات کارشناسی، از ابتدای پائیز سال جاری، استخراج شاخص مدیران خرید (PMI) را تحت عنوان شامخ در دستور کار قرار داده و اینک «شامخ» سه ماه پائیز ۱۳۹۷ را برای اولین بار منتشر کرده است. در این طرح از شرکت‌های مختلف صنعتی در صنایع مختلف از قبیل «صنایع غذایی، نساجی، پوشاک و چرم، شیمیایی، فلزی، لاستیک و پلاستیک، ماشین‌سازی و...» آمارگیری به‌عمل آمده و نرخ تکمیل پرسشنامه از تعداد ۴ هزار نمونه کارگاه صنعتی فعال و بزرگ انتخابی، به‌طور متوسط حدود ۱۰ درصد بوده است. پرسشنامه الکترونیکی طرح شامخ که شامل ۱۲ پرسش بوده که توسط شرکت‌های انتخابی در نمونه تکمیل شده است. پاسخ سؤالات پرسشنامه این طرح شامل سه گزینه «بیشتر از ماه قبل»، «بدون تغییر» و «کمتر از ماه قبل» است.

جدال تولید و صادرات

اما بر اساس اطلاعات منتشر شده از سوی مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی اتاق ایران، عدد شامخ از ۴۱،۹۱ درصد در مهرماه به ۳۹،۲۱ درصد در آذرماه رسیده و میانگین سه‌ماهه این شاخص عدد ۴۰،۶۹ درصد را نشان می‌دهد که از انقباض فعالیت‌های اقتصادی حکایت دارد. بررسی‌ها نشان می‌دهد، تغییرات منفی در دو مقیاس «سفارش‌های جدید مشتریان» و «مقدار تولید»، مهم‌ترین عوامل در کاهش شامخ در ماه‌های آذر و آبان بوده است اما شاخص صادرات در این فصل، روندی صعودی داشته و رشد متوسط تقریبی ۱،۰۷ درصد را برای هر ماه ثبت کرده است. نکته قابل توجه اینکه همچنین رشد ۱،۰۶ درصدی شاخص انتظارات تولید در فصل پاییز، نشان‌دهنده انتظارات مثبت برای بازار صنعت در آینده نزدیک است.
مقدار تولید: «صنایع لاستیک و پلاستیک» که در دو ماه متوالی مهر و آبان گزینه بیشتر از ماه قبل را بیشتر پاسخ داده بود، در ماه آذر جای خود را به «صنایع کانی غیرفلزی» داد. همچنین «صنایع نفت و گاز پالایشگاهی» گزینه کمتر از ماه قبل را بیشتر پاسخ داده‌اند.
میزان سفارش‌های جدید مشتریان: «صنایع پوشاک و چرم» گزینه بیشتر از ماه قبل را بیشتر انتخاب کرده‌اند. «صنایع نساجی» همانند دو ماه گذشته، گزینه کمتر ماه قبل را بیشتر پاسخ داده‌اند.
مدت‌زمان تحویل سفارش: مدت‌زمان تحویل سفارش‌های مشتریان در «صنایع پوشاک و چرم» سریع‌تر از ماه قبل بوده است درصورتی که این صنعت در ماه آبان در رتبه آخر مدت‌زمان تحویل سفارش قرار داشت و در «صنایع شیمیایی» مدت‌زمان تحویل سفارش کندتر از ماه قبل بوده است.
موجودی مواد اولیه: «صنایع چوب، کاغذ و مبلمان» مانند ماه آبان گزینه بیشتر از ماه قبل را بیشتر پاسخ داده‌اند. «صنایع نساجی» گزینه کمتر از ماه قبل را بیشتر پاسخ داده‌اند.
میزان استخدام: میزان استخدام کارکنان جدید در «صنایع پوشاک و چرم» مانند ماه آبان بیشتر از ماه قبل بوده و «صنایع تولید وسایل نقلیه و قطعات وابسته» نیز مانند ماه آبان کمترین میزان استخدام را نسبت به ماه گذشته داشته‌اند.
قیمت خرید مواد اولیه: «صنایع کانی غیرفلزی» گزینه بیشتر از ماه قبل را بیشتر انتخاب کرده‌اند. لازم به ذکر است این رتبه در ماه آبان متعلق به «صنایع نفت و گاز پالایشگاهی» بوده است که در ماه آذر صنایع نفت و گاز پالایشگاهی گزینه بیشتر از ماه قبل را کمتر انتخاب کرده-اند. این بدان معنی است که قیمت خرید مواد اولیه در «صنایع نفت و گاز پالایشگاهی» کاهش چشمگیری داشته است. همچنین «صنایع فلزی» گزینه کمتر از ماه قبل را بیشتر از بقیه صنایع انتخاب کرده‌اند.
موجودی انبار: «صنایع کانی غیرفلزی» گزینه بیشتر از ماه قبل را در ارتباط با موجودی انبار بیشتر انتخاب کرده‌اند. «صنایع نفت و گاز پالایشگاهی» در ماه قبل نیز در این جایگاه قرار داشت. «صنایع شیمیایی» گزینه کمتر از ماه قبل را بیشتر انتخاب کرده‌اند. در مهر و آبان، «صنایع تولید وسایل نقلیه و قطعات وابسته» در این جایگاه قرار داشت.
صادرات: «صنایع نفت و گاز پالایشگاهی» مانند ماه مهر، گزینه بیشتر از ماه قبل را بیشتر انتخاب کرده‌اند. این جایگاه در ماه آبان متعلق به «صنایع کانی غیرفلزی» بود. «صنایع نساجی» جایگاه خود را مانند ماه آبان حفظ کرد و گزینه کمتر از ماه قبل را بیشتر انتخاب کرده‌اند.
قیمت تولیدات: «صنایع ماشین‌سازی (ماشین‌آلات و ابزارآلات برقی، اداری و خانگی)» گزینه بیشتر از ماه قبل را بیشتر انتخاب کرده‌اند. این جایگاه در مهر و آبان متعلق به «صنایع نفت و گاز پالایشگاهی» بود. همچنین «صنایع نساجی» و «صنایع چوب، کاغذ و مبلمان» گزینه کمتر از ماه قبل را بیشتر از بقیه صنایع انتخاب کرده‌اند. لازم به ذکر است «صنایع نساجی» در ماه آبان نیز در این جایگاه قرار داشت.
مصرف سوخت: «صنایع نساجی» گزینه بیشتر از ماه قبل را بیشتر انتخاب کرده‌اند. همچنین «صنایع فلزی» گزینه کمتر از ماه قبل را بیشتر از بقیه صنایع انتخاب کرده‌اند.
میزان فروش محصول نهایی: «صنایع شیمیایی» مانند ماه آبان، گزینه بیشتر از ماه قبل را بیشتر انتخاب کرده‌اند. همچنین «صنایع چوب، کاغذ و مبلمان» گزینه کمتر از ماه قبل را بیشتر از بقیه صنایع انتخاب کرده‌اند.
انتظارات تولید: انتظارات تولید در «صنایع چوب، کاغذ و مبلمان» همچنان مانند ماه گذشته یعنی ماه آبان، بیشترین و در «صنایع نساجی» کمترین پیش‌بینی شده است.

کمیسیون انرژی اتاق ایران پیشنهاد داد

ایجاد واحدهای پتروشیمی در سایر کشورها

اعضای کمیسیون انرژی اتاق ایران در نشست اخیر این کمیسیون، علاوه بر بررسی چگونگی ایجاد دیپلماسی انرژی در کشور این پیشنهاد را مطرح کردند که با توجه به تغییر رویکردهای بین‌المللی در مورد نفت و تبدیل آن به سرمایه، باید از تلاش برای فروش آن دست کشید و برای این منظور بهتر است تا واحدهای پتروشیمی در کشورهایی که خریدار فرآورده‌های نفتی هستند، راه‌اندازی شود و از این طریق علاوه بر افزایش درآمدهای ارزی کشور، بازارهای جدید را نیز در اختیار بگیریم. رییس کمیسیون انرژی اتاق ایران نیز در ابتدای این نشست، از قرار گرفتن تدوین سند الگوی مصرف انرژی در کشور از سوی شورای عالی انرژی خبر داد و گفت: در این سند قرار است خام فروشی منابع طبیعی متوقف شود، همچنین مصرف انرژی کاهش یابد و فعالیت‌های زیربنایی اقتصادی و اجتماعی توسعه یابد.
به گزارش پایگاه خبری اتاق ایران، علی شمس اردکانی از اعضای کمیسیون خواست تا نظرات خود را در مورد بندهای پیشنهادی این سند ارایه دهند. در ادامه محمود خاقانی، کارشناس بین‌الملل انرژی، گزارشی از راهگشایی دیپلماسی انرژی ارایه داد. بر اساس اظهارات وی، دیپلماسی از دو بعد قابل اجرا است. یک بعد آن دیپلماسی سخت است که به کمک تهیه انواع تسلیحات و مانورهای نظامی به دست می‌آید و دیگری دیپلماسی نرم است که به کمک ارتباطات و تعاملات شکل می‌گیرد. در ایران دیپلماسی

سخت بیشتر مورد توجه قرار می‌گیرد. او همچنین از بی‌توجهی ایران نسبت به قراردادهای منطقه‌ای انتقاد کرد و گفت: متأسفانه نتوانستیم از ظرفیت‌های موجود در قراردادهای منطقه‌ای مانند اکو استفاده کنیم.
این کارشناس حوزه انرژی از ورود کشورهای توسعه‌یافته به عرصه جدید از فناوری‌های انرژی خبر داد و افزود: در دنیا به نفت به عنوان یک سرمایه نگاه می‌کنند اما در ایران همچنان نفت را یک کالا در نظر می‌گیرند. حتی در ایران برای انرژی، بورس ایجاد کردند که اقدامی نادرست است. خاقانی ادامه داد: باید از تک روی‌ها دست برداشت و سیاست‌هایی را در نظر گرفت که بهبود جایگاه ایران در سطح بین‌المللی کمک کند.

نایب‌رییس اتحادیه نساجی و پوشاک ایران:

مقابله با پوشاک قاچاق از «فروشگاه‌های بزرگ» آغاز شد

نایب‌رییس اتحادیه نساجی و پوشاک ایران با اشاره به برخورد قدم به قدم با پوشاک فاقد مجوز وارداتی گفت: در مرحله اول با فروشگاه‌هایی با متراژ بیش از ۴۰۰ متر در مجتمع‌های شناخته شده تهران که با تابلوی یک برند، پوشاک غیرمجاز را عرضه می‌کنند، برخورد می‌شود.
بهرام شهریاری با اشاره به برخورد قدم به قدم با پوشاک فاقد مجوز وارداتی گفت: مبنا بر اینست که فروشگاه‌هایی با متراژ بیش از ۴۰۰ متر در مجتمع‌های شناخته شده تهران که با تابلوی یک برند، پوشاک غیرمجاز را عرضه می‌کنند در مرحله اول مورد برخورد قرار گیرند.
او افزود: در مراحل بعدی با تمام کسانیکه پوشاک قاچاق وارد می‌کنند و برچسب‌های تولیدی در کشور را روی لباس‌ها درج می‌کنند برخورد می‌شود.
شهریاری ادامه داد: در زمان محمدرضا نعمت زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت دولت یازدهم، دستورالعملی ابلاغ شد که به برندهای خارجی اجازه فعالیت در کشور داده شد و یکی از بندهای اولیه آن، آوردن گواهی برند است. او ادامه داد: به همین ترتیب به شرکت‌ها به عنوان نماینده‌ای از یک برند خارجی گواهی داده شد تا نمایندگی رسمی در کشور باشد که در این مرحله بسیاری واردکنندگان برند تقلبی از بین رفتند. در طرح جدید نیز همین اقدام صورت می‌گیرد.
از سویی دیگر، مدیرکل تعزیرات حکومتی استان تهران با اشاره به برخورد جدی این سازمان با فروشگاه‌های پوشاک قاچاق گفت: از مجموع برندهای موجود در کشور، ۷۰ برند مجوز دارند و مابقی بصورت غیرقانونی وارد کشور می‌شود.
محمدعلی اسفنانی اظهار کرد: کسانی که با برندهای خارجی فاقد ثبت در کشور و نمایندگی اقدام به عرضه کالا به مردم می‌کنند مورد برخورد قرار خواهند گرفت. او افزود: در کشور مجموعه‌های دارای مجوز اجازه فعالیت دارند و کالای وارداتی آنها نیز باید دارای شناسه باشد. اسفنانی گفت: از مجموع برندهای موجود در کشور، ۷۰ برند مجوز دارند و مابقی بصورت غیرقانونی وارد کشور می‌شود و طرح برخورد با آنها صورت می‌گیرد.
او در خصوص چرایی فقدان مبارزه صحیح با قاچاق عظیم پوشاک گفت: طرحی که شروع کردیم بدین معنا نیست که تنها در سطح عرضه مبارزه صورت می‌گیرد؛ در حالی که قانونی می‌گوید برخورد باید در سطح مبادی ورودی صورت گیرد و مبادی ورودی نیز کار خود را انجام می‌دهند.
اسفنانی افزود: فرقی نمی‌کند قاچاق از چه طریقی وارد شود؛ چه از طریق کولبرها یا از طریق اسکله‌های وارداتی، برخوردها را شاهد هستیم و امیدواریم سر دسته مجموعه و کسانی که در راس کار هستند شناسایی و برخورد جدی با آنها صورت گیرد.

رییس اتحادیه طباخان خواستار شد

«واردات دام زنده» جایگزین «واردات گوشت گرم» شود

رییس اتحادیه طباخان، فروشندگان کله‌پاچه و سیرابی گفت: دولت باید واردات دام زنده را جایگزین واردات گوشت گرم کند تا تمامی مشکلات به وجود آمده حل و مرتفع شود. حسین رواسی در گفت‌وگو با پایگاه خبری اتاق اصناف ایران افزود: در ماه‌های اخیر به دلیل کمبود دام و خروج غیرقانونی دام به خارج از کشور مشکلات عدیده‌ای برای طباخان به وجود آمده که شاهد افزایش قیمت بالای ۳۰ درصد بوده‌ایم و این مساله کاهش تقاضا را به دنبال داشته است. او با بیان اینکه کله پاچه غذای سنتی مردم ایران است، تصریح کرد: کله وپاچه به عنوان غذای سنتی پرطرفدار ایران محسوب می‌شود و اینکه این روزها مشتری این غذا کم شده است به دلیل افزایش قیمت آن به خاطر کمبود دام در کشور است. رواسی تاکید کرد: روزانه بین ۱۰۰ تا ۱۵۰ تن گوشت گرم به کشور وارد می‌شود که اگر میانگین متوسط آن را ۱۲۰ تن در نظر بگیریم و آن را بر ۲۰ کیلو گوشتی که دام زنده می‌دهد تقسیم کنیم به معنای آن است که ۶۰ هزار راس دام زنده در خارج از کشور ذبح می‌شود تا این مقدار گوشت را بتوانیم به کشور وارد کنیم در حالی که اگر به جای واردات گوشت دام زنده به کشور وارد می‌کردند مزایای بیشتری را برای اقتصاد کشور داشت.
او اظهار کرد: اگر دام زنده به کشور وارد شود صددرصد مقرون به صرفه‌تر خواهد بود و می‌توان از تمامی اقلام و احشام آن استفاده کرد و کسانی که در این حوزه فعالیت می‌کنند از فردی که گوسفند را ذبح می‌کند تا واحدهای فروش کله پاچه‌ای و... نیز بیکار نمی‌شوند. رواسی دلیل افزایش قیمت بالای ۳۰ درصد نرخ کله‌پاچه را اینگونه توضیح داد: دلایل افزایش قیمت کله‌پاچه کم شدن کشتار، کم شدن دام در کشور به خاطر واردات گوشت گرم بدون کله‌پاچه، افزایش قیمت آب، برق و گاز و ناتوانی واحدها در پرداخت حقوق کارگران، مالیات و حق بیمه کارگران است که این افزایش قیمت‌ها باعث تعطیلی واحدهای صنفی شده است. رییس اتحادیه طباخان، فروشندگان کله‌پاچه و سیرابی افزود: در حال حاضر بیش از یک هزار واحد دارای پروانه کسب در این صنف در استان تهران مشغول فعالیت هستند و نزدیک به حدود صد واحد نیز فاقد پروانه کسب هستند.

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی خبر داد

توزیع ۱۴۷ هزار تن برنج، روغن و شکر در سه ماه پایانی سال

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران از برنامه‌ریزی برای توزیع ۱۴۷ هزار تن کالای اساسی برنج، روغن و شکر به منظور تنظیم و برقراری آرامش در بازار در سه ماه پایانی امسال خبر داد.
به گزارش ایرنا، یزدان سیف افزود: مقرر شده در سه ماه پایانی امسال ۵۰ هزار تن برنج، ۵۷ هزار تن روغن خام برای تامین روغن خوراکی و ۴۰ هزار تن شکر برای تنظیم بازار توزیع و عرضه شود.
او خاطرنشان کرد: این کالاها با نرخ‌های مصوب تنظیم بازاری عرضه می‌شوند. او اظهار کرد: با توجه به شرایط تحریم‌ها از آغاز سال تاکنون ۲۰ میلیون تن کالای اساسی تامین شده است که تا به امروز فقط ۸،۵ میلیون تن به مصرف داخلی رسیده است. سیف ادامه داد: مجموع کالاهای اساسی مورد نیاز سال آینده نیز تامین شده است و نگرانی در این زمینه نداریم.
به گفته این مقام مسوول، در طرح تنظیم بازار ماهانه ۲۰ هزار تن برنج تایلندی درجه یک (گرید A) هر کیلوگرم با قیمت پنج هزار و ۲۰۰ تومان، و درجه دو با قیمت چهار هزار و ۲۰۰ تومان در انبارهای شرکت بازرگانی دولتی در استان‌ها عرضه می‌شود.
او همچنین بیان کرد: قیمت برنج تایلندی با مصوبه ستاد تنظیم بازار استان‌ها تعیین و به دست مصرف کنندگان می‌رسد. مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع خرید تضمینی محصولات کشاورزی پرداخت و گفت: مقدمات آماده‌سازی فرایند خرید و مراکز تحویل خرید تضمینی محصولات کشاورزی سال زراعی ۹۸-۱۳۹۷ از امروز بطور رسمی آغاز می‌شود. او اظهار کرد: شورای اقتصاد قیمت هر کیلوگرم خرید تضمینی گندم سال زراعی جدید را یک هزار و ۶۰۰ تومان تعیین کرده که با ۲۳ درصد رشد از نرخ مناسبی برای تولیدکنندگان برخوردار است. این مقام مسوول پیش‌تر نیز عملکرد وزارت جهاد کشاورزی در مدیریت ذخایر راهبردی محصولات اساسی را «ارزشمند» ارزیابی کرده و گفته بود: با وجود تحریم‌های ظالمانه علیه ایران و نوسان نرخ ارز، همه نیازها در این زمینه تامین است و کمبودی نداریم.

رییس جمهور در بازدید از مرکز ملی راهبری شبکه برق کشور:

مدیریت «آب» بر مبنای خشکسالی باشد

گروه انرژی | حجت‌الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی، رییس جمهور ایران صبح دیروز، در وزارت نیرو حضور به هم رساند و ضمن بازدید از مرکز ملی راهبری شبکه برق کشور (دیسپاچینگ مرکزی)، به ایراد سخنرانی برای مدیران و کارکنان وزارت نیرو پرداخت. دکتر روحانی ضمن اشاره به دستاوردهای دولت یازدهم و دوازدهم در حوزه آب و برق، به ابعاد امنیتی مساله آب و برق اشاره کرد و لزوم توجه دست‌اندرکاران این وزارتخانه به هدررفت آب و برق به منظور کاهش مصرف و نیز توجه مردم به مصرف بهینه این دو کالا را خواستار شد. رییس جمهوری در این بازدید، با توضیح رضا اردکانیان وزیر نیرو و متخصصان و مدیران وزارت نیرو وصنعت برق کشور در جریان روند اقدامات و فعالیت‌های این مرکز در کنترل و توزیع برق مورد نیاز کشور قرار گرفت. در این نشست، رضا اردکانیان، وزیر نیروی ایران ضمن قدردانی از حمایت‌های نهاد ریاست‌جمهوری از حوزه آب و برق، مدیریت توأمان عرضه و تقاضا را ضرورت امروز جامعه در حوزه نیرو دانست. بازدید ریاست‌جمهوری از وزارت نیرو چند روز پس از آن صورت گرفت که بودجه این وزارتخانه در لایحه بودجه ۹۸ افزایش قابل توجهی یافت. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دولت، رییس جمهور ایران صبح روز دوشنبه با حضور در وزارت نیرو از مرکز ملی راهبری شبکه برق کشور (دیسپاچینگ مرکزی) بازدید کرد. در این بازدید برنامه وزارت نیرو در راستای تامین برق مطمئن و پایدار کشور در اوج بار سال ۹۸ و الزامات آن شامل «پیش بینی تراز تولید و مصرف در پیک سال ۹۸»، «برنامه راه‌اندازی واحدهای نیروگاه‌های حرارتی»، «برنامه افزایش ظرفیت نیروگاه‌های حرارتی»، تجدیدپذیر و برق آبی»، «طرح‌های اولویت‌دار شبکه انتقال برق کشور»، «برنامه‌های مدیریت مصرف» و «قرار گرفتن تجهیزات صنعت برق در زمره کالاهای اساسی» برای رییس جمهور تشریح شد. حسن روحانی رییس جمهوری در این بازدید در جمع وزیر، معاونان و مدیران وزارت نیرو با بیان روایتی از دقت رهبر معظم انقلاب در مصرف صحیح برق، عنوان کرد: «مبنای اداره منابع آبی کشور را باید بر پایه ادامه خشکسالی گذاشت و مهم‌ترین قدم، به حداقل رساندن هدررفت منابع آبی و برقی است.»

روحانی با بیان اینکه همه مردم کشور آگاه هستند که آب و برق، مساله بسیار حساس زیربنایی و حیاتی برای زندگی است، گفت: «هوا و اکسیژن نخستین نیاز بشر است، اما شاید مهم‌ترین مساله بعد از اینها آب باشد که نه تنها مایه حیات برای انسان‌ها بلکه برای همه موجودات است.» رییس جمهوری با اشاره به اینکه معمولاً در فعالیت‌های روزانه به نعمت‌های خدا تا زمانی که مشکلی به وجود اید، توجهی نمی‌کنیم، گفت: «امنیت نیز یکی از همین نعمت‌هاست که باید در نظر داشت چه ساز و کاری فراهم می‌شود تا کشور، شهر، خیابان و پیاده‌رو ها امن باشد، اما در هنگام حادثه‌ای در یک گوشه، مشخص می‌شود که امنیت تا چه مقدار اهمیت دارد.» رییس دولت دوازدهم با تأکید بر اینکه آب و برق نیز برای ما امنیت است چرا که برای مردم امنیت خاطر و آرامش ایجاد می‌کند، ادامه داد: «در بازدید از مرکز کنترل برق کشور، مشخص شد که تلاش بسیار بزرگی برای تراز تولید مصرف انجام می‌شود که دقت در این تراز کار بسیار مهمی است و خاموشی یا فعال شدن نیروگاه‌ها، در برخی از کشورهای پیشرفته نیز باعث فروپاشی می‌شود.» دکتر روحانی با اشاره به اینکه خاموشی ۲۴ ساعته در لندن منجر شد تا کشور انگلستان تا مرز فروپاشی پیش رود، گفت: «این مشکلات در هر کشوری رخ می‌دهد و خوشبختانه ۱۵ سال است که در ایران چنین حادثه‌ای اتفاق نیفتاده است و باید از همه دست‌اندرکاران صنعت برق، تشکر و قدردانی کرد.»

تهران در آستانه جیره‌بندی بود

رییس جمهور با بیان اینکه در سال ۹۷ ممکن بود مشکلات بزرگی در زمینه آب و برق برای کشور به وجود آید، خاطرنشان کرد: «در دوران وزارت مهندس چیت‌چیان، وی به من اعلام کرد که اگر یکسری از اقدامات انجام نشود، در تابستان مجبوریم آب تهران را جیره‌بندی کنیم، اما دولت اقدامات سریعی اتخاذ کرد که اتصال آب سد ماملو یکی از همین فعالیت‌های دولت بود.» رییس جمهور ادامه داد: «در فصل تابستان مشکل تأمین آب و برق را داریم که باید بر این اساس و اینکه کشور در منطقه خشک قرار دارد، مبنای کار را در ادامه خشکسالی قرار دهیم.» دکتر روحانی در ادامه افزود: «هنگامی که ما روی پای خود می‌ایستیم، هیچ‌کس نمی‌تواند به ما زور بگوید. ما تصور می‌کنیم که فقط امریکا زور گویی می‌کند، اما حقیقت این است که اگر نیازمند شویم، حتی کشورهای فقیر و کشوری که برای آن فداکاری هم کرده‌ایم، شروع به زور گویی می‌کند.» دکتر روحانی تأکید کرد: «احتیاج و نیاز گاهی یک قدرت بزرگ را در هم می‌شکند و این نشان می‌دهد که ما باید روی پای خود بایستیم.»

لزوم کاهش هدررفت

روحانی همچنین با اشاره به اینکه تلفات و هدررفت در بخش برق از ۱۵ درصد به کمتر از ۱۱ درصد رسیده است، اظهار داشت: «این اقدام بسیار مهمی است و باید تلفات در صنعت آب و برق را به عنوان اولویت از وزارتخانه نیرو شروع کرد و باید به آمار تک رقمی برسیم.»

رییس جمهور با تأکید بر اینکه آب را باید درست حراست کنیم، گفت: «هدررفت شبکه انتقال آب از سد کرج و سدهای مختلف به تهران در حدود ۲۰ تا ۳۰ درصد اعلام شده است که آن مقدار هدررفت بسیار مهم است و تمام تلاش‌ها برای صرفه‌جویی مربوط به ثابت شدن همین مقدار هدررفت از شبکه انتقال آب است.»

رییس جمهور تصریح کرد: «با سرمایه‌گذاری و تکنولوژی می‌توان جلوی هدررفت و تلفات در صنعت آب و برق را گرفت.»

روحانی ادامه داد: «همه میزان آبی که از دریا برای شیرین کردن باید انجام شود شامل یک درصد است در حالی که اگر از آب درست حراست کنیم، به جای یک درصد تا ۱۰ درصد سود می‌بریم.»

روحانی با بیان اینکه حل مشکل آب با بارور کردن ابرها، راه‌حل اساسی نیست؛ آبهای موجود باید به درستی مدیریت شود، اظهار داشت: اینگونه مطالب که با باروری ابرها مشکل حل می‌شود، در سال‌های ۴۳ و ۴۴ و رژیم شاهنشاهی مطرح شد و این از نمونه تفکرات شاهانه بود که با بارور کردن مشکل آب حل می‌شود و حتماً این موضوع راه‌حل اساسی نیست.

رییس جمهوری در ادامه عنوان کرد: «هر چند ممکن است سال آینده نیز دچار مشکلاتی در آب و برق کشور باشیم، اما با برنامه‌ریزی خوب می‌توانیم از مشکلات عبور کنیم. در عین حال آغاز سال آبی کشور که از پایان شهریور آغاز می‌شود نیز خوب بوده که امیدواریم ادامه داشته باشد.»

مصرف صحیح امری دینی است

رییس جمهور اقدام دوم در زمینه توجه به صنعت آب و برق را مساله مصرف بی‌رویه یا درست مصرف نکردن توصیف کرد و گفت: «یک پایه اصلی در دین اسلام، عمل صالح، شایسته و بی‌نقص است و اگر آب را بد مصرف کنیم، عمل صالحی انجام نداده‌ایم و باید در نظر داشت که معنی عمل صالح تنها نماز و روزه نبوده، بلکه معنی بسیار وسیعی دارد.»

روحانی با بیان اینکه امر به معروف و نهی از منکر در جامعه دارای معانی وسیع است، تصریح کرد: «کسی که آب را بد مصرف می‌کند، منکری انجام می‌دهد که این نهی از منکر یا باید به صورت زبانی یا برنامه‌ریزی برای جلوگیری از هدر رفت باشد.»

رییس جمهور تأکید کرد: «هدایت جامعه به درست مصرف کردن، امر به معروف و عمل حسنه است.»

روحانی سپس به خاطره‌ای از امام خمینی (ره) که با سه مشت آب وضو می‌گرفتند اشاره کرد و ادامه داد: «این همان عمل صالح است اما برخی هنگام وضو، وسواس و شک به خرج می‌دهند و شیر آب را تا پنج دقیقه نیز باز می‌گذارند.» رییس جمهور با تأکید بر اینکه باید مردم را با کمک تبلیغات صدا و سیما و رسانه برای چگونگی درست مصرف کردن دعوت کنیم، گفت: «باید در ساعات پیک مصرف، درست مصرف کنیم که هر ساعت پیک، مصرف نکردن به معنی عمل نیک و صالح است و ارتقاء فرهنگ مردم در این زمینه به ما و حتی خودشان بسیار کمک می‌کند.»

برش

ما تصور می‌کنیم که فقط امریکا زور گویی می‌کند، اما حقیقت این است که اگر نیازمند شویم، حتی کشورهای فقیر و کشوری که برای آن فداکاری هم کرده‌ایم، شروع به زور گویی می‌کند. احتیاج و نیاز گاهی یک قدرت بزرگ را در هم می‌شکند و این نشان می‌دهد که ما باید روی پای خود بایستیم.

رویکرد رهبر معظم انقلاب در مصرف برق

روحانی با بیان اینکه بسیار مهم است تا فرهنگ درست مصرف کردن و عمل صالح در آب و برق را به همگان نشان دهیم، ادامه داد: «هنگامی که برای جلساتی خدمت مقام معظم رهبری حاضر می‌شویم و از اتاقی به اتاق دیگر جابه‌جا می‌شویم، ایشان بلافاصله برق اتاق را خاموش می‌کنند و ما باید به کار درست عادت کنیم.»

رییس جمهور با بیان اینکه هنگامی که عمل ۸۱ میلیون نفر در کشور درست شود، اثرات بسیار بزرگی در کشور خواهد داشت، تصریح کرد: «همه مردم باید در این زمینه کمک کنند تا با گذراندن آموزش‌های مورد نیاز، مقدار لازم از برق و آب استفاده کنیم.»

رییس جمهور تصریح کرد: «سیستم‌های هوشمند می‌توانند در این زمینه به کشور کمک کنند و می‌توان به منازل دارای این سیستم‌ها مشوق‌هایی ارایه کرد و تخفیف‌هایی قایل شد تا مردم برای استفاده از سیستم‌های هوشمند تشویق شوند.»

روحانی از بخش صنعت نیز خواست تا در این زمینه به کمک کشور بیایند و در فصل تابستان و پیک مصرف با سیستم‌های سرمایشی مناسب به مصرف بهینه کمک نمایند.

رییس جمهور با اشاره به ضرورت اصلاح مصرف در مصارف خانگی، گفت: «باید به گونه‌ای برنامه‌ریزی کنیم که مصرف آب و برق در مصارف خانگی کاهش پیدا کند. این کار نیاز به تبلیغات، برنامه‌ریزی وزارت نیرو و تعیین نرخ مناسب و برنامه‌ریزی در صنعت است که همه باید دست به دست هم بدهد تا بتوانیم این کار را به سامان برسانیم.»

رییس جمهور با اشاره به طرح هیمار پلیس و استفاده از کودکان و دانش‌آموزان در اجرای برخی از مقررات و تذکر دادن آنها به والدین خود در زمان تخلف از مقررات، گفت: «وزارت نیرو هم می‌تواند با همکاری وزارت آموزش و پرورش چنین طرحی را در راستای صرفه‌جویی و جلوگیری از هدررفت آب و برق در کشور اجرا کند و در آموزش صرفه‌جویی، همیار داشته باشد.»

حجت‌الاسلام حسن روحانی همچنین با اشاره به ضرورت تلاش در راستای توسعه دولت الکترونیک، گفت: «با توسعه دولت الکترونیک می‌توانیم تمامی قبض‌هایی که صادر می‌شود را تبدیل به قبوض الکترونیکی روی تلفن همراه مردم کرده و با این اقدام در هزینه‌هایی که صرف چاپ و توزیع قبوض مختلف می‌شود، صرفه‌جویی بالایی داشته باشیم.»

کشت فراسرزمینی برنج در تایلند

روحانی همکاری بخش‌های مختلف وزارت نیرو با بخش کشاورزی را حائز اهمیت دانست و تصریح کرد: «این مهم است که آب مصرفی کشاورزی چه میزان باشد و محاسبه کنیم که برای تولید میوه چه میزان آب و برق مصرف شده و تولید میوه به چه قیمتی تمام شده است. همچنین باید بررسی کنیم که کشت میوه، سبزی و صیفی جات در داخل کشور به صرفه‌تر است یا باید به کشت فراسرزمینی روی بیاوریم و در دیگر کشورها زمین اجاره کرده و محصولاتی که نیاز به آب زیاد دارند را در آن کشورها که منابع آبی بهتری دارند، تولید کنیم و این اثرات بسیار خوبی می‌تواند برای ما به دنبال داشته باشد.»

رییس جمهور با اشاره به اینکه در سفر به تایلند نخست‌وزیر این کشور پیشنهاد کشت برنج توسط ایران در زمین‌های کشاورزی این کشور را ارایه کرد، گفت: «در تایلند زمین‌های کشت برنج سالانه ۳ تا ۴ نوبت کشت می‌شود و باید محاسبه کنیم که آیا کشت برنج در داخل کشور به نفع ماست یا باید آن را به کشت فراسرزمینی تبدیل کنیم.»

روحانی ادامه داد: «البته در دولت این تصمیم را اتخاذ کردیم که کشت برنج تنها مختص به شهرهای شمالی ایران باشد و در شهرها و استان‌های دیگر سراغ کشت برنج و محصولاتی که نیاز به آب زیاد دارد، نروند.»

رییس جمهور خاطرنشان کرد: «باید کشاورز را به کشت محصولی تشویق کنیم که در ازای زحمتی که می‌کشد، برای او به صرفه باشد.»

روحانی با اشاره به ضرورت توسعه کشت گلخانه‌ای و آبیاری با سامانه‌های نوین که مصرف آب را تا حد زیادی کاهش می‌دهد، گفت: «اگر بتوانیم سالانه ۱۰ تا ۲۰ درصد در مصرف آب کشاورزی صرفه‌جویی داشته باشیم، تأثیرات بسیار خوبی خواهد داشت و می‌تواند کار چند سد را برای ما انجام دهد.» روحانی با اشاره به اینکه تابستان به دلیل افزایش مصرف می‌تواند برای مردم و تلاشگران در وزارت نیرو ایام سختی باشد، اظهار داشت: «باید در راستای اصلاح فرهنگ مصرف تلاش کرده و از هدررفت‌ها جلوگیری کرده و با کشت فراسرزمینی و اصلاح بذر، شیوه‌های کشاورزی را تغییر دهیم.»

رییس جمهور افزود: «امروز به گفته وزیر جهاد کشاورزی برخی از بذرها از خارج از کشور وارد می‌شود و دلیل آن این است استفاده از این بذرها می‌تواند تولید محصول را تا ۳ برابر افزایش دهد و برخی بدون اینکه با مسائل آشنا باشند، فقط عنوان می‌کنند که چه نیازی دارد که بذر را از خارج وارد کنیم.» روحانی با اشاره به اینکه در تولید گوشت مرغ و خوراک آن نیز به همین شکل است، افزود: «گاهی نیاز داریم که برای جلوگیری از مرگ و میر و افزایش گوشت‌آوری و سلامت محصول، برخی نیازها را از خارج تأمین کنیم.»

روحانی خاطرنشان کرد: «اینکه در بخش کشاورزی توانستیم در دولت یازدهم ۳۰۰ هزار هکتار از اراضی خوزستان و ایلام را زیر کشت ببریم، کاری عظیم و بزرگ بود منتها معمولاً اقدامات دولت یازدهم و دوازدهم از کارهایی است که نباید آشکار و گفته شود.»

رییس جمهور با اشاره به اینکه زیر کشت بردن ۴۶ هزار هکتار از اراضی زابل نیز از اقدامات خوب دولت در این بخش است، افزود: «این کار نتیجه تلاش‌های خانواده بزرگ دولت و همه مردم، کشاورزان و تلاشگران است.»

رییس جمهور با بیان اینکه ایجاد یک سد گاهی اوقات آثار اقلیمی بدی به همراه دارد و منجر به خشک شدن برخی دریاچه‌ها و تالاب‌ها می‌شود و مسائلی را ایجاد می‌کند، خاطرنشان کرد: «اقدام دولت در احیاء دریاچه ارومیه ۱۴ میلیون جمعیت ایران را نجات داد و اگر روند سابق ادامه پیدا می‌کرد، دریاچه ارومیه خشک می‌شد و گرد و خاک حاصل از آن، کشاورزی را در این مناطق از بین می‌برد و زندگی مردم را دچار مشکل می‌کرد.»

در آب و گاز و برق و بنزین

روحانی با بیان اینکه هیچ دولتی در بخش آب به اندازه دولت یازدهم سرمایه‌گذاری نکرده است و بالاترین بودجه در این بخش انجام شده است، افزود: «در بخش برق هم در دولت یازدهم سرمایه‌گذاری بسیار خوبی صورت گرفت به گونه‌ای که بیش از ۹ هزار مگاوات افزایش ظرفیت در تولید برق داشته‌ایم و از ۷۰ هزار مگاوات به بیش از ۸۰ هزار مگاوات ظرفیت نصب شده رسیده است و تا آخر سال هم ۱۲ هزار مگاوات به آن اضافه خواهد شد و علاوه بر آن با کاهش تلفات و هدررفت برق ۲۵۰۰ مگاوات دیگر هم به آن افزوده خواهد شد.»

رییس جمهور اظهار داشت: «کاری که دولت یازدهم و دوازدهم در بخش آب در غرب کشور انجام می‌دهد و اقداماتی که در زمینه کشاورزی، سدسازی و تونل انجام می‌شود، بی‌نظیر است.»

روحانی تصریح کرد: «مهار ۵۶ دهم میلیارد متر مکعب آب در بخش‌های غربی و انتقال آن به مناطق گرمسیری اقدام بزرگ و افتخاری برای وزارت نیرو و دولت است.»

روحانی با بیان اینکه برخی تنها اقدام دولت یازدهم را در برجام خلاصه می‌کنند، گفت: «برجام یکی از خیرات دولت یازدهم است که حسنه آن مداوم بوده و برای همیشه باقی می‌ماند و مانند کار خیری است که پایان ندارد اما نباید آن را تنها اقدام دولت یازدهم دانست.»

رییس جمهور «طرح تحول نظام سلامت»، «احیاء دریاچه ارومیه»، «آب‌رسانی، برق‌رسانی و گازرسانی به روستاها» و اینکه حدود ۶ میلیون جمعیت روستایی در دولت یازدهم و اوایل دولت دوازدهم از آب سالم آشامیدنی برخوردار شدند را از دیگر اقدامات دولت یازدهم برشمرد و ادامه داد: «اینکه در پارس جنوبی امروز همسان با دیگر کشورها از ذخایر گازی جنوب کشور استفاده می‌کنیم و نیز اینکه در طول

برش

باید بررسی کنیم که کشت میوه، سبزی و صیفی جات در داخل کشور به صرفه‌تر است یا باید به کشت فراسرزمینی روی بیاوریم و در دیگر کشورها زمین اجاره کرده و محصولاتی که نیاز به آب زیاد دارند را در آن کشورها که منابع آبی بهتری دارند، تولید کنیم و این اثرات بسیار خوبی می‌تواند برای ما به دنبال داشته باشد.

۵ سال توانستیم ۲ هزار کیلومتر راه‌آهن ایجاد کنیم که این به اندازه بیش از ۲۰ درصد کل راه‌آهنی است که در کشور احداث شده است، از دیگر اقدامات دولت بشمار می‌رود.»

روحانی تصریح کرد: «در بخش‌های آب، برق، گاز، راه، ارتباطات، بهداشت و درمان و آموزش و پرورش در روستاها، اقدامات بسیار تأثیر گذار و گسترده‌ای انجام گرفته است.»

رییس جمهور ادامه داد: «امروز با تلاش مردم و مسوولان در گندم به خودکفایی رسیده‌ایم و در بنزین در آستانه خودکفا شدن هستیم و در گازوئیل و گاز نیز به خودکفایی رسیده‌ایم.»

روحانی با بیان اینکه در سالیان گذشته هنگامی که در زمستان نیاز به واردات گاز پیدا کردیم، یکی از کشورها قیمت گاز را ۹ برابر افزایش داد و ما چون مجبور بودیم، قیمت آن را پرداخت کردیم، خاطرنشان کرد: «ما با تلاش‌هایی که در این دولت انجام گرفت، سال گذشته زمانی که همان کشور گاز را به روی ما قطع کرد، هیچ اعتنایی نکردیم و خود آنها به دنبال این بودند که چرا برای وصل شدن گاز اقدامی نمی‌کنیم و این اثر خودکفایی و خوداتکایی است.»

توسعه دیپلماسی برق در برنامه دولت

رییس جمهور با بیان اینکه امروز خوشبختانه در آب و برق و سدسازی و ساخت نیروگاه، روی پای خود ایستاده‌ایم و خودکفا شده‌ایم و به دیگر کشورها نیز خدمات فنی و مهندسی ارایه می‌کنیم، گفت: «امروز باید تلاش کنیم تا مردم در زندگی روزمره خود دچار مشکل نشوند.»

روحانی در ادامه با اشاره به اینکه امروز در بخش برق به دنبال توسعه دیپلماسی برق هستیم، گفت: «این اقدام بسیار بزرگی است که می‌توانیم برق را به دیگر کشورها و همسایگان صادر کنیم و اینکه بتوانیم برق را با منطقه و دیگر کشورها تبادل کنیم و بتوانیم به راحتی به شبکه‌های بزرگ آسیا و اروپا وصل بشویم نیز حائز اهمیت است.»

لزوم مشارکت رسانه‌ها

رییس جمهور با اشاره به اینکه باید برای روز مبادا فکر و برنامه‌ریزی کنیم، اظهار داشت: «از امروز می‌بایست برای تابستان سال آینده تلاش کنیم و امیدواریم با کمترین تنش آبی و مشکل در برق همراه بوده و ناراحتی و مشکلی برای مردم به وجود نیاید در عین حال باید از مردم هم بخواهیم تا دولت را در این راستا کمک کنند.»

روحانی افزود: «مطمئناً هیچ کار مهم و بزرگی بدون حمایت، کمک، ایثار و همکاری مردم به ثمر نمی‌رسد و دولت به تنهایی قادر به انجام امور نیست، اما وقتی دولت، مردم و رسانه‌ها در کنار هم قرار بگیرند و فرهنگ لازم برای مردم شرح داده شود، ثمرات بسیار خوبی به همراه دارد.»

روحانی با اشاره به ضرورت تلاش در زمینه نمک‌زدایی در کشور گفت: «برخی از نقاط کشور راهی به جز انتقال آب ندارد، اما بسیاری از نقاط کشور از جمله سراسر جنوب و شمال ایران متصل به آب هستند که البته مسائل خاص خود را دارند ما باید سواحل جنوب و سواحل مکران را که اهمیت زیادی دارد آباد کنیم و این کار با آب و برق امکان‌پذیر است و می‌توانیم با احداث نیروگاه‌های خورشیدی و استفاده از برخی نیروگاه‌های کوچک اتمی، انرژی پاک را به این مناطق ببریم.»

روحانی اظهار داشت: «دلیل اینکه اقدامات دولت بیان و باز گو نمی‌شود این است که رسانه‌ها آنها را عنوان نمی‌کنند و صدا و سیمای کشور بین مکروه، واجب، مستحب و حرام گاهی دچار مشکل می‌شود و تصور می‌کند که تعریف از دولت، مکروه است در حالی که این اقدام مستحب یا واجب است.»

رییس جمهور تأکید کرد: «باید واقعیت‌ها را برای مردم توضیح بدهیم که چه اقداماتی انجام شده است.»

روحانی افزود: «با وجود همه اقداماتی که با تلاش گسترده انجام می‌شود، اما در روزی که مشکلی به وجود می‌آید، گاهی کل اقدامات دولت را در صفر ضرب می‌کنند.»

تعرفه راه مدیریت مصرف

در نشست حسن روحانی ریاست جمهوری در وزارت نیرو، علاوه بر رضا اردکانیان وزیر نیرو برخی معاونان و مدیران این وزارتخانه نیز با ارایه گزارشی از وضعیت آب و برق به بررسی راهکارها، اقدامات و طرح‌های مختلف برای مدیریت بهینه آب و برق در کشور پرداختند.

وزیر نیرو نیز در جریان این دیدار با قدردانی از حمایت‌های رییس جمهور از صنعت مهم و حیاتی آب و برق در تابستان سال گذشته، گفت: «دشمنان با توجه به تغییرات اقلیمی برنامه‌های وسیعی برای جمهوری اسلامی ایران در نظر داشتند که این دوران پشت سر گذاشته شد.»

اردکانیان با بیان اینکه دولت و مردم باید از نظر آب و برق پایدار در حد متعارف در آسایش و امنیت خاطر باشند، تاکید کرد: «وارد مرحله مدیریت توامان عرضه و تقاضا شده‌ایم که همکاری بین بخشی از الزامات این مهم است و باید با ایجاد سازکارهایی برای امنیت آبی، غذایی و ملاحظات محیط زیستی برنامه‌ریزی کنیم.»

وی با اشاره به اهمیت مبحث آب‌های مرزی تاکید کرد: «باید براساس پروتکل‌ها و تامین حق آبه‌ها برای استیفای حقوق قانونی جمهوری اسلامی ایران حرکت کرد چرا که توسعه منابع آب و خاک در مناطق مرزی حائز اهمیت است.»

رضا اردکانیان با بیان اینکه وظیفه وزارت نیرو این است که هم دولت و هم مردم از حیث تامین آب و برق پایدار در آسایش و امنیت خاطر باشند، افزود: «در عرصه مهمی مانند آب با استفاده از تاکیدات موجود در این بخش و سازوکاری که از سوی دولت تصویب شده درصدیم تا امنیت آبی، غذایی و ملاحظات زیست محیطی را به شکل توامان برنامه‌ریزی کرده و به پیش ببریم.»

اردکانیان تاکید کرد: «اصلاح تعرفه مشترکان پرمصرف آب و برق به هیچ عنوان راهی برای تامین درآمد کوتاه‌مدت نیست بلکه درصدد تامین درآمد بلندمدت از این بخش خواهیم بود.» وی در تکمیل این بخش از سخنان خود گفت: «تعرفه وسیله‌ای برای مدیریت مصرف است؛ مازمانی که با استفاده از ابزار تعرفه بتوانیم مشترکان پرمصرف را برای پیوستن به الگوی مناسب مصرف تشویق کنیم طبیعتا در بلندمدت خود را از صرف منابع فراوان برای احداث نیروگاه بر حذر داشته‌ایم. هر چند ممکن است در کوتاه‌مدت درآمدهای این بخش کاهش پیدا کند ولی در آینده این مهم منفعت اصلی صنعت برق کشور خواهد بود.»

وزیر نیرو با اشاره به راه‌اندازی مرکز امور اجتماعی آب و انرژی این وزارتخانه در دولت دوازدهم، گفت: «این مجموعه درصدد فعال‌تر کردن ارتباط با مصرف کننده و متقاضیان است.»

اردکانیان خاطرنشان کرد: «به جهت اینکه تمامی فعالیت‌های بخش آب و برق بر محور منابع انسانی شایسته است، طبیعتا موضوع شایسته‌گزینی را که جزو برنامه‌های مورد تایید دولت تدبیر و امید بوده به شکل مناسبی دنبال می‌کنیم.» روحانی همچنین از نمایشگاه دستاوردهای مدیریت منابع آب ایران بازدید کرد.

کوتاه از دنیای انرژی

صعود نفت در آخرین روز ۲۰۱۷

ایسنا | قیمت نفت روز دوشنبه در آخرین روز معاملات سال ۲۰۱۸ تحت تاثیر عملکرد مثبت بازارهای سهام، صعود کرد اما در مسیر ثبت نخستین کاهش سالانه در سه سال گذشته قرار دارد. بهای معاملات آتی نفت برنت ۵۶ سنت یا ۱.۱ درصد افزایش یافت و به ۵۳.۷۷ دلار در هر بشکه رسید. نفت برنت حدود ۲۰ درصد در سال ۲۰۱۸ پس از دو سال رشد کاهش داشته است. بهای معاملات آتی وست تگزاس اینترمدیت امریکا ۴۴ سنت یا یک درصد نسبت به قیمت نهایی روز جمعه افزایش یافت و به ۴۵.۷۷ دلار در هر بشکه رسید. قیمت وست تگزاس اینترمدیت امسال حدود ۲۴ درصد کاهش داشته است. قیمت‌های نفت هفته گذشته در طول معاملات پرنوسان با بازارهای سهام همگام شده بودند و ضرر سنگینی را متحمل شدند. به گفته جوناتان بارات، مدیر سرمایه‌گذاری در شرکت پرابیس سکیوریتیز، سرمایه‌گذاران به دنبال خرید ارزان هستند و اگر مسائل تجاری امریکا با چین حل شود، انتظار می‌رود تقاضای اقتصادی افزایش پیدا کند. اشاراتی مبنی بر پیشرفت مذاکرات تجاری امریکا و چین اعتماد سرمایه‌گذاران را تقویت کرده و به صعود بازارهای سهام در معاملات دوشنبه کمک کرد. رییس جمهور امریکا روز شنبه در توییتر نوشت: همین الان مکالمه طولانی و خوبی با شی رییس جمهور چین داشتم. مذاکرات به خوبی پیشرفت می‌کند و اگر توافقی انجام بگیرد بسیار جامع خواهد بود و همه موضوع‌ها، بخش‌ها و نقاط مورد اختلاف را می‌پوشاند.

به گفته سو کریت ویجایاکار، مدیر شرکت مشاوره تریفکتا، چین همچنان بهترین موتور برای رشد اقتصاد جهانی بوده و مشکلات شدید این کشور به شکل اجتناب ناپذیری به رشد جهانی و در نتیجه مصرف نفت آسیب خواهد زد. روند نزولی اخیر قیمت نفت احتمالا از ژانویه که اجرای توافق کاهش تولید اوپک و غیر اوپک آغاز می‌شود کمتر خواهد شد. اوپک به همراه متحدانش شامل روسیه اوایل ماه جاری موافقت کردند میزان تولید خود را مجموعا ۱.۲ میلیون بشکه در روز در نیمه اول سال ۲۰۱۹ کاهش دهند. به گفته تحلیلگران، ممکن است این گروه میزان عرضه خود را به مدت طولانی‌تری محدود نگه دارد تا بتوانند افزایش قیمت صورت گرفته در فاصله سپتامبر تا اکتبر امسال را مجددا مشاهده کنند. در حالی که انتظار می‌رود قیمت نفت در سه ماهه نخست سال ۲۰۱۹ بهبود ملایمی پیدا کند بازار همچنان به دلیل رشد فزاینده تولید امریکا تحت فشار خواهد ماند. سطح تولید شیل امریکا یکی از عوامل اصلی تاثیر گذار بر بازار خواهد بود و اگر تولید کنندگان شیل امریکا روند نزولی قیمت‌ها را نادیده گرفته و از سال آینده تولید خود را بالا ببرند، جهت حرکت بازار را دیکته خواهند کرد. بر اساس گزارش رویترز، شرکت بیکر هیوز روز جمعه اعلام کرد شرکت‌های انرژی امریکایی در هفته منتهی به ۲۸ دسامبر تعداد دوحلقه به شمار دکل‌های حفاری نفت اضافه کردند و مجموع آن را به ۸۸۵ حلقه رساندند که بالاتر از ۷۴۷ حلقه در سال ۲۰۱۷ بود.

اجرای ۱۴ ابر پروژه نفتی در سال ۹۸

ایرنا | مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب گفت: عملیات اجرایی حداقل ۱۴ پروژه کلان میدان نفتی از بین ۲۸ میدان نفتی، در نیمه نخست سال آینده آغاز می‌شود.

احمد محمدی روز یکشنبه در حاشیه نشست تخصصی طرح نگهداشت و افزایش تولید ۲۸ میدان نفتی مناطق نفتخیز جنوب با اشاره به پیگیری برای نهایی کردن هشت تا ۱۰ بسته قراردادی جدید، افزود: این بسته‌ها علاوه بر ۶ بسته قبلی در راستای اهداف فنی و عملیاتی این شرکت به منظور ایجاد اشتغال فراگیر در منطقه تهیه شده است.

وی بیان داشت: شرکت ملی نفت ایران با تاکید بر تسریع تکمیل بسته‌ها و برگزاری مناقصات در قالب قراردادهای عملیات محور EPC، شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب را مکلف کرد تا در راستای افزایش اشتغال و پویایی بازار کار و کالا در کشور به ویژه خوزستان، حداقل هشت بسته را تا انتهای امسال نهایی و پیمانکاران را مشخص کند تا در نیمه نخست سال ۹۸، حداقل ۱۴ پروژه کلان آغاز شود.

وی افزود: همه ما در کنار راهبری تولید و عملیات مرتبط با آن، با سرعت و دقت در حال پیگیری و اجرای طرح ۲۸ مخزن هستیم و با حمایت شرکت ملی نفت ایران، همه چیز به صورت دقیق در حال انجام است و هیچ گونه تاخیری جدی در روند تهیه بسته‌های قراردادی وجود ندارد. وی برندگان پنج مناقصه دیگر برای میدان‌های نفتی رامشیر، گچساران خامی، لالی آسماری، کبود و نرگسی را به ترتیب شرکت‌های اویک، ملی حفاری ایران، پترو گوهر فراساحل کیش، حفاری و اکتشاف انرژی گستر پارس و حفاری دانا بیان کرد. وی گفت: یک طرح جامع و یکپارچه به صورت یکجا به پیمانکار واگذار و همه اقدام‌ها با مسوولیت اجرایی و آورده مالی پیمانکار عملیاتی می‌شود و در واقع، با تکمیل هر بخش، نسبت به پرداخت هزینه اقدام خواهد شد. محمدی با بیان اینکه نظارت بر روند کمی و کیفی کار بر عهده کارفرما خواهد بود، ادامه داد: هیچ گونه مسوولیتی برای کارفرما در قبال تامین کالا و مواردی از این دست نخواهد بود و از صفر تا صد عملیات بر عهده پیمانکار است.

وی گفت: کارفرما به لحاظ فنی و عملیاتی بر روند اجرای کار نظارت کرده و گزارش پیشرفت هر پروژه را از پیمانکار طرف قرارداد دریافت می‌کند.

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب با بیان اینکه سه درصد از مبلغ قرارداد برای تجهیز کارگاه و هفت درصد برای تامین و ساخت کالا و تجهیزات به پیمانکاران پرداخت خواهد شد، افزود: انتظار می‌رود تا اوایل سال آینده این ۶ بسته عملیاتی شود.

گزارش

ادامه تلاش‌های عربستان برای جذب سرمایه‌گذاران

استراتژیست‌های اقتصادی عربستان سعودی به‌شدت درگیر برنامه‌ریزی بودجه مبتنی بر نفت برای سال مالی ۲۰۱۹ هستند. چشم‌انداز رشد اقتصادی به ویژه در قیاس با سال گذشته خوب به نظر می‌رسد.

در طول سال گذشته قیمت نفت به اندازه کافی بالا بوده که به پادشاهی سعودی در کاهش کسری قابل توجه بودجه کمک کند. رشد واقعی تولید ناخالص داخلی در نیمه اول سال ۲۰۱۸ به ۱،۸ درصد رسید که یک درصد از دوره مشابه در سال ۲۰۱۷ بالاتر بود. درآمدهای غیرنفتی ریاض در نیمه اول سال ۲۰۱۸ نیز نزدیک به ۵۰ درصد از سال ۲۰۱۷ بیشتر بود. انتظار می‌رود که هزینه‌ها در سال آتی بالاتر از همیشه باشد چراکه ریاض قصد دارد هزینه‌های دولت را به ۷ درصد از کل بودجه افزایش دهد.

(بودجه احتمالا روی رقم ۱،۱۰۶ هزار میلیارد ریال عربستان سعودی (۲۹۵ میلیارد دلار) بسته خواهد شد.) مقامات سعودی همچنین پیش بینی کرده‌اند که تولید ناخالص داخلی این کشور در سال آینده برابر با ۲،۹ درصد رشد داشته باشد.

اگرچه دولت سعودی سعی دارد چشم‌انداز کلی را مثبت نشان دهد، اما با یک مشکل عمیق‌تر مواجه است که به موتور اقتصادی مسوول رشد مربوط می‌شود.

اگر رشد به جای فعالیت بخش خصوصی یا سطوح بالاتر مصرف تنها از هزینه‌های سنگین دولت ناشی شود، برنامه‌های بلندپروازانه عربستان سعودی برای تنوع بخشیدن به اقتصاد بخت چندانی برای موفقیت در کوتاه‌مدت نخواهد داشت.

دولت ریاض می گوید که به اهداف چشم‌انداز ۲۰۳۰ از جمله تلاش برای بازسازی کامل اقتصادی برای منتقل کردن بار رشد به بخش خصوصی نزدیک شده است.

اما این اولویت مطرح شده با واقعیت بودجه دولت که هزینه‌های عمومی بیشتری نسبت به گذشته را شامل می‌شود، تناقض دارد و علت آن هم عملکرد ضعیف بخش خصوصی و نبود سرمایه‌گذاری خارجی برای تقویت این بخش است. این عملکرد ضعیف به توانایی پادشاهی سعودی برای دستیابی به رشد در بخش غیرنفتی که در نهایت به اهداف بزرگ‌تر نظیر متعادل‌سازی بودجه کمک می‌کند، آسیب رسانده است.

در حالی که درآمد حاصله از صادرات نفت و گاز بخش عمده‌ای از تولید ناخالص داخلی عربستان سعودی را به خود اختصاص نداده است، اما بخش اعظم درآمد دولت را تشکیل می‌دهد. به علاوه، فعالیت‌های مرتبط با سوخت‌های فسیلی عمدتا توسط شرکت‌های دولتی همچون شرکت نفتی عربستان سعودی انجام می‌شود.

یکی از مهم‌ترین اهداف برنامه اصلاحات اقتصادی چشم‌انداز ۲۰۳۰ پایان دادن به این عدم توازن و منتقل کردن مسوولیت رشد اقتصادی به بخش خصوصی است.

اما انتقال بار مسوولیت از بخش دولتی به بخش خصوصی به‌شدت دشوار است. آشفتگی‌های سیاسی از جمله رسوایی‌ها و مناقشات دیپلماتیک بین عربستان سعودی و دیگر کشورها و عدم اطمینان ناشی از تغییر قیمت نفت این روند انتقال را پیچیده می کند. این مسائل همچنین تمایل سرمایه‌گذاران خارجی به پروژه‌های بخش خصوصی و اعتماد کلی سرمایه‌گذاران داخلی را کاهش می‌دهد. در واقع با وجود تلاش‌های ریاض برای اجرای تدابیری در راستای ایجاد اطمینان و تقویت بخش خصوصی از جمله تسهیل قوانین اخذ روادید و مالکیت تجاری و ایجاد مناطق ویژه اقتصادی، باز هم به نظر می‌رسد سرمایه‌گذاران هیچ اعتمادی به بازار عربستان سعودی ندارند. در واقع تزریق سرمایه خارجی در عربستان سعودی در یک دهه گذشته روندی نزولی داشته است.

حجم کلی این سرمایه‌گذاری‌ها در سال ۲۰۱۷ به ۱،۴ میلیارد دلار رسید که رقمی معادل سرمایه‌گذاری در فقیرترین کشورها در خاورمیانه بود.

البته، عدم اطمینان به بخش خصوصی در عربستان سعودی به معنای دشواری اقتصادی در سال ۲۰۱۹ نیست. طبق گزارش‌های منتشر شده، ریاض ۱۰۰ میلیارد ریال از هزینه‌های عمومی را به توسعه زیرساخت‌های سرمایه‌ای و پروژه‌های سرمایه‌گذاری در داخل و خارج کشور اختصاص داده است. همه اینها بدین معناست که عربستان سعودی همچنان آنقدری ثروتمند دارد که حتی در صورت کاهش قیمت نفت در سال ۲۰۱۹ و پایین آمدن سرعت رشد اقتصاد جهانی، محرک‌هایی برای رشد اقتصادی خود بگیرد. اما در شرایط کنونی، به نظر می‌رسد که عربستان سعودی در سال ۲۰۱۹ از نظر تشویق بخش خصوصی به افزایش سرمایه‌گذاری‌ها در داخل و خارج از کشور و همچنین جذب سرمایه‌گذاری خارجی در بخش خصوصی، چالش‌های زیادی خواهد داشت و این مساله تلاش‌های محمد بن سلمان ولیعهد سعودی را برای ترسیم چشم‌انداز ۲۰۳۰ به عنوان یک موفقیت بزرگ، با مشکل مواجه می‌سازد.

منبع: دیپلماسی ایرانی به نقل از استرتفور

از فروش نفت گرفته تا اخاذی

پول داعش از کجا می‌آمد

اشاره: هفته گذشته دونالد ترامپ رییس‌جمهوری امریکا با ادعای اینکه داعش نابود شده و از بین رفته است اعلام کرد که از نیروهای امریکایی را از سوریه خارج می کند. این اعلام هر چند واکنش‌های گوناگونی را در بر داشت اما یک سوال را به ذهن متبادر می کرد و آن این بود که داعش چه بود، چه کرد و چگونه توانست برای مدت بیش از ۳ سال تمامی جهان را به خود مشغول کند؟ و مهم‌تر آنکه چگونه تامین مالی می‌شد.

گزارش «آینده‌های مالی حکومت اسلامی عراق و شام» با عنوان اصلی «Financial Futures of the Islamic State of Iraq and the Levant» نوشته کلین کلارک، کیمبرلی جکسون، پاتریک جانسون، اریک رابینسون و هاوارد شاتز که توسط مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست‌جمهوری ترجمه شده است به این پرسش آخر پاسخ مبسوطی می‌دهد.

■■■

یکی از گزینه‌های سیاسی برای مقابله با داعش قطع درآمدهای این گروه است. علاوه بر این، شیوه‌هایی که داعش به موجب آنها به تولید و مصرف پول می‌پردازد، می‌توانند نمایانگر تغییرات در نقاط قوت و ضعف و استراتژی‌های آن باشند. بنابراین درک چگونگی اثرگذاری فعالیت‌های مالی داعش بر عوامل داخلی و خارجی و اثرپذیری از این عوامل برای ایجاد یک تصویر تحلیلی تمام و کمال از داعش و نهایتاً مقابله با آن ضروری به شمار می‌رود.

با اینکه تلاشهای ائتلاف بین‌المللی به‌واقع درآمدهای داعش را کاهش داده است، اما این گروه هم‌چنان به تولید درآمد و اجرای حملات خود ادامه می‌دهد. با توجه به انعطاف‌پذیری این گروه و تلاش‌های جهانی علیه آن، بررسی گذرگاه مالی داعش تحت انواع شرایط مختلف، اقدامی ارزشمند محسوب می‌شود. در همین رابطه شرکت رند یک مطالعه کوتاه‌مدت را برای بررسی آینده منابع مالی داعش به انجام رسانده است. شرکت رند برای این منظور در ژوئن ۲۰۱۶ کارگروه کوچکی را در شعبه خود در آرلینگتون تشکیل داد. اعضای این کارگروه هشت متخصص دارای سررشته در زمینه‌های خاورمیانه، داعش، مقابله با تروریسم و اقتصاد بودند. هویت و اظهارات اعضاء در جریان این اقدامات به صورت ناشناس نگاه داشته شده‌است. شرک ترند مصونیت سوژه‌های انسانی این کارگروه را طبق آن دسته از مقررات سیاست فدرال و وزارت دفاع ایالات متحده که ناظر بر مصونیت سوژه‌های انسانی هستند، دنبال کرده است. اظهارات اعضاء مبتنی بر تجربیات حرفه‌ای آنها بوده و به منزله سیاست‌ها و مواضع سازمان‌های آنها، وزارت دفاع، یا دولت ایالات متحده نیستند.

اعضای کارگروه با استفاده از مجموعه‌ای متشکل از سه سناریو که توسط تیم پروژه تدوین شده‌اند، تعیین نمودند که هر یک از این سناریوها چه تأثیری بر درآمدها و مخارج داعش خواهند داشت. این کارگروه رفتار گروه جبهه النصره (که اینک به جبهه فتح‌الشام تغییر نام داده است) یا سایر گروه‌های شورشی را تحت سه سناریوی مذکور مدل‌پردازی نکرده است. به منظور بررسی این مساله که منابع مالی داعش چطور امکان رشد دارند، کارگروه رند از اعضای خود خواست تأثیر هر سناریو بر منابع مالی داعش را طی ۱۲، ۱۸ یا ۱۸ ماه پس از آغاز آن سناریو تحلیل نمایند. کنکاش این سناریوها - که عبارتند از (۱) تداوم وضع موجود، (۲) یک توافق مبتنی بر مذاکره در سوریه و سازش سیاسی در عراق، و (۳) از دست دادن کل قلمرو توسط داعش از طریق جنگ در سوریه و عراق - مبنای مباحث کارگروه و یافته‌های تحلیلی این گزارش بود. متن کامل این گزارش در پیوست این مطلب قابل دریافت و مطالعه است. در این جا خلاصه‌ای از این گزارش منتشر می‌شود:

◄ سناریوها

اعضای کارگروه سه سناریو را بررسی کردند. سناریوی اول بیانگر وضع موجود بود که به موجب آن تمامی اقدامات کنونی علیه داعش بدون هر گونه تغییر عمده‌ای در سلسله عملیات نظامی یا فعالیت‌های دولت‌های عراق و سوریه ادامه می‌یابند. علی‌الخصوص اینکه داعش در مناطقی از هر دو کشور سوریه و عراق تحت فشار باقی مانده اما پایتخت خود در رقه و نیز کنترل باریکه‌های ارضی مهم از جمله موصل و مناطق جنوبی آن را حفظ می‌کند. همچنین، قابلیت اجرای حملات تروریستی در سرتاسر منطقه را حفظ می‌نماید.

سناریوی دوم حاکی از یک توافق مبتنی بر مذاکره در سوریه و سازش در عراق است. بشار اسد از قدرت کنار رفته و حاکم جدیدی جایگزین وی می‌شود. یک توافق چندجانبه موفقیت‌آمیز شامل آتش‌بس میان همه طرف‌های درگیر به استثنای داعش و جبهه النصره (با عنوان جدید جبهه فتح‌الشام در ژوئیه ۲۰۱۶) شکل می‌گیرد. حتی با برقراری یک آتش‌بس، داعش به کنترل بخش‌هایی از قلمرو خود در سرتاسر نواحی مرکزی و شرقی سوریه ادامه خواهد داد، اما نسبت به قبل از توافق بسیار منزوی‌تر خواهد شد. به عنوان بخشی از مصالحه مورد نظر، طرف‌های کرد و باقیمانده تشکیلات سیاسی سنی‌گرا توافق می کنند که با دولت مرکزی همکاری کنند و در عوض دولت نیز بیشتر به خواسته‌های آنها توجه می‌کند.

سناریوی سوم یک راهکار نظامی شدید را مطرح می‌کند. داعش از طریق عملیات جنگی، از موصل و رقه بیرون رانده می‌شود. اسد در سوریه در قدرت باقی می‌ماند؛ دولت عراق همراه با شکاف و به صورت ناکارآمد به کار خود ادامه می‌دهد، اما منطقه کردستان کماکان بخشی از عراق خواهد بود. شماری از عناصر داعش ممکن است به صورت پراکنده در سرتاسر عراق و سوریه باقی بمانند. هرچند آنها قلمروی را تحت کنترل خود نخواهند داشت، اما همچنان قادر به اجرای حملات تروریستی خواهند بود.

◄ منابع مالی داعش

در تاریخ ۱۷ اکتبر ۲۰۱۶ سربازانی از دولت فدرال عراق و منطقه کردستان این کشور با پشتیبانی نیروهای نه چندان رسمی و ائتلاف چندملیتی به رهبری ایالات متحده، مبارزه نظامی برای بازپس‌گیری موصل (دومین شهر بزرگ عراق) از دست داعش را آغاز کردند. پیروزی در این نبرد می‌توانست خسارت بزرگی را بر داعش نه فقط از لحاظ عملی بلکه به صورت نمادین وارد کند؛ ابوبکر البغدادی در ژوئیه ۲۰۱۴ از مسجدی در موصل برای فراخوان همه مسلمانان جهت پیروی از وی به عنوان رهبر یک خلافتِ اعاده شده استفاده کرد

اندکی پس از ظُهور داعش در عرصه جهانی در تابستان ۲۰۱۴، تاخت و تاز به شهرهای مهم در غرب و شمال عراق و تسخیر موصل، اعمال و دستاوردهای این گروه با مبالغه و اغراق تشریح می‌شد. با این وجود، این مدعا که داعش ثروتمندترین گروه تروریستی در جهان است، پس از به دست گرفتن منابعی در سرتاسر عراق توسط آن (از قبیل دست کم ۵۰۰ میلیون دلار از بانک‌های گوناگون در شمال و غرب عراق) چندان نادرست نبود. حتی در ماه اکتبر ۲۰۱۶ برخی برآوردها عنوان می‌کردند که داعش در حال جمع‌آوری ماهیانه ۴ میلیون دلار به شکل مالیات در موصل است.

امروزه تلاش‌های مشترکی برای مقابله با فعالیت مالی داعش در دست انجام است. سازمان‌های دولتی ایالات متحده، کارگروه اقدام مالی چندجانبه، و گروه چندملیتی تأمین مالی ضد داعش از جمله سازمان‌های متعددی هستند که مسوولیت جلوگیری از جمع‌آوری، انتقال و مصرف پول توسط داعش در پشتیبانی از اهداف جنگی‌اش را برعهده دارند.

شناخت منابع مالی داعش امری مهم است، چرا که درآمدهای این گروه امکان انجام عملیات نظامی جهت دفاع از مرزهایش و به چنگ آوردن قلمرو جدید، عملیات امنیتی برای سرکوب مخالفان، عملیات رسانه‌ای برای جلب پیروان جدید، و فعالیت‌های شبه‌دولتی جهت عرضه خدمات حداقلی به مردم و ارایه تصویری از یک حکومتِ در حال کار را برای آن فراهم می‌سازند. تحقیقات پیشین نشان داده است که سرعت عملیات نظامی را می‌توان به الگوهای مخارج ربط داد.

برش

◄ داعش بین ۵/۲ تا ۲۰ درصد از درآمد خود را از کسب و کارهایی که در قلمروش هستند اخاذی کرده و اقدام به باج‌گیری‌های دیگری «به سبک مافیایی» می‌نماید که به جمع‌آوری پول توسط این گروه کمک می‌کنند. این مالیات‌ها شامل جریمه‌های جمع‌آوری شده توسط پلیس اخلاقی داعش نیز بوده‌اند. داعش فعالیت‌های مرتبط با اخاذی خود را تحت عنوان زکات (مالیات سنتی مسلمانان که به سرمایه یا ثروت تعلق می‌گیرد) و جزیه بیان می‌کند (که بنا به سنت‌های مرسوم مالیاتی است که از سوی غیرمسلمانانِ ساکن در سرزمین‌های اسلامی پرداخت شده و شبیه به سایر انواع مالیات‌های «انقلابی» است که توسط شماری از گروه‌های شورشی دیگر جمع‌آوری می‌شود).

این اقدامات مالی چندگانه ضد داعش به یک سوال مهم می‌انجامند: سیاست‌گذاران چطور می‌توانند از این موضوع اطلاع یابند که کاهش منابع مالی داعش تحت سناریوهای گوناگون چه تأثیراتی در پی خواهد داشت؟ به منظور پیش‌بینی این تأثیرات می‌بایست منابع مالی داعش را بشناسیم.

◄ داعش چطور پول خود را به دست می‌آورد

توانایی داعش در کسب مقادیر هنگفت درآمد از جریان‌های درآمدی متعدد، در تأمین موفقیت‌آمیز سرمایه آن نقش داشته است. دو منبع درآمد بخش عمده خزانه جنگی آن را فراهم کرده‌اند: نفت و مالیات‌بندی یا خراج گذاری. مجموع درآمدهای داعش در سال ۲۰۱۵ از ۱ تا ۴/۲ میلیارد دلار برآورد شده است..

الف) نفت

بخش قابل توجهی از پولی که داعش جمع‌آوری می‌کند، از نفت حاصل می‌شود. این گروه میدان‌های نفتی و پالایشگاه‌های کلیدی‌ای را در شمال شرق سوریه و شمال عراق بین ژوئیه ۲۰۱۴ و سپتامبر همان سال تحت تصرف خود درآورده و جاده‌ها و مراکز تجاری مهم دیگری را نیز در کنترل خود دارد. در اواسط سال ۲۰۱۶ داعش همچنان حدود ۶۰ درصد از چاه‌های نفت سوریه و ۵ درصد از چاه‌های نفت عراق را در اختیار خود داشت. این گروه نفت، محصولات نفتی و گاز را به انواعی از خریداران می‌فروشد، از جمله دلالانی در سوریه و عراق که این محصولات را در بازار محلی و به رژیم بشار اسد بازفروشی می کنند. داعش عمده درآمد نفتی خود را از فروش‌های محلی به دست می‌آورد که چندین بار در امتداد زنجیره تأمین، از میدان نفت تا پالایشگاه و تا بازارهای محلی، مالیات‌بندی می‌شوند. برآوردها از درآمد نفتی داعش مربوط به اواخر بهار ۲۰۱۶ از سالانه ۲۵۰ میلیون دلار تا ۳۶۵ میلیون دلار متغیر بود. طبق برآوردها این درآمدها افت پیدا کرده‌اند، هرچند ارقام مشخصی به دلار در این خصوص مورد استناد قرار نگرفته است. این افت بطور ویژه در عراق شیب بالایی داشته است؛ طبق گزارشات، داعش از ماه سپتامبر ۲۰۱۶ دیگر هیچ چاه نفتی را در این کشور تحت کنترل خود نداشته است.

ب) مالیات‌بندی و اخاذی

داعش بین ۵/۲ تا ۲۰ درصد از درآمد خود را از کسب و کارهایی که در قلمرواش هستند اخاذی کرده و اقدام به باج‌گیری‌های دیگری «به سبک مافیایی» می‌نماید که به جمع‌آوری پول توسط این گروه کمک می‌کنند. این مالیات‌ها شامل جریمه‌های جمع‌آوری شده توسط پلیس اخلاقی داعش نیز بوده‌اند. داعش فعالیت‌های مرتبط با اخاذی خود را تحت عنوان زکات (مالیات سنتی مسلمانان که به سرمایه یا ثروت تعلق می‌گیرد) و جزیه بیان می‌کند (که بنا به سنت‌های مرسوم مالیاتی است که از سوی غیرمسلمانانِ ساکن در سرزمین‌های اسلامی پرداخت شده و شَبیه به سایر انواع مالیات‌های «انقلابی» است که توسط شماری از گروه‌های شورشی دیگر جمع‌آوری می‌شود).

در خلال تابستان ۲۰۱۶ مشخص نشد که درآمد مالیاتی داعش بیشتر از سوریه تأمین شده است یا عراق. موصل منبع اصلی درآمد مالیاتی برای داعش بوده است، و قسمت عمده سرمایه این گروه از بخش‌های بازرگانی، ساخت و ساز و نفت حاصل شده است. داعش همچنین از افراد و گروه‌هایی که از گذرگاه‌های مرزی به داخل یا خارج از قلمرواش و نیز بین سوریه و عراق جابه‌جا می‌شوند، اخاذی می کند. این گروه حتی از دولت سوریه نیز درآمد کسب کرده است، برای مثال در فوریه ۲۰۱۳ مبارزان داعش سد طبْقه را به تصرف خود درآورده و برق آن را به رژیم اسد می‌فروختند.

ج) سایر منابع درآمدی

داعش سبد تأمین سرمایه متنوعی را دارا است. این گروه منابع قابل توجهی را در داخل بخش‌های صنعتی و کشاورزی سوریه و عراق در اختیار دارد، و با اینکه کنترل بانک‌های تحت مالکیت دولت در شمال و غرب عراق را عمدتاً از دست داده، اما این بانک‌ها دست کم ۵۰۰ میلیارد دلار درآمد برای آن فراهم کرده‌اند. داعش از آدم‌ربایی در ازای باج. نیز درآمد داشته است؛ خزانه‌داری ایالات متحده برآورد کرده است که این گروه در سال ۲۰۱۵ بین ۲۰ تا ۴۵ میلیون دلار با این شیوه به دست آورده است. داعش از طرق ذیل نیز اقدام به جمع‌آوری پول می کند: فروش آثار باستانی؛ آربیتراژ نرخ ارز (مشارکت غیرمستقیم با صرافی‌ها و بانک‌ها در حین مزایدات پولی بانک مرکزی عراق که در آنها می‌توان دلار را زیر نرخ بازار خریداری و به نرخ بازار بازفروش کرد)؛ و فعالیت‌های معمول هر روزه مانند پرورش ماهی و فروش اتومبیل‌های دست دوم. داعش روی اعطاکنندگان مالی خارجی اتکای حداقلی کرده است، هرچند اتهاماتی در رابطه با افراد و طرفداران ثروتمندی از کشورهای قطر و کویت مبنی بر اینکه این افراد به داعش پول می‌دهند، مطرح شده است.

◄ داعش چقدر پول در می‌آورد

اِجماعی در خصوص اینکه داعش چقدر پول درمی‌آورد، وجود ندارد. دنیل ال. گلاسر معاون وزیر خزانه‌داری ایالات متحده اظهار کرد که درآمد نفتی داعش پنجاه درصد کاسته شده و از ۵۰۰ میلیون دلار در سال ۲۰۱۵ به حدود ۲۵۰ میلیون دلار رسیده است. حتی با وجود این کاهش در درآمد نفت، داعش احتمالاً سالانه ۳۵۰ میلیون دلار از طریق اخاذی درآمد کسب کرده است این عقیده وجود دارد که داعش کنترل بین ۵۰۰ میلیون تا بیش از ۱ میلیارد دلار از خزانه بانک‌های واقع در سرتاسر سوریه و عراق را در درست گرفته است، هرچند مقادیر قابل توجهی از ذخایر نقدینگی کلان داعش احتمالا توسط حملات هوایی ائتلاف طی یک سال گذشته نابود شده‌اند. ارقام ارایه شده از سوی شرکت خدمات مدیریت اطلاعات نشان می‌دهند که درآمد ماهیانه داعش به میزان ۳۰ درصد طی سال گذشته تقلیل یافته و از حدود ۸۰ میلیون دلار به ۵۶ میلیون دلار در ماه رسیده است (که به ترتیب معادل است با ۹۶۰ میلیون دلار و ۶۷۲ میلیون دلار در سال). این کاهش شامل افت ۲۶ درصدی در درآمد حاصله از نفت و گاز، افت ۲۳ درصدی در درآمد کسب شده از مالیات بندی و باج‌گیری، و افت ۶۷ درصدی در درآمد حاصله از منابعی که تحت عنوان «سایر منابع» فهرست شده‌اند (که شرکت IHS آنها را قاچاق موادمخدر، فروش برق، و مبالغ اعطایی تعریف می‌کند)، می‌شود. نیروی رزمی مشترک تلفیقی -ماموریت حل و فصل اساسی. فرماندهی‌ای که ائتلاف چندملیتی ضد داعش را رهبری می‌کند، اظهار کرده است که عملیات هوایی خیزاب ۲ که در اکتبر ۲۰۱۵ آغاز شده، تولید نفت داعش را از ۴۵ هزار بشکه به ۳۴ هزار بشکه در روز کاهش داده است (که معادل ۲۴ درصد کاهش می‌شود).

برش

◄ مقابله با منابع مالی داعش یکی از مجموعه فعالیت‌های اساسی متعدد برای ائتلاف بوده است. حملات هوایی ائتلاف به لطف عملیات خیزاب ۲ درآمدهای نفتی داعش را به میزان ۳۰ تا ۵۰ درصد کاهش داده است. این گروه قبل از عملیات مذکور قریب به ۴۰ میلیون دلار در ماه درآمد داشت. تمرکز اصلی در چارچوب این مجموعه اقدامات، هدف قرار دادن مستقیم زنجیره تأمین نفت و گاز بود. مجموعه اقدامات جداگانه نیز شامل حمله به محل‌های ذخیره سازی انبوه پول نقد، نابودسازی اهداف باارزش و حیاتی برای عملیات‌های مالی و لجستیکی داعش، و تفوق در چند متغیر مهم دیگر از جمله رکودهای اقتصادی در سوریه و عراق بود. پایین بودن قیمت جهانی نفت همراه با از دست دادن مداوم قلمرو توسط داعش نیز احتمالاً در این زمینه تأثیرگذار بوده است

شرکت IHS همچنین ادعا می کند که ۴۳ درصد از کل درآمد داعش از نفت حاصل می‌شود، در حالی که ۵۰ درصد آن از مالیات‌بندی و باج‌گیری به دست می‌آید، که به نظر می‌رسد نزدیک به ارقام سالانه ۲۵۰ میلیون و ۳۶۰ میلیون دلار است.

◄ داعش پول خود را چگونه خرج می‌کند؟

داعش تا حدودی پول خود را به شیوه‌ای عمدتا مشابه با سایر گروه‌های تروریستی و شورشی خرج می کند. بخشی از پول این گروه صرف پرداخت حقوق مبارزان و بخشی نیز صرف تهیه سلاح می‌شود. با این حال، بر خلاف سایر گروه‌های تروریستی و شورشی، داعش می‌بایست مبلغی را به نگهداری از زیرساخت‌های وسیع خلافت خود و تأمین خدمات اولیه به کسانی که در داخل قلمرواش زندگی می کنند، اختصاص دهد. پی بردن به جزییات در این زمینه دشوار است، اما گزارشات معتبر متعددی به‌ویژه در نشریات فایننشال تایمز و نیویورک تایمز به چاپ رسیده‌اند. مابقی این بخش از این روایت‌ها برداشت شده است.

این گروه دارای یک بودجه مرکزی در موصل و نیز بودجه‌های منطقه‌ای است. گزارشات بطور یکپارچه عنوان می کنند که اکثر مخارج به تأمین هزینه اقدامات جنگی مربوط می‌شوند. گزارشی در نشریه فایننشال تایمز عنوان کرد که مخارج ماهیانه شامل ۲۰ میلیون دلار برای نیروهای جنگی مرکزی، ۱۵ تا ۲۰ میلیون دلار برای نیروهای کمکی و مبارزان محلی، ده‌ها میلیون دلار برای مهمات، و ۱۰ تا ۱۵ میلیون دلار برای بخش‌های امنیتی‌اش می‌شوند. این گزارش اشاره کرده است که دستمزدهای این گروه بالغ بر ۶۰۰ میلیون دلار در سال (حدود دو سوم مخارج داعش در آن دوره) شده‌اند.

گزارش‌های مربوط به حقوق دست‌اندرکاران گروه متغیر بوده‌اند. یکی از گزارشات اظهار می‌کرد که در تابستان ۲۰۱۵ داعش به اعضای خود ماهیانه ۱۰۰ دلار، همراه با ۱۰۰ دلار فوق‌العاده به ازای خواهر/برادر، دستمزد می‌دهد. با این وجود، اسناد جدیدتر این مبالغ را به میزان ۵۰ دلار به ازای یک مبارز، همسر و برده جنسی و ۳۵ دلار به ازای سایر وابستگان عنوان کرده‌اند. سایر گزارشات حاکی از آن بودند که کارگران ماهر بیشتر از این مقدار دریافت می کنند؛ برای مثال یک تکنیسین میدان نفت در گزارشی به تاریخ دسامبر ۲۰۱۵ اظهار کرد ماهیانه ۶۷۵ دلار دریافت می‌کند، که افزون بر دستمزد اولیه‌اش (۴۵۰ دلار) و بسیار بالاتر از دستمزدی بود که در دولت سوریه می‌گرفت (۱۵۰ دلار).

داعش در اوج قدرت خود در تابستان ۲۰۱۵ ظاهراً به انجام امور عام‌المنفعه مانند تعمیر خطوط انتقال برق، حفر کانال‌های فاضلاب، رنگ‌آمیزی پیاده‌روها، و راه‌اندازی خدمات اتوبوسی از سوریه تا عراق روی آورده بود. این گروه همچنین به فعالیت‌های نظارتی مانند اطمینان از سالم بودن مواد غذایی در بازارها و راه‌اندازی مدرسه و بیمارستان پرداخت، هرچند کیفیت این خدمات احتمالاً پایین بوده است. به علاوه، داعش همواره نظام قضایی خودش را در اراضی تحت کنترلش اعمال نموده است.

تا دسامبر ۲۰۱۵ و در گذار به سال ۲۰۱۶، بسیاری از این خدمات ظاهراً تقلیل یافته یا حذف شدند؛ علاوه بر این، خدمات مربوط به نگهداری [تأسیسات و غیره] انجام نمی گرفتند. بیمارستان ملی واقع در رقه اصولاً به تعطیلی کشیده شد، زیرا اکثر پزشکان آن فرار کرده بودند. بنا به گزارشات دستمزد مبارزان نیز به میزان ۵۰ درصد کاهش یافت. افرادی که از قلمرو داعش فرار کرده بودند، می گفتند این گروه به وعده‌های خود پایبند نبوده است.

◄ تغییرات با گذشت زمان

مقابله با منابع مالی داعش یکی از مجموعه فعالیت‌های اساسی متعدد برای ائتلاف بوده است. حملات هوایی ائتلاف به لطف عملیات خیزاب ۲ درآمدهای نفتی داعش را به میزان ۳۰ تا ۵۰ درصد کاهش داده است. این گروه قبل از عملیات مذکور قریب به ۴۰ میلیون دلار در ماه درآمد داشت. تمرکز اصلی در چارچوب این مجموعه اقدامات، هدف قرار دادن مستقیم زنجیره تأمین نفت و گاز بود. مجموعه اقدامات جداگانه نیز شامل حمله به محل‌های ذخیره سازی انبوه پول نقد، نابودسازی اهداف باارزش و حیاتی برای عملیات‌های مالی و لجستیکی داعش، و تفوق در چند متغیر مهم دیگر از جمله رکودهای اقتصادی در سوریه و عراق بود. پایین بودن قیمت جهانی نفت همراه با از دست دادن مداوم قلمرو توسط داعش نیز احتمالاً در این زمینه تأثیرگذار بوده است.

داعش در بعضی از مناطقی که در آنها در حال از دست دادن قلمرو است، استراتژی زمین سوخته را اتخاذ نموده و همزمان با عقب‌نشینی تأسیسات میادین گازی را نابود کرده است. داعش تا ژوئیه ۲۰۱۶ تقریباً ۴۷ درصد از کل قلمروی که زمانی تحت کنترل داشت را از دست داده بود. نیروهای عراقی شهر بیجی در شمال این کشور و شهرهای رمادی و فلوجه واقع در استان الانبار را آزاد کردند، و تا اواخر اکتبر ۲۰۱۶ در حال پیشروی به سمت آزادسازی موصل بودند. نیروهای کرد و ایزدی مبارزان داعش را از شهر شمالی شنگال بیرون رانده‌اند. در سوریه نیز در پاییز ۲۰۱۶ نیروهای دموکراتیک سوریه (که غالباً کرد هستند) و ارتش آزاد سوریه (که تحت حمایت ترکیه هستند) شهرهای منبج و جرابلس را از داعش بازپس گرفتند، که حکایت از یک پیشرفت نهایی به سمت پایتخت داعش در رقه داشت.

«تعادل» عوامل اثرگذار بر بازار ملک تا عید نوروز را بررسی می‌کند

سناریوهای رونق و رکود مسکن تا پایان سال

گروه راه و شهرسازی | شهلا روشنی |

کمتر از سه ماه دیگر سال ۱۳۹۷ به پایان می‌رسد. این در حالی است که از ابتدای سال جاری تا ابتدای دی‌ماه تعداد معاملات آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران بالغ بر ۹۷ هزار و ۹۰۰ واحد مسکونی بود که در مقایسه با مدت مشابه سال پیش ۲۵،۶ درصد کاهش را نشان می‌دهد، در این مدت متوسط قیمت یک مترمربع واحد مسکونی در شهر تهران ۷ میلیون و ۵۴۰ هزار تومان بوده است که نسبت به مدت مشابه سال قبل از افزایش ۶۳،۹ درصدی حکایت دارد. رکورد واحدهای ۵۰ تا ۷۰ متری همچنین بر اساس آمارهای بانک مرکزی در تمامی ماه‌های سال جاری تعداد معاملات واحدهای کمتر از ۸۰ متر بالای ۵۵ درصد بوده است؛ و همچنین بر اساس این آمارها میزان خریدوفروش معاملات مسکن ۵۰ تا ۶۰متری رکورددار معاملات واحدهای زیر ۸۰ مترمربع است. بیشترین توزیع فراوانی تعداد معاملات انجام‌شده بر اساس ارزش هر واحد مسکونی در ۹ ماهه اخیر بین ۱۵۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان (واحدهای ۵۰ تا ۶۰متری) و همچنین ۳۰۰ تا ۴۵۰ میلیون تومانی (واحدهای ۶۰ تا ۷۰ متری) بوده است. بنابراین به‌وضوح می‌توان متراژ معاملات انجام‌شده رابطه مستقیمی با افزایش قیمت مسکن داشته است. چند گزینه از بزرگ‌ترین دلایل این اتفاق را می‌توان در نبود توان خرید، عدم پاسخگویی تسهیلات مسکن و رشد قیمت‌ها دانست.

حال به گفته بسیاری از کارشناسان بازار مسکن در ۳ ماهه آتی به واسطه ۳ عامل ریز فاکتور و یک فاکتور اصلی دچار تغییرات نامحسوسی خواهد شد.

این ۳ ریز فاکتور شامل کاهش نرخ بهره، چشم‌انداز کاهشی نرخ تورم و اختصاص اعتبارات و فاکتور اصلی مربوط به ثبات اقتصادی است.

◄ اولین مولفه؛ نرخ بهره بانکی

در همین زمینه سلطان محمدی، تحلیلگر بازار مسکن بابیان اینکه یکی از مولفه‌های اثرگذار بر مسکن طی ماه‌های منتهی به سال ۹۸ مربوط به کاهش نرخ بهره بانکی است، گفت: نرخ سود بهره بانکی در سال ۹۳ حدود ۲۲ درصد، سال ۹۴ حدود ۱۸ و ۲۰ درصد، در سال ۹۵ و ۹۶ حدود ۱۵ درصد بوده است و در حال حاضر بانک مرکزی اعلام کرده بانک‌های برای سپرده‌های طولانی‌مدت باید ۱۵ و برای کوتاه‌مدت حداکثر ۱۰ درصد سود بانکی بدهند.

وی گفت: کاهش سود بانکی به میزان قابل توجهی می‌تواند اثر مثبتی در تقویت بازار مسکن داشته باشد. گرچه تاکنون رسماً نرخ سود همان ۱۵ درصد باقی‌مانده، اما در بهمن‌ماه سال گذشته و در جریان نوسان ارزی، بانک مرکزی برای جذب نقدینگی به مدت دو هفته اوراق گواهی سپرده با سود ۲۰ درصد را منتشر کرد که در این مدت با فروش ۲۴۰ هزار میلیارد تومان، نه‌تنها منابعی جذب نشد، بلکه عمدتاً سپرده‌های قدیمی از ۱۵ به ۲۰ درصد افزایش یافت؛ بنابراین اگر کاهش نرخ سود واقعی باشد می‌تواند در کاهش قیمت مسکن و تقویت بخش تقاضا موثر باشد.

◄ تورم؛ مولفه دوم

سلطان محمدی در خصوص چشم‌انداز کاهش انتظارات نرخ تورمی گفت: از ابتدای سال جاری نرخ تورم با رشد قابل توجهی روبرو بوده حال آنکه از ابتدای آذرماه این رشد تورمی به رکود تورمی تبدیل شده و به‌واسطه این رکود و تثبیت می‌توان انتظار داشت، بازار مسکن در روزهای آتی شاهد اتفاقات بهتری از لحاظ کاهش قیمت‌ها روبرو خواهد بود.

وی گفت: بر اساس آمار بانک مرکزی نرخ تورم و شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در فروردین حدود ۹،۲ درصد، اردیبهشت ۹،۱ درصد، خرداد ۹،۴ درصد، تیر ۱۰،۲ درصد، مرداد ۱۱،۵، شهریور ۱۳،۵ درصد، مهر ۱۵،۹ درصد و آبان سال جاری حدود ۱۸،۴ درصد بوده که با بررسی روند افزایشی تورم می‌توان به افزایش قیمت مسکن پی برد. البته از ابتدای آذرماه سال جاری تورم عمومی به‌واسطه کاهش و تثبیت نرخ ارز روند کاهشی گرفته و به نظر می‌رسد تا پایان سال شاهد کاهش روند تورم باشیم.

محمدی بابیان اینکه نرخ تورم در سال ۹۵ حدود ۹ و در سال ۹۶ حدود ۹،۶ درصد بوده است، گفت: شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی در سال ۹۶ حدود ۱۰۹،۶ درصد بوده که این رقم در آبان سال ۹۷ حدود ۱۵۳،۶ درصد است. بی‌گمان، قیمت مسکن با کاهش نرخ تورم عمومی دچار تغییرات خواهد شد.

◄ سومین مولفه اثرگذار

وی بابیان اینکه سومین مولفه اثرگذار افزایش روند تحویل تسهیلات به متقاضیان است، گفت: به نظر می‌رسد دولت به دنبال راهکارهایی برای ارایه وام تسهیلات به ثبت نام‌کنندگان و کوتاه کردن صف انتظار است.

سلطان محمدی در نهایت گفت: اگرچه اثرگذاری این مولفه‌ها بسیار کم است اما به علت عدم توان خرید مسکن در طی ماه‌های باقی مانده از سال ۹۷، بازار مسکن شاهد کاهش قیمت و افزایش معاملات خواهد بود.

◄ رشد معاملات در بهمن ماه

همچنین حسام عقبایی، نایب‌رییس اتحادیه مشاوران املاک با بیان اینکه در طی ماه‌های منتهی به پایان سال ۹۷ شاهد معاملات در بازار مسکن خواهیم بود، گفت: همواره بخشی از خرید و فروش‌های مسکن در روزهای پایانی انجام می‌شود، بنابراین در دو ماهه آتی شاهد رشد معاملات مسکن خواهیم بود.

وی گفت: اما اگر وزارت راه و شهرسازی برنامه منسجمی برای آینده نداشته باشد، رکود بازار مسکن به سمت سال ۹۸ نیز کشیده خواهد شد.

عقبایی با بیان اینکه وزارت راه و شهرسازی برای کاهش قیمت مسکن و افزایش معاملات ۴ راهکار کوتاه‌مدت دارد، گفت: این برنامه‌ها شامل کاهش سود تسهیلات بانکی، مدیریت زمین، افزایش تسهیلات، تکمیل و واگذاری مسکن مهر است.

در ادامه نایب‌رییس اتحادیه مشاوران املاک به نقش بازار ارز در افزایش یا کاهش معاملات مسکن اشاره کرد و گفت: اگر دولت بتواند نرخ ارز را کاهش دهد، می‌توان انتظار داشت در ماه‌های آتی شاهد رشد معاملات بازار مسکن خواهیم بود. اگر بازار ارز ثابت باقی بماند هیچ گونه تغییر قیمتی در بازار نخواهیم داشت.

وی در نهایت گفت: در نیمه دوم بهمن ماه به‌دلیل نزدیکی به سال جدید افراد زیادی قصد خرید مسکن را دارند و این امر باعث افزایش معاملات مسکن می‌شود.

◄ رونق بازار مسکن با اصلاح ۳ فرضیه

حمیدرضا قاضی زاهدی، کارشناس ساخت وساز نیز در خصوص آینده بازار مسکن گفت: زمانی رونق در بازار مسکن ایجاد خواهد شد که رشد شاخص قیمت مسکن (بازدهی بازار مسکن) از رشد شاخص قیمت در کل اقتصاد (بازدهی در بازارهای موازی) بیشتر باشد، از این رو، در این حالت، منابع مالی به سمت این بازار روانه خواهد شد؛ اما به‌طور قطع، بازار مسکن در ۲،۵ ماه آینده نمی‌تواند این موضوع را تجربه کند.

قاضی زاهدی گفت: البته با نزدیک شدن به پایان سال جاری، نبض معاملات مسکن در مسیر رسیدن به فاز رکود کامل، ضعیف می‌شود. با این حال، نبض معاملات مشروط به از بین رفتن عدم قطعیت، ترمیم قدرت خرید و مهار نوسانات بازارهای موازی، می‌تواند بهبود یابد.

وی گفت: به نظر می‌رسد، روند بازار مسکن در روزهای پایانی به‌شدت تحت تأثیر روند آتی بازارهای جایگزین از قبیل ارز، نرخ سود بانکی و وضعیت بورس قرار بگیرد که این بازارها خود تحت تأثیر مناسبات سیاسی و آینده برجام و نیز تصمیمات سیاسی داخلی هستند و از این نظر نمی‌توان پیش‌بینی دقیقی از آینده داشت؛ اما با فرض ادامه تثبیت قیمت دلار در محدوده‌های فعلی و عدم نوسان شدید آن، به نظر می‌رسد بازار در ۲،۵ ماه آتی با افزایش عرضه کنندگان مواجه باشد.

زاهدی اظهار کرد: از سوی دیگر، با تثبیت قیمت ارز، ورود مجدد بخشی از نقدینگی سرگردان به بازار مسکن محتمل است و درنتیجه آن تا حدودی شاهد افزایش معاملات خواهیم بود، اما به دلیل افزایش شدید قیمت و کاهش توان خرید مصرف‌کنندگان، پیش‌بینی رونق جدی وجود ندارد.

این کارشناس در بخش دیگر سخنانش با اشاره به اینکه عمده کاهش معاملات در ماه‌های گذشته به علت عقب‌نشینی فروشندگان بوده است، گفت: این عقب‌نشینی باعث شده تمام کشور با کمبود عرضه مسکن روبرو شود؛ به‌هرحال، ترس از افزایش بیشتر قیمت ناشی از همسان شدن ارزش دارایی‌ها با توجه به نوسانات اقتصادی، ورود مجدد نقدینگی به بازار مسکن در صورت تثبیت قیمت ارز، افزایش قیمت ناشی از افزایش بهای نهاده‌های ساختمانی و ادامه این روند با افزایش نرخ دستمزد فروشندگان اقدام به توقف فروش کرده‌اند.

وی عنوان کرد: درمان تمامی این دردها وابسته به ثبات اقتصادی و تثبیت نرخ ارز است. تا زمانی که نااطمینانی در بازارهای کشور موج بزند نمی‌توان آینده روشنی را برای بازارهای موازی متصور شد.

این کارشناس بابیان اینکه در حال حاضر ۳ اصلاح رویکرد می‌تواند بر بازار مسکن تا پایان سال اثرگذار باشد، گفت: این سه اصلاح شامل ایجاد اطمینان روانی با اصلاح زیرساخت‌های تثبیت اقتصادی، نظارت بر عدم افزایش قیمت‌ها و همچنین عرضه دستوری خانه‌های خالی است.

زاهدی درنهایت گفت: عقب‌نشینی فروشندگان باعث پایین آمدن خط فرضی تعادل عرضه و تقاضا شده و مصرف‌کنندگان کمبود واحد مسکونی را به‌خوبی احساس کنند. به‌هرحال اگر تمامی ۳ مورد گفته شده اصلاح شود، می‌توان انتظار داشت در ماه‌های آتی شاهد رشد معاملات باشیم.

◄ بازار مسکن سر دو راهی

محمدعلی مهری، کارشناس شهرسازی نیز با بیان اینکه گرانی چند ماه پیش شوک بزرگی بر بازار اکثر کالاها وارد کرد، گفت: افزایش قیمت دلار بر حسب مدت زمان صعود و دامنه رشد، دو تاثیر کوتاه‌مدت به شکل معکوس و بلندمدت به شکل مستقیم بر انواع شاخص‌های ملک از جمله قیمت گذاشت.

مهری گفت: در دامنه کوتاه‌مدت شاهد افزایش بسیار شدید قیمت‌ها در بازار مسکن بوده‌ایم اما در بلندمدت این تاثیرپذیری بسیار متفاوت خواهد بود. افزایش قیمت دلار در بلندمدت تاثیر روانی در بخش تقاضای بازار مسکن دارد و باعث می‌شود بازار ارز متقاضی بیشتری پیدا کرده و زمینه سفته بازی در معاملات ملک کاهش یابد. با توجه به این امر، تقاضا برای خرید و فروش ملک هم کاهش میابد و فرصت مناسبی برای متقاضیان مصرفی ایجاد شود؛ اما متاسفانه به علت عدم اطمینان فروشندگان از آینده، بازارهای مختلف این عرضه فرصت مناسبی برای متقاضیان مصرفی نیز ایجاد نکرد و بازار مسکن در طی ماه‌های اخیر وارد فاز کاملا رکود شد.

وی گفت: راه‌حل‌هایی که می‌تواند تغییراتی هر چند جزیی در گره گشایی برای عبور از این بحران را هموار کند، تغییر سیاست‌ها و حضور دولت در افزایش تسهیلات متناسب با قیمت‌های فعلی است که تاکنون عملی نشده است.

مهری ادامه داد: جدا از دخالت دولت، عاملی دیگر در این میان می‌تواند ریال و سرمایه‌ها را به سمت بازار مسکن هدایت کند و تا حدودی سوق‌دهنده به سمت بازار مسکن است، کاهش معاملات ارزی و سکه در پس کاهش قیمت‌ها است. از سوی دیگر با ابلاغ قانون جدید بانک‌ها در حذف سپرده‌های روز شمار بانکی هم تا حدودی می‌تواند بخشی از ریال‌های سرمایه‌دارانی که در معاملات ریسک پذیر ورود نمی‌کنند را راهی بازار مسکن کند.

این کارشناس ساخت و ساز افزود: از طرفی کاهش قیمت در برخی از مصالح ساختمانی و دیگر کالاهای اساسی به شرطی که برای دارندگان و مالکان واحدها مقبول شود، می‌تواند نوید بخش پیشاهنگی استارت خروج از رکود باشد.

مهری با بیان اینکه در این میان مهم‌ترین علل رونق مجدد، بازگشت آرامش به بازار است، گفت: اگر بانک مرکزی بتواند آرامش و اعتماد از دست رفته را به بازار باز گرداند، می‌توان متصور شد متقاضیان موثر و کاسبان این صنعت با فروشندگان و سازندگان در کمال آرامش و فراغ خاطر باعث ایجاد رونق با قیمت‌های واقعی و به دور از حباب معاملات را از سر گیرند. البته در روزهای اخیر با استارت شاخص بورس برخی از سهام ورود عده‌ای از سرمایه داران به بازار مسکن را با تردید مواجه کرده است.

وی گفت: جهش سود سهام در این برهه می‌تواند رقیبی برای بازار مسکن باشد، هر چند تعداد افرادی که بازار بورس را برمی گزینند به مراتب کمتر از متقاضیان موثر و کاسبان املاک است.

مهری افزود: ایجاد فضای رقابتی در بین این دو بازار کاملا متفاوت، بسته به سیاست‌های اجرایی آن است اگر مردم همچنان منتظر کاهش قیمت از سوی فروشندگان باشند و به نوعی نرمشی از فروشندگان مشاهده شود در ماه‌های پیش رو قبل از سال جدید، معاملات به‌صورت محسوس انجام گیرد. تا بازار مسکن را روی ریل معاملات در ایستگاه بعدی یعنی سال آینده متحول کند.

این کارشناس ارشد شهرسازی در نهایت گفت: اگر این اتفاقات رخ ندهد بازار مسکن از رکود عمیق بیدار نشده و در این صورت انتظار، تغییرات در سال جدید، تابستان پیش رو و شوک‌های جدید از حیث قیمت‌های جدید رهن و اجاره و اثرگذاری مجدد آن بر بازار مسکن دور از ذهن نخواهد بود.

عملکرد بازار مسکن در شهر تهران در ۹ ماهه سال‌های ۹۷-۱۳۹۵

عملکرد	۹ماهه			درصد تغییر	
	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۶	۱۳۹۷
تعداد معاملات (واحد مسکونی)	۱۱۷۴۲۶	۱۳۱۵۳۷	۹۷۹۲۰	۱۲	-۲۵،۶
متوسط قیمت هر متر مربع (میلیون تومان)	۴،۲۵	۴،۵۹	۷،۵۳	۸	۶۳،۹

یادداشت

عوامل کلان اثرگذار بر بازار ملک

ایمان رفیعی
کارشناس ساخت وساز

اقتصاد متشکل از بخش‌های متنوعی است که زنجیروار به هم متصل هستند. این بخش ها معمولا تابع شرایط عمومی یکسانی هستند و متاثر از شرایط اقتصادی و سیاسی کشور، واکنش مشابهی به محرک‌ها نشان می دهند. بخش مسکن به عنوان یکی از بازیگران اصلی بازار، حدود ۲۵ درصد حجم اقتصاد کشور را دربر گرفته است. عوامل زمینه‌ای و پایه‌ای موثر بر این بازار، با سایر بخش های اقتصادی تقریبا برابر است. عواملی مانند نوسانات ارزی، قدرت خرید عمومی، تحریم‌های اقتصادی و شرایط سیاسی روز کشور از جمله عواملی است که تمام بخش های اقتصادی کشور، از جمله بخش مسکن متاثر از آن است. این عوامل، بیشترین سهم را در بروز شرایط فعلی و همچنین پیش‌بینی شرایط آتی این بازار دارند.

اولین و مهم‌ترین عامل موثر بر بازار مسکن، نوسانات اقتصادی در کشور است. این عامل زیربنا و به مثابه محیطی است که سایر فعالیت‌ها در این بازار، تحت تاثیر آن انجام می‌شود. شرایط اقتصادی را می‌توان به دریایی تشبیه کرد که بازارهای مختلف مانند کشتی در بستر آن در حرکت هستند. طبیعی است که با بروز کوچکترین تلاطم در این دریا، تمام بازارها متلاطم خواهند شد، اما شدت صدمات وارده به این بازارها بستگی به عوامل گوناگونی دارد که شاید مهم‌ترین آن‌ها میزان وابستگی به ارز و شرایط سیاسی بین‌المللی کشور است. در صنایع ارزبر که وابستگی زیادی به واردات دارند، نوسانات ارزی بیشترین تاثیر را بر آن‌ها دارد.

علاوه بر نوسانات ارزی، اگر این کالاها مشمول تحریم‌های بین‌المللی هم باشند، باعث دوچندان شدن آسیب‌ها در این بازارها خواهند شد.

دومین عامل موثر بر اقتصاد، از جمله بازار مسکن، شرایط سیاسی داخلی و بین‌المللی است. این مولفه بیش از آن که به‌طور واقعی و عملی بر اقتصاد و به‌ویژه بازار مسکن اثر بگذارد، از نظر روانی به التهابات بازار دامن می زند. معمولا دامنه تاثیر و وسعت عملکرد این تاثیر روانی، گسترده‌تر و عمیق‌تر از نوسانات و التهابات اقتصادی در بازار ست. این نوع التهابات مثل مشهور «تهدید به حمله از خود حمله موثر تر است» را تداعی می کند. معمولا این نوع از التهابات به دو دسته تقسیم می‌شوند.

نخست التهاباتی که زمینه‌ساز بروز تنش های اقتصادی هستند و پیش از آن بروز پیدا می کنند. این حالت معمولا در اثر بروز تنش ها و مشکلات سیاسی بین‌المللی رخ می‌دهد. تنش‌های بین‌المللی مانند بروز انواع تهدیدها و تحریم‌ها موجب ایجاد نوعی ترس و جنگ روانی در بین مردم می شود. همچنین این تنش ها موجب ترس از کمبود کالا و در نتیجه به‌وجود آمدن تقاضای کاذب در بازار می‌شود. این تقاضای کاذب نیز موجب برهم خوردن تعادل عرضه و تقاضا در بازار شده و راه را برای سودجویان و تولیدکنندگانی که به دنبال بهانه برای افزایش قیمت‌ها هستند، باز می کند.

در این نوع التهاب بازار، افزایش قیمت‌ها بیشتر بار روانی دارد و ناشی از کمبود واقعی در مواد اولیه و بازار نیست. در این شرایط، افراد خواسته یا ناخواسته با هجوم به بازار، به این التهابات دامن می زنند و به‌اصطلاح «از ترس مرگ، خودکشی می کنند». تداوم این روند موجب کمبود موقتی برخی کالاهای پرمصرف و افزایش مداوم عمومی قیمت‌ها می‌شود. معمولا این پدیده تا سرحد توان و قدرت خرید جامعه رشد کرده و سپس کاهش می یابد.

بروز این پدیده به‌خوبی در سال جاری قابل مشاهده است. همزمان با شروع تهدیدات خارجی مبنی بر خروج از برجام و نگرانی از بازگشت تحریم‌های بین‌المللی، نوسانات بازار ارز شدت گرفت و با اعلام خروج ایالات متحده از برجام و حتی قبل از بازگشت مرحله اول تحریم‌های یک جانبه، این نوسانات به حداکثر خود رسید. البته تجربه نه‌چندان دور نوسانات و تحریم‌های ابتدایی دهه ۹۰ نیز در دامن زدن به این نوسانات بی تاثیر نبود.

از جمله مهم‌ترین عواملی که در زمان نوسانات و التهابات، بر شدت اثر آن بر اقتصاد موثر است، حجم نقدینگی سرگردان در سیستم اقتصادی جامعه است. نقدینگی سرگردان همچون گدازه‌هایی است که در دل آتشفشان خاموش در انتظار خروج است و با شروع التهابات اقتصادی، با ورود به بازار، هر آنچه در مسیر با آن مواجه شود در خود می‌بلعد و بخش‌های مختلف اقتصاد را یکی پس از دیگری مورد هجوم قرار می‌دهد. نمونه دیگر این نوع التهاب معمولا در انتهای هر سال و ابتدای سال جدید واقع می‌شود که به آن «انتظار تورمی» نیز می گویند.

نوع دیگر، التهاباتی هستند که پس از بروز تنش های اقتصادی بروز پیدا می کنند. این نوع التهابات و تنش‌ها معمولا در نتیجه بروز مشکلات داخلی به وجود می آیند. غالبا پس از شروع نوسانات و افزایش قیمت‌ها، گروه‌های سیاسی داخلی برای جلب توجه و کسب امتیاز از جناح رقیب، شروع به انتقاد و بزرگنمایی مشکلات داخلی کرده و باعث ایجاد جو روانی در بین افراد جامعه می‌شوند. در این حالت معمولا اگر این شرایط کنترل نشود، موجب بروز شرایط مشابه در توضیحات فوق خواهند شد.

از دیگر عوامل موثر بر بازار مسکن که عموما متاثر از عوامل ذکرشده در سطور فوق است، می‌توان به قدرت عمومی خرید افراد جامعه اشاره کرد. در حال حاضر و با آرام شدن نسبی بازار و کاهش نرخ دلار و ارز، افراد انتظار کاهش قیمت‌ها را دارند. بر فرض کاهش قیمت‌ها اما بعید به نظر می رسد تغییر خاصی در روند افزایش معاملات شاهد باشیم، زیرا تغییری در سطح درآمد قشر متوسط جامعه به وجود نیامده و افزایش سرمایه‌ها معمولا ناشی از رشد قیمت کالا و املاک است.

تغییرات نرخ ارز نیز از دیگر عوامل غیر مستقیم موثر بر بازار مسکن در ماه‌های آتی است. چون اکثر مصالح مورد استفاده در بخش مسکن در داخل کشور و با منشا داخلی تولید می شود، تاثیر نرخ ارز به‌صورت غیر مستقیم بر آن اثرگذار خواهد بود. البته این نوسانات چون مستقیم ارزش پول ملی را تحت تاثیر قرار می‌دهد از طریق تاثیر بر روند عرضه و تقاضا نیز بر بازار مسکن موثر است.

به‌طور کلی چون بخش مسکن متاثر از سایر بخش‌های اقتصاد و از طرف دیگر، موثر بر بخش عظیمی از اقتصاد کشور است، نمی‌توان عوامل اصلی موثر بر آن را جدای از عوامل تاثیر گذار کلی بر اقتصاد جدا دانست. از این رو، بخش مسکن به نوعی ویترین شرایط جاری اقتصاد کشور است.

نگاه

تغییرات قیمتی مسکن هیجانی نخواهد بود

لیلا درخشان |

۷ سال پیش، وقتی از یکی از کارشناسان معروف حوزه مسکن درباره آینده بازار مسکن طی یک دهه آتی سوال شد، پاسخی داد که بسیاری آن را یک پیش بینی مضحک و غیرممکن تعبیر کردند. وی پیش بینی کرد طی شش، هفت سال آینده در مناطق بالای شهر تهران، میانگین قیمت مسکن به متر مربعی ۲۰ میلیون تومان می رسد، موضوعی که در آن مقطع به هیچ وجه باورپذیر نبود و حتی برخی از خبرنگاران برای مصاحبه به سراغ این کارشناس نرفتند چرا که می پنداشتند گمانه‌زنی‌ها و پیشگویی‌هایش بر مبنای واقعیت بازار نیست و گفته می شد امکان ندارد روزی چنین اتفاقی برای بازار مسکن رخ دهد، اما امروز می بینیم که این پیش‌بینی متاسفانه محقق شده است و قیمت مسکن آنچنان افزایشی را تجربه کرده که متوسط نرخ مسکن در تهران به ۹ میلیون و ۵۰۰ هزار تومان رسیده است و علاوه‌براین برخی از واحدهای تجاری در مناطق بالای شهر متر مربعی ۱۶۰ میلیون تومان قیمت‌گذاری شده است!

نکته جالب اینجاست که کارشناس مذکور بارها هشدار داده بود که روز واقعه مسکن در راه است و تاکید می کرد که اگر دیر بجنبیم بازار مسکن دچار آنچنان تلاطمی خواهد شد که برای همیشه دسترسی بسیاری از خانوارها به این کالا غیرممکن خواهد شد و امروز می بینیم که این پیش بینی به واقعیت پیوسته است، چرا که وقتی میانگین نرخ قیمت مسکن در تهران به مترمربعی ۹،۵ میلیون تومان افزایش پیدا کرده، می توان گفت که عملا آن اتفاقی که نباید می‌افتاد، رخ داده و بحران مسکن به نقطه‌ای رسیده که خانه دارشدن برای بسیاری از خانوارها تبدیل به یک رویای دست‌نیافتنی شده است.

اما سوالی که در این بین وجود دارد، این است که چه عواملی اساسا بر تعیین قیمت‌ها در این بازار نقش دارند؟ در پاسخ به این پرسش باید گفت، هرچند که عوامل مختلفی در تعیین رفتار قیمت‌ها در این بازار موثر هستند اما اگر بخواهیم متغیرهای مهم و تأثیرگذار را تقسیم‌بندی کنیم، باید گفت که سه فاکتور مهم در این زمینه نقش‌آفرین هستند. اولین عامل که جزء عوامل مهم و تاثیرگذار است، شرایط کلان اقتصادی کشور است به‌طوری که بین اوضاع اقتصادی و شرایط عمومی اقتصاد و قیمت مسکن رابطه معنادار و تنگاتنگی وجود دارد به گونه‌ای که با کوچک‌ترین تغییر در اقتصاد کشور، بازار مسکن فورا از آن اثر می پذیرد و قیمت‌ها در این بخش دچار تلاطم و نوسان می‌شوند. نمونه بارز این اتفاق طی سال‌های گذشته و نیز سال جاری کاملا تجربه شد به‌طوری که تبعات ناشی از تحریم‌های بین‌المللی و نیز افزایش بازارهای موازی مسکن شامل طلا و ارز، اثر بسیار زیادی بر نرخ مسکن گذاشت، اما شاید بتوان گفت که دومین عامل اثرگذار در رشد قمیت مسکن مسایل روانی باشد. به‌طوری که از کنار تاثیرگذاری این متغیر در نوسانات قیمت مسکن به هیچ وجه نباید به آسانی گذشت. انتظارات مردم از شرایط آینده اقتصادی، سیاسی و کشور نیز از عمده‌ترین عوامل روانی تعیین کننده بر بازار مسکن است به گونه‌ای که مثبت و منفی شدن انتظار از شرایط و اوضاع اجتماعی و آینده کشور به سهم خود می تواند بر بازار مسکن اثر بگذارد. در عین حال سومین عامل اثرگذار بر بازار مسکن عوامل درونی بخش مسکن است که از جمله این موارد می‌توان به قیمت زمین، قیمت مصالح ساختمانی و نرخ دستمزد عوامل تولید مسکن اشاره کرد که به‌اندازه خود در افزایش قیمت مسکن سهم دارند. البته علاوه بر این سه عامل مهم، عواملی نظیر وجود رفتارهای سوداگرانه در این بازار، سیاست‌های مالی و پولی، بانک ها، مشاوران املاک، رفتار خریداران و... نیز به عنوان متغیرهای ثانویه در تعیین نرخ قیمت مسکن مداخله دارند و از قرار گرفتن مجموع این عوامل در نهایت نرخ قیمت مسکن تعیین می‌شود.

اما با نزدیک شدن به روزهای پایانی سال جاری، گمانه‌زنی‌ها درباره آینده این بازار طی سه‌ماهه سال جاری آغاز شده است. برخی بر این باورند که اگرچه قیمت مسکن طی سال جاری به بالاترین حد ممکن رسید و قیمت‌ها در این بخش رشد ۹۰ درصدی را تجربه کرد اما با توجه به شرایطی که در حال حاضر بر اقتصاد کشور حاکم شده است، نباید خوش بین بود که این نرخ‌ها ثابت بماند و ممکن است تحت تاثیر فاکتورهای پیش‌بینی نشده نظیر افزایش مجدد قیمت‌ها در بازارهای موازی مسکن شامل طلا و سکه، همچنان قیمت‌ها در این بازار رشد داشته باشد و به تعبیری اگر شرایط اقتصادی بحرانی‌تر شود، این بازار هم شاهد افزایش قیمت خواهد بود.

اما آن سوی ماجرا، گروهی که بخش اعظمی از کارشناسان را تشکیل می‌دهند، بر این باورند که مسکن تا آخر سال جاری دیگر کشش رشد قیمتی ندارد، چرا که این بازار طی سال جاری بالاترین نرخ رشد را تجربه کرده است و با این شرایط بعید به نظر می رسد که تا روزهای باقی‌مانده به سال جاری قیمت‌ها در این بازار دستخوش تغییرات هیجانی شود. البته در فاز بعدی پیش‌بینی می‌شود که با توجه به اینکه رشد شدید قیمت ها در بازار مسکن احتمالا این بازار از لحاظ معاملاتی وارد فاز رکود شود چرا که متناسب با رشد قیمت مسکن، درآمد و قدرت خرید مردم افزایش پیدا نکرده است و این مساله سبب می‌شود که رکود بر معاملات مسکن سایه بیندازد.

اخبار

وزیر ارتباطات: در فضای مجازی آتش به اختیار وارد شویم

ایسنا | وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با اشاره به اینکه باید در فضای مجازی آتش به اختیار وارد شویم گفت: از متولیان تولید محتوا در حوزه کودک و نوجوان حمایت می‌کنیم زیرا این موضوع یک دغدغه همگانی است. وی در دیدار با وزیر آموزش و پرورش، با اشاره به گسترش فضای مجازی و اثر مهم آن بر آینده بشریت اظهار کرد: امروزه فضای مجازی، فضای بزرگ برای شکوفایی محسوب می‌شود که اقتصاد، اشتغال، درآمدزایی و خلاقیت در این فضا شکل می‌گیرد، بنابراین باید نسل آینده را متناسب با این ظرفیت تربیت کنیم. وی با اشاره به اینکه فضای مجازی در همه جای دنیا برای افراد مخاطراتی را در کنار مزایا دربردارد، خاطرنشان کرد: تهدیدهای فضای مجازی مختص کشور ما نیست بلکه همه کشورها با آن مساله دارند اما برای آن راهکارهایی اندیشیده‌اند. آذری جهرمی درباره سند اینترنت و کودک نیز توضیح داد: برای حل این آسیب‌ها کمیته‌ای تشکیل شد تا طبق مطالعه میدانی و تطبیقی، منطبق با سایر کشورها عمل کنیم، بنابراین در این راه از همه دستگاه‌ها مانند وزارت دادگستری و آموزش و پرورش، سازمان تبلیغات و نیروی انتظامی درخواست همکاری کردیم. وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات با اشاره به بیانات مقام معظم رهبری در ورزشگاه آزادی در حوزه فضای مجازی و دغدغه‌های ایشان، خاطرنشان کرد: از این بیانات به این نتیجه رسیدیم که به این حوزه ورود کنیم و آتش به اختیار باشیم، اما بر اساس تعریف وزارتخانه، ادعای محتوایی نداریم، بنابراین اگر کسی متولی شود، محتوا را به او واگذار می‌کنیم و کنار او می‌مانیم چون موضوع کودک و نوجوان و فضای مجازی، یک موضوع ملی و دغدغه همه ماست. وی تصریح کرد: ظرفیت ارایه محتوا، ارتقای دانش والدین، تولید محتوای مناسب، ابزارهای مدیریتی و نظارتی در فضای مجازی و آموزش عمومی به همه خانواده در یک زنجیره قرار دارند که تجمیع آنها نهضت تولید محتوا در فضای مجازی را شکل می‌دهد. همچنین در مراسم دیگری وزیر ارتباطات با بیان اینکه تا هفته آینده تست‌های نهایی ماهواره پیام تکمیل می‌شود، گفت: تاکنون ۶۰ درصد تست‌های مربوط به این ماهواره موفقیت‌آمیز بوده است.

درگذشت یکی از معماران اینترنت در ۸۱ سالگی

انگجت | لری رابرتس یکی از معماران و خالقان اولیه اینترنت درگذشت. وی به علت نقشی که در طراحی شبکه آرپانت - که به پدر بزرگ اینترنت مشهور است - ایفا کرد، شهرت دارد. وی در تاریخ ۲۶ دسامبر و در سن ۸۱ سالگی درگذشت. اگر چه وی به اندازه افرادی همچون تیم برنرز لی و وینت سرف شهرت نداشت، اما تصمیمات کلیدی وی در نحوه عملکرد و رفتار اینترنت در سال‌های بعد نقش آفرین بود. وی در دهه ۱۹۶۰ میلادی مفهوم شبکه‌های رایانه‌ای را مطرح کرد و در زمانی که رابرت تیلور رییس اداره فنون پردازش اطلاعات آرپا وابسته به ارتش امریکا به دنبال فردی برای اتصال رایانه‌های تحقیقاتی آرپا به یکدیگر می‌گشت، وی به عنوان معمار و طراح اصلی این شبکه انتخاب شد. البته وی در بررسی‌ها و تلاش‌های اولیه خود در این زمینه موفق نبود و سرانجام تصمیم گرفته شد برای کسب موفقیت در این زمینه از رایانه‌های کوچک‌تر استفاده شود که شبکه‌ای کردن آنها آسان‌تر باشد. وی سرانجام بعد از تلاش‌های فراوان شبکه آرپانت را تاسیس کرد و جابه‌جایی بسته‌های حاوی داده را در شبکه‌های رایانه‌ای ممکن کرد. وی در سال ۱۹۷۳ آرپا را ترک کرد و وینت سرف و باب کان تلاش‌های وی را ادامه دادند. وی به تجاری‌سازی ایده تبادل بسته‌های داده از طریق شبکه‌های رایانه‌ای کمک شایانی کرد و بدین منظور شرکت خود تله‌نت را تاسیس کرد و توانست با تلاش زیاد کیفیت شبکه‌های رایانه‌ای را ارتقا دهد.

۲۰۱۸ از پرخطرترین سال‌ها برای افشای داده‌ها

رسوایی شرکت‌های بزرگ در افشای اطلاعات کاربران

گروه دانش و فن |
۲۰۱۸ نیز مانند سال‌های دیگر، پر بود از تغییرات و تحولات در دنیای فناوری؛ اما یکی از ناخوشایندترین تحولات این سال، رشد چشمگیر رسوایی‌های مرتبط با داده‌های شخصی کاربران بود. در سال ۲۰۱۸ برخی از شرکت‌های بزرگ نتوانستند آنگونه که باید از اطلاعات کاربرانشان محافظت کنند و در این بین اطلاعات شخصی چند میلیون کاربر توسط این شرکت‌ها افشا شد.

سال ۲۰۱۸ سالی بود که به کاربران ثابت کرد نمی‌توانند با اطمینان کامل داده‌های شخصی‌شان را در اختیار دیگران قرار دهند. در این سال از غول‌های بزرگ فناوری گرفته تا دولت‌ها و حتی رستوران‌های زنجیره‌ای درگیر رسوایی‌های مرتبط با داده‌های شخصی کاربران بودند. در بهترین حالت، این شرکت‌ها برای حفظ امنیت داده‌های کاربران از آمادگی کامل برخوردار نبودند؛ در بدترین حالت نیز سازمان‌ها اجازه دادند تا داده‌های کاربران برای اثرگذاری در رویه‌های سیاسی و دموکراتیک استفاده شوند.

وقتی بحث رسوایی‌ها و انتشار داده‌های کاربران می‌شود، تنها نقطه امید در این سال به «قانون حفاظت از داده‌های عمومی»، که به اختصار GDPR نام دارد، مربوط می‌شود. این قانون که می‌توان آن را قانونی پیشرو برشمرد، مورد تصویب اتحادیه اروپا قرار گرفته و برای آن دسته از کاربرانی که تحت تاثیر انتشار غیرقانونی داده‌ها قرار گرفته‌اند حفاظت‌هایی را فراهم می‌کند.

به‌لطف GDPR، شرکت‌ها اکنون ملزم هستند تا انتشار ناخواسته داده‌های کاربران را اعلام کنند؛ در غیر این‌صورت، با جریمه‌های سنگینی مواجه خواهند شد. در عین حال، چنین قوانینی برای امریکایی‌ها وجود ندارد و این در حالی است که میزان حملات در فضای مجازی رو به افزایش است.

آن چه بیشتر مایه نگرانی می‌شود این است که رسوایی‌های اطلاعاتی که در مقالات از آنها یاد شده و مورد توجه قرار می‌گیرند صرفا به‌مثابه قطره‌ای از دریا هستند و گستره سوءاستفاده‌های انجام‌شده از داده‌های کاربران طی سال جاری را به‌تصویر نمی‌کشند. که در زمینه اخبار حملات سایبری فعالیت می‌کند، تنها در ۹ ماه ابتدایی سال ۲۰۱۸، بطور تخمینی ۳.۶۷۶ مورد تعرض به داده‌های کاربران صورت گرفته است. همین آمار هم ۲۰۱۸ را به رتبه دوم در رده‌بندی سال‌های پرخطر برای تعرض به داده‌های کاربران می‌رساند؛ در عین حال، آماری که برای انتهای سال گزارش می‌شوند یا علائمی از بهبود را نشان خواهند داد، یا اینکه از آمارهای ۹ ماهه نیز دردناک‌تر خواهند بود.

درز اطلاعات کاربران با فیس بوک

بدون شک رسوایی اطلاعاتی فیس بوک و کمبریج آنالیتیکا، بزرگ‌ترین رسوایی اطلاعاتی سال ۲۰۱۸ بود؛ هر چند ریشه این مشکل به سال‌ها پیش بازمی‌گردد. روز هفدهم مارس ۲۰۱۸ (۲۶ اسفند ۱۳۹۶)، دو نشریه گاردین و نیویورک تایمز خبر جمع‌آوری داده‌های کاربران فیس بوک توسط شرکت مشاوره سیاسی کمبریج آنالیتیکا را منتشر کرد. داده‌های دست‌کم ۸۷ میلیون نفر از کاربران فیس بوک بدون اطلاع آنها در اختیار کمبریج آنالیتیکا قرار گرفته بود. این داده‌ها که به‌واسطه استفاده از یک اپلیکیشن پرسش و پاسخ به دست آمده بود، توسط کمپین انتخاباتی دونالد ترامپ مورد استفاده قرار گرفته بود تا تبلیغات فیس بوکی خود را به گونه‌ای هدفمند در معرض دید گروه خاصی از کاربران قرار دهند.

مشکل اصلی این اپلیکیشن پرسش و پاسخ این بود که تعداد زیادی از این جمعیت ۸۷ میلیون نفری از آن استفاده نکرده بودند؛ درواقع در بهترین حالت حداکثر چندصدهزار نفر از این اپلیکیشن استفاده کرده‌بودند. این اپلیکیشن پرسش و پاسخ از روزنه‌ای در رابط برنامه‌نویسی فیس بوک استفاد کرده‌بود که به سازندگانش اجازه می‌داد نه‌تنها داده‌های افراد استفاده‌کننده از این اپلیکیشن، بلکه داده‌های دوستان آنها را هم جمع‌آوری کنند؛ یعنی افرادی که هیچ ارتباطی با این اپلیکیشن نداشته‌اند. جالب‌تر اینکه یکی از محققان درگیر در ساخت این اپلیکیشن در سال ۲۰۱۵ به استخدام فیس بوک درآمده‌بود. این شخص در سپتامبر ۲۰۱۸ از فیس بوک اخراج شد؛ اما اهالی منلوپارک هیچ‌وقت به این سوال پاسخ نداده‌اند که آیا پیش از این از نقش وی در ساخت این اپلیکیشن اطلاع داشته‌اند یا خیر.

اگرچه شواهد چندانی مبنی بر تاثیر داده‌های به دست آمده توسط کمبریج آنالیتیکا بر نتایج انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۱۶ ایالات‌متحده وجود ندارد؛ اما این مساله به کاربران نشان‌داد که قوانین فیس بوک در رابطه با «حفاظت از حریم‌خصوصی کاربران» تا چه حد سهل‌انگارانه هستند. هم‌اکنون نیز مشخص نیست که چه اتفاقی برای این داده‌ها رخ داده است. کمبریج آنالیتیکا ادعا می‌کند که فایل‌های مربوطه را حذف کرده‌اند؛ اما مشخص نیست که چند نسخه از آن همچنان وجود دارند. مهم‌تر از همه، از این رسوایی به عنوان یک نقطه عطف یاد می‌شود؛ نقطه‌ای که قدرت داده‌های شخصی را به عموم کاربران نشان داد، داده‌هایی که بطور بالقوه می‌توانند برای اثرگذاری بر کاربران و حتی نظام‌های دموکراتیک مورد استفاده قرار گیرند.

البته این تنها بدشانسی فیس بوک نبود؛ در سپتامبر ۲۰۱۸، خبری مبنی بر به‌سرقت رفتن داده‌های دست‌کم ۳۰ میلیون نفر از کاربران فیس‌بوک منتشر شد. محل زندگی، محل تولد، وضعیت تاهل و در برخی موارد تاریخچه جست‌وجوها از جمله داده‌های به‌سرقت رفته بودند.

اپلیکیشنی که اطلاعات را لو داد

۲۰۱۸ سال چندان روشنی برای اپلیکیشن‌ها هم نبود. Polar اپلیکیشنی در زمینه تناسب‌اندام است که توسط اعضای ارتش، سازمان امنیت ملی و سرویس امنیتی ایالات‌متحده مورد استفاده قرار می‌گیرند. قوانین Polar برای محافظت از داده‌های کاربران تاحدی اهمال‌کارانه بود که محققان توانسته‌بودند کاربران ارتش و سازمان‌های امنیتی را حین ورزش در نزدیکی پایگاه‌های‌شان ردیابی کنند. همین قوانین سهل‌انگارانه در عمل به هر کسی اجازه می‌دادند تا به نام مقامات نظامی و امنیتی به نرخ ضربان قلب و حتی آدرس محل زندگی آنها دست پیدا کنند.

به گزارش واشنگتن پست، در زمانی که محققین یافته‌های خود را در این زمینه منتشر کردند، توانسته بودند داده‌های شخصی ۶.۴۶۰ پرسنل نظامی و امنیتی را به دست آورند. این داده‌ها شامل پرسنل حاضر در پایگاه‌های نظامی خارج از امریکا نیز می‌شد؛ برای مثال داده‌های پرسنل حاضر در پایگاه دریایی گوانتانامو و پایگاه لمونیر در جیبوتی، که به عنوان مرکز فرماندهی عملیات‌های امریکا در شاخ آفریقا شناخته می‌شود.

افشای اطلاعاتِ بخش کوچکی از پرسنل نظامی ممکن است ناراحت‌کننده باشد؛ اما افشای اطلاعات ۲۳۰ میلیون شهروند امریکایی و ۱۱۰ میلیون کسب‌وکار فعال در این کشور تا چه اندازه نگران‌کننده است؟ این اتفاقی است که در ماه ژوئن سال ۲۰۱۸ رخ داد. در این رخداد، شرکت بازاریابی Exactis که مقر آن در فلوریدا واقع‌شده است، اطلاعات ۳۴۰ میلیون شخص و کسب‌وکار را روی سروری قرارداده بود که عموم افراد می‌توانستند به آن دسترسی پیدا کنند.

حجم داده‌های موجود روی این سرور به ۲ ترابایت می‌رسید؛ جالب‌تر اینکه این داده‌ها صرفا شامل آدرس پست‌الکترونیک و نام افراد نبودند. علاوه‌بر نام و آدرس پست‌الکترونیک، مواردی همچون مصرف یا عدم مصرف دخانیات، مالکیت حیوانات خانگی، دین، داشتن فرزند و علائق فردی از جمله اطلاعاتی بودند که در اثر سهل‌انگاری Exactis در اختیار سارقان اطلاعاتی قرار گرفته‌بود.

افشای داده‌های از طریق سیستم شناسایی

Aadhaar یک سیستم تشخیص هویت از طریق نشانه‌های بیومتریک است که توسط دولت هند اداره می‌شود. این سیستم که به عنوان بزرگ‌ترین مجموعه بیومتریک در جهان شناخته می‌شود، در عمل اطلاعات تمامی شهروندان هندی را در خود جای داده است. این اطلاعات شامل مواردی همچون عکس، اثرانگشت، آدرس منزل و دیگر اطلاعات شخصی است.

افشای اطلاعات موجود در Aadhaar توسط یک روزنامه‌نگار کشف شد. وی دریافت که برخی افراد نام کاربری و رمز ورود خود به این مجموعه را در پیام‌رسان واتساپ (WhatsApp) به‌فروش می‌رسانند و از این نام‌های کاربری و رموز ورود می‌توان برای دستیابی به تمام داده‌های موجود در این سیستم استفاده کرد. برخی از فروشندگان برای فروش نام کاربری و رمز ورود خود صرفا مبلغی معادل ۷ دلار از مشتریان دریافت می‌کردند. اما مقامات هندی بیشتر از این مساله خشمگین بودند که چرا این روزنامه‌نگار از این مشکل پرده برداشته است؛ در این راستا، مقامات دولتی ضمن طرح شکایت علیه این روزنامه‌نگار، وی را به ارایه گزارش‌های نادرست متهم کردند. وقتی در ماه مارچ یک محقق امنیتی آسیب‌پذیری Aadhaar را به وبسایت ZDNet نشان داد، دولت مجدد این مشکل را کتمان کرد.

انتشار اطلاعات توسط هکرها

روز ۹ آذر (۳۰ نوامبر) خبر افشای داده‌های ۵۰۰ میلیون نفر از مشتریان هتل‌های زنجیره‌ای ماریبات (Marriott) منتشر شد؛ هر چند که این انتشار لحظه‌ای نبوده و شروع آن به سال ۲۰۱۴ بازمی‌گردد. این داده‌ها به افرادی مربوط می‌شوند که در شاخه‌ای از اقامتگاه‌های مریبات، موسوم به Marriot's Startwood اقامت داشته‌اند.

هکرهایی که احتمال می‌رود با پکن در ارتباط بوده‌اند، در عمل به تمامی داده‌های ۳۲۷ میلیون نفر از این مجموعه ۵۰۰ میلیونی دست پیدا کرده‌بودند. نام، آدرس پستی، شماره تلفن، آدرس پست الکترونیک، شناسه شخصی مهمانان ویژه Starwood، تاریخ تولد، جنسیت، اطلاعات ورود و خروج، تاریخ رزرواسیون، گزینه‌های ارتباطی، شماره کارت‌های بانکی و تاریخ انقضای کارت‌ها از جمله اطلاعات به‌سرقت‌رفته بودند. درباره ۱۷۳ میلیون نفر باقی‌ماند، تنها بخشی از اطلاعات، نظیر نام و در برخی موارد آدرس پستی، آدرس پست الکترونیک و «برخی اطلاعات دیگر» به‌سرقت رفته‌بودند.

خوراک مرغ با سالاد اطلاعات شخصی

شاید باورش سخت باشد؛ اما رستوران‌ها هم درگیر رسوایی‌های اطلاعاتی بوده‌اند. Panera Bread، مجموعه‌ای از رستوران‌ها و کافه‌های زنجیره‌ای در ایالات‌متحده و کانادا است. در ماه آوریل، محققان امنیتی از انتشار داده‌های مشتریان این مجموعه از طریق وب‌سایت Panera Bread پرده برداشتند. داده‌های منتشرشده در قالب متن ساده بودند و شامل نام، آدرس ایمیل، آدرس محل سکونت، تاریخ تولد و چهار رقم آخر شماره کارت اعتباری افراد می‌شدند.

نکته نگران‌کننده این است که محققان امنیتی به‌مدت هشت ماه برای رفع این مشکل با Panera Bread در ارتباط بودند. یک هفته پس از تماس اولیه محققان، این شرکت اعلام می‌کند که مشکل را حل کرده است؛ اما پژوهشگران تا هشت ماه بعد همچنان می‌توانستند به این داده‌ها دست پیدا کنند. پس از این هشت ماه درنهایت این مساله به اطلاع عموم رسید و در نتیجه Panera Bread وب‌سایت خود را از دسترس خارج کرد تا به حل این مشکل بپردازد. هر چند تعداد قربانیان این سهل‌انگاری مشخص نیست؛ اما به گفته پژوهشگران، آمار قربانیان می‌تواند به ۳۷ میلیون نفر برسد.

نشر داده‌های میلیون‌ها نفر در گوگل پلاس

آخرین مورد فهرست ما به غول دنیای جست‌وجو مربوط می‌شود. در ماه اکتبر، نشریه وال‌استریت ژورنال خبر داد که گوگل حفره‌ای امنیتی را در شبکه گوگل پلاس کشف کرده است؛ این حفره بطور بالقوه از سال ۲۰۱۵ زمینه افشای اطلاعات ۵۰۰ هزار کاربر را فراهم کرده‌بود. پس از انتشار این مقاله، ساکنان مانتن‌ویو اعتراف کردند که این مشکل در شبکه اجتماعی نه چندان موفق آنها وجود داشته است. داده‌های منتشر شده نیز شامل نام، آدرس پست الکترونیک، سن، جنسیت و شغل کاربران گوگل پلاس می‌شود.

نکته قابل تأمل این است که همانند Panera Bread، گوگل نیز تا هفت ماه پس از کشف این حفره امنیتی، از اعلام آن سرباز زده‌بود؛ دلیل این مساله ترس از خدشه‌دار شدن وجهه عمومی این شرکت و افزایش نظارت‌های قانونی بود.

بدتر از این، در ماه دسامبر ۲۰۱۸، این شرکت روزنه دیگری را در رابط برنامه‌نویسی گوگل پلاس کشف کرد که نام، آدرس پست الکترونیک، شغل و سن ۵۲.۵ میلیون نفر از کاربران این شبکه اجتماعی را به‌مدت ۶ روز در دسترس عموم قرار داده‌بود. این بار نیز گوگل پس از یک‌ماه سکوت، کاربران را از بروز این مشکل آگاه کرد.

رویه اتخاذ شده توسط شرکت‌هایی همچون گوگل و Panera Bread نگران‌کننده است. آنها مدت‌ها منتظر مانده‌بودند و تنها پس از اینکه همه‌چیز برملا شده‌بود در رابطه با انتشار داده‌های کاربران اطلاع‌رسانی کرده‌بودند. همین مساله نشان می‌دهد که در ایالات‌متحده، وجود قوانین محکم در زمینه حفاظت از داده‌های شخصی کاربران امری لازم است؛ درست مانند GDPR که به تصویب اتحادیه اروپا رسیده است.

در سال ۲۰۱۸ داده‌های فراوانی به یغما رفتند؛ اما درسی که می‌توان آموخت این است: وقتی حرف از داده‌های شخصی می‌شود، به هیچ کس اعتماد نکنید.

رویداد

گوشی‌های هوشمند بی‌حاشیه‌تر می‌شوند

اندرویدهدلاینز | کارشناسان برآورد کرده‌اند که اسپیکر موجود در گوشی‌های هوشمند در نسل جدید آنها که قرار است در نمایشگاه علم و فناوری CES ۲۰۱۹ رونمایی شود، به زیر نمایشگرهای موبایل منتقل خواهند شد. با توجه به تلاش مضاعفی که شرکت‌های تولیدکننده موبایل این روزها برای کاهش اندازه صفحه نمایش گوشی‌های هوشمند داشته‌اند، به نظر می‌رسد که حاشیه‌های نسل آینده گوشی‌های هوشمند از این حالت کنونی خود نیز باریک‌تر خواهند شد چرا که به گفته کارشناسان و تحلیلگران فعال در این حوزه، انتظار می‌رود اسپیکرهای موجود در آنها از حاشیه بالایی به پایینی صفحه نمایش انتقال داده خواهند شد. بنابراین انتظار می‌رود که گوشی‌های هوشمند جدیدی که در نمایشگاه علم و فناوری CES ۲۰۱۹ که در شهر لاس وگاس برگزار خواهد شد معرفی و رونمایی شوند، از حاشیه‌های بسیار باریک‌تری برخوردار باشند و اسپیکرهای آنها نیز به قسمت زیری و پایینی گوشی هوشمند منتقل خواهد شد. همچنین گزارش‌های متعددی در فضای مجازی منتشر شده است که نشان می‌دهد شرکت‌های تولیدکننده موبایل قصد دارند پنل‌های نمایشگر خود را با تکنولوژی نمایشگر مجهز به صدای سطحی در این نمایشگاه معرفی کنند تا نظر و توجه کاربران و علاقه‌مندان به گوشی‌های هوشمند بدون حاشیه را نیز جلب کرده و به فناوری‌های نوین خود ببالند. هم‌اکنون محصولات اندکی هستند که به چنین تکنولوژی مجهز هستند که از مهم‌ترین آنها می‌توان به شیائومی می‌میکس و ویوو نکس اس اشاره کرد. این دو گوشی هوشمند از فناوری مبدل‌های پیزوالکتریک زیر نمایشگر برای ارسال امواج صوتی به کل نمایشگر بهره می‌گیرند. البته نکته‌ای که در اینجا وجود دارد آن است که این فناوری با پنل‌های اولد بهتر از نمایشگرهای ال سی دی سازگار و هماهنگ می‌شود.

سال ۲۰۱۹ سال سیاه برای اپل

فایومک | سال ۲۰۱۹ در شرایطی برای اپل آغاز می‌شود که تحلیل گران معتقدند این شرکت در سال پیش روشرایط دشواری را مقابل خود دارد و فروش مدل‌های مختلف آیفون به میزان چشمگیری کاهش می‌یابد. بررسی‌های موسسه سی تی ریسرچ وابسته به رویترز حاکی از آن است که فروش مدل‌های مختلف آیفون در سه ماهه اول سال ۲۰۱۹ کمتر از حد انتظار است. بر همین اساس پیش بینی‌ها در زمینه فروش آیفون ایکس اس مکس تغییر کرده و از ۵۰ میلیون واحد در سه ماهه اول سال ۲۰۱۹ به ۴۵ میلیون واحد نزول یافته است. در مورد علت کاهش علاقه به خرید آیفون‌های جدید دلایل مختلفی توسط تحلیل گران بیان شده که در این میان عرضه گوشی‌های رقیب با قیمت کمتر و امکانات بیشتر از یک سو و چشمگیر نبودن قابلیت‌های تازه آیفون‌های تولیدی سال ۲۰۱۸ از جمله مهم‌ترین دلایل ذکر شده در این زمینه است. در این میان به نظر می‌رسد قیمت بالای iPhone XS Max نیز در کاهش تمایل به خرید آن بی تاثیر نباشد. قیمت مدل پایه این گوشی ۱۰۹۹ دلار است که با افزایش حافظه و امکانات جانبی قیمت آن تا ۱۴۴۹ دلار نیز افزایش می‌یابد. پیش از این موسسه تحلیلی چینی Ming-ChiKuo نیز پیش بینی‌های خود در مورد میزان فروش این مدل از آیفون را در سه ماهه اول سال ۲۰۱۹ تا ۲۰ درصد کاهش داده بود.

یادگیری زبان‌های خارجی با اسپیکر هوشمند

چاینادیلی | به تازگی یک استارت‌آپ چینی موفق شده است اسپیکر هوشمند جدیدی را توسعه و ارایه دهد که کاربران به وسیله آن بتوانند زبان‌های جدید را با سهولت بیشتری یاد بگیرند. اسپیکرهای هوشمند یکی از آن دسته از گجت‌هایی هستند که این روزها از محبوبیت و استقبال بی‌نظیری از سوی کاربران برخوردار شده است. بسیاری از تحلیلگران بر این باورند که اسپیکرهای هوشمند سریع‌تر از ابزارهای واقعیت مجازی و افزوده به رشد خود ادامه داده و در سال ۲۰۱۸ سهم بسیار بیشتری از بازار ابزارهای هوشمند و دیجیتال را از آنِ خود خواهند کرد. این استارت‌آپ چینی به تازگی اعلام کرده است که متخصصان و مهندسان فعال در آن توانسته‌اند یک اسپیکر هوشمند جدیدی را توسعه دهند که می‌تواند نقش یک آموزگار را ایفا کرده و به کاربرانش این امکان را بدهد تا با سرعت، کیفیت و سهولت بیشتری به یادگیری زبان‌های جدید بپردازند. این اسپیکر هوشمند جدید که لیلی نام دارد، نخستین گجت هوشمندی است که به منظور یادگیری آسان و آموزش زبان چینی طراحی شده است و می‌تواند با استفاده از گفت‌وگو و دیالوگ‌های ردوبدل شده میان کاربران، خطاهای گفتاری آنها به‌هنگام مکالمه به زبان چینی را تشخیص داده و به آنها روش درست سخن گفتن را بیاموزد. بطور کلی در توصیف وظایف و معرفی اسپیکرهای هوشمند باید گفت که این گجت‌های هوشمند به کاربران امکان می‌دهند تا در صورت داشتن مشغله، وسایل خانگی خود را با دستورهای صوتی کنترل کنند، به عنوان مثال، از وضعیت آب و هوا و جدیدترین اخبار روز مطلع شوند، تایمر و زنگ هشدار برای خود تنظیم کنند، با دوستان و خانواده خود تماس صوتی برقرار کرده و به مخاطبان مورد نظر خود پیام متنی ارسال کنند. همه این کارها بدون دخالت دست کاربر و تنها با ارسال یک پیام و دستور صوتی به اسپیکر هوشمند انجام خواهد گرفت.

آگهی مزایده اموال غیرمنقول (اسنادرهنی)
آگهی مزایده مربوط به پرونده اجرائی کلاسه ۹۴۰۳۶۸۴
ششدانگ یک دستگاه آپارتمان مسکونی به شماره ۲۵ فرعی از ۱۹۷۰ اصلی مفروز ومجزی شده از اصلی یک فرعی از اصلی مذکور واقع در بخش ۴ تهران قطعه یک تفکیکی به مساحت ۱۲۳/۱۶ مترمربع واقع در طبقه اول که مقدار ۲/۹۰ مترمربع آن بالکن است بانضمام انباری قطعه یک تفکیکی به مساحت ۱۱/۱ مترمربع واقع در سمت شمالغربی زیرزمین اول بانضمام پارکینگ قطعه دوم تفکیکی به مساحت ۱۰ مترمربع واقع در سمت جنوبی همکف محدود به حدود آپارتمان شمالا دیوار و پنجره است به فضای خیابان ۱۲ متری شرقا: دیوار به درز انقطاع که ماوراء آن قطعه اول تفکیکی از پلاک ۱۹۷۰ است جنوبا: دیوار و پنجره و لبه بالکن است به فضای حیاط مشاعی غربا: در ۷ قسمت که قسمت دوم و چهارم شمالی و ششم جنوبی است اول و هفتم دیوار به درز انقطاع که ماوراء آن پلاک ۱۹۷۰ است دوم و سوم دیوار به محل آسانسور چهارم الی ششم دیوار و درب است براه پله مشاعی حدوداً نباری شمالا: دیوار به پر خیابان ۱۲ متری شرقا: دیوار مشترک با انباری دو جنوبا: درب و دیواره براه رو مشاعی و انباری غربا: دیوار به درز انقطاع که ماوراء آن پر پلاک ۱۹۷۰ است حدود پارکینگ شمالا: خط مستقیم و مفروض به محوطه مشاعی شرقا: خط مستقیم و مفروض به محوطه مشاعی جنوبا: خط مستقیم و مفروض به محوطه مشاعی غربا: خط مستقیم و مفروض به محوطه مشاعی ذیل ثبت ۹۲۲۵۱۷ صفحه ۱۶۹ دفتر ۲۸۳ به نام حمید چمنی ثبت و سند صادر شده است و برابر اسنادرهنی ۱۴۱۹۰-۹۰/۸/۵ و ۱۶۲۴۷-۹۲/۵/۹ دفترخانه ۷۷۲ تهران در رهن بانک سامان می باشد که به علت عدم ایفای تعهد نسبت به سند رهنی فوق اجرائیه تحت کلاسه ۹۴۰۳۶۸۴ در این اداره صادر گردیده است و آدرس ملک در تهران خیابان ولیعصر بالاتر از میدان منیریه کوی صنیعی پور پلاک ۲۴ طبقه اول روی همکف واقع گردیده است و طبق نظریه مورخه ۹۷/۱/۱۵ کارشناس تجدیدنظر: آپارتمان مورد نظر در طبقه اول روی همکف یک ساختمان دارای ۵ طبقه روی همکف واقع شده است در هر یک ازطبقات بالاتر از همکف این ساختمان یک واحد آپارتمانی پیش بینی شده است و جمعا مشتمل بر ۵ واحد آپارتمانی می باشد آپارتمان مورد نظر دارای دو اتاق سالن راهرو بالکن و آشپزخانه سرویس ایرانی و فرنگی جمعا دو واحد می باشد در اتاق ها سالن و راهرو کف با سنگ دیوارها با کاغذ دیواری و سقف با گچ و رنگ پوشیده شده سالن دارای شومینه می باشد در بالکن کف و دیوار با سنگ و سقف با گچ و رنگ پوشیده شده است در آشپزخانه کف با سنگ دیوارها با کاشی وسقف با گچ سفیدکاری و رنگ پوشیده شده است در سرویس های ایرانی و فرنگی کف با سرامیک و دیوارها با کاشی و سقف با گچ سفیدکاری و رنگ پوشیده شده است در سرویس فرنگی سونای خشک اجرا شده است در سقف اتاق ها سالن و راهرو و آشپزخانه کاذب حجمی به کار رفته است همچنین اطراف بالکن با شیشه و پنجره محصور شده است سرمایش این واحد با کولر آبی و گرمایش آن با رادیاتور و تولید آب گرم آن با بهره گیری از موتورخانه مرکزی است کابینت آشپزخانه از نوع MDF و درب ورودی واحد ضد سرقت پنجره ها از نوع دو جداره UPVC و درب ورودی ساختمان آهنی است در راه پله ارتباطی طبقات کف و دیوار با سنگ و سقف با گچ سفید کاری و رنگ پوشیده شده است این ساختمان دارای یک دستگاه آسانسور درب پارکینگ کنترلی و دربازکن تصویری است اسکلت ساختمان محل وقوع ملک بتنی و نمای آن سنگی است و به مبلغ ۵/۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال پنج میلیارد و یکصد و پنجاه میلیون ریال ارزیابی گردیده است و جهت وصول طلب بستانکار و حقوق دولتی کلاسه فوق الذکر در روز یکشنبه مورخ ۹۷/۱۰/۳۰ از ساعت صبح ۹ الی ۱۲ ظهر در محل اداره سوم اجرای اسناد رسمی واقع در تهران میدان ونک چهارراه جهان کودک پلاک ۳۴ ساختمان معاونت اجرای اسناد رسمی سالن مزایده از طریق مزایده حضوری به فروش می رسد و مزایده از مبلغ ۵/۱۵۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال پنج میلیارد و یکصدو پنجاه میلیون ریال شروع و به بالاترین قیمت که خریدار داشته باشد فروخته خواهد شد شرکت در جلسه مزایده برای عموم آزاد است و فروش کلا نقدی است چنانچه روز تعیین شده با تعطیل رسمی مصادف گردد روز بعد از تعطیل جلسه مزایده در همان ساعت و مکان تشکیل خواهد شد طالبین و خریداران می توانند با ارائه چک تضمین شده بانک ملی ایران به مبلغ پایه مزایده جهت شرکت در مزایده در وقت مقرر در جلسه مزایده شرکت نمایند ضمنا بدهی های مربوط به آب برق و گاز اعم از حق انشعاب و اشتراک و مصرف و نیز بدهی مالیاتی و عوارض شهرداری و غیره که رقم قطعی آنها برای این اداره معلوم نشده به عهده برنده مزایده است و تنظیم سند انتقال موکول به ارائه مفاصاحسابهای دارایی و شهرداری و... خواهد بود و مورد مزایده بیمه می باشد. م الف ۱۹۵۱۸ تاریخ انتشار آگهی مزایده: ۹۷/۱۰/۱۱
رئیس اداره سوم اجرای اسناد رسمی

طی نشستی در اتاق تعاون با حضور مدیران اتحادیه‌ها و فعالان بخش تعاون بررسی شد

ابعاد اقتصادی لایحه بودجه ۹۸ از منظر بخش تعاون

گروه بنگاه‌ها |
با توجه به اهمیت بررسی بودجه سنواتی کل کشور از ابعاد وزوایای گوناگون؛ ابعاد اقتصادی لایحه بودجه ۹۸ از منظر بخش تعاون طی نشستی در اتاق تعاون با حضور مدیران اتحادیه‌ها و فعالان بخش تعاون بررسی شد.
به گزارش تعادل، وضعیت اقتصاد ایران در آستانه تصویب قانون بودجه، مهم‌ترین ویژگی‌ها و جهت گیری‌های بودجه و پیامدهای اقتصادی بودجه از منظر بخش تعاون از مهم‌ترین موضوعات مورد بررسی این نشست خواهد بود.
سیدهادی موسوی نیک با تشریح نقاط قوت و ضعف لایحه بودجه سال آینده کشور گفت: مشکل بودجه برای دولت وجود ندارد؛ وقتی صادرات نفت کم می‌شود، نرخ ارز بالا می‌رود، ارز که پایین می‌رود دولت از بانک مرکزی استقراض می کند و در واقع مشکلات بودجه‌ای به مردم پاس داده می‌شود.
او با تشریح تصویر کلانی از لایحه تقدیمی دولت گفت: رشد بودجه سال آینده از حیث درآمدها منفی ۳.۵ درصد بوده است، همچنین بر اساس آنچه دولت تدوین کرده بخش هزینه‌ها در لایحه بودجه ۹۸ نسبت به قانون بودجه ۹۷، ۹ درصد افزایش داشته است. موسوی نیک در بررسی شاخص‌های کلان بودجه گفت: بر اساس این مقایسه واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای نیز در بودجه سال آینده ۳۷.۷ درصد نسبت به قانون بودجه سال ۹۷ افزایش یافته است و رشد واگذاری دارایی‌های مالی منفی ۱۹ درصد پیش‌بینی شده است و در مجموع جمع منابع عمومی دولت در بودجه سال ۹۸ نسبت به قانون بودجه سال گذشته ۵.۴ درصد افزایش داشته است که همین نشانه انقباضی بودن بودجه دولت است و حکایت از این دارد که دولت نه تنها بزرگ نشده بلکه کوچک هم شده است.

چشم‌انداز نفت در بودجه

این کارشناس اقتصادی با اشاره به اینکه قیمت هر بشکه نفت در سال گذشته ۵۵ دلار و در بودجه سال آینده ۵۴ دلار در نظر گرفته شده است، گفت: صادرات نفت خام و میعانات گازی در سال گذشته ۲.۵۳ میلیون بشکه در روز محاسبه شده بود و در لایحه بودجه سال ۹۸ یک و نیم میلیون بشکه در روز محاسبه شده است که چندان واقعی به نظر نمی‌رسد. موسوی نیک یادآور شد: در لایحه بودجه سال ۹۸ وابستگی بودجه به نفت ۳۶ درصد است، این در حالی است که در بودجه سال ۹۷ وابستگی بودجه به نفت ۲۸ درصد بود. همچنین منابع نفتی بودجه عمومی در سال گذشته ۲۸.۸ میلیارد دلار بود که امسال به ۲۹ میلیارد دلار رسیده است.
این کارشناس اقتصادی درباره وضعیت مالیات در لایحه بودجه سال آینده گفت: مالیات اشخاص حقوقی در لایحه بودجه سال ۹۸ نسبت به قانون بودجه سال ۹۷، منفی ۸ درصد رشد داشته، همچنین مالیات بر درآمد ۲۸ درصد افزایش یافته، مالیات بر ثروت ۱۷ درصد افزایش و مالیات بر کالا و خدمات یعنی ارزش افزوده ۲۷ درصد افزایش داشته است. موسوی نیک ادامه داد: ۸ درصدی که مالیات شرکت‌ها کم شده با توجه به وضعیت تورم بسیار بیشتر از این رقم می‌شود و در صورت تصویب نهایی در سال آینده شرکت‌ها حدود ۴۰ درصد مالیات کمتری پرداخت خواهند کرد که البته با توجه به مشکلاتی که شرکت‌ها با آن مواجه شده‌اند طبیعی است.

تداوم کسری بودجه در سال ۹۸

این کارشناس اقتصادی همچنین با اشاره به تداوم کسری بودجه فزاینده در لایحه بودجه سال آینده، ادامه داد: تراز بودن کسری بودجه به دلیل انتشار اوراق است اما عملا بسیاری از درآمدهای پیش بینی شده ممکن است محقق نشود.
او با اشاره به ترکیب هزینه‌هایی که کسری بودجه را به صورت فزاینده نگه می‌دارد گفت: افزایش هزینه‌های جاری به خاطر رویکرد انبساطی دولت یازدهم، اجرای طرح تحول سلامت، افزایش پرداختها به صندوق‌های بازنشستگی، تداوم افزایش هزینه‌های جاری افزایش یک‌باره تملک دارایی‌های مالی به دلیل سررسید اوراق تعهدزای منتشر شده سال‌های قبل از جمله عواملی است که کسری بودجه را رقم می‌زند.
این کارشناس اقتصادی درباره وضعیت بخش خصوصی و تعاونی با توجه به لایحه بودجه سال آینده گفت: در بحث کالاهای اساسی درباره نحوه قیمت گذاری، از زمانی که سیستمی پیاده شد که اختیار کامل آن در دست دولت است، همه شرکت‌های خصوصی هم باید خود را با آن تطبیق بدهند و مداخلات دیگر از جنس بودجه عمومی نیست بلکه مداخلات در بحث مجوزها و نظارت بر قیمت‌هاست که دست و پای بخش خصوصی و تعاونی را بیشتر می‌بندد. او با اشاره به اینکه بودجه سال ۹۸ جای مانور زیادی ندارد، گفت: ۹۵ درصد بودجه بر اساس هزینه‌های اجتناب‌ناپذیر و پنج درصد آن صرفاً قابل بررسی و بحث است. موسوی نیک با اشاره به دو سقفی بودن لایحه بودجه سال ۹۸ گفت: سقف دوم بودجه ۴۰ هزار میلیارد تومان بیشتر از سقف اول بوده است و به نظر می‌رسد برای این موضوع روی استفاده از سهم صندوق توسعه ملی حساب شده است.

نحوه تامین ارز مورد نیاز کالاهای اساسی

او با اشاره به ارز کالاهای اساسی در لایحه بودجه سال آینده گفت: در لایحه ۱۴ میلیارد دلار تخصیص ارز دولتی با نرخ ۴۲۰۰ تومان برای تامین کالاهای اساسی پیش‌بینی شده است این موضوع به معنای تخصیص بیش از ۵۳ هزار میلیارد تومان در مقایسه با تخصیص ارز با نرخ نیمایی با فرض ۸۰۰۰ تومان است، این در حالی است که به نظر می‌رسد بخش مهمی از کالاهای اساسی مذکور در حال حاضر نیز با نرخ ارز بازار برای مصرف کنندگان نهایی قیمت گذاری می‌شوند.
این کارشناس اقتصادی ادامه داد: در واقع عمده افزایش قیمتی که باید انجام می‌شد، انجام شده است و می‌توانند دولت ۵۳ هزار میلیاردی که می‌خواهد به این مورد یارانه بدهد را در محل دیگری هزینه کند.
وی با اشاره به افزایش قیمت کالاهای اساسی وارداتی، گفت: شاخص کل در این زمینه افزایش ۳۰.۷ درصدی در نرخ رشد آبان ماه ۱۳۹۷ نسبت به اردیبهشت ۱۳۹۷ داشته است، این در حالی است نرخ رشد شاخص کل در این زمینه در فروردین ماه ۹۷ نسبت به دی ماه ۹۶ تنها ۲.۸ درصد بوده است. موسوی نیک همچنین رشد اقتصادی سال ۹۸ را بر مبنای دو سناریو مربوط به تحریم بررسی کرد و گفت: در سناریوی اول رشد تولید ناخالص داخلی منفی ۵.۵ درصد و در سناریوی دوم منفی ۴.۵ درصد پیش‌بینی می‌شود. این کارشناس اقتصادی همچنین گفت: بر مبنای بودجه سال ۹۸ تورم سال آینده ۳۵ تا ۴۰ درصد پیش‌بینی می‌شود که این رقم در سال ۹۷، ۳۰ تا ۳۵ درصد بوده است اما چون بخشی از تورمی که قرار است سال آینده در پیش داشته باشیم امسال پایه گذاری شد حس تورم در سال آینده از امسال کمتر خواهد بود. وی روند فزاینده بیکاری را در سال آینده مورد انتظار دانست و گفت: بسیاری از اشتغال‌های مربوط به بنگاه‌های کوچک و متوسط با این وضعیت از دست خواهد رفت.
موسوی نیک توضیح داد: بیکاری در کشور ما چندان خود را در قالب اعداد و ارقام نشان نداده است، در شرایط اقتصادی فعلی چون تعداد زیادی از بیکاران دیگر از یافتن کار ناامید شده‌اند در جمعیت جویای کار قرار نمی‌گیرند و به همین دلیل ممکن است نرخ بیکاری که امسال ۱۲.۲ درصد است به بیش از ۱۲.۵ درصد در آمارها نرسد.

منابع بودجه واقعی شود

این کارشناس اقتصادی توصیه کرد که منابع بودجه به خصوص درباره درآمدهای نفتی واقعی شود چراکه فروش یک و نیم میلیون بشکه در روز که در بودجه سال آینده پیش‌بینی شده واقعی نیست و بیش از یک میلیون به نظر می‌رسد که امکان فروش نفت در سال آینده وجود نخواهد داشت و ۵۰۰ هزار بشکه نفت در روز غیر واقعی است.
حذف تامین ارز یارانه کالاهای اساسی و تخصیص منابع حاصل از آن به بیمه بیکاری پیشنهاد دیگری است که این کارشناس اقتصادی مطرح کرد و گفت: نوع بودجه‌ریزی ما به گونه‌ای است که مشکل بودجه برای دولت وجود ندارد؛ وقتی صادرات نفت کم می‌شود، نرخ ارز بالا می‌رود، ارز که پایین می‌رود دولت از بانک مرکزی استقراض می کند و در واقع مشکلات بودجه‌ای به مردم پاس داده می‌شود.
او همچنین تاکید کرد: بازنگری در هزینه‌های دولت از طریق حذف برخی هزینه‌های غیرضروری و افزایش بهره وری خدمات اجتماعی نظیر خدمات حوزه سلامت ضرورتی اجتناب ناپذیر است. بهتر است دولت قبل از اینکه برای این موضوع دیر شود خود به استقبال آن برود.
این کارشناس در پایان توصیه کرد: بازنگری در نظام بازنشستگی کشوری از جمله تغییر ساختار صندوق‌های بازنشستگی و افزایش میزان سن بازنشستگی باید در دست اقدام قرار گیرد.

بررسی ابعاد علمی و اقتصادی واگذاری سرخابی‌ها

تاخیر در واگذاری سرخابی‌ها به صلاح نیست

با توجه به تصویب واگذاری دو باشگاه ورزشی استقلال و پرسپولیس و تاکید رئیس جمهور در اجرای آن، دبیر کل اتاق تعاون ایران کم نقص‌ترین روش واگذاری را جمع‌سپاری با رویکرد تعاونی سهامی عام عنوان کرد.
به گزارش تعادل از پایگاه اطلاع رسانی اتاق تعاون ایران، ماشاالله عظیمی دبیر کل و عضو هیات رئیسه اتاق تعاون ایران با اشاره به برگزاری نشست بررسی ابعاد علمی و اقتصادی واگذاری دو باشگاه پرسپولیس و استقلال، ابراز داشت: اتاق تعاون در هیات واگذاری از پیشنهادات مردم‌پایه و هوادار محور در خصوص واگذاری باشگاه‌های پرسپولیس و استقلال حمایت می کند.
عضو هیات رئیسه اتاق تعاون ایران بیان داشت: در حال حاضر بخش‌های علمی و اقتصادی کشور پیشنهاد تعاونی سهامی عام را برای هر دو باشگاه به صورت مجزا با شخصیت حقوقی مستقل ارائه کردند. عظیمی ضمن تاکید بر اینکه تجربیات موفقی در این خصوص وجود دارد، گفت: این تجربیات با مقررات و ظرفیت‌های کشور سازگاری دارد و با تطبیق و شبیه سازی برخی الگوی‌های موفق امکان شیوه تعاونی سهامی عام در ایران را میسر می کند.
وی در بخش دیگری از این گفتگو به جمع‌سپاری با رویکرد تعاونی سهامی عام به عنوان کم نقص ترین روش واگذاری اشاره کرد و گفت: جمع سپاری راهبردی ارزشمند است و باید در نظر داشت که یکی از روش‌های تامین مالی، "تامین مالی جمعی" است.
عظیمی ادامه داد: تنوع در روش‌ها، راحتی تامین مالی و سهولت اداره باشگاه‌ها از جمله قابلیت‌های تعاونی سهامی عام است.
عضو هیات رئیسه اتاق تعاون ایران افزود: مدل تعاونی تاکید بر اداره حرفه ای، هوشمندانه، اقتصادی، تخصصی، مردمی، دموکراتیک و کاملا رقابتی دارد.
این مقام مسئول خاطر نشان کرد: کسانی که اداره باشگاه‌ها را بر عهده می گیرند، می بایست از اهلیت اداره کردن، برخوردار باشند.
وی در معرفی ویژگی های اقتصاد تعاونی بیان داشت: شفاف‌سازی و ممانعت از بروز فساد از مشخصه‌های بارز فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی در اقتصاد تعاونی است.
عظیمی در ادامه به بررسی اقتصاد در بخش‌های مختلف پرداخت و ابراز داشت: در دنیای امروز اقتصاد توریسم، اقتصاد حمل و نقل، اقتصاد سلامت و اقتصاد ورزش جایگزین مناسبی برای تولید کالا و نفت شده است که به جرات می توان گفت اقتصاد ورزش سایر اقتصادها را تحت تاثیر قرار داده است.
وی یادآور شد: از نگاه فدراسیون‌های جهانی، دولتی اداره شدن باشگاه‌های ورزشی وجه عقلایی و حرفه ای ندارد همچنین اساس اصل ۴۴ قانون اساسی تاکید بر خروج دولت از تصدی گری و ماندن در جایگاه حاکمیتی دارد از این رو تاخیر در واگذاری به صلاح کشور، مردم و دولت نیست.
عضو هیات رئیسه اتاق تعاون ایران، بخش تامین مالی را ساده ترین بخش این فرآیند توصیف کرد و گفت: به نظر اتاق تعاون بخش تامین مالی برای خرید باشگاه‌ها، ساده ترین راه حل این مسئله است به شرطی که پیشنهادات جدید، نو و علمی با حمایت جدی دولت و سازمان‌های ذی ربط همراه شود.

بر اساس آمار مستند انجام شد

مقایسه واقعی سرعت اینترنت همراه ایرانسل، همراه اول و رایتل

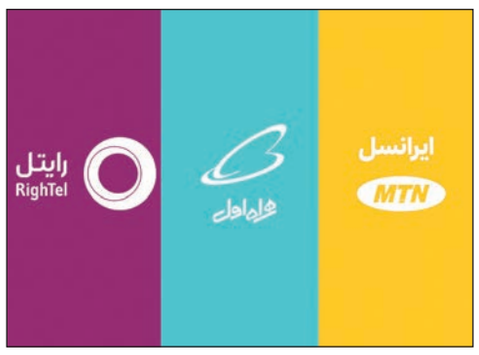

شاید ملاک اصلی انتخاب و یا ترابرد بسیاری از مشترکین پوشش و سرعت اینترنت همراه در کشور باشد. در این مطلب قصد داریم مقایسه‌ای واقعی بین پوشش و همچنین سرعت اینترنت همراه ۴G اپراتورهای مختلف در کشور داشته باشیم.
خوشبختانه در چند سال اخیر کیفیت اینترنت همراه در کشور بهبود چشمگیری داشته و حالا هر سه اپراتور عملکرد خوبی در زمینه پوشش و سرعت شبکه ۴G دارند. با توجه به این که استفاده اصلی کاربران از تلفن همراه حالا اینترنت و شبکه‌های اجتماعی است تصمیم گرفتیم مقایسه سرعت اینترنت همراه را بین هر سه اپراتور ایرانسل، همراه اول و رایتل انجام دهیم.

روش انجام آزمایش

در حال حاضر سرویس‌ها و اپلیکیشن‌هایی مثل Open Signal پوشش‌دهی و میانگین سرعت اینترنت همراه هر اپراتور را در نقاط مختلف کشور مشخص می کنند. با این حال تصمیم گرفتیم برای واقعی تر شدن نتایج آزمایش‌ها را در حد امکان خودمان در چند نقطه از چند شهر اصلی کشور انجام دهیم. به این ترتیب تست سرعت اینترنت همراه هر سه اپراتور ایرانسل، همراه اول و رایتل را در تهران، اصفهان و شیراز در چند نقطه با دو اپلیکیشن Speedtest از شرکت Ookla و همچنین Open Signal انجام دادیم. برای مشخص شدن حداکثر پتانسیل این شبکه‌ها بیشینه سرعت آپلود و دانلود از سرورهای داخلی در نظر گرفته شده است. همچنین در نقاط (هرچند محدودی) که برخی از اپراتورها آنتن دهی ۴G مناسب نداشتند از نتایج ۳G استفاده شده است. در مورد سایر شهرها با توجه به موجود بودن اطلاعات در Open Signal و کافی بودن یا نبودن آن‌ها میانگین سرعت شبکه هر سه اپراتور در یک بخش و یا کل شهر در نظر گرفته شده است.

مقایسه پوشش‌دهی اینترنت ایرانسل، همراه اول و رایتل

بگذارید ابتدا از نقشه پوشش‌دهی شبکه ۴G هر سه اپراتور برای کل کشور شروع کنیم: طبق اطلاعات Open Signal پوشش شبکه ۴G ایرانسل و همراه اول تقریباً مشابه و بسیار گسترده‌تر از رایتل هستند. همان‌طور که در بخش بعدی خواهید دید در برخی نقاط اینترنت همراه رایتل در آزمایش‌های ما سرعت بالاتری نسبت به رقباداشت در حالی که در تصاویر Open Signal این مناطق حتی پوشش ۴G ندارند! با این وجود با توجه به تجربیات ما و کاربران می‌توان گفت پوشش شبکه ۴G رایتل هنوز به گستردگی دو اپراتور اصلی دیگر کشور نیست.

مقایسه واقعی سرعت اینترنت ایرانسل، همراه اول و رایتل

به این ترتیب همان‌طور که در نتایج مقایسه سرعت اینترنت همراه مشاهده می کنید در مجموع عملکرد همراه اول چه در زمینه سرعت آپلود و چه دانلود بهتر بوده است. با این وجود عملکرد ایرانسل در برخی شهرها مثل اصفهان و اهواز بهتر است و رایتل هم با وجود پوشش محدودتر شبکه ۴G در برخی مناطق عملکرد قابل تحسینی دارد.
اگر اینترنت همراه اولویت اصلی شما در انتخاب اپراتور است بسته به محل سکونت خود هر اپراتور می تواند بهترین باشد؛ با این وجود اگر به دنبال عملکرد بهتر در مجموع هستید همراه اول در این زمینه پیشتاز خواهد بود.

چهره‌های استانی

کمربند سبز، هویت باغشهری را به کرج باز می گرداند

البرز | شهردار کرج معتقد است: مشارکت شهروندان نقش بسزایی در توسعه فضای سبز شهری دارد.
به گزارش خبرنگار تعادل در البرز علی اصغر کمالی‌زاده با اشاره به ضرورت توسعه کمربند سبز شهر اظهار کرد: کرج در گذشته به عنوان باغشهر شناخته می‌شده ولی طی دهه‌های گذشته به واسطه رشد شهرنشینی و افزایش واحدهای مسکونی از هویت اصلی خود فاصله گرفته است.
شهردار کرج افزود: طی سال‌های گذشته بخش زیادی از باغات و فضای سبز کرج از بین رفته و به واحدهای مسکونی و تجاری تبدیل شده که این امر نتیجه‌ای جز افزایش ترافیک، آلودگی هوا، کاهش فضای سبز و رشد ناهمگون شهر نداشته است. وی توضیح داد: این شهر تنها متعلق به ما نیست و آیندگان نیز باید از زندگی در آن احساس امنیت و آرامش کنند به همین دلیل باید با برنامه‌ریزی و اتخاذ سیاست‌های مناسب زمینه توسعه همه‌جانبه آن را بر مبنای اصول شهرسازی فراهم کنیم.
این مسوول با تاکید بر ضرورت توسعه فضای سبز در مناطق مختلف شهر گفت: بدون شک در شهری که سرانه فضای سبز به استانداردها نزدیک است، مردم با انگیزه از خانه خارج می‌شوند و آرامش روانی بیشتری دارند. کمالی‌زاده اظهار کرد: خوشبختانه طی چند سال اخیر مدیریت شهری کرج در احیا و توسعه فضای سبز عملکرد مناسبی داشته و طرح‌های مختلفی را اجرایی کرده که کمربند سبز یکی از آنها است. شهردار کرج افزود: بدیهی است اجرای این طرح نقش بسزایی در کم کردن فاصله کرج امروز با هویت باغشهری گذشته خواهد داشت. کمالی‌زاده تصریح کرد: با تلاش سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهرداری و مشارکت مردم در آینده نزدیک چهره شهر شاداب و با طراوت خواهد شد.

۵۲۸ مدرسه کردستان با بخاری نفتی گرم می‌شود

کردستان | مدیرکل آموزش و پرورش کردستان گفت: سیستم گرمایشی ۵۲۸ مدرسه استان به وسیله بخاری‌های نفتی تأمین می‌شود.
به گزارش تسنیم، رشید قربانی دیروز در شورای آموزش و پرورش استان با اشاره به اینکه ۳۰۲ هزار دانش‌آموز در کردستان مشغول به تحصیل هستند، اظهار داشت: این دانش‌آموزان در سه هزار و ۵۰۰ واحد آموزشی موجود در ۱۶ منطقه آموزشی و در قالب ۱۴ هزار و ۹۶۷ کلاس تحصیل می کنند و ۵۷ کلاس درس جدید نیز آماده افتتاح است. وی با اعلام اینکه ۱۳۵ پروژه نیمه تمام در کردستان وجود دارد، گفت: از این تعداد ۱۲۸ پروژه دولتی و مابقی مشارکتی است و اتمام آنها نیازمند ۲۴۸ میلیارد تومان اعتبار است. مدیرکل آموزش و پرورش کردستان با اشاره به اینکه ۵۲۸ مدرسه فاقد سیستم گرمایشی و خط لوله گاز در استان موجود است، تصریح کرد: سیستم گرمایشی این مدارس به وسیله بخاری‌های نفتی تأمین می‌شود! وی با بیان اینکه بخاری‌های این مدارس استاندارد هستند، اذعان کرد: به دلیل فقدان این مدارس به سیستم گازکشی، به این وسیله گرمایشی تجهیز شده‌اند. قربانی با بیان اینکه سه هزار و ۷۰۰ ساختمان متعلق به آموزش و پرورش در استان وجود دارد، افزود: ۳۰ درصد این ساختمان‌ها فضای غیر استاندارد هستند. وی با اعلام اینکه از این میزان ۸۵۸ فضای آموزشی غیراستاندارد است و تخریبی نیست، اظهار کرد: ۲۳۷ مدرسه پرخطر در استان موجود است که تنها ۵۰ ساختمان پرخطر آن در سنندج قرار گرفته است. او گفت: سازمان برنامه و بودجه استان در تخصیص اعتبارات جهت تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام اقدام عاجل بعمل آورند تا بتوان تمام ۱۱۳ پروژه نیمه‌تمام را تا پایان سال ۹۸ به اتمام رساند.

اخبار شهرستان‌ها

تشییع مادر شهید محمدی و خواهر شهید سماله‌ای

اهواز | پیکر حاجیه خانم سماله‌ای مادر شهید محمدی و خواهر شهید سماله‌ای در شهرستان گتوند تشییع و به خاک سپرده شد. در این مراسم که مسوولان، خانواده معظم شاهد، ایثارگران و قشرهای مختلف مردم حضور داشتند، پیکر حاجیه خانم سارا سماله‌ای در شهر ترکالکی تشییع و در گلزار شهدای امامزاده محمد ابن زید شهرستان گتوند به خاک سپرده شد. مدیر کل بنیاد شهید و امور ایثارگران خوزستان گفت: فرزند این مادر گرانقدر شهید علی محمدی در اوایل مهرماه ۱۳۶۱ در منطقه عملیاتی کوشک به شهادت رسید. عبدالرضا فرجیان افزود: همچنین برادر این مادر گرانقدر شهید کرمعلی سماله‌ای در تاریخ ۱۰ اردیبهشت ۱۳۶۱ در عملیات بیت‌المقدس به مقام شهادت نایل آمد.

۴۵۰ میلیون ریال صادرات صنایع دستی از خراسان شمالی

بجنورد | مدیرکل صنایع دستی خراسان شمالی از صادرات ۴۵۰ میلیون ریال صنایع دستی طی سال جاری در این استان خبر داد. حبیب یزدان پناه اظهار کرد: میزان صنایع دستی تولید شده در این استان طی سال جاری ۱۸ تن بوده است که بیشتر صنایع دستی صادر شده از این استان گلیم سفره کردی، حوله رویین و ... بوده است. او افزود: وجود قومیت‌های مختلف همچنین زندگی جامعه عشایری در این استان موجب شده تا در خراسان شمالی صنایع دستی متعددی تولید شود.

بیشترین شکایت البرزی‌ها از سوپرمارکت‌هاست

کرج | رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان البرز از وصول ۶ هزار و ۲۶۸ شکایت از طریق سامانه ۱۲۴ در ۹ ماهه گذشته خبر داد.
جهانگیر شاهمرادی اظهار کرد: از این تعداد شکایت چهار هزار و ۷۶۱ مورد تلفنی، هزار و ۲۰۱ مورد حضوری، ۲۹۲ مورد پیامگیر و ۱۴ مورد نیز از طریق پورتال سازمان واصل شده است. طی بررسی‌های به عمل آمده از مجموع شکایات ۵۲ درصد غیرمتخلف، ۳۰ درصد متخلف، پنج درصد اعلام رضایت و ۱۳ درصد آن نیز در دست بررسی است. او اظهار کرد: از مجموع شکایات ۲۳ درصد مربوط به اقلام سوپرمارکتی، ۱۴ درصد نان، ۱۲ درصد میوه و تره‌بار، ۹ درصد مواد پروتئینی، ۶ درصد لوازم آرایشی—بهداشتی و ۳۶ درصد سایر موارد بوده است.

ارزآوری ۱۳ میلیون دلاری حاصل از صادرات میگو

گرگان | مدیرکل شیلات استان گلستان گفت: صادرات میگو امسال ۱۳ میلیون دلار ارزآوری برای استان خواهد داشت.
سید «جوادقدس علوی» اظهار کرد: امسال تولید میگو در گلستان ۶۵ درصد رشد داشته و به بیش از ۲۵۰۰ تن رسیده است که از این میزان بالغ بر ۸۰ درصد آن صادر می‌شود. او افزود: صادرات میگو استان نسبت به سال گذشته ۵۵ درصد رشد داشته است که این امر نقش بسزایی در رشد صادرات غیر نفتی استان دارد.

خط آبرسانی غدیر در آبادان و خرمشهر همچنان قطع است

اهواز | خط آبرسانی غدیر در آبادان و خرمشهر که از پنجشنبه هفته گذشته به دلیل انجام تعمیرات قطع شده بود با گذشت پنج روز همچنان قطع است.
غلامرضا پورجلالی مدیر آب و فاضلاب خرمشهر گفت: عملیات تعمیر طرح آبرسانی غدیر که از روز پنجشنبه هفته گذشته آغاز شده قرار بود شنبه شب به پایان برسد اما هنوز این امر میسر نشده است.
مدیر آب و فاضلاب خرمشهر گفت: هنوز پایان عملیات تعمیرات خط آبرسانی غدیر اعلام نشده اما پیش بینی می‌شود تا سه شنبه این خط آبرسانی مجددا وارد مدار شود.

اعلام حکم قطعی دو نفر از مفسدان اقتصادی در اصفهان

اصفهان | رییس کل دادگستری استان اصفهان حکم قطعی برای زوج پزشک که موجب اخلال در نظام اقتصادی کشور شده بودند را اعلام کرد.
احمد خسروی وفا در خصوص صدور حکم قطعی برای پرونده زوج پزشک در اصفهان بیان داشت: بر این اساس آقای حمید رضا جانقربان فرزند علمدار به بیست سال حبس قطعی و پرداخت ۱۲۰ میلیارد تومان جزای نقدی محکوم شد. وی بیان داشت: متهم ردیف دوم در بحث فساد اقتصادی خانم آزاده سجادیه فرزند یحیی است که به ۱۰ سال حبس قطعی محکوم شد.

کشف یک شبکه قاچاق سوخت سازمان یافته

بجنورد | رییس کل دادگستری خراسان شمالی از کشف و شناسایی یک شبکه قاچاق سازمان یافته سوخت و دستگیری تعدادی از اعضای آن خبر داد.
اسدالله جعفری گفت: این پرونده در دادسرای مرکز استان در حال رسیدگی است و مسوولان باید با تقویت نظارت‌ها و تلاش‌های بیشتر اجازه ندهند که عده‌ای افراد فرصت‌طلب و سودجو، منابع سوخت کشور را به راحتی در خارج از شبکه رسمی توزیع به فروش برسانند.

خبر

کشف ۴.۴ میلیون قلم کالای قاچاق سلامت

کالاهای سلامت‌محور همواره در رده یکی از پرسودترین کالاهای قاچاق قرار دارد که با به خطر انداختن جان مردم، سود هنگفتی را به دنبال خود به جیب قاچاقچیان سرازیر می‌کند این میان بیشترین ارزش ریالی قاچاق کالاهای سلامت محور در حوزه مواد غذایی و آشامیدنی بوده و بیشترین تنوع اقلام در بخش دارویی است. مدیرکل دفتر بازرسی و امور حقوقی سازمان غذا و دارو در تشریح قاچاق کالاهای سلامت‌محور گفت: با توجه به شاخص‌های تعریف شده حکمرانی خوب دارو در سازمان بهداشت جهانی و با توجه به ریز برنامه‌های دفتر مقابله با مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد در مورد مقابله با فساد، اقداماتی برای مقابله با فساد قاچاق و تقلب و کالاهای سلامت محور صورت گرفت. شهریار اسلامی تبار با اشاره به آمار کشفیات قاچاق کالاهای سلامت ۴۰ دانشگاه علوم پزشکی در سال ۲۰۱۸، افزود: ارزش ریالی کالاهای مکشوفه به بیش از ۳۲ میلیارد و ۱۶۶ میلیون تومان می‌رسد که حدود ۳۲ درصد آن مربوط به حوزه دارو، ۵۸ درصد مواد غذایی و آشامیدنی، ۸ درصد فراورده‌های آرایشی و بهداشتی و ۰.۰۱۳ درصد مربوط به تجهیزات پزشکی است. مدیرکل دفتر بازرسی و امور حقوقی سازمان غذا و دارو، تصریح کرد: همچنین مجموع اقلام قاچاق کشف شده در سال ۲۰۱۸ به بیش از ۴ میلیون و ۴۰۰ هزار قلم می‌رسد که در این بین دارو با ۵۲ درصد بیشترین تنوع اقلام قاچاق را در حوزه کالاهای سلامت‌محور داشته و در مواد غذایی و آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و تجهیزات پزشکی به ترتیب ۱۲، ۲۰ و ۱۶ درصد بوده است.

به گفته وی، مقابله با تبلیغات غیر مجاز کالاهای سلامت محور در سایت‌های اینترنتی و شبکه‌های ماهواره‌ای فارسی زبان و معرفی به دادسرای جرایم رایانه‌ای ناحیه ۳۱ تهران برای تبلیغ و عرضه ۱۹۴ قلم کالای غیر مجاز از طریق ۱۶۵ سامانه پیامکی صورت گرفته است اسلامی تبار خاطرنشان کرد: شناسایی گلوگاه‌های فساد اداری و نقاط آسیب‌پذیر صدور مجوزهای قانونی کالاهای سلامت‌محور، طراحی مدل سنجش سلامت اداری از مراجع ذی‌صلاح در امور سلامت سازمان اداری و استخدامی کشور، پیگیری و برنامه ریزی لازم برای شناسایی نقاط آسیب‌پذیر فرآیندهای اجرایی صدور مجوزهای حوزه غذا و دارو و کنترل گلوگاه‌ها برای افزایش واردات آنها از جمله اقدامات در حال پیگیری سازمان غذا و دارو است. وی، پیگیری شناسه‌های پرتکرار تقلبی بر چسب اصالت کالاهای سلامت که ادارات تخصصی با توجه به مکاتبه دفتر فناوری اطلاعات سامانه‌های سلامت سازمان غذا و دارو را، از دیگر اقدامات این سازمان برای مقابله با قاچاق اعلام کرد.

بودجه هزار میلیاردی کفاف اجرای برنامه پزشک خانواده و پرونده الکترونیک سلامت را نمی‌دهد

مضیقه بودجه برای زیرساخت‌های طرح تحول سلامت

گروه اقتصاد اجتماعی |

برنامه پزشک خانواده طرحی بود که از سال ۱۳۸۴ برای اصلاح نظام سلامت کشور کلید خورد و یکی از برنامه‌هایی است که بارها از سوی کارشناسان به عنوان پیش‌نیاز و زیرساخت مهم در موفقیت طرح تحول سلامت، عنوان شد اما این برنامه در سال‌های اخیر توفیق چندانی برای اجرایی شدن نداشته است. در دولت‌های نهم و دهم با فراز و نشیب‌های زیادی همراه شد و در دولت دهم پس از سال‌ها آزمون و خطا در دو استان فارس و مازندران شروع شد و در دولت یازدهم هم تاکنون در همین دو استان در حال اجراست اما به نظر می‌رسد برنامه پزشک خانواده که در برنامه ششم توسعه اجرای آن به وزارت بهداشت تکلیف شده است، برای سال ۹۸ هم اجرایی نشود، چرا که بودجه هزار میلیارد تومانی که برای اجرای کامل برنامه پزشک خانواده و پرونده الکترونیک سلامت برای سال آینده در نظر گرفته شده، کفاف اجرا را نمی‌دهد و باز هم آن را به تعویق می‌اندازد. این وضعیت در حالی است که از زمان شروع اجرای برنامه ملی پزشک خانواده و نظام ارجاع کارشناسان و مسوولان مدت زمان لازم برای اجرای کامل این برنامه را بین ۱۰ تا ۱۵ سال اعلام کردند و حالا ۱۳ سال از آن زمان می‌گذرد و کمبود بودجه وزارت بهداشت، امکان اجرای آن را نمی‌دهد.

کمبود بودجه وعده وزارت بهداشت را عملی نکرد

اجرای برنامه پزشک خانواده یکی از مهم‌ترین مواد برنامه توسعه چهارم و پنجم کشور بود که برای اولین‌بار در دولت هشتم و آن هم در شش ماه آخر آن با تخصیص بودجه ۵۰۰ میلیارد تومانی کلید خورد. بودجه مبتنی بر عملکرد سال ۹۶ اجرای برنامه پزشک خانواده مبلغ ۱۱ هزار و ۶۲ میلیارد و ۹۹۲ میلیون ریال بود و این مبلغ سیر کاهشی به خود گرفت و در سال ۹۷ به ۱۰ هزار و ۱۹۵ میلیارد ریال رسید. سیر نزولی بودجه پزشک خانواده امسال نیز ادامه پیدا کرد و به مبلغ ۱۰ هزار میلیارد تومان رسید. مبلغی که به‌نظر می‌رسد اجرای کامل پزشک خانواده را باز هم به تعویق می‌اندازد. پیش‌بینی وزارت بهداشت برای اجرای کامل این برنامه برای سال جاری حدود ۳ هزار میلیارد تومان بود، اما با توجه به شرایط اقتصادی کشور، امسال فقط هزار میلیارد تومان به این برنامه تخصیص پیدا کرد. این وضعیت در حالی است که علی رضا رییسی، معاون بهداشت وزیر بهداشت اعتقاد دارد این مبلغ برای اجرای کامل برنامه پزشک خانواده کافی نیست. اگر بودجه بهتری تخصیص پیدا می‌کرد این وزارتخانه می‌توانست برنامه را تا سال ۱۴۰۰ بطور کامل در کشور مستقر کند، اما با بودجه فعلی ممکن است اجرای کامل این برنامه تا سال ۱۴۰۱ یا ۱۴۰۲ به تعویق بیفتد.

او: به الزام قانونی برای اجرای برنامه پزشک خانواده و پرونده الکترونیک سلامت نیز اشاره می‌کند و می‌گوید: بر اساس قانون برنامه ششم توسعه، وزارت بهداشت ملزم به اجرای پزشک خانواده، نظام ارجاع و پرونده الکترونیک سلامت است. البته برای اجرای صحیح این قانون نیازمند اعتبارات بیشتری هستیم. یکی از مسیرهایی که به ما کمک می‌کند، تخصیص اعتبار از محل صرفه جویی طرح هدفمندی یارانه‌ها است که کمیسیون تلفیق مجلس شورای اسلامی می‌تواند در این راستا کمک‌هایی انجام دهد.

وی ادامه می‌دهد: البته اعتبار لازم از محل هدفمندی یارانه‌ها سالانه اصولا به صورت کامل و به موقع تخصیص پیدا نمی‌کند و نمی‌توان به عنوان یک منبع معتبر به آن نگاه کرد، مگر اینکه در سال آینده ردیف مشخصی برای آن تعریف کنند و بتوانند از این مسیر به اجرای برنامه‌های وزارت بهداشت کمک کنند.

معاون وزیر بهداشت می‌گوید: با این حال وزارت بهداشت کاملا بر اجرای برنامه پزشک خانواده و پرونده الکترونیک سلامت متمرکز شده و اگر اعتبارات براساس برنامه تخصیص پیدا کند، می‌توانیم به درستی این برنامه را پیش ببریم.

اظهارات رییسی در حالی است که همواره بر این نکته تاکید می‌شود که اجرای پرونده الکترونیک سلامت به همراه برنامه پزشک خانواده، یکی از راه‌های کاهش هزینه‌های بهداشت و درمان در کشور است، موضوعی که نمایندگان مجلس هم بر آن تاکید داشته و پیش از این اعلام کرده بودند که وزارت بهداشت وعده اجرای برنامه پرونده الکترونیک سلامت تا پایان سال ۹۷ را داده است. حیدرعلی عابدی سخنگوی کمیسیون بهداشت و درمان مجلس درباره این موضوع بیان کرد: الکترونیکی شدن پرونده بیماران، تهیه راهنمایی بالینی و اجرایی طرح پزشک خانواده جزو برنامه‌های است که اگر در کنار یکدیگر قرار بگیرند، بطور حتم منجر به ساماندهی خدمات بهداشتی و درمانی در کشور می‌شود. اجرایی طرح الکترونیکی شدن پرونده بیماران می‌تواند به نوعی اصلاح هم پوشانی بودن بیمه‌ها را رقم بزند و از سوی دیگر نیز اگر طرح پزشک خانواده بر طبق برنامه ششم توسعه بطور کامل اجرایی شود، می‌تواند در کاهش هزینه‌ها درمانی و بهداشتی به نحو مطلوب در کشور صرفه جویی شود.»

برش

بودجه مبتنی بر عملکرد سال ۹۶ اجرای برنامه پزشک خانواده مبلغ ۱۱ هزار و ۶۲ میلیارد و ۹۹۲ میلیون ریال بود و این مبلغ سیر کاهشی به خود گرفت و در سال ۹۷ به ۱۰ هزار و ۱۹۵ میلیارد ریال رسید. سیر نزولی بودجه پزشک خانواده امسال نیز ادامه پیدا کرد و به مبلغ ۱۰ هزار میلیارد تومان رسید. مبلغی که به‌نظر می‌رسد اجرای کامل پزشک خانواده را باز هم به تعویق می‌اندازد. پیش بینی وزارت بهداشت برای اجرای کامل این برنامه برای سال جاری حدود ۳ هزار میلیارد تومان بود، اما با توجه به شرایط اقتصادی کشور، امسال فقط هزار میلیارد تومان به این برنامه تخصیص پیدا کرد

هدف از اجرای این برنامه چیست

هدف از اجرای برنامه پزشک خانواده، چیدمان خاص واحدهای تامین کننده خدمات سلامت است تا همه افراد جامعه از سرانه سلامت و اجرای اصل عدالت در سلامت بهره مند شده و پرداخت هزینه‌های اضافی توسط مردم حذف شود. انجام معاینه‌های دوره‌ای و پیگیری وضعیت سلامت افراد جامعه و ثبت سوابق بیماری افراد توسط پزشک خانواده در پرونده سلامت آنان، دسترسی سریع و آسان و شبانه روزی مردم به خدمات اولیه سلامت است. در برنامه پزشک خانواده، هر فرد باید دارای پرونده الکترونیک سلامت داشته باشد و اطلاعات اولیه سلامت افراد باید در این پرونده ثبت شود. بعد از هر بار ویزیت، اطلاعات بیمار و اقدامات درمانی انجام شده برای او در این پرونده الکترونیک درج می‌شود و در نتیجه همه سوابق درمانی افراد در اختیار تصمیم گیرندگان سلامت قرار می‌گیرد. برنامه پزشک خانواده با نظام ارجاع گره خورده است و پزشکان خانواده که جمعیت مشخصی را تحت نظر دارند در صورت نیاز بیماران را برای دریافت خدمات تخصصی و فوق تخصصی به متخصصان ارجاع می‌دهند و سطح سوم خدمات این برنامه ارجاع به به بیمارستان‌های فوق تخصصی و خدمات بستری است و همه این خدمات باید به پزشک خانواده مسوول فرد بازخورد داده شده و در پرونده بیمار ثبت شود.

شرکت سهامی برق منطقه‌ای تهران

م الف ۳۵۹۶

آگهی احداث خط انتقال نیروی برق پردیس – ازگل

شرکت برق منطقه‌ای تهران در نظر دارد در مسیر مندرج در نقشه پیوست نسبت به شروع عملیات اجرایی واریانت (تغییر مسیر) خط انتقال نیروی برق ۲۳۰ کیلوولت دو مداره پردیس–ازگل به شرح زیر اقدام نماید.

- واریانت خط مذکور در قطعه اول از برج شماره ۱۴ واقع در پایین روستای پورزند شروع و بعد از عبور از معادن گچ روباز زمینی منطقه بالای فاز ۱۱ پردیس به برج شماره ۳۳ منتهی می‌گردد (مابین خطوط آبی‌رنگ).
- واریانت خط مذکور در قطعه سوم از برج شماره ۱۰۳ واقع دره دارآباد آغاز و به برج شماره ۱۰۹ منتهی می‌گردد (مابین خطوط صورتی‌رنگ).
- میزان حریم خط مذکور از تصویر قائم سیم‌های کناری بر روی زمین و در طرفین آن ۱۱,۹ متر بوده و اقدام به هرگونه عملیات ساختمانی و ایجاد تأسیسات مسکونی، دامداری، باغداری، درختکاری و انبارداری تا هر ارتفاع در حریم مزبور ممنوع است.

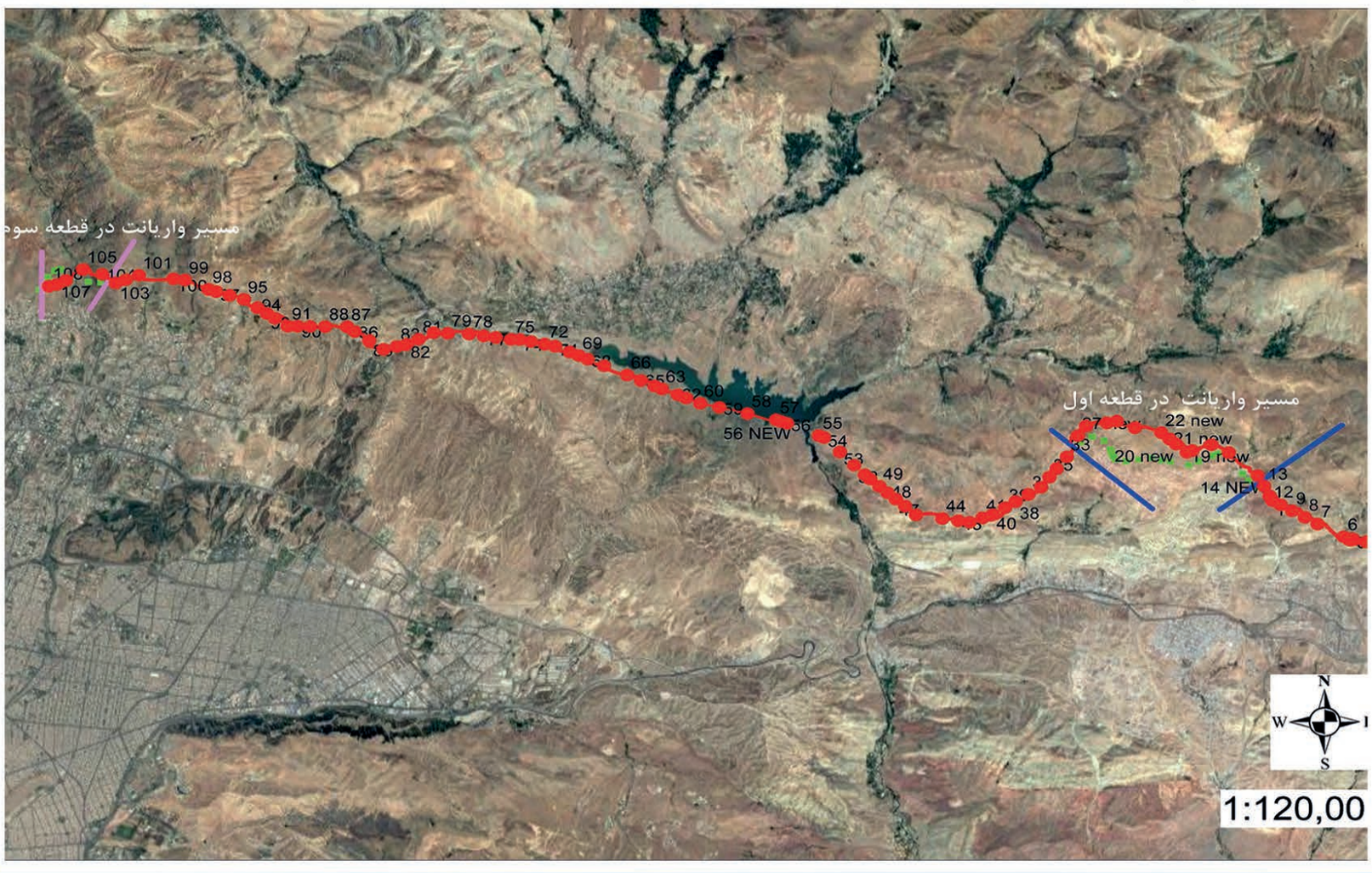

این آگهی به‌منظور اطلاع صاحبان حقیقی و حقوقی اراضی و املاک واقع در حریم و مسیر خط و مناطق یادشده و جلب‌توجه آنان به تصویب نامه حریم خطوط انتقال و فوق توزیع **به شماره (۱۲۷۲۷/ ت ۵۰۷۳۲ ه) مورخ ۹۴/۲/۶** منتشرشده در روزنامه رسمی شماره ۲۰۴۳۳ مورخ ۹۴/۲/۱۰ است.

شایان ذکر است آگهی احداث خط قبلاً در روزنامه ایران مورخ ۸۹/۱۱/۳۰ و ۹۴/۱۱/۲۵ و روزنامه اطلاعات مورخ ۹۶/۱۰/۲ چاپ شده است.

صاحبان اراضی و املاک واقع در مسیر و حریم خط مذکور می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر به دفتر حقوقی و رسیدگی به شکایات این شرکت واقع در تهران–سعات آباد–بالاتر از کوی فراز–بلوار شهدای برق–شرکت **سهامی برق منطقه‌ای تهران** مراجعه نمایند.

با مصرف بهینه برق به اقتصاد جامعه و خانواده کمک کنیم

روابط عمومی برق منطقه ای تهران

«تعادل» نرخ بلیت پروازهای داخلی و خارجی طی ۳ ماه آینده را بررسی می‌کند

پیش‌بینی ثبات قیمتی در بازار هوایی

گروه راه‌وشهرسازی | زهره علامی |

از اواخر آذر ماه سال جاری، بانک مرکزی با نرخ‌گذاری خدمات هوایی براساس ارز نیمایی موافقت کرد تا مشکلات ایرلاین‌های داخلی که از مرداد ماه آغاز شده و ۴ ماه هم ادامه یافته بود، تاحدودی مرتفع شود و نوسان رخ داده در بازار ارز، وضعیت مالی شرکت‌های هواپیمایی را تحت تاثیر قرار ندهد.

موافقت بانک مرکزی با ارایه خدمات هوایی براساس ارز نیمایی در شرایطی انجام شد که از مردادماه سال جاری و خروج ایرلاین‌ها از لیست دریافت‌کنندگان ارز دولتی، شرکت‌های هواپیمایی با مشکلات متعددی دست و پنجه نرم می‌کردند، زیرا بیش از ۶۰ درصد هزینه‌های ایرلاین‌ها ارزی است و نوسانات بازار ارز که از اردیبهشت ماه آغاز شده بود و طی این مدت هم نرخ ارز افزایش ۴ تا ۵ برابری را تجربه کرده بود، تاثیرات منفی بسیاری بر هزینه‌های مالی ایرلاین‌ها و کاهش تقاضای سفر داشت.

حال با گذشت دو هفته از تصمیم جدید بانک مرکزی و در شرایطی که پیش بینی می‌شد که قیمت پروازهای داخلی و خارجی مسیر باثباتی را در ماه‌های آتی و حتی با وجود نوسان نرخ ارز سپری کنند، نگاهی به قیمت بلیت پروازهای تهران-دبی ایرلاین‌های مختلف داخلی و خارجی، نشان می‌دهد که نرخ بلیت این مسیر طی روزهای گذشته افزایش چشمگیری داشته است که این رشد قیمت با توجه به تثبیت نرخ ارز و ارایه ارز نیمایی به ایرلاین‌ها سوال برانگیز است.

البته دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی معتقد است که افزایش نرخ بلیت پروازهای تهران- دبی براساس فرمول افزایش تقاضا و به تبع آن رشد قیمت قابل توجیه است و برگزاری جام ملت‌های آسیا و افزایش سفر به امارات و همچنین آغاز سال نوی میلادی، عامل اصلی این رشد قیمت بوده و بازار بلیت هواپیما برای سایر مسیرهای داخلی و خارجی با توجه به تثبیت نرخ ارز و موافقت بانک مرکزی با ارایه خدمات هوایی با توجه به ارز نیمایی، روزهای آرامی را سپری می‌کند.

مقصود اسعدی سامانی در گفت‌وگو با «تعادل» درباره نرخ‌گذاری خدمات هوایی براساس ارز نیمایی می‌گوید: پس از موافقت بانک مرکزی با این موضوع، ایرلاین‌ها خدمات هوایی خود را با توجه به نرخ ارز نیمایی تعیین می‌کنند. اسعدی سامانی می‌افزاید: افزایش قیمت بلیت‌های تهران- دبی در شرایطی که تقاضا رو به افزایش است، امری طبیعی است چون قیمت بلیت هواپیما تابعی از قیمت تمام شده، نرخ ارز و همچنین عرضه و تقاضا است و شرکت‌های هواپیمایی براساس تغییر در حجم تقاضا، نرخ بلیت پروازها را افزایش داده‌اند. او ادامه می‌دهد: در تمام دنیا هم عرضه و تقاضا بر نرخ بلیت پروازها اثرگذار است به عنوان نمونه ممکن است که نرخ بلیت پرواز لندن- نیویورک در مقطعی ۱۰۰ دلار باشد اما مدتی بعد قیمت به ۴ هزار دلار برسد و در واقع حجم تقاضا اثرگذاری بالایی بر نرخ بلیت هواپیما دارد.

به گفته دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی، با توجه به برگزاری جام ملت‌های آسیا از چند روز دیگر، تقاضا برای سفر به دبی افزایش یافته و همین موضوع موجب رشد قیمت بلیت تهران به دبی شده است.

قیمت بلیت در شرایط متعادل

اسعدی سامانی درباره وضعیت کنونی بلیت پروازهای داخلی و خارجی می‌گوید: هم‌اکنون قیمت‌ها در شرایط متعادلی قرار دارد، نرخ پروازهای داخلی به دلیل اینکه در فصل کاهش تقاضا به سر می‌بریم متعادل است ضمن اینکه دامنه نرخ بلیت پروازهای داخلی در مسیرهای مختلف داخلی هم از سوی انجمن شرکت‌های هواپیمایی ارایه شده است و ایرلاین‌ها باید از این دامنه قیمتی تبعیت کنند.

او اظهار می‌کند: در شرایط کنونی هم برای پروازهای خارجی و به ویژه ایرلاین‌های خارجی، نرخ بلیت براساس عرضه و تقاضا مشخص می‌شود.

دبیر انجمن شرکت‌های هواپیمایی درباره قیمت بلیت در ماه‌های آتی و پیش از آغاز سال نو بیان می‌کند: باتوجه به تثبیت نسبی نرخ ارز و ارایه ارز نیمایی به ایرلاین‌ها به نظر می‌رسد شاهد تغییر چندانی در نرخ بلیت پروازهای داخلی و خارجی نباشیم و پیش بینی می‌شود که قیمت‌ها روند با ثباتی را طی کنند.

قیمت بلیت پروازهای تهران-دبی

هفدهمین دوره جام ملت‌های آسیا از ۵ ژانویه (۱۵ دی) تا ۱ فوریه ۲۰۱۹ (۱۱ بهمن) در امارات متحده عربی برگزار می‌شود، به همین دلیل بلیت پروازهای تهران-دبی از روز ۱۳ دی ماه امسال به شکل عجیبی با کمبود مواجه شده و تنها تعداد بسیار کمی از بلیت‌های پرواز تهران-دبی شرکت‌های هواپیمایی ایرانی باقی مانده است. همچنین یکی دیگر از دلایل کمبود بلیت پرواز تهران-دبی به دلیل همزمانی جام ملت‌های آسیا با تعطیلات ژانویه در اروپاست که سبب شده تا مسافران زیادی به این منطقه حاشیه جنوبی خلیج فارس سفر کنند.

خبرگزاری مهر، گزارشی میدانی از وضعیت نرخ بلیت مسیر تهران- دبی ایرلاین‌های مختلف تهیه کرده است. بر اساس این گزارش، اولین بازی ایران ساعت ۱۹:۳۰ شنبه ۱۵ دی انجام می‌شود، بلیت چارتری ۱۸:۱۵ تهران-دبی (ماهان) در همین روز که تا روز گذشته به نرخ ۱ میلیون و ۲۱۸ هزار تومان به فروش می‌رسید، با ایجاد ظرفیت جدید از سوی ماهان و با قیمت ۱ میلیون و ۵۹۵ هزار تومان عرضه شده است. بلیت سیستمی تهران-دبی ساعت ۸ صبح هواپیمایی ماهان برای ۱۵ دی ماه به نرخ ۱ میلیون و ۴۳۵ هزار تومان در دسترس خریداران قرار دارد، البته هما پرواز چارتری ۷ صبح همین مسیر را به قیمت ۱ میلیون و ۸۴۲ هزار تومان عرضه می‌کند.

عمان ایر پرواز دو ساعت و ۱۰ دقیقه‌ای تهران-دبی را با توقف‌های چند ساعته (از بین ۴ ساعت و ۵۰ دقیقه تا ۱۰ ساعت و نیم) در مسقط پایتخت عمان به نرخ ۲ میلیون و ۵۵۵ هزار تومان عرضه کرده است.

شرکت هواپیمایی امارات هم ۲ پرواز در ساعت‌های ۱۱ و ۵ دقیقه و ۱۸ و ۴۰ دقیقه از مبدأ تهران به مقصد دبی در این روز برگزار می‌کند که نرخ‌های آنها ۳ میلیون و ۳۵۰ هزار تومان و ۳ میلیون و ۴۹۰ هزار تومان است.

همچنین پرواز ۵ و ۱۵ دقیقه صبح ۱۵ دی ماه تهران-استانبول-دبی هم از سوی ترکیش ایر با یک توقف ۱۴ ساعت و ۱۰ دقیقه‌ای در فرودگاه آتاتورک استانبول به قیمت ۵ میلیون و ۵۱۳ هزار تومان به فروش می‌رسد. سایر ایرلاین‌های خارجی منطقه هم پروازهایی در این روز از تهران به دبی دارند که با توقف‌های چند ساعته در فرودگاه‌های کشورهای همسایه همراه است و پس از بیش از ۲۰ ساعت پرواز و توقف در فرودگاه یا تغییر هواپیما و ایرلاین، نهایتا به دبی می‌رسند که بلیت این پروازها با قیمت‌های ۶ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان تا ۱۰ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان در دسترس است.

پیش‌بینی وقوع یخبندان ۱۰ روزه در دی ماه جاری

پدر علم هواشناسی ایران برای ماه جاری در بازه زمانی ۱۵ تا ۲۵ دی، وقوع پدیده «کولد اسپل» و یخبندان ۱۰ روزه در اکثر نقاط کشور پس از ریزش برف قابل ملاحظه، پیش‌بینی کرد.

استاد حسین اردکانی در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران درباره میزان بارش‌ها در دی ماه جاری و احتمال پدیده یخبندان در نخستین ماه از زمستان امسال اظهار کرد: در دی ماه جاری شاهد نخستین وقوع پدیده کولد اسپل (cold spell) یا همان ماندگاری هوای سرد به مدت حداقل ۱۰ روز بعد از ریزش برف زمستانی در کشورمان خواهیم بود.

وی افزود: علت این پدیده، هجوم هوای بسیار سرد از روی دریای یخ‌زده پرنس در حاشیه اقیانوس منجمد شمالی و در شمال کشورهای اسکاندیناوی به‌طرف کشورهای اروپای شمالی و مسیری به‌طرف اروپای مرکزی و دریای سیاه و نهایتا شرق دریای مدیترانه است. استاد اردکانی تصریح کرد: همچنین با شکل گیری یک فشار زیاد از نوع سرد به‌روی کشورهای اسکاندیناوی و با توسعه مرکز فشار کم و فعال همراه با جبهه‌های گرم و سرد به‌روی مدیترانه شرقی و جفت شدن آن با ناوه باران دریای احمر، انتظار می‌رود از پنجم ژانویه ۲۰۱۹ مطابق با ۱۵ تا ۲۵ دی ماه سال ۱۳۹۷ کشورمان تحت‌تأثیر این حادثه زمستانی قرار گیرد. پدر علم هواشناسی ایران درباره پیامدهای این حادثه زمستانی در بازه زمانی ۱۵ تا ۲۵ دی ماه جاری متذکر شد: پیامد آن در تمام نواحی غربی، شمال غربی، سواحل دریای خزر، استان‌های شمالی و جنوبی البرز و همچنین منطقه زاگرس، نواحی جنوبی، استان‌های شرقی و شمالی کشور به‌استثنای جنوب شرق کشور، ریزش برف و باران خواهد بود که در برخی نقاط، ریزش برف قابل ملاحظه است و پس از عبور این سامانه بارشی سرد، پیش‌بینی می‌شود در این مناطق در یک بازه زمانی ۱۰ روزه یا cold spell بادمای چند درجه زیر صفر و یخبندان متوسط مواجه شویم. وی یادآور شد: این حادثه یکی از دو حادثه‌ای است که انتظار وقوع آن را داشتیم بنابراین امیدواریم که کشاورزان عزیز و همچنین مسئولان راهداری و رانندگی تمهیدات لازم را انجام دهند.

به گزارش «تعادل»، سال ۲۰۱۵ نیز پدیده‌ای به نام «ال نینو» رخ داد و الگوهای آب و هوایی سراسر جهان را متاثر کرد. هر چند گفته می‌شد این پدیده در ایران به شکل سرمای بسیار شدید خود را نشان خواهد داد و سرمای کشنده‌ای تمام کشور را فرا خواهد گرفت. علی رغم پیش بینی‌های انجام شده این اتفاق در ایران تاثیری نداشت، اما باعث گرمتر شدن سطح دمای کره زمین شد.

در واقع این رویداد در سال ۲۰۱۵ یکی از قویترین پدیده‌های «ال نینو»ی ثبت شده را رقم زد و شدت اثرگذاری آن روی دمای جهانی، موجب شد که سال ۲۰۱۶ به‌عنوان گرمترین سال رکورد بزند. پدیده ال نینو زمانی رخ می‌دهد که درجه حرارت اقیانوس آرام در شرق و مرکز بسیار گرمتر از حد معمول باشد که اغلب تغییرات آب و هوایی در سراسر جهان را از جمله وزش باد، تغییرات الگوهای بارندگی، تغییر فشار سطح دریا و درجه حرارت را تغییر می‌دهد. خبر احتمال وقوع پدیده «کولد اسپل» علاوه بر نگرانی درباره سردی هوا بر نگرانی‌ها در خصوص آلودگی هوا نیز دامن می‌زند. همواره در فصول سرد سال شاهد پدیده وارونگی هوا هستیم که در نتیجه آن آلودگی هوا افزایش می‌یابد. در واقع وارونگی دما نقش اساسی در آلودگی هوا دارد چرا که سبب پایداری جو و در نتیجه پایداری در برابر حرکت عمودی آلاینده‌ها می‌شود. به عبارتی اگر شرایط به گونه‌ای باشد که با افزایش ارتفاع دما نیز افزایش یابد، یعنی هوای مجاور سطح زمین سردتر از سطوح بالایی باشد، در این حالت جابجایی عمودی جو متوقف شده و هوای سطح زمین به حالت پایدار مسکوت می‌شود به چنین حالتی وارونگی دمایی یا اینورژن گفته می‌شود. هنگامی که این پدیده اتفاق می‌افتد هوای سرد و آلوده به دلیل سنگینی بیشتر در سطح پایین و هوای گرم در ارتفاع بالاقرار می‌گیرد و لذا جو حالت پایدار به خود گرفته و امکان مخلوط شدن و تهویه هوا میسر نمی‌شود.

معرفی چهره‌های علمی در دستور کار شهرداری

شهردار تهران گفت: باید اقداماتی صورت بگیرد تا با فضاسازی‌های مناسب جلوی مهاجرت سرمایه‌های کشور گرفته شود.

به گزارش فارس، پیروز حناچی در مراسم رونمایی از سردیس دکتر قانعی راد از چهره‌های علمی کشور، اظهار داشت: وظیفه نظام مدیریت شهری این است که علاوه بر کارهای جاری به بخشی از ارزش‌های شهر که ممکن است همه به آن توجه نکنند، توجه ویژه‌ای داشته باشد. بخشی از این ارزش‌ها سرمایه انسانی است که دکتر قانعی راد یکی از این ارزش‌های شهر محسوب می‌شود. در کمیسیون نام‌گذاری شورای شهر باید ابعاد شخصیتی چهره‌های شاخص نیز به شهروندان معرفی شود. شهردار تهران افزود: تلاش شهرداری تهران این خواهد بود که به موضوعات چهره‌های شاخص شهر توجه کند. در حال حاضر موضوع مهاجرت نخبگان همه ما را رنج می‌دهد و باید فضایی را فراهم کنیم که جلوی مهاجرت سرمایه‌های انسانی از کشور را بگیریم.

تهران چهره علمی ندارد

همچنین رئیس مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در این مراسم گفت: تهران شهر بزرگی است و ظرفیت علمی بسیاری دارد ولی چهره علمی ندارد. به گزارش فارس، وحید احمدی با بیان این که دنیا به سمت شهر نوآور و پرنشاط پیش رفته و از ظرفیت‌های اجتماعی به خوبی استفاده کرده است، گفت: پیوند بین دانشگاه و مدیریت شهری در جهت ارتقای جایگاه علم می‌تواند بسیار تأثیرگذار باشد. مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، سیاست‌های کلان حوزه علم و فناوری است و ما این آمادگی را داریم نقطه پیوند بین مجموعه دانشگاهی و مدیریت شهری باشیم.

وی گفت: مدت طولانی است که تفاهم‌نامه‌ای با معاونت فرهنگی و اجتماعی شهرداری تهران منعقد شده است و بر اساس آن می‌توانیم پروژه‌های کلان هاب را پیش ببریم.

در ادامه محمدجواد حق‌شناس رئیس کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای شهر تهران نیز اظهار کرد: یکی از وظایف شورای شهر توجه به تصمیم‌سازی در حوزه نام‌گذاری اماکن عمومی شهر است و با همین وظیفه کمیسیون نامگذاری در شورای شهر تعریف شده است و سال‌هاست انجام وظیفه می‌کند.

وی گفت: رویکرد جدید مدیریت شهری این است که بزرگان شهر را الگوی جوانان معرفی کنند تا راه این بزرگان را ادامه دهند. امروز نیز با هماهنگی‌های صورت گرفته خیابانی به نام قانعی راد در منطقه ۳ نامگذاری شد و از سردیس آن نیز رونمایی شد. برنامه دیگری نیز داریم که خیابانی به نام همایون شهنواز، کارگردان در روز تولدش نامگذاری شود.

بهره برداری از پروژه گیشا تا مهر ۹۸

همچنین شهردار تهران در جمع خبرنگاران از بهره برداری پروژه پل گیشا تا مهرماه سال ۹۸ خبر داد و گفت: مقداری مشکلات مالی برای این پروژه داریم که به زودی رفع خواهد شد و تا اول مهر سال ۹۸ افتتاح می‌شود.

وی در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه آیا نام این پل نیز تغییر خواهد کرد، گفت: تغییر نام با شورای شهر است و این موضوع باید از آنها پرس و جو کنیم.

حمل و نقل

تاخیر یک سوم پروازهای فرودگاه مهرآباد

سازمان هواپیمایی کشوری اعلام کرد: در آبان ماه امسال بیش از ۳۳ درصد از مجموع ۴ هزار و ۹۱۴ پرواز داخلی انجام شده در فرودگاه مهرآباد، تاخیر داشته است.

به گزارش ایرنا، در ماه یاد شده در مجموع ۳ هزار و ۲۶۰ پرواز از فرودگاه مهرآباد تهران به موقع انجام شده است و یک هزار و ۶۵۴ پرواز با تاخیر این فرودگاه را ترک کرده‌اند.

در آبان ماه شرکت هواپیمایی سپهران با ۵۴ درصد پروازها، بیشترین تاخیرهای هوایی را به خود اختصاص داد و پس از آن شرکت آتا ایر با ۵۱ درصد، شرکت تابان با ۴۶ درصد و شرکت هواپیمایی آسمان با ۴۳ درصد در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند.

شرکت هواپیمایی قشم ایر در آبان ماه موفق شد ۳۵۱ پرواز از فرودگاه مهرآباد انجام دهد که ۲۷۱ پرواز آن به موقع و ۸۰ پرواز آن با تاخیر انجام شده است؛ شرکت هواپیمایی ایران ایر هم در این ماه ۶۵۳ پرواز انجام داد که ۴۵۰ پرواز آن به موقع و ۲۰۳ پرواز با تاخیر انجام گرفت.

بر اساس این گزارش، آبان ماه امسال شرکت هواپیمایی زاگرس در مجموع ۵۶۲ پرواز را از طریق مهرآباد انجام داد که ۴۰۱ پرواز آن به موقع بود.

همچنین از ۳۵۸ پرواز شرکت هواپیمایی کاسپین ۲۱۴ پرواز و از ۲۳۵ پرواز کیش ایر از فرودگاه مهرآباد ۱۶۷ پرواز در موعد اعلام شده موفق به انجام عملیات پروازی شدند.

از مجموع ۶۹ پرواز هواپیمایی تابان ۳۷ پرواز، از میان ۸۵ پرواز هواپیمایی ساها ۸۵ پرواز و از تعداد ۵۰ پرواز شرکت پویا ایر ۴۰ پرواز بدون تاخیر در فرودگاه مهرآباد انجام شده است. همچنین در آبان ماه گذشته ۵۸ پرواز از مجموع ۶۸ پرواز شرکت هواپیمایی معراج و ۲۲۹ پرواز از ۳۵۳ پرواز هواپیمایی ایران ایر تور به موقع بوده است؛ شرکت کارون نیز توانست ۹۳ پرواز از ۱۴۲ پرواز خود را در موعد مقرر انجام دهد که این شاخص برای شرکت وارش ۶۴ پرواز به موقع از مجموع ۷۸ پرواز این شرکت بود.

شرایط نامساعد انبوه‌سازان مسکن

دبیر کانون سراسری انبوه‌سازان با بیان اینکه حال انبوه‌سازان و سازندگان مسکن در کشور خوب نیست، گفت: بخش ساخت و ساز کشور با دو تحریم از سوی امریکا و تحریم ناشی از تصویب قوانین خلق‌الساعه که از سال ۸۹ آغاز شده در گیر است.

فرشید پورحاجت در گفت‌وگو با تسنیم در خصوص وضعیت ساخت و سازهای مسکن، انبوه‌سازان و تامنی منابع مالی، اظهار کرد: تامین منابع مالی برای ساخت‌وساز از دو کانال هدایت می‌شود؛ یکی از محل پیش فروش ساختمان که متاسفانه سال ۸۹ قانونی نوشته شد که از آن تاریخ این منبع قفل شده است.

او ادامه داد: کانال دوم هم از محل وام‌های مشارکت مدنی یا صندوق‌های مختلف بانک مسکن است. در یکسال گذشته به واسطه اتفاقاتی که در اقتصاد کلان کشور روی داده، هزینه تولید مسکن به‌شدت (حدود ۵۰ درصد) افزایش یافته است. پورحاجت افزود: به نظر می‌رسد باید در این شرایط تمهیداتی در راستای افزایش سهم وام در حوزه ساخت و ساز برنامه‌ریزی می‌شد که در این حوزه اتفاق مثبتی صورت نگرفته است. دبیر کانون سراسری انبوه‌سازان با بیان اینکه بانک مسکن بابت تولید مسکن هزینه‌هایی را به انبوه‌سازان و سازندگان تحمیل می‌کند، گفت: پایه و اساس سیاست‌گذاری‌های بانک مسکن برای تامین منابع مالی انبوه‌سازان از سال گذشته خرید اوراق تسه یا رسوب بوده است.

پورحاجت بیان کرد: تامین منابع مالی از محل اوراق تسه هزینه بخش تولید و دریافت تسهیلات را افزایش می‌دهد. او اظهار کرد: در حال حاضر برای یک واحد مسکونی کوچک مقیاس ۷۰ تا ۹۰ میلیون تومان وام پرداخت می‌شود. از سوی دیگر برای ساخت یک واحد ۱۰۰ متری حدود ۳۰۰ میلیون تومان هزینه ساخت است و باید بتوان ۷۰ تا ۸۰ درصد این هزینه‌ها را از محل تسهیلات بانکی پوشش داد.

بازگشت دوباره پارکبان‌ها

دبیر کمیسیون عمران و حمل و نقل شورای شهر تهران از بازگشت دوباره پارکبان‌ها در یکی از مناطق تهران خبر داد و آن را بر خلاف مصوبه شورای عالی ترافیک دانست.

به گزارش مهر، محمدعلی کرونی با اشاره به اینکه براساس مصوبه شورای عالی ترافیک، از ۱۵ دی ماه ۹۵، باید پارکبان‌ها جمع‌آوری و به جای آن شاهد افزایش تعداد پارکومترها می‌بودیم، گفت: پارکبان‌ها در پی تصمیم برای ساماندهی و توزیع عادلانه پارک حاشیه‌ای خودرو در تهران، پدید آمدند. از حدود سه سال قبل، با تمدید نشدن قرارداد شرکت‌های تامین کننده نیروهای پارکبان، عملا عمر پارکبان‌ها به پایان رسید و پرونده این طرح برای همیشه بسته شد. طرحی که حدود ۱۰ سال قبل به عنوان یکی دیگر از راهکارهای شهرداری تهران برای نظم بخشی به ترافیک و تردد در پایتخت آغاز شد اما پس از فراز و نشیب‌های بسیار و ابهاماتی که در عملکرد آن وجود داشت بالاخره به خاطر شفاف نبودن عملکرد پارکبان‌ها و گردش مالی پیمانکاران و نیروهای پارکبان پایان یافت.

دبیر کمیسیون عمران و حمل و نقل شورای شهر تهران یادآور شد: با توجه به مصوبه شورای شهر تهران در سال ۹۵ مبنی بر الزام شهرداری تهران نسبت به مکانیزاسیون پارک حاشیه‌ای و همچنین مصوبه اخیر شورای شهر پنجم مبنی بر ارایه برنامه عملیاتی ساماندهی پارک حاشیه‌ای و به کارگیری تکنولوژی روز در دنیا، شاهد این مساله هستیم که معاونت حمل و نقل و ترافیک در یکی از مناطق شهرداری تهران به صورت منطقه‌ای و بدون ارایه برنامه عملیاتی هماهنگ برای کل سطح شهر تهران، مناقصه‌ای در راستای واگذاری مکان‌های پارک حاشیه‌ای آن هم در قالب قراردادهای غیره مکانیزه و به وسیله ثبت تصاویر توسط اپراتورهای انسانی برگزار کرده و پیمانکار را نیز انتخاب کرده است.

کرونی تاکید کرد: این در حالی است که در بسیاری از شهرهای جهان و حتی کلان شهرهای ایران، با استفاده از روش‌های کنترل مکانیزه پارک حاشیه و با تکیه بر توانمندی‌های شرکت‌های دانش بنیان داخلی به مدیریت پارک در معابر پرداخته می‌شود. از منظر آسیب‌شناسی، قراردادی که در حال حاضر در یکی از مناطق شهرداری تهران در جریان است، منجر به ورود مجدد پارکبان‌ها و عوارض مرتبط بر حضور آنها در سطح معابر خواهد بود که مطابق تجربه گذشته اعتراضات مردمی را در بر خواهد داشت. به عنوان مثال، با توجه به وظیفه پارکبان در طرح جدید مبنی بر ثبت تصاویر خودروها در فواصل نیم ساعته و امکان ثبت یا عدم ثبت تخلف خودروها با انتخاب پارکبان، این امر خود زمینه‌ساز بروز اخلال و مفسده در امر پارک حاشیه‌ای خواهد شد.

دبیر کمیسیون عمران و حمل و نقل شورای شهر تهران با بیان اینکه انتظار می‌رود که معاونت حمل و نقل و ترافیک شهرداری تهران ضمن رعایت و ملاحظه مصوبات شورای شهر، تعامل سازنده‌تری با کارشناسان حوزه حمل و نقل شهری داشته باشد گفت: تهران دیگر ظرفیت یک دوره مدیریت شهری براساس سعی و خطا را ندارد.

ایرانشهر

آیین‌نامه جدید انتخاب شهرداران بازنگری شود

عضو کمیسیون فرهنگی و اجتماعی شورای شهر تهران به تغییر آیین‌نامه انتخاب شهرداران از سوی هیات وزیران واکنش نشان داد.

به گزارش ایسنا، حجت نظری درباره تغییر آیین‌نامه اجرایی شرایط احراز سمت شهردار که با پیشنهاد وزارت کشور به هیات وزیران انجام شده است، اظهار کرد: شورا یکی از راه‌های تسهیل دست‌یابی به مردم‌سالاری است که قانون مربوط به آن نیز در میان بسیاری از قوانین کشور، جزو قوانین مترقی محسوب می‌شود. اما متاسفانه در این میان برخی از مسوولان نه‌تنها توجهی به این جایگاه ندارند، بلکه خواسته یا ناخواسته آن را تضعیف هم می‌کنند.

وی با اشاره به آیین‌نامه جدیدی که به تازگی از سوی وزارت کشور در مورد انتخاب شهرداران ابلاغ شده است، گفت: جای تاسف دارد که برای تغییر این آیین‌نامه از نمایندگان مردم در شوراهای اسلامی شهر و روستا نظری اخذ نشده و این موضوع نشان می‌دهد توجه لازم به جایگاه شوراها و نقش مردم در تعیین سرنوشت شهرها وجود ندارد. در این رابطه نه تنها از شوراهای کلان شهرها و حتی شورای پایتخت نظرخواهی نشده، بلکه از شورای عالی استان‌ها نیز نظر اخذ نشده است.

عضو کمیسیون حقوقی و نظارت شورای شهر تهران با اشاره به افزایش سقف سن برای انتخاب شهردار اظهار کرد: در این آیین‌نامه، حداقل سن برای انتخاب شهردار ۳۰ سال عنوان شده و این تعیین کف سنی، کاملا در تضاد با جوانگرایی و کاهش سن مدیریتی در شهرداری‌ها است. در حالی که اگر از ما نظر خواسته می‌شد، حتما پیشنهاد می‌کردیم که برای شهرداران سقف سن قرار دهند، نه اینکه جوانان را محدود کنند. از دولت انتظار می‌رود ادعای جوانگرایی را در عمل نیز به اجرا بگذارد.

نظری اضافه کرد: این افزایش سن برای انتخاب شهرداران در حالی است که مطابق قانون، حداقل سن برای ورود به شورای شهر ۲۵ سال است و سوال اینجاست که چرا شهرداری که باید طبق برنامه‌ریزی شورای شهر فعالیت کند، با محدودیت سن روبرو می‌شود؟ شهرداری امری اجرایی است و شورا نهاد تصمیم‌گیر و سیاست‌گذار. چطور می‌شود قانون، سن ۲۵ سال را برای سیاست‌گذار مناسب بداند و وزارت کشور و هیات وزیران، سن مجری همان سیاست‌ها را ۵ سال مسن‌تر تشخیص دهد؟!

این عضو شورای شهر تهران درباره تعیین سابقه و طول خدمت در شهرداری برای انتخاب شهردار نیز گفت: اینکه شهردار از خانواده شهرداری بوده و با آن آشنا باشد اتفاق خوبی است، اما چقدر برای تحقق چنین امری کادرسازی شده است و ساختار اداری چقدر اجازه چنین رشدی را به افراد می‌دهد؟ این مقرره در شرایط فعلی، یعنی باز کردن راه شهردار شدن افرادی که احتمالا در نیم قرن دوم زندگی خود هستند. نظری درباره ابهامات این آیین‌نامه نیز اظهار کرد: در بخش‌هایی از آیین‌نامه جدید، مسائلی مطرح شده که منوط به تشریح شرایط آن از سوی وزیر کشور است. مثلا در مورد تحصیلات مرتبط گفته شده که وزیر کشور تحصیلات مرتبط را تعیین می‌کند. ابهام پیش می‌آید که چنین حکمی، راه‌را برای برخوردها و انتخاب‌های سلیقه‌ای باز نمی‌گذارد؟ یا اینکه این تفوق بر نظر شورا و همین‌طور کاهش محدوده اختیارات قانونی شوراها نیست؟ وی با بیان اینکه بهتر است هیات دولت این تصمیم را مورد بازنگری قرار دهد، تصریح کرد: کاش نهادهای دیگر از دخالت در مسوولیت‌های شورا و محدود کردن هر چه بیشتر این نهاد مدنی دست بردارند و به بسیاری از وظایف مستقیم مربوط به خود که مغفول مانده رسیدگی کنند.

جزییات کشف آثار تاریخی بیش از ۷۰۰ سال در تهران

عضو شورای شهر تهران گفت: آثار تاریخی با قدمت بیش از ۷۰۰ سال در بازار حضرتی در خیابان مولوی کشف شده که احتمالا با بررسی‌های بیشتر به دوره‌های ماقبل اسلام باز می‌گردد.

به گزارش فارس، حسن خلیل آبادی درباره کشف سازه‌های ۷۰۰ ساله در یکی از مغازه‌های بازار حضرتی تهران اظهار کرد: کارشناسان کمیته میراث فرهنگی و گردشگری شورای شهر تهران از این مغازه که در خیابان مولوی واقع شده است بازدیدی انجام دادند. همچنان کارشناسان میراث فرهنگی در حال کاوش در این کشف تاریخی هستند و در آنجا به چند لایه از آثار میراثی مربوط به دوره پهلوی اول، قاجار و ماقبل آن تا دوره تیمور برخورد کرده‌اند. با توجه به اینکه کاوش و جست‌وجو در این محل تاریخی هنوز به اتمام نرسیده است نمی‌توانیم اظهار نظر قطعی داشته باشیم. عضو شورای شهر تهران گفت: امیدواریم شهرداری، مالک و ذی‌نفعان کمک‌های لازم را در خصوص این میراث تاریخی داشته باشند و بتوانیم هویت تهران را که سابقه طولانی دارد به دست بیاوریم. قطعا این کشف تاریخی بخشی از یک پازل بزرگ است و باید پروژه‌ای تعریف کرد تا تمام این منطقه کاملا مطالعه شود و ما از این مناطق میراثی در تهران و شهرری زیاد داریم.

خلیل آبادی افزود: بعضا مالکان در صورت برخورد با شیء تاریخی به دلیل اینکه منافع‌شان به خطر نیفتد آن را پنهان می‌کنند و باید مکانیزم‌هایی را مهیا کنیم که میراث تاریخی و فرهنگی ما جلوه داده شود و مالکین نیز اجازه دهند کارشناسان باستان‌شناسی بررسی‌های خود را انجام دهند. قطعا تهران آثار میراثی فراوانی دارد که بخشی از هویت ملی ما است و در کشف تاریخی اخیر تا ۷۰۰ سال قبل در دوره تیمور رسیده است و امکان دارد که به دوره‌های ماقبل اسلام نیز برسند.

اخبار

کاهش ۷۱ درصدی تولید خودرو

ایسنا | براساس جدیدترین آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت تولید انواع خودرو در آذرماه سال جاری، ۷۱.۲ درصد نسبت به مدت مشابه در سال گذشته کاهش یافته است. در این مدت تولید انواع خودرو از ۱۴۶ هزار و ۳۸۲ دستگاه در آذرماه سال گذشته به ۴۲ هزار و ۱۴۵ دستگاه کاهش یافته است. تولید انواع سواری در آذرماه سال جاری کاهش ۷۲ درصدی داشته و از ۱۳۶ هزار و ۸۲۸ دستگاه در آذرماه سال گذشته به ۳۸ هزار و ۲۷۵ دستگاه رسیده است. انواع ون نیز با تولید ۶۱ دستگاه در آذرماه امسال نسبت به مدت مشابه در سال گذشته که ۱۳۶ دستگاه تولید داشته، کاهش تولید ۵۵.۱ درصدی را تجربه کرده است. تولید انواع وانت و اتوبوس نیز همچون موارد ذکر شده با کاهش روبه رو شده است. طبق آمار تولید وانت با ۲۹۴۹ دستگاه در آذرماه سال جاری نسبت به تولید ۷۶۸۵ دستگاهی در مدت مشابه سال گذشته، ۶۱.۶ درصد کاهش داشته است. تولید اتوبوس نیز با کاهش ۹۱.۲ درصدی همراه بوده و از ۱۳۶ دستگاه در آذرماه سال گذشته به ۱۲ دستگاه رسیده است. همچنین «کامیونت»، «کامیون» و «کشنده» با تولید ۷۰۰ دستگاه در آذرماه سال جاری نسبت به تولید ۱۴۵۴ دستگاه در مدت مشابه سال گذشته، کاهش تولید ۵۱.۹ درصدی را تجربه کرده است. در مقابل تنها «مینی‌بوس» و «میدل‌باس» بوده که رشد تولید ۳.۵ درصدی داشته و تولید آن از ۱۴۳ دستگاه در آذر سال گذشته، به ۱۴۸ دستگاه رسیده است. علاوه بر این آمار تجمیعی تولید خودرو در ۹ ماه اول سال جاری تا پایان آذر ماه نیز بدین صورت است که کاهش تولید ۳۱ درصدی رخ داده و میزان تولید از یک میلیون و ۱۰۶ هزار و ۳۸۵ دستگاه در ۹ ماه نخست سال ۱۳۹۶ به ۷۶۳ هزار و ۵۱۹ دستگاه رسیده است.

مخالفت سازمان استاندارد با واردات کالاهای مستعمل

ایسنا | سازمان ملی استاندارد با واردات کالاهای مستعمل مشمول مقررات اجباری استاندارد به صورت عام، اعلام مخالفت کرد. مدیرکل دفتر ارزیابی کیفیت کالاهای صادراتی و وارداتی سازمان ملی استاندارد با اشاره به تصمیمات اعضای کمسیون ماده ۱ قانون مقررات صادرات و واردات گفت: سازمان ملی استاندارد برای پوشش نیازهای کشور خود را ملزم به همراهی با سایر دستگاه‌ها می‌داند، اما واردات این قبیل کالاها را به صورت عام قبول نداشته بلکه فقط کالاهایی را که محدودیت در واردات، محدودیت در تولید داخل و با شرایط خاص را دارد، می‌پذیرد. تقی تقی پور افزود: از نظر سازمان ملی استاندارد واردات ماشین آلات صنعتی از جمله راه‌سازی، کشاورزی و سایر تجهیزاتی که امکان ورود آنها به صورت نو وجود ندارد با دریافت ضوابط این سازمان امکانپذیر بوده و برای آنها گواهی واردات صادر می‌شود. او با بیان اینکه وظیفه اصلی سازمان ملی استاندارد ایران حفظ سلامت و ایمنی جامعه است، تصریح کرد: این سازمان همواره در تلاش برای کنترل کیفی کالاهای وارداتی به کشور است و در این مورد نیز به جامعه اطمینان می‌دهد که نظارت خود را بر واردات اقلام صنعتی مطابق با قوانین و مقررات استاندارد انجام دهد.

نظرخواهی از بخش خصوصی

شاتا | معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: برای برنامه‌ریزی در بخش‌های صنعتی، معدنی و بازرگانی با فعالان بخش خصوصی، صاحب‌نظران، نخبگان و اساتید هم‌اندیشی خواهد شد. سعید زرندی افزود: در دوره جدید معاونت طرح و برنامه، در نظر داریم در تمام تصمیم‌گیری‌ها، سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌ریزی‌های کلان و اجرایی بخش صنعت، معدن و تجارت، نظرات بخش خصوصی و دانشگاهی را اخذ کنیم. او تصریح کرد: بدون تردید، برنامه‌ها و سیاست‌هایی موفق خواهد بود که ذی‌نفعان آن در زمان مناسب نظرات‌شان اخذ و اعمال شود. زرندی گفت: سلسله جلسات منظمی را با همه بخش‌های علمی، تخصصی و اقتصادی برگزار خواهیم کرد و تلاش می‌کنیم فضای تعاملی بین حوزه برنامه‌ریزی و فعالان صنعتی، معدنی و تجاری ایجاد کنیم. معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت افزود: از بسترهای فضای مجازی نیز برای دریافت نظرات صاحب‌نظرات استفاده خواهیم کرد، چرا که معتقدیم هر ایده و فکری در بخش تولید می‌تواند مورد بهره‌برداری قرار گیرد.
او گفت: تجربه جهانی هم نشان می‌دهد که یک ایده و طرح اولیه چگونه توانسته است منشأ یک تحول در سیستم اقتصادی شود. زرندی تاکید کرد: اتاق‌های بازرگانی، خانه‌های صنعت و معدن، اصناف و سایر تشکل‌های بخش خصوصی، بازوهای هم‌اندیشی در حوزه برنامه‌ریزی خواهند بود. معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: استفاده از ابزارهای جدید تامین مالی در بخش تولید، هدایت سرمایه‌گذاری‌های مردمی و خرد به بخش صنعت، مشاوره‌ها و کلینیک‌های صنعتی و ... از موضوعات مهمی است که مصمم هستیم در اتاق فکر مورد بحث و بررسی قرار دهیم. زرندی تاکید کرد: ارتباط بیشتر و راهبردی‌تر با مراکز پژوهشی و موسسات علمی فعال در بخش اقتصادی و دانشگاهی نیز در برنامه‌های آتی معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت خواهد بود. او در پایان گفت: تلاش داریم تمام بخشنامه‌ها، ابلاغیه‌ها و برنامه‌های پیش رو را در اختیار همگان قرار دهیم تا با نقد و بررسی آن، نظرات آنان را اعمال کنیم.

آمارهای وزارت صنعت تا پایان مهرماه ۹۷ نشان می‌دهد

استان‌های صدرنشین جذب سرمایه خارجی

تعادل | براساس آمار منتشر شده از سوی وزارت صنعت، حجم کل جذب سرمایه خارجی در بخش‌های صنعت، معدن و تجارت در هفت ماه منتهی به مهرماه سال جاری و در قیاس با دوره مشابه سال گذشته ۶۶.۱ درصد افت کرده است. حجم کل سرمایه خارجی جذب شده در هفت ماهه منتهی به مهرماه سال ۱۳۹۶ حدود ۱.۸ میلیارد دلار بوده و این در حالی است که در دوره مشابه سال جاری، تنها حدود ۶۲۵ میلیون دلار سرمایه در بخش‌های مورد اشاره در بالا توسط هیات سرمایه‌گذاری خارجی به تصویب رسیده است. آمارها همچنین نشان‌دهنده آن است که عمده طرح‌های مصوب در این مدت، در زمینه کسب و کارهای خرد و زودبازده بوده‌اند و در مقابل تنها سه طرح در زمینه‌های «تولید خودرو سواری»، «تولید لنت ترمز و لنت کلاچ خودرو» و «تولید تسمه و نوارنورد گرم فولاد آلیاژی به جز فولاد زنگ‌نزن»، بر روی هم حدود ۶۳ درصد از سرمایه جذب شده در هفت ماهه منتهی به مهرماه سال جاری را به خود اختصاص داده‌اند. به عنوان نمونه، سرمایه‌گذاری چینی‌ها در زمینه تولید خودرو سواری در کرمان، به تنهایی ۲۳۰ میلیون دلار پول خارجی را به بخش صنعت ایران تزریق کرده است. از دیگر سو، بررسی جذب سرمایه در استان‌های کشور نشان‌دهنده تداوم روند گسیل سرمایه خارجی به سمت استان‌های توسعه یافته‌تر کشور است. بر این اساس، در حالی که استان «تهران» به تنهایی ۱۱ طرح، «خراسان رضوی» ۶ طرح، استان‌های «آذربایجان شرقی» و «قزوین» هر یک ۴ طرح، «آذربایجان غربی» ۳ طرح و استان‌های «مرکزی»، «البرز» و «کرمان» نیز هر یک میزبان ۲ طرح سرمایه‌گذاری خارجی بوده‌اند، بسیاری از استان‌ها همچون استان‌های «سیستان و بلوچستان»، «هرمزگان» و حتی «اصفهان»، سهمی از ۴۳ مورد سرمایه‌گذاری خارجی در بازه زمانی یاد شده نداشته‌اند. این در حالی است که در هفت ماهه منتهی به مهرماه سال جاری، سرمایه‌گذاران «چین»، «ترکیه»، «آلمان» و «افغانستان» به ترتیب بیشترین طرح‌های سرمایه‌گذاری در بخش‌های صنعت، معدن و تجارت در ایران را به نام خود به ثبت رسانده‌اند.

■■■

بر اساس گزارش وزارت صنعت از وضعیت طرح‌های صنعتی، معدنی و تجاری مصوب در هیات سرمایه‌گذاری خارجی، حجم کل سرمایه‌گذاری خارجی در کشور در هفت ماهه منتهی به مهرماه سال جاری ۶۲۵ میلیون دلار بوده است. مقایسه این رقم با حجم کل سرمایه‌گذاری خارجی در بخش صنعت، معدن و تجارت در هفت ماهه منتهی به مهرماه سال ۱۳۹۶ اما نشان‌دهنده افت ۶۶.۱ درصدی است. در هفت ماهه منتهی به مهرماه سال گذشته، در این بخش حدود ۱.۸ میلیارد دلار سرمایه خارجی جذب شده بود.
این اما در حالی است که در هفت ماهه نخست منتهی به مهرماه سال جاری، در مجموع حدود ۴۳ طرح مصوب از هیات سرمایه‌گذاری اجازه فعالیت دریافت کرده‌اند و هر چند میزان سرمایه جذب شده در قیاس با مدت مشابه سال گذشته کاهش داشته است، تعداد طرح‌های مصوب افزایشی معادل ۱۳.۲ درصد را در این بازه زمانی تجربه کرده است. بر این اساس، در هفت ماهه منتهی به مهرماه سال ۱۳۹۶، تنها ۳۸ طرح مصوب در زمینه‌های صنعت، معدن و تجارت مجوز هیات سرمایه‌گذاری را دریافت کرده بودند.
بر اساس گزارش عملکرد مقدماتی هفت ماهه نخست سال ۱۳۹۷ در بخش صنعت، معدن و تجارت، ارقام مورد اشاره صرفا مربوط به طرح‌های مصوب هیات سرمایه‌گذاری است و شامل تمام طرح‌های سرمایه‌گذاری موجود در کشور نمی‌شود. از دیگر سو، آمار اعلام شده از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت اما نشان‌دهنده گرایش سرمایه‌گذاران خارجی برای سرمایه‌گذاری در صنایع کوچک و زودبازده است.

سرمایه در جیب «توسعه یافته‌ها»

در هفت ماهه منتهی به مهرماه سال جاری اما سهم استان‌های توسعه یافته‌تر کشور از موارد جذب سرمایه‌های خارجی بیش از استان‌هایی بوده که درجه توسعه یافتگی آنها کمتر است. بر این اساس، آمارها نشان می‌دهند بیشترین موارد سرمایه خارجی جذب شده در این مدت، متعلق به استان «تهران» بوده که به تنهایی ۱۱ مورد از ۴۳ مورد طرح مصوب را به خود اختصاص داده است. «خراسان رضوی» نیز ۶ طرح سرمایه‌گذاری خارجی را به خود جذب کرده و سهم استان‌های «آذربایجان شرقی» و «قزوین» نیز ۴ طرح بوده است. «آذربایجان غربی» ۳ طرح را به خود اختصاص داده و استان‌های «مرکزی»، «البرز» و «کرمان» نیز هر یک میزبان ۲ طرح سرمایه‌گذاری خارجی بوده‌اند. در این میان، جای خالی بسیاری از استان نظیر استان‌های «سیستان و بلوچستان»، «هرمزگان» وحتی «اصفهان» به چشم می‌خورد. آمارهای اعلام شده همچنین بیانگر آن است که استان کرمان در مدت زمان مورد بررسی توانسته با جذب ۲۳۰ میلیون دلار سرمایه بیشترین سرمایه خارجی را به خود اختصاص دهد. عنوان طرح این سرمایه‌گذاری بر اساس گزارش وزارت صنعت، «افزایش سرمایه‌گذاری در زمینه تولید خودرو سواری» بوده است. این اما در حالی است که اعمال فشارهای تحریمی و البته آماده نبودن بسیاری از زیرساخت‌های مالی، حقوقی و سیاسی، موجب شده که سرمایه‌گذاری‌های خارجی صورت گرفته در کشور در هفت ماهه منتهی به مهرماه سال ۱۳۹۷، عمدتاً جذب صنایع کوچک و زودبازده شوند. به عنوان نمونه‌ای از این صنایع، می‌توان به «تولید انواع فرآورده‌های نوشیدنی»، «احداث کارخانه سنگبری»، «تولید دستمال مرطوب»، ، «تولید مکمل‌های تغذیه‌ای»، «تولید اوراق فشرده»، «تولید گرانول و پرک بازیافتی پروپیلن»، «تولید ژل آتش‌زا و پودر آتش‌زا» اشاره کرد.

خودروسازی در صدر جذب سرمایه

بیشترین سرمایه‌گذاری در ایران در بازه زمانی مورد اشاره، به سرمایه‌گذاری چینی‌ها در زمینه تولید خودرو در استان کرمان اختصاص دارد، که البته در قالب تزریق سرمایه به طرحی از پیش موجود اختصاص دارد. در این طرح که عنوان «افزایش سرمایه‌گذاری-تولیدخودرو سواری» را با خود یدک می‌کشد، سرمایه‌گذار چینی حدود ۲۳۰ میلیون دلار سرمایه تزریق کرده و به این ترتیب، با توجه به مجموع سرمایه‌گذاری صورت گرفته در کشور می‌توان گفت حدود ۳۶ درصد از سرمایه‌گذاری خارجی در مدت زمان مورد بررسی به افزایش سرمایه‌گذاری تولید خودروی سواری در این استان اختصاص داشته است.
«تولید لنت ترمز و لنت کلاچ خودرو» در استان آذربایجان غربی با سرمایه‌گذاری عراق نیز دومین طرح بزرگی است که در مدت زمان مورد اشاره کلید خورده و با جذب سرمایه حدود ۱۱۹ میلیون دلاری، به تنهایی حدود ۱۹ درصد از مجموع سرمایه‌گذاری خارجی در هفت ماهه منتهی به مهرماه سال ۱۳۹۷ را به خود اختصاص داده است. سرمایه‌گذاری ۵۴ میلیون دلاری چینی‌ها در زمینه «تولید تسمه و نوارنورد گرم فولاد آلیاژی به جز فولاد زنگ‌نزن» در استان خراسان جنوبی نیز سومین سرمایه‌گذاری کلان خارجی در بازه زمانی مورد اشاره در بالا است. به این ترتیب، سه طرح اخیر روی هم حدود ۶۳ درصد از سرمایه خارجی جذب شده به کشور در بازه زمانی مورد اشاره را تشکیل می‌دهند. در این مدت اما کمترین سرمایه جذب شده به مبلغ ۳۰۰ هزار دلار و در زمینه «تولید انواع پروفیل آلومینیوم» در استان خراسان رضوی بوده که توسط یک سرمایه‌گذاری افغانستانی سرمایه‌گذاری شده است.

خارجی‌های مشتاق سرمایه‌گذاری

مطابق آمار اعلامی، در این بازه زمانی، سرمایه‌گذارانی چینی بیشترین رغبت را برای سرمایه‌گذاری در ایران از خود نشان داده‌اند. چینی‌ها در ۶ مورد به صورت مستقیم و در یک مورد به صورت مشترک با ایتالیایی‌ها، در بخش صنعت، معدن و تجارت ایران سرمایه‌گذاری کرده‌اند. سرمایه‌گذاران ترکیه‌ای در جایگاه دوم این فهرست قرار دارند، بطوری که از بین ۴۳ مورد سرمایه‌گذاری خارجی در بخش صنعت، معدن و تجارت در هفت ماهه منتهی به مهرماه سال جاری، ۴ مورد از سرمایه‌گذاری‌ها متعلق به شهروندان این کشور بوده است. این در حالی است که سرمایه‌گذاران ترکیه‌ای، در ۳ مورد نیز سرمایه‌گذاری مشترک با کشورهای دیگر انجام داده‌اند. به این ترتیب و با احتساب ۲ مورد سرمایه‌گذاری مشترک با آذربایجان و یک مورد سرمایه‌گذاری مشترک با آلمان، تعداد سرمایه‌گذاری‌های ترکیه در ایران به ۷ مورد می‌رسد. در همین بازه زمانی، آلمانی‌ها هم ۳ مورد سرمایه‌گذاری اختصاصی و ۲ مورد نیز سرمایه‌گذاری مشترک با ترکیه و ایتالیا داشته‌اند و به این ترتیب در این مدت در مجموع ۵ مورد سرمایه‌گذاری داشته‌اند. در همین بازه زمانی سرمایه‌گذاران افغانستانی هم ۴ مورد سرمایه‌گذاری اختصاصی و یک مورد سرمایه‌گذاری مشترک با هلندی‌ها در کارنامه خود ثبت کرده‌اند.
دومین سرمایه‌گذاری کلان چینی‌ها بعد از خودرو اما به «تولید تسمه و نوارنورد گرم فولاد آلیاژی به جز فولاد زنگ‌نزن» در استان خراسان جنوبی اختصاص دارد که رقمی حدود ۵۴ میلیون دلار را در بر می‌گیرد. نخستین سرمایه‌گذاری کلان ترکیه‌ای‌ها هم به مبلغ حدود ۳۹ میلیون دلار، در زمینه «تولید اوراق فشرده» در استان قزوین کلید خورده است و بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاری آلمانی‌ها، به مبلغ حدود ۱۷ میلیون دلار، در قالب افزایش سرمایه‌گذاری در «تولید صابون و پاک‌کننده‌ها (دترجنت‌ها)، فرآورده‌های تمیزکننده و پرداخت‌کننده، انواع عطر و فرآورده‌های بهداشتی» و در استان مرکزی کلید خورده است.

یادداشت

تحمیل تکالیف نابجا

فرهاد فزونی
عضو هیات نمایندگان اتاق تهران

در ایران تفکر مربوط به بهره‌برداری مناسب از منابع پایان‌پذیر و ثروت‌های بین‌نسلی سابقه دیرینه دارد و این موضوع اولین‌بار در قوانین بودجه سال‌های ۱۳۰۸ و ۱۳۰۹ «حساب ذخیره مملکتی» که عواید نفت جنوب در آن واریز می‌شد، مورد توجه قرار گرفت و مطابق آن بین درآمدهای نفتی و سایر درآمدهای دولت نظیر مالیات و عوارض تفکیک ایجاد شد و برداشت از این حساب فقط با مصوبه مجلس مقدور بود. این رویه در سال ۱۳۲۰ به بهانه شرایط جنگی تا سال‌ها به فراموشی سپرده شد. سازمان برنامه و شورای عالی و هیات نظارت که در سال ۱۳۲۷ با هدف جدا کردن درآمدهای نفتی از ساختار مالی دولت بطور قانونی تشکیل شد، عملا با مقاومت دولت‌های پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ نتوانست به رسالت خود عمل کند و در برنامه سوم عمرانی سال ۱۳۴۱ با انتقال مسوولیت سازمان برنامه و هیات عالی برنامه به نخست‌وزیر، وابستگی دولت به درآمدهای نفتی زیاد شد و در برنامه پنجم عمرانی سال ۱۳۵۳ با اعمال نظر شاه مبنی بر حذف دو شورای فوق و تشکیل شورای اقتصاد، دست دولت بطور کامل در تاراج درآمدهای نفتی باز شد. از این تجربه ایران در سال‌های بعد، کشورهای دیگر استفاده کردند و صندوق‌های نفتی تأسیس کردند که کویت (در سال ۱۹۶۰)، صندوق ذخایر دایمی آلاسکا (در سال ۱۹۷۶) و ... از جمله آنهاست.
تفکر مربوط به رهایی از وابستگی به درآمدهای نفتی، از همان روزهای ابتدایی انقلاب مطرح شد و بر همین اساس در اصل ۴۵ قانون اساسی آمده است که منابع نفت و گاز جزو انفال و ثروت‌های عمومی به شمار می‌رود و در اختیار حکومت اسلامی است تا مطابق مصالح عامه نسبت به آنها عمل شود و تفصیل و ترتیب استفاده از آن را قانون تعیین می‌کند. با وجود طرح چنین موضوعاتی، تنها اقدام در محدود کردن درآمدهای نفتی در بودجه‌های دولت، تشکیل حساب ذخیره ارزی در برنامه سوم به موجب مفاد ماده (۶۰) و مطابق ماده (۱) قانون برنامه چهارم توسعه به منظور، تبدیل دارایی‌های حاصل از فروش نفت خام به دیگر انواع ذخایر و توسعه فعالیت‌های تولیدی و سرمایه‌گذاری و تامین بخشی از اعتبار موردنیاز طرح‌های تولیدی و کارآفرینی بخش غیردولتی ایجاد شد. در مصوبه تأکید شده استفاده از این حساب برای مصارف بودجه صرفا در صورت کاهش عواید ارزی حاصل از نفت مجاز است. پس از این نیز در سیاست‌های کلی برنامه‌های توسعه پنج‌ساله پنجم و ششم توسعه و قوانین مربوط به آنها و قانون احکام دایمی برنامه‌های توسعه بر استمرار و دایمی بودن صندوق توسعه ملی که منابع آن، منابع حاصل از صادرات نفت خام و ... در نظر گرفته شد، تأکید شد. اما آیا این صندوق به اهدافش رسیده است؟ بررسی‌ها حکایت از این واقعیت دارد که عملکرد حساب ذخیره ارزی در دسترسی به اهدافش که همانا ایجاد ثبات در میزان درآمدهای ارزی و ریالی حاصل از صادرات نفت خام و تبدیل دارایی حاصل از فروش نفت به دیگر انواع ذخایر و سرمایه‌گذاری بود، عملاً با شکست مواجه شد و از سال ۱۳۷۹ تا سال ۱۳۸۸ بیش از ۱۶۰ میلیارد دلار به این حساب واریز شد که فقط ۱۶ میلیارد دلار (یعنی ۱۰ درصد) آن به بخش غیردولتی تخصیص یافت که ۵۰ درصد از اقساط سررسید شده آن در سال ۱۳۸۸ معوق شده بود و بقیه آن با مجوز مجلس شورای اسلامی توسط دولت مصرف شد. این شیوه عملکرد حساب ذخیره ارزی بیان‌کننده ناتوانی این حساب در مهار امیال سیاست‌گذاران برای بهره‌برداری مناسب از درآمدهای حاصل از منابع بین‌نسلی است.
در لایحه برنامه پنجم توسعه بنا شد حساب ذخیره ارزی به صندوق توسعه ملی تبدیل شود. در نهایت مقرر شد حساب مذکور با شرح وظایفی محدودتر به کار خود ادامه دهد و صندوق توسعه ملی نیز با تمرکز بر تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به منابع و سرمایه‌های زاینده اقتصادی و واریز سالانه درصدی از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی به حساب این صندوق، تشکیل شد. مطابق قانون، سهم صندوق توسعه ملی از منابع نفتی با ۲۰ درصد از سال ۱۳۹۰ آغاز و مقرر شد در سال‌های برنامه پنجم، سالانه ۳ درصد به آن اضافه شود و بر این اساس در سال ۱۳۹۳ به ۲۹ درصد رسید. در سال‌های ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵ به‌دلیل کاهش شدید قیمت نفت خام و بروز مشکلات در تأمین منابع عمومی بودجه، این سهم به ۲۰ درصد کاهش یافت. سهم صندوق توسعه ملی مطابق قانون برنامه ششم در سال ۱۳۹۶ به ۳۰ درصد افزایش یافت و قرار شد در سال‌های برنامه ششم، سالانه ۲ درصد به این رقم اضافه شود و سهم صندوق در سال ۱۳۹۷ به ۳۲ رسید.
مطابق درصدهای ذکر شده، سهم صندوق توسعه ملی از درآمدهای نفتی در سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۷ به ترتیب ۱۸.۷؛ ۱۱.۴۵؛ ۱۴.۶۸؛ ۵.۱۷؛ ۶.۵۴؛ ۱۴.۵۸ و ۱۶.۲ میلیارد دلار محاسبه شده است. صندوق توسعه ملی که با هدف تبدیل ثروت زیرزمینی به ثروتی مولد و پایدار تشکیل شد، نباید بیش از ۲۰ درصد منابع صندوق برای پرداخت تسهیلات به بخش عمومی غیردولتی اختصاص یابد. اما محاسبات نشان می‌دهد تا ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۶ در مجموع ۳۹ درصد از منابع صندوق به بخش عمومی غیردولتی اختصاص داده شده است. بخش خصوصی به منظور بهره‌برداری از منابع صندوق با تنگناها و محدودیت‌ها و بروکراسی طولانی و دست و پاگیر، ناهماهنگی بین صندوق توسعه و بانک‌های عامل و ... مواجه است.
این واقعیت‌ها گویای قانون‌گریزی سیاست‌گذاران در بهره‌برداری یا تخصیص منابع صندوقی است که با هدف کاهش وابستگی اقتصاد به نفت یا تأمین منابع موردنیاز برای سرمایه‌گذاری بخش خصوصی با هدف تبدیل درآمدهای حاصل از نفت و گاز به ثروت‌های زاینده است که متأسفانه به نتیجه نرسیده است. در این میان اتخاذ تصمیماتی که بعضا با اهداف و روح اساسنامه‌ای صندوق در تضاد است باید مورد بازنگری قرار گیرد که تبدیل بخشی از منابع صندوق به ریال برای سرمایه‌گذاری در برخی از بخش‌ها، از جمله این بازنگری‌ها است. بازکردن تکالیف بودجه‌ای نظیر طرح‌های تولید گوشت و پرواربندی به صندوق مشکل دیگری است که باعث می‌شود، صندوق از کارکرد و هدف اصلی خود فاصله بگیرد و استقلال مصارف صندوق از تکالیف بودجه‌ای و قوانین عادی را دچار خدشه کند. بررسی تجربه کشورهای موفق در بهره‌برداری از منابع حاصل از درآمدهای نفتی برای تأمین منافع نسل‌های بعدی حکایت از این واقعیت دارد که ابتدا باید ساختار سازمانی حکومت و دولت مشخص و رفتار مالی آن نیز دقیق و شفاف باشد.
اما در ایران متأسفانه اندازه و حجم دولت گسترده و بزرگ است و دولت عهده‌دار وظایف اجتماعی وسیعی است که یارانه آشکار و ضمنی زیادی را برای انجام آنها متحمل می‌شود و در کنار آن به‌دلیل وجود نظام مالیات‌ستانی ناکارآمد و اختلال‌زا برای بخش مولد، عدم دریافت مالیات از منابع درآمدزایی نظیر زمین و مسکن، مستثنی شدن برخی نهادها از پرداخت مالیات، نبود فرهنگ مالیاتی و... باعث شد وابستگی بودجه به نفت بالا باشد و در زمانی که کاهش درآمد اتفاق می‌افتد، دست‌اندازی به اینگونه درآمدها و منابع ایجاد می‌شود. به نظر می‌آید تا اصلاحاتی در این عرصه‌ها اتفاق نیفتد و تغییر نگاه فرهنگی و اقتصادی به نفت و درآمدهای نفتی در جامعه، حاکمیت و دولت به وجود نیاید و روی اصول توسعه تفاهم و توافق حاصل نشود این صندوق به نتیجه مطلوب نخواهد رسید.

از سوی وزارت صنعت ابلاغ شد

شیوه نامه اجرایی تشدید مبارزه با احتکار

جزییات شیوه نامه اجرایی تشدید مبارزه با «احتکار و اختفا» اعلام شد. به موجب ابلاغیه صادره از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت، «احتکار»، «اختفا» و «امتناع» از عرضه و گرانفروشی در این شیوه‌نامه شفاف شده است. به گزارش شاتا، به استناد ماده ۴ قانون تعزیرات حکومتی و ماده ۶۰ قانون نظام صنفی «احتکار»، «نگهداری یا اختفا کالا به صورت عمده» با تشخیص مراجع ذی صلاح و «امتناع از عرضه آن به قصد گرانفروشی یا اضرار به جامعه» پس از اعلام ضرورت عرضه از سوی وزارت صنعت و سایر مراجع قانونی است. در عین حال اختفا و امتناع از عرضه نیز خودداری از عرضه کالای دارای نرخ رسمی به قصد گرانفروشی یا تبعیض در فروش تعریف شده است. گرانفروشی نیز عرضه یا فروش کالا و خدمات به بهای بیش از نرخ تعیین شده توسط مراجع رسمی به طور علی الحساب یا قطعی و عدم اجرای مقررات و ضوابط قیمت‌گذاری و انجام دادن هر نوع اقدامات دیگر که منجر به افزایش بهای کالا یا خدکت برای خریدار است معنا شده است. بر این اساس، فهرست کالاهایی که ضرورت عرضه آن را دولت پیش‌تر در مرداد ماه ابلاغ کرده است، در این حوزه نیز مد نظر قرار گرفته است. در این راستا غلات شامل «گندم، گندم دامی، جو و برنج سفید، کالاهای اساسی شامل روغن نباتی ساخته شده، روغن خام، شکر خام و شکر سفید و کره»، مواد پروتئینی شامل «گوشت قرمز، گوشت مرغ، تخم مرغ و شیر خشک صنعتی»، نهاده ها شامل «جوجه یکروزه، تخم مرغ نطفه دار، ذرت دامی، منجاله سویا، سبوس گندم» و دانه های روغنی شامل «سویا، افتابگردان، کلزا و کانولا» است. همچنین «مواد اولیه تولید»، «حبوبات» و «لوازم خانگی» نیز در این قالب قرار دارند. این طرح همچنین «کاغذ چاپ، تحریر و روزنامه، انواع پودر شوینده و مصالح ساختمانی پرمصرف مانند محصولات فلزی پرمصرف و سیمان» را نیز در بر می گیرد. بر اساس این ابلاغیه ستاد می تواند بر حسب ضرورت نسبت به تغییر تعداد اقلام یعنی افزایش یا کاهش ان اقدام نماید. ستاد تشدید مبارزه با احتکار کالا با دستور وزیر صنعت، معدن و تجارت در تاریخ ۲۳ تیرماه سال ۱۳۹۷ تشکیل شد و عملا معاونت امور اقتصادی و بازرگانی وزارت صنعت، سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان و سازمان تعزیرات حکومتی مکلف به برخورد با تخلفات مذکور شدند. همچنین معاون امور اقتصادی و بازرگانی وزارت صنعت، مدیرعامل سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولیدکنندگان، معاون اقتصادی وزیر اطلاعات، رییس کل گمرک و رییس سازمان تعزیرات حکومتی رسما در این ستاد عضویت دارند. دبیرخانه ستاد نیز طبق تصمیمات اتخاذ شده در دفتر امور خدمات بازرگانی مستقر خواهد بود.

واکنش‌ها به تاخیر انتخابات افغانستان ادامه دارد

بازی فرسایشی با انتخابات

گروه جهان |
کمیسیون مستقل انتخابات برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری افغانستان را سه ماه به تعویق انداخته است. مسوولان این کمیسیون گفته‌اند انتخابات ریاست‌جمهوری همزمان با انتخابات شوراهای ولایتی، شوراهای ولسوالی و انتخابات مجلس نمایندگان ولایت غزنی ۲۹ تیر ماه برگزار خواهد شد. این تصمیم با واکنش‌های احزاب سیاسی افغانستان و نهادهای ناظر بر روند انتخابات روبه‌رو شده است. در شرایطی که مسوولان کمیسیون انتخابات می‌گویند پس از مشورت با رهبران جهادی، نهادهای امنیتی و احزاب سیاسی تصمیم گرفته‌اند انتخابات را به تعویق بیندازند؛ احزاب سیاسی می‌گویند با آنان هیچ مشورتی نشده است. نهادهای ناظر هم می‌گویند با تاخیر در برگزاری انتخابات، قانون اساسی نقض شده و مسوولان کمیسیون مستقل انتخابات مکلفند به مردم پاسخگو باشند. اعضای ائتلاف بزرگ ملی هم کمیسیون انتخابات را به نقض اصل بی‌طرفی متهم کرده و می‌گویند تعویق انتخابات به دستور حکومت صورت گرفته و پذیرفتنی نیست.

قرار بود انتخابات ریاست جمهوری ۳۱ فروردین ۱۳۹۸ برگزار شود. کمیسیون مستقل انتخابات دلیل تاخیر در انتخابات را اجرای اصلاحات گسترده در تشکیلات کمیسیون، تامین شفافیت، استخدام کارمندان، بازنگری فهرست رأی‌دهندگان و استفاده بهتر از فناوری انگشت‌نگاری عنوان کرده است.

نشریه ماندگار با انتقاد از رویکرد دولت افغانستان در برگزاری انتخابات نوشته: این روزها و هفته‌ها در حالی که افکار عمومی افغانستان را بحث انتخابات ریاست‌جمهوری به خود مشغول کرده، دفتر ریاست‌جمهوری با مهندسیِ رفتارها و تصمیماتِ کمیسیون انتخابات، بازیِ فرسایشی را با این روندِ بسیار حساس آغاز کرده تا از یک‌طرف امیدها نسبت به برگزاری انتخابات با ابهام و احتمال عجین باشد و از طرف دیگر، تیم ریاست‌جمهوری بتواند فرصت‌های لازم احتمالی را برای یارگیری‌های انتخاباتی خویش به‌دست آورد. برای شکافتن بحث باید از این نکته آغاز کرد که اشرف غنی (رییس‌جمهوری افغانستان) خواهان برگزاری انتخابات ریاست‌جمهوری است و می‌داند بهترین شیوه برای ماندن در قدرت، پیروزی در انتخابات است؛ اما برگزاری این انتخابات را در موقعیت زمانی و سیاسی آرزو دارد که در آن همه رقبا و توانایی چالش‌گری آن‌ها فرسوده شده باشد و تیم ریاست‌جمهوری با برخورداری از همه امکانات و امتیازها، چند سروگردن بالاتر از دیگران بایستد و پیروزی خود را ضمانت‌شده ببیند.

بی‌سرنوشتی انتخابات پارلمانی و بحران‌های احتمالی نهفته در آن، تعویق چند ماهه انتخابات ریاست‌جمهوری، تمدید تاریخ ثبت‌نام نامزدان و نبود بودجه لازم برای برگزاری انتخابات که در روزهای گذشته بارها در قالب اخبار و گزارش‌های غیررسمی شنیده شده، نشانه‌های بارز بازی فرسایشی تیم اشرف غنی به عنوان مدعی اصلی قدرت با انتخاباتی است که باید این متاع را به صاحب بعدی و مشروع آن تحویل دهد. در این که کمیسیون انتخابات از نقطه ابتدا وضعیتی که هم‌اکنون در کمیسیون‌های انتخاباتی و به‌ویژه کمیسیون انتخابات حکم‌فرماست، بهترین فرصت برای تیم اشرف غنی است تا نگرانی‌های خود از ظهور رقبای قوی برخوردار از حمایت‌های وسیع مردمی در مقابل غنی را از طریق کمیسیون انتخابات و رفتارهای هیستریک آن رفع کند. کمیسیون انتخابات پس از آن که تمام اعتبار خود را در انتخابات پارلمانی از دست داد، چنان دچار آسیمگی و اضطراب است که نمی‌داند چه باید انجام دهد و چه نباید انجام دهد؛ از همین‌رو بهترین کار را همانی می‌داند که باب میل ارباب قدرت باشد و میل اشرف غنی در حال حاضر فرسوده و ورشکست ساختن رقبای انتخاباتی خود در کش‌وقوس‌های تصمیمات هیستریک کمیسیون انتخابات است؛ کمیسیونی که دچار اختلال حافظه و حواس شده است.

بر اساس تاریخ اعلام‌شده کمیسیون انتخابات، یک روز دیگر به پایان موعد ثبت‌نام نامزدان انتخاباتی باقی مانده است، اما از قرار معلوم، این تاریخ تا پایان ماه جاری تمدید می‌شود. اگرچه تمدید زمان ثبت‌نام به‌دلیل تکمیل‌نشدن برگه‌های انتخاباتی منطقی می‌نماید؛ اما تحلیل این است که این تمدید و تأخیرها در هماهنگی میان دفتر ریاست‌جمهوری و کمیسیون انتخابات به گونه فرسایشی مرحله به مرحله به اجرا گذاشته می‌شوند. این بازی مرحله‌وار همان گونه که گفته شد، هم سطح واکنش‌ها را تقلیل می‌دهد، هم برنامه‌ها و پتانسیل‌های تجمع‌یافته در تیم‌های انتخاباتی را دچار پراکندگی می‌کند و هم به تیم اشرف غنی مجال عرض اندام در بهترین حالت را می‌دهد.

اشرف غنی اشتیاق خود به ماندن در قدرت را به بهانه صلح پنهان نکرده و رفتارهای سیاسی و اداری‌اش نیز کاملا عطف به انتخابات و آینده قدرت است. بنابراین، شخصیت‌هایی که خود را رقیب انتخاباتی وی می‌دانند، باید اوضاع را زیر نظر داشته باشند تا به رایگان از میدان بیرون ساخته نشوند.

استقلال لازم را نداشته و ساخته و پرداخته نهادهای قدرت به‌ویژه دفتر ریاست‌جمهوری بوده، هیچ شکی وجود ندارد؛ اما حالا از آنجایی که رسوایی‌های بزرگ و ناکارآمدی‌های غیرقابل انکاری که از این کمیسیون در انتخابات پارلمانی دیده شده و خطر برکناری و اتهام خیانت و فساد اعضای ارشد این نهاد را تهدید می‌کند؛ کمیسیون انتخابات کاملا در قبضه قدرت دفتر ریاست‌جمهوری و سایه حمایت یا مجازات آن قرار گرفته است و گوش به‌فرمان‌تر از گذشته می‌تواند خود را به آغوش خواهش‌ها و علایق دولت در انتخابات بسپارد.

آیا ارز مشترک اروپایی دوام می‌آورد

فلج اقتصادی یورو در ۲۰ سالگی

گروه جهان |
یورو واحد پول مشترک اروپا اول ژانویه (امروز) ۲۰ ساله می‌شود. دقیقا ۲۰ سال پیش در چنین روزی، یعنی اول ژانویه ۱۹۹۹ میلادی، یازده کشور اروپایی یک ارز مشترک را ایجاد کرده و سیاست پولی واحدی را به رهبری بانک مرکزی اروپا سهیم شدند.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، دو دهه پیش یورو با هدف ایجاد رفاه برای ساکنان اروپایی ایجاد شد. ابتدا در معاملات مالی مورد استفاده قرار گرفت و سه سال بعد سکه آن ضرب شد.

پیمان ماستریخت سنگ اول خلق یورو، به عنوان پول واحد اروپایی را گذاشت و قدرت بسیار بیشتری به نهادهای اروپایی داد. ۳۱ دسامبر ۱۹۹۸ میلادی بود که با موافقت ۱۱ کشور یورو ایجاد شد. در آن زمان یورو معادل ۱،۹۵۵۸۳ مارک آلمان، ۶،۵۵۹۵۷ فرانک فرانسه و ۱،۹۳۶۲۷ لیر ایتالیا در نظر گرفته شد. هزاران تن در بانک‌های اروپایی و بازارهای بورس از همان نیمه شب کار خود را آغاز کردند تا مطمئن شوند که همه چیز برای آغاز به کار بازارها در چهارم ژانویه آماده خواهد بود. فروشگاه‌هایی که قیمت‌های خود را با هر دو ارز نمایش می‌دادند، برچسب‌های خود را به‌روز کردند.

اول ژانویه ۱۹۹۹ میلادی یورو پول رسمی ۲۹۱ میلیون نفر در ۱۱ کشور اروپایی شد: اتریش، بلژیک، فنلاند، فرانسه، آلمانی، ایرلند، ایتالیا، لوکزامبورگ، هلند، پرتغال و اسپانیا. پول جدید می‌توانست در عملیات‌های بانکی و پرداخت‌های چکی، چک‌های مسافرتی و اعتباری استفاده شود. چهارم ژانویه روز غسل تعمید یورو در بازارهای سهام اروپایی بود. یک یورو در ازای ۱،۱۸ دلار معامله می‌شد اما چند هفته بعد به کمتر از یک دلار رسید و در پایان اکتبر پایین‌ترین نرخ برابری خود را در برابر دلار تجربه کرد: ۰،۸۲۳۰ دلار. اول ژانویه ۲۰۰۱ میلادی بود که یونان به عنوان دوازدهمین کشور اروپایی یورو را پذیرفت و به منطقه تک‌ارزی پیوست. دو سال بعد سوئد با برگزاری همه‌پرسی در کنار دانمارک و بریتانیا به صف مخالفان یورو پیوست. اما اسلوونی در سال ۲۰۰۷، قبرس و مالت در سال ۲۰۰۸، اسلواکی در سال ۲۰۰۹، استونی در سال ۲۰۱۱، لتونی در سال ۲۰۱۴ میلادی و لیتوانی در سال ۲۰۱۵ میلادی به منطقه یورو پیوستند.

آینده‌ای پر ابهام

یورو در شرایطی ۲۰ ساله شده که با چالش‌های جدی روبه‌روست از جمله ظهور احزاب راست افراطی در کشورهای مختلف که بقای آن را تهدید می‌کند. به‌عنوان مثال، احزاب ایتالیایی منتقد سیاست‌های اتحادیه اروپا که پیش از این خواهان خروج کشورشان از این اتحادیه بودند، حال ایده کمتر رادیکال‌تری را مطرح می‌کنند. آنها می‌خواهند که پول جدیدی در این کشور و به موازات یورو منتشر شود. پولی که بتوان آن را در فعالیت‌های اقتصادی روزانه استفاده کرد و به این ترتیب رشد اقتصادی را برای ایتالیا به ارمغان آورد. در فرانسه هم مارین لوپن رهبر حزب راست افراطی «جبهه ملی» بارها پول اروپایی یورو به ضرر فرانسه خوانده است. لوپن در یکی از گردهمایی‌های انتخاباتی خود در سال‌های گذشته ضمن درخواست برای خروج فرانسه از منطقه یورو گفته است: «این واحد پولی خنجری است که اتحادیه اروپا پشت مردم می‌گذارد.» مخالفت راست‌های افراطی فرانسه با یورو در شرایطی است که اقبال عمومی وی در فرانسه بیشتر شده است.

به اعتقاد ناظران، مشکلات منطقه یورو ساختاری است. منطقه یورو بخشی از یک اتحادیه اروپا چند ارزی است که به لطف آزادی جنبش‌ها، اتحادیه کارگری کارآمد است. مرکز مالی آن در خارج از منطقه، در لندن قرار دارد. حال کابوس بزرگ اتحادیه اروپا یعنی خروج بریتانیا از این اتحادیه موسوم به برگزیت، یکی از گسل‌های ساختاری این اتحادیه را فعال کرده است، روندی که برای نخستین‌بار در دولت دیوید کامرون نخست وزیر سابق بریتانیا، کلید خورد. زمانی که بحران منطقه یورو در ۲۰۱۱ آغاز شد، سرنوشت اقتصادی بخش بزرگی از منطقه یورو به‌دلیل تفاوت میان سیاست‌های پولی بانک مرکزی اروپا و بانک انگلیس در هاله‌ای از ابهام قرار گرفت. رویکرد محافظه‌کارانه بانک مرکزی اروپا منطقه یورو را وارد رکود کرد، آن هم در شرایطی که بانگ انگلیس به اقتصاد بریتانیا کمک کرده بود تا از بحران مالی خارج شده و روند بهبود خود را تحکیم کند. بریتانیا بعدها تلاش کرد تا از کسانی که در کشورهای جنوبی اروپا نمی‌توانستند شغلی داشته باشند و عمیقا با مشکل بیکاری دست و پنجه نرم می‌کردند فاصله بگیرد. سیاست‌های دموکراتیک بریتانیا باید عواقب چنین تصمیم‌گیری‌هایی را می‌پذیرفت. نتیجه این شد که همه‌پرسی برای جدایی بریتانیا از اتحادیه اروپا امروز دیگر به لحاظ سیاسی قادر نیست تا تغییراتی را که لازم است در معاهدات مورد نظر خود ایجاد کند. نشریه لوپوئن هم با اشاره به کشورهایی که همچنان خواستار حضور در منطقه یورو هستند اما از سیاست‌های فعلی نیز خشنود نیستند، نوشته: «منطقه یورو پس از بحران اقتصادی سال ۲۰۰۸ که تاثیرات مخربی را بر اروپا گذاشت با معضلات زیادی روبه‌رو است. آنچه امروز منطقه یورو را تهدید می‌کند، وضعیتی مشابه فلج اقتصادی است.»

پیروزی قاطع نخست‌وزیر بنگلادش در انتخابات

گروه جهان | مطابق اعلام کمیسیون انتخابات بنگلادش، شیخ حسینه نخست‌وزیر این کشور، با کسب پیروزی قاطع حزبش در انتخابات پارلمانی، سومین دوره نخست‌وزیری خود را قطعی کرده است. بر پایه نتایج انتخابات پارلمانی بنگلادش، حزب حاکم و حامی خانم حسینه با کسب ۲۸۸ کرسی از ۳۵۰ کرسی پارلمان بنگلادش به بزرگ‌ترین پیروزی خود دست یافت. البته ۵۰ کرسی از پارلمان بنگلادش به زنان اختصاص یافته که به تناسب آراء عمومی کسب شده به آنها تعلق می‌گیرد. احزاب مخالف دولت بنگلادش انتخابات اخیر پارلمانی این کشور را تحت تاثیر ارعاب و تهدید رای‌دهندگان از سوی حزب حاکم اعلام کرده و آن را محکوم کردند. به گفته آنها در جریان رقابت‌های انتخاباتی بسیاری از مخالفان دولت بازداشت شدند و بیش از ۱۰۰ نامزد منتقد نیز در اعتراض به نحوه برگزاری انتخابات انصراف داده بودند. کمال حسین رهبر مخالفان دولت بنگلادش، نیز با مضحک خواندن نتایج انتخابات، خواستار ابطال آن توسط کمیسیون انتخابات بنگلادش شد. حزب عوامی، حزب حامی نخست‌وزیر، که از سال ۲۰۰۹ میلادی قدرت را در بنگلادش در اختیار دارد از سوی اپوزیسیون متهم‌شده که در انتخابات پارلمانی روز شنبه از جعبه‌هایی برای رای‌گیری استفاده کرده‌اند که پیش‌تر اوراق رای حاوی اسامی نامزدهای این حزب داخل آنها ریخته شده بوده است. این انتخابات در شرایطی به پایان رسید که به گفته پلیس بنگلادش، تاکنون ۱۷ نفر در جریان این رای‌گیری کشته شدند. سخنگوی پلیس گفته ۲۰ نفر نیز در این درگیری‌ها زخمی شده‌اند.

کلاهبرداران ۶ میلیارد دلار به بانک‌های هند ضرر زدند

گروه جهان | بانک مرکزی هند اعلام کرده در سال ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ با وجود نظارت شدید، کلاهبرداران بیش از حدود ۶ میلیارد دلار از بانک‌های این کشور سرقت کرده‌اند. این آمار نشان‌دهنده افزایش ۷۲ درصدی کلاهبرداری بانکی در هند در مقایسه با سال گذشته است. به گزارش ایندین اکسپرس، در سال ۱۸-۲۰۱۷، کلاهبرداری مربوط به معاملات ارز خارجی، حساب‌های سپرده و فعالیت‌های اینترنتی افزایش یافته است. بانک‌های هند در سال جاری، کلاهبرداری سایبری بیشتری را گزارش کردند. در سال جاری ۲ هزار و ۵۹ مورد سرقت سایبری از بانک‌های هندی اتفاق افتاده که این اقدامات حدود ۱،۱ میلیارد روپیه (۱۶ میلیون دلار) به سیستم بانکی هند ضرر زده است. بیش از ۹۳ درصد از کلاهبرداری‌های بیش از ۱۰۰ هزار روپیه (۱۵۰۰ دلار) در بانک‌های دولتی و ۶ درصد از کلاهبرداری‌ها در بانک‌های خصوصی هند اتفاق افتاده است.

یکی از بزرگ‌ترین کلاهبرداری بانکی در سال جاری در بانک ملی پنجاب اتفاق افتاد. «نیرو مودی» یک جواهر فروش میلیاردر هندی از سوی سازمان مالیات این کشور متهم به کلاهبرداری ۱۴۰ میلیون روپیه از بانک ملی پنجاب شده است. بر اساس گزارش بانک مرکزی، کلاهبرداری‌های بزرگ شامل باز کردن حساب‌های جاری خارج از کنسرسیوم وامی بدون ارائه گواهینامه معتبر از سوی وام‌دهندگان، خدمات ضعیف و جعلی توسط شرکت‌های شخص ثالث، انحراف بودجه توسط وام‌گیرندگان از طریق مختلف از جمله از طریق شرکت‌های غیرحقیقی، استانداردهای ضعیف صدور اعتبار و عدم توجه به علائم هشدار سریع می‌شود.

توافق فرانسه و بریتانیا برای تشدید نظارت بر کانال مانش

گروه جهان | وزرای کشور بریتانیا و فرانسه توافق کردند تا با همکاری مشترک به افزایش بهره‌گیری پناهجویان از کانال مانش برای جابجایی میان دو کشور پایان دهند. به گزارش یورونیوز، در هفته‌های اخیر برخی پناهجویان با استفاده از قایق‌های کوچک موفق شدند از طریق کانال مانش، شمال فرانسه را به مقصد بریتانیا ترک کنند و به این کشور پناهنده شوند. افزایش استفاده از این روش موجب شده تا ساجد جاوید وزیر کشور بریتانیا و کریستف کاستانر همتای فرانسوی‌اش، در پایان مذاکرات تلفنی دو جانبه توافق کنند تا به سرعت یک برنامه عملیاتی فراگیر را برای پایان دادن به روند به اجرا بگذارند. این طرح شامل افزایش تعداد گشت‌های نظارتی، انهدام باندهای قاچاق انسان و افزایش آگاهی پناهجویان نسبت به خطرات عبور از کانال مانش است. عملیات اجرایی این طرح از طریق مرکزی که در نزدیکی کاله فرانسه مستقر می‌شود انجام خواهد شد. وزرای کشور فرانسه و بریتانیا همچنین توافق کردند تا با برگزاری جلسه‌ای مشترک ژانویه زمینه اجرای اقدام‌های تکمیلی به منظور تشدید حفاظت از مرزهای دو کشور را فراهم کنند. وزیر کشور بریتانیا در روزهای اخیر از سوی نمایندگان پارلمان و نیز انجمن‌های حامی پناه‌جویان تحت فشار بوده است. در دو ماه گذشته حدود ۲۰۰ پناهجو تلاش کرده‌اند تا از طریق کانال مانش که دارای ترافیک سنگین حمل و نقل، سرعت بالای و دمای پایین آب است، خود را به بریتانیا برسانند. سازمان ملل اعلام کرده که بحران پناهجویان جدی‌ترین چالش عصر حاضر است.

نخستین سفر رهبر کره‌شمالی به کره‌جنوبی

گروه جهان | رهبر کره‌شمالی به‌طور رسمی اعلام کرده که قرار است ۲۰۱۹ به کره‌جنوبی سفر کند. تا چندی پیش چنین اقدامی از طرف رهبر کره‌شمالی تصورناپذیر بود. به گزارش دویچه‌وله، کیم جونگ اون این خبر را در نامه‌ای به مون جائه‌این رییس جمهوری کره‌جنوبی، به مناسبت سال نو میلادی اعلام کرده و سفرش را به کره‌جنوبی برای دموکراتیزه شدن شبه‌جزیره کره مفید دانسته است.

رهبر کره‌شمالی در نامه‌اش ابراز تاسف کرده است که نتوانسته در سال ۲۰۱۸ به کره‌جنوبی سفر کند. او اما همزمان بر عزم قوی خود برای سفر در سال آینده تاکید کرده است. کیم جونگ اون همچنین در این نامه نوشته تصمیم دارد در سال ۲۰۱۹ چندین بار با مون جائه‌این رییس جمهوری کره‌جنوبی دیدار کند. رییس جمهوری کره‌جنوبی سپتامبر ۲۰۱۸ به پیونگ‌یانگ رفت و در نشست سران چند کشور شرکت کرد. آن زمان نیز اعلام شد که کیم جونگ اون در نزدیک‌ترین زمان ممکن به کره‌جنوبی سفر خواهد کرد. در صورت تحقق، این نخستین سفر رهبر کره‌شمالی به پایتخت کره‌جنوبی خواهد بود. رییس جمهوری کره‌جنوبی امیدوار است که این دیدارها بتوانند دست‌یابی به توافقی برای پایان برنامه‌های اتمی کره‌شمالی منجر شوند. رهبران دو کشور ۲۰۱۸ میلادی سه‌بار با یکدیگر ملاقات کردند. این دیدارها به‌طور محسوسی به عادی‌تر شدن روابط دو کشور کمک کرد. کره‌شمالی و جنوبی هنوز در شرایط جنگ با یکدیگر هستند. جنگ کره در سال ۱۹۵۳ میلادی با اعلام یک آتش‌بس پایان یافت، اما معاهده صلحی میان دو کشور هنوز امضا نشده است.

بازداشت یک امریکایی مظنون به جاسوسی در روسیه

گروه جهان | سرویس امنیت فدرال روسیه دوشنبه اعلام کرد یک شهروند امریکایی مظنون به «جاسوسی» را بازداشت کرده است. به گزارش یورونیوز، عالی‌ترین نهاد امنیتی روسیه اعلام کرده است این شهروند امریکایی روز ۲۸ دسامبر (هفتم دی ماه) دستگیر شده و پرونده قضایی نیز علیه‌وی تشکیل شده است. روسیه نام شهروند امریکایی بازداشت شده را پل ویلان اعلام کرده است. در بیانیه سرویس امنیت فدرال روسیه اشاره‌ای به جزئیات اتهام شهروند امریکایی نشده است. روسیه در حالی از بازداشت یک شهروند امریکایی به اتهام جاسوسی خبر می‌دهد که رابطه مسکو با کشورهای غربی در ماه‌های گذشته به‌دنبال مسمومیت سرگئی اسکریپال جاسوس سابق روس، به سردی گرائید. سرگئی اسکریپال ماه مارس گذشته به همراه دخترش در شهر سالزبری در جنوب بریتانیا مسموم شد. کشورهای غربی روسیه را به‌دست‌داشتن در ترور سرگئی اسکریپال متهم کردند. مسکو هرگونه دخالت در تلاش برای مسمومیت سرگئی اسکریپال و دخترش را رد می‌کند.

رابطه روسیه و امریکا همچنین به‌دلیل اتهام دخالت مسکو در انتخابات ریاست‌جمهوری امریکا نیز متشنج است. رابرت مولر بازرس ویژه تحقیقات در این پرونده، تاکنون تعدادی از شرکت‌ها و شهروندان روسی را به دخالت در انتخابات امریکا متهم کرده است. این افراد از سوی وزارت خزانه‌داری امریکا تحریم شده‌اند. با وجود این تنش‌ها، ولادیمیر پوتین رییس جمهوری روسیه، اخیرا در نامه‌ای به مناسبت سال جدید میلادی خطاب به دونالد ترامپ همتای امریکایی خود، از آمادگی کشورش برای مذاکره و حل اختلافات دو طرف خبر داده است.

دریچه

دیدار خصوصی ترامپ با رییس فدرال رزرو

گروه جهان | مقام‌های کاخ‌سفید تلاش می‌کنند نشستی را میان دونالد ترامپ رییس جمهوری امریکا، و جروم پاول رییس فدرال رزرو، برگزار کنند. اختلافات ترامپ و پاول بازارها را تکان داده است. وال استریت ژورنال نوشته، حتی اگر چنین نشستی به مسائل کلی‌تری همچون سلامت اقتصاد اختصاص یابد، می‌تواند به گمانه‌زنی‌هایی دامن بزند مبنی بر این که ترامپ سعی در اعمال نفوذ در سیاست فدرال رزرو دارد؛ به‌ویژه این که او آشکارا از افزایش نرخ بهره بانکی انتقاد کرده است.

آلن گرینسپن رییس سابق فدرال رزرو که برای دو دهه ریاست این نهاد را بر عهده داشت، گفته این مذاکرات می‌تواند فرصتی برای رییس جمهوری امریکا باشد تا به رییس فدرال رزرو بگوید که سیاست‌های آن را چگونه اداره کند. یک مقام ارشد کاخ سفید گفته نشست ترامپ و پاول می‌تواند در ژانویه برگزار شود. گرچه پاول از برگزاری چنین نشستی استقبال کرده، اما ناظران بر این باورند که چنین استقبالی ناشی از حس وظیفه‌شناسی پاول است، نه علاقه او به دیدار خصوصی با ترامپ.

مشاوران ترامپ می‌گویند در شرایطی که رییس جمهور، سیاست فدرال رزرو را عامل افزایش نرخ بهره در پاییز امسال قلمداد می‌کند، برگزاری چنین نشستی می‌تواند به رفع گمانه‌زنی‌ها درباره احتمال اخراج پاول کمک کند و به ایجاد ثبات در بازارهای مالی منجر شود که در هفته‌های گذشته شاهد نوسانات شدید بوده است. وال استریت ژورنال نوشته: «رییس جمهوری امریکا می‌تواند با داشتن یک ادله متقن رییس فدرال رزرو را اخراج کند اما سیاست‌های مالی که خوشایند ترامپ نیست نمی‌تواند چنین ادله‌ای را در اختیار او قرار دهد.» گرینسپن (رییس سابق فدرال رزرو) می‌گوید پاول کاری نکرده که اخراجش را توجیه‌پذیر کند.

دونالد ترامپ اکتبر گفته بود: «پاول ظاهرا از افزایش نرخ بهره خوشحال است اما این اقدام در مقابل تلاش‌های من برای کمک به رشد اقتصادی از طریق کاهش مالیات‌ها در میان مجموعه اقدامات دیگری است.» مشاوران ترامپ می‌گویند اغلب در جلسات کاخ سفید از اقدامات فدرال رزرو در زمینه نرخ بهره شکایت می‌کند.

کوتاه از منطقه

کمبود گاز، بخش صنعت کراچی را تعطیل کرد

صنعتگران کراچی در ایالت سند پاکستان، تصمیم گرفتند که با توجه به بحران جاری گاز، مراکز صنعتی و تولیدی خود را تعطیل کنند. به گزارش ایرنا، شرکت گاز جنوبی پاکستان اعلام کرده با توجه به کمبود گاز طبیعی در این کشور، جایگاه‌های عرضه گاز طبیعی در اسلام‌آباد و کراچی تا دهم ژانویه تعطیل است. البته بر اساس این اطلاعیه، روند ارائه گاز به خودروهای بخش حمل و نقل عمومی ادامه می‌یابد. صنعتگران کراچی هم اعلام کردند که خط تولید خود را به‌دلیل مشکلات کمبود گاز در این ایالت تعطیل می‌کنند. مردم پاکستان به‌ویژه کراچی با آغاز فصل زمستان با بحران کمبود گاز مواجه شده‌اند.

تایید حکم ۵ سال حبس برای فعال بحرینی

دادگاه فرجام‌خواهی بحرین حکم پنج سال حبس نبیل رجب فعال حقوق بشری را در پرونده انتشار توییت‌هایی در مخالفت با جنگ یمن و انتقاد از عملکرد قضایی صادر کرد. به گزارش رویترز، این حکم دادگاه نهایی است و قابل اعتراض نیست. رجب در پرونده دیگری نیز محکوم به دو سال زندان است که مربوط به محکومیت وی به اتهام شایعه‌پراکنی و گمراه کردن اذهان عمومی است.

بولتون به ترکیه سفر می‌کند

جان بولتون مشاور امنیت ملی رییس جمهور امریکا هفته آینده به ترکیه سفر کرده و با مقامات این کشور دیدار خواهد کرد. به گزارش ان‌تی‌وی، مذاکره با مسوولان ترکیه درباره خروج نیروهای امریکایی از سوریه مهم‌ترین محور مذاکرات بولتون خواهد بود. به گفته ناظران آگاه در دیدار بولتون با مقامات ترکیه‌ای، تعیین تقویم زمانی برای خروج نیروهای امریکایی از سوریه در راس مذاکرات طرفین قرار خواهد داشت.

خروج نیروهای آلمانی از افغانستان

در پی تصمیم واشنگتن برای خروج نیروهای امریکایی از افغانستان، برلین هم نیروهای خود را از این کشور خارج می‌کند. به گزارش دویچ‌شوله، بازرس کل ارتش آلمان گفته اگرچه خروج نیروهای امریکایی از افغانستان یک گسست بزرگ در ماموریت‌های بین‌المللی است، با این وجود آلمان هم ترجیح می‌دهد نیروهای خود را از این کشور بیرون بکشد. آلمان هزار ۱۰۰ نیرو در افغانستان دارد که عمدتا در پایگاهی در شمال این کشور در مزارشریف مستقر هستند.

کویت کاردار سفارت سوریه را احضار کرد

وزارت خارجه کویت کاردار سفارت سوریه در کویت را برای اعتراض به فهرست حامیان مالی تروریسم احضار کرده است. در این فهرست که توسط دولت سوریه تدوین شده، نام چند کویتی نیز دیده می‌شود. به گزارش الرای، حامیان مالی بودجه تروریسم شامل اسامی شخصیت‌های کویتی از جمله نمایندگان سابق، یک وزیر و مبلغان است.

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | سه‌شنبه ۱۱ دی ۱۳۹۷ | ۲۴ ربیع‌الثانی ۱۴۴۰ | سال پنجم | شماره ۱۲۸۴ | Tue. Jan 1. 2019

تعادل

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: روز تاب - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۲:۰۸ | اذان مغرب: ۱۷:۲۲ | اذان صبح فردا: ۵:۴۵
info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

چهره روز

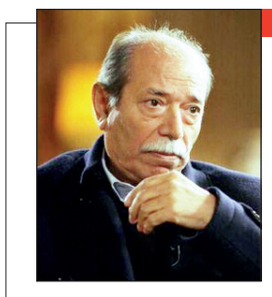

«علی نصیریان» بازیگر سریال ماه رمضان شد

علی نصیریان به جمع عوامل سریال «برادر جان» پیوست؛ این سریال از گزینه‌های پخش در ماه رمضان است.
نصیریان ـ بازیگر پیشکسوت سینما و تلویزیون ـ ایفاگر یکی از نقش‌های اصلی سریال «برادر جان» خواهد بود. سریال «برادر جان» نوشته سعید نعمت‌الله و به کارگردانی محمدرضا آهنج این روزها مراحل پیش تولید را پشت سر می‌گذارد و به زودی وارد فاز تولید خواهد شد. «برادر جان» ملودرامی اجتماعی مذهبی، قرار است برای پخش از شبکه سه سیما در ماه مبارک رمضان سال ۹۸ تهیه و تولید شود. این سریال تازه‌ترین همکاری سعید نعمت‌الله و محمدرضا شفیعی بعد از سریال‌های «جراحت»، «شیدایی»، «رستگاران»، «عقیق»، «مادرانه»، «روح‌الله» و... به حساب می‌آید. مجری طرح سریال «برادر جان» موسسه فرهنگی هنری وصف صبا است.

عکس روز

تمرین تیم ملی فوتبال در کمپ «اسپایر» دوحه

عکس: | ایرنا |

علی دایی در بین ۳۰ رکورددار گلزنی در جهان فوتبال

ورزشی

به گزارش آس، مهاجمان بزرگ جهان رکوردهای قابل توجهی در گلزنی به ثبت رساندند. در میان برترین رکوردها نام یک ایرانی نیز دیده می‌شود. او کسی نیست جز "علی دایی." مهاجم سابق تیم ملی فوتبال ایران نامش در کنار بزرگان جهان فوتبال دیده می‌شود. در ادامه به ۳۰ رکورد گلزنی اشاره می‌شود. علی دایی با به ثمر رساندن ۱۰۹ گل بهترین گلزن محسوب می‌شود. لیونل مسی، این رکورد را به خود اختصاص داده است. مهاجم آرژانتینی در سال ۲۰۱۲ در ۶۱ بازی توانست ۹۱ گل به ثمر برساند.

مسی این رکورد را نیز به نام خود اختصاص داده است. او در سال ۲۰۱۲ توانست در ۲۱ بازی ۲۵ گل به ثمر برساند. ستاره آرژانتینی بالاتر از همه است. او در ۶۹ بازی رسمی‌اش در یک فصل ۸۲ گل به ثمر رساند. هیچ بازیکنی نتوانسته بیش از مسی در سال ۲۰۱۲ برای یک باشگاه گلزنی کند. مهاجم آرژانتینی در ۷۹ بازی با پیراهن بارسلونا ۶۰ گل به ثمر رساند. در فصل ۱۲-۲۰۱۱ مسی به قله فوتبال رسید و در زمینه گلزنی همه رکوردها را به خود اختصاص داد. او ۷۳ گل در یک فصل به ثمر رساند.

میروسلاو کلوزه در ۲۳ بازی خود در جام جهانی با پیراهن تیم ملی آلمان ۱۶ بار گلزنی کرده است.

کی‌روش: فینال جام ملت‌ها برای ما بازی با یمن است

سرمربی تیم ملی فوتبال ایران می‌گوید فینال جام ملت‌های آسیا برای او بازی با یمن است و بر خلاف چیزی که برخی از مردم فکر می‌کنند، این رقابت‌ها آسان نیست. به گزارش ایسنا و به نقل از سایت AFC، تیم ملی فوتبال ایران باید از چندی دیگر کار خودش را در جام ملت‌های آسیا ۲۰۱۹ آغاز کند. ایران در این جام با تیم‌های عراق، ویتنام و یمن هم گروه شده است. ۴۳ سال از آخرین قهرمانی ایران در جام ملت‌های آسیا می‌گذرد و این بار شاگردان کی‌روش امیدوار هستند بتوانند در امارات قهرمان شوند. کارلوس کی‌روش در گفت‌وگو با AFC، اظهار کرد: بازی اول ما بازی مهمی است. همیشه بازی‌های اول بازی‌های دشواری از آب درمی‌آیند. همه تیم‌ها با آرزو و جاه‌طلبی رقابت‌ها را شروع می‌کنند و به همین خاطر مسابقه نخست همیشه دشوار است. مهم است که بتوانیم بازی نخست را پیروز شویم. مانند همیشه شروع یک تورنمنت اهمیت زیادی دارد و ما باید بتوانیم برنده از زمین خارج شویم. تیم ملی فوتبال ایران تیم نخست آسیا در رده‌بندی باید برابر یمن تیم ۲۶ آسیا و ۱۳۵ جهان قرار گیرد. با این حال کارلوس کی‌روش نمی‌خواهد تیم یمن را دست کم بگیرد و معتقد است که بازیکنانش باید کاملا متمرکز باشند. سرمربی پرتغالی اضافه کرد: من نتایج تیم‌های ملی فوتبال ایران در سطوح مختلف یعنی زیر ۱۷ سال و زیر ۲۰ سال را بررسی کرده‌ام و متوجه شدم ایران هیچ‌وقت در مسابقات رسمی یمن را شکست نداده است. یمن بازی سخت و دشواری برای ما خواهد بود. وقتی بازی شروع شود، باید از تمام ناامیدی‌ها حول محور تیم رها شویم و به کسب پیروزی تمرکز کنیم. یازده بازیکن برابر حریف قرار می‌گیرند. این بازی مربوط به بازیکنان و مربیان می‌شود. شما نمی‌توانید بازی با یمن را شروع کنید و به فکر چیزهای دیگری در جام ملت‌ها باشید. ۹۰ دقیقه باید برای مردم کشورتان بازی کنید. ۹۰ دقیقه باید برای خوشحالی و افتخار مردم ایران به رقابت بپردازید. تیم ملی فوتبال ایران از سال ۱۹۷۶ تاکنون نتوانسته است قهرمان جام ملت‌های آسیا شود. حالا بعد از یک جام جهانی خوب ایران امیدوار به کسب این موفقیت تاریخی است.

کارلوس کی‌روش گفت: اینکه تیم ملی فوتبال ایران پیشرفت خیلی خوبی از نظر نگرش، سازماندهی و نظم داشته، کاملا مشخص و شناخته شده است ولی بزرگ‌ترین اشتباهی که ممکن است رخ دهد این است که وقتی شما دوران خوبی را سپری می‌کنید برخی از مردم فکر می‌کنند که این کافی است و به چیز دیگری نیاز نداریم. این نگرش کامل اشتباه خواهد بود چون تیم‌هایی همچون قطر، عربستان و امارات ننشسته‌اند و ما را تماشا کنند، بلکه سخت تلاش می‌کنند تا به موفقیت برسند. آنها پیشرفت ایران را می‌بینند و تلاش زیادی می‌کنند تا خودشان را به سطح ما برسانند. حتی تیم‌هایی مثل فلسطین و یمن. مردم فکر می‌کنند که جام ملت‌های آسیا آسان است ولی ویتنام در چند سال گذشته پیشرفت خیلی خوبی داشته و در حال حاضر شرایط خوبی دارد. آنها اخیرا موفق شده‌اند قهرمان تورنمنت در جنوب شرق آسیا شوند. ما نباید سوار بر این موج شویم که جام ملت‌های آسیا برای ما آسان است، بلکه کاملا برعکس است. کسانی که می‌خواهند فکر کنند که در فوتبال این مسائل و بازی‌ها آسان است، فقط تلاش می‌کنند که امید ما را به خطر بیندازند. ما فروتن خواهیم بود و به تمام حریفانمان احترام خواهیم گذاشت و تلاش می‌کنیم بهترین عملکرد مان را نشان دهیم. سرمربی تیم ملی فوتبال ایران در پایان صحبت‌های خود گفت: در چنین مسابقاتی فردایی وجود ندارد اگر ما حال را پیروز نشویم. در حال حاضر فینال جام ملت‌های آسیا برای ما بازی با یمن است و به هیچ چیز دیگری فکر نمی‌کنیم. وقتی بازی با یمن تمام شد به سراغ ویتنام خواهیم رفت و بعد از آن به عراق فکر می‌کنیم. در حال حاضر می‌خواهم چنین نگرشی در تیم جا بیفتد تا بتوانیم تمام تلاش خودمان را برابر یمن در بازی نخست نشان دهیم. فعلا به چیز دیگری فکر نمی‌کنیم.

ایستگاه

بازی بازیگر در گذشته در قسمت جدید جنگ ستارگان

تاد فیشر برادر کری فیشر بازیگر درگذشته «جنگ ستارگان» می‌گوید لوکاس فیلم به میزان کافی راش استفاده نشده از کری فیشر دارد که در فیلم جدید استفاده شود. به گزارش مهر به نقل از منابع خبر امریکا، اوایل سال جاری اعلام شد که کری فیشر بازیگر درگذشته نقش ژنرال لیا اورگانا در مجموعه فیلم‌های «جنگ ستارگان» با بهره‌گیری از فیلم‌های استفاده نشده از او به سری جدید این فیلم به نام «جنگ ستارگان: قسمت نهم» برخواهد گشت. گفته شده است که از فیلم‌های استفاده نشده فیشر در «جنگ ستارگان: نیرو برمی‌خیزد» و «جنگ ستارگان: آخرین جدای» در فیلم جدید به کارگردانی جی.جی. آبرامز استفاده می‌شود، اما اینکه این فیلم‌ها تا چه اندازه پایان مناسبی برای شخصیت لیا ترسیم خواهند کرد باید منتظر ماند و دید.

بنا به گفته تاد فیشر برادر کری فیشر، لوکاس فیلم کمپانی تهیه کننده «جنگ ستارگان» به میزان کافی، فیلم استفاده نشده از کری فیشر دارد که به نظر می‌رسد نتیجه نهایی خیلی طبیعی از کار دربیاید. تاد فیشر به برنامه رادیویی «صبح بخیر امریکا» گفت: مقدار زیادی فیلم استفاده نشده وجود دارد به گونه‌ای که می‌تواند مضمون جدیدی درون داستان فیلم بگنجاند. او گفت: فیلم به اندازه‌ای است که گویی دیروز فیلمبرداری شده است.

فیشر البته تاکید کرد که اجازه ندارد درباره جزییات صحبت کند، اما گفت از آنچه انجام شده هیجان زده است. پنجشنبه گذشته ۲۷ دسامبر، دومین سالگرد درگذشت کری فیشر بازیگر شناخته شده مجموعه فیلم‌های «جنگ ستارگان» بود. «جنگ ستارگان: قسمت نهم» ۲۰ دسامبر ۲۰۱۹ به سینماها می‌آید.

هدیه «مرد عنکبوتی» برای طرفداران

کمپانی سونی در حرکتی جذاب، کل فیلمنامه آخرین انیمیشن تحسین شده خود یعنی «مرد عنکبوتی: به درون دنیای عنکبوتی» را در اینترنت منتشر کرد. به گزارش ولتوره، کمپانی سونی پیکچرز در اقدامی غافلگیر کننده متن کامل فیلمنامه آخرین انیمیشن خود یعنی «مرد عنکبوتی: به درون دنیای عنکبوتی» را به صورت آنلاین منتشر کرد. خبر انتشار این فیلمنامه را اولین بار رودی راتمن یکی از فیلمنامه‌نویسان این انیمیشن در توییتر خود اعلام کرد.

«مرد عنکبوتی: به درون دنیای عنکبوتی» انیمیشنی براساس کاراکتر ابرقهرمان مایلز مورالز/ مرد عنکبوتی از ساخته‌های مارول است که توسط استودیوی کلمبیا شاخه فیلمسازی کمپانی سونی ساخته شد. کارگردانی این انیمیشن برعهده رادنی راثمن، باب پرشچتی و پیتر رمزی بوده است و کار نگارش فیلمنامه آن را فیل لرد و رودی راتمن انجام داده‌اند. داستان فیلم درباره نوجوانی به نام مایلز مورالس است که توسط عنکبوتی رادیواکتیو شده گزیده می‌شود و قدرت‌های خاصی پیدا می‌کند.

حال سونی در حرکتی پیش‌بینی نشده و البته دلگرم کننده کل فیلمنامه این انیمیشن را به صورت آنلاین منتشر کرده است؛ اقدامی که به مذاق طرفداران این هنر بسیار خوش آمده و کلاس درسی برای دوستداران این هنر است تا از جزییات نگارش فیلمنامه یک انیمیشن حرفه‌ای آگاه شوند.

بازار هنر

«عباس کیارستمی» با عکسی بی‌نام آمد

دهمین دوره از حراج تهران ویژه هنر معاصر ایران ۲۱ دی ماه سال جاری با ۱۱۴ اثر چکش می‌خورد که مروری بر برخی هنرمندان و آثار شاخص آنها داشته‌ایم.

آثار حاضر در دهمین حراج تهران از بین آثار ۱۰۵ هنرمند انتخاب شده‌اند که از میان آنها ۸۹ نفر در قید حیات هستند و ۱۶ نفر باقی، دارفانی را وداع گفته‌اند. دهمین حراج تهران در حالی طبق سنوات گذشته در هتل پارسیان آزادی برگزار می‌شود که باسابقه‌ترین هنرمند در این رویداد منیر فرمانفرماییان متولد ۱۳۰۱ است که سال گذشته نیز یک تالار دائمی با نام او در باغ موزه نگارستان افتتاح شد. آثار حراج دی ماه ۹۷ شامل ۷۵ اثر نقاشی، ۱۹ نقاشی خط، ۱۴ مجسمه و ۶ عکس می‌شود که قیمت مجموع آنها بین ۲۵ تا ۳۵ میلیارد تومان برآورد شده است. از میان آثار هنرمندانی که در دهمین دوره حراج تهران چکش خواهند خورد، می‌توان به کوروش شیشه‌گران که با دو اثر «آشوب» با قیمت ۸۰۰ تا ۱ میلیارد و دویست میلیون تومان و «درخت» با قیمت ۴۰۰ تا ۶۰۰ میلیون، منیر (شاهرودی) فرمانفرماییان که با دو اثر در حراج امثال حضور دارد که یک اثر با قیمت ۲ تا ۳ میلیارد تومان و دیگری با قیمت ۳ تا ۴ میلیارد تومان چکش خواهد خورد. اثری بدون عنوان از عباس کیارستمی با قیمت ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان در این دوره از حراج حضور دارد. حسن زنده‌رودی با دو اثر؛ یکی با قیمت ۳ تا ۴ میلیارد تومان و دومی با قیمت ۲۰۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان، فرامرز پیلارام با دو اثر با قیمت‌های ۲۵۰ تا ۳۵۰ میلیون تومان و ۸۰۰ تا یک میلیارد و دویست میلیون تومان از دیگر حاضران در حراج هستند. بهمن محصص نیز با «پرنده‌ها» به قیمت ۲ تا ۳ میلیارد تومان از دیگر چهره های شاخص دهمین حراج تهران است و وای زی کامی (کامران یوسف‌زاده) با اثر «خودنگاره از کودکی» با قیمت ۸۰۰ تا یک میلیارد و دویست میلیون تومان و ژاله تباتبایی با دو اثر به قیمت ۴۰۰ تا ۶۰۰ میلیون تومان در دهمین دوره از حراج تهران آثارشان چکش می‌خورد. دهمین دوره حراج تهران نوزدهم الی بیست‌ویکم دی ماه در هتل پارسیان آزادی تهران برگزار می‌شود.

اجرای تئاتری با دغدغه التهابات روز بازار سرمایه

نخستین نمایش با دغدغه التهابات روز بازار سرمایه به زودی برای بازبینی آماده می‌شود. نخستین نمایش با دغدغه التهابات روز بازار سرمایه به زودی برای بازبینی آماده می‌شود. «شوبیل» به نویسندگی و کارگردانی محمدرضا قلمبر و تهیه کنندگی امین آذریان و سعید اسلامی بیدگلی که مدتی است تمرینات خود را در سکوت خبری آغاز کرده به زودی توسط شورای نظارت و ارزشیابی اداره کل هنرهای نمایشی بازبینی خواهد شد.

این نمایش در صورت اخذ مجوز از اواخر ماه در سالن اصلی عمارت نوفل لوشاتو روی صحنه خواهد رفت.

ایوب آقاخانی در این نمایش به عنوان مشاور متن و اجرا حضور دارد. نمایش شوبیل در قالب یک درام اجتماعی معاصر به اتفاقاتی می‌پردازد که برای یک شهروند ساده به دلیل نزدیک شدنش به محورهای بازار سرمایه رخ می‌دهد. نمایشنامه شوبیل با نگاه به طرحی از امین آذریان براساس ماجراهای واقعی نوشته شده است.

«قانون مورفی» از چهارشنبه اکران می‌شود

غلامرضا فرجی سخنگوی شورای صنفی نمایش از اکران «قانون مورفی» از چهارشنبه این هفته خبر داد. غلامرضا فرجی سخنگوی شورای صنفی نمایش درباره خروجی جلسه دیروز دهم دی ماه شورا گفت: در جلسه مقرر شد فیلم سینمایی «قانون مورفی» ساخته رامبد جوان از چهارشنبه ۱۲ دی ماه به سرگروهی استقلال به جای فیلم سینمایی «پاستاریونی» ساخته سهیل موفق اکران شود اما اکران «پاستاریونی» در زیرگروه‌ها همچنان ادامه دارد.

او افزود: همچنین در این جلسه قرارداد فیلم سینمایی «بهشت گمشده» در سرگروه باغ کتاب بعد از فیلم سینمایی «قرارمون پارک شهر» به کارگردانی فلورا سام ثبت شد. فرجی در پایان عنوان کرد: اکران بقیه فیلم‌ها همچنان ادامه دارد اما هفته آینده کف فروش آثار بررسی می‌شود.

گشایش نمایشگاه بین‌المللی «به رنگ حیات»

نمایشگاه پوسترهای آب تحت عنوان "به رنگ حیات" با نمایش ۴۸ اثر از هنرمندان ۱۷ کشور جهان در باغ موزه قصر برگزار می‌شود.

نمایشگاه بین‌المللی پوستر آب با عنوان "به رنگ حیات" عصر پنجشنبه سیزدهم دی ماه ساعت ۱۵ در نگارخانه ملک‌الشعرای بهار باغ موزه قصر گشایش خواهد یافت. در این نمایشگاه ۴۸ اثر از هنرمندانی از کشورهای ایران، آمریکا، لهستان، پرو، سوئیس، کره جنوبی، کنیا، چین، یونان، اکوادور، روسیه، اندونزی، فلسطین، فرانسه، مکزیک، اوکراین و اکوادور به نمایش در می‌آید.

در این نمایشگاه آثار طراحان گرافیکی چون الکس جوردن، آویرام میبر، برایان استوفر، بیونگ ایل سان، کریستوفر هان، کریستوفر اسکات، دیوید جیمنز، المر سوسا، فابیون امانول، هلن برانکاوا، ایروان هارنوک، ایوان کیروپالومینو، کیت کیتز، لوییز یانیز، ماریو فونتس، آلکو پوجزو، پپه آلمنتو، پتر پوکس، سابینا آبرهوزر، شافنگ، هیونهو شین، یوسی لمل، یوری گولیتو، ژانگ یونگ و از ایران نام‌های اونیش امین الهی، محمد اردلانی، زهرا پاشایی، فرشید پارسی کیا، آرش تنهایی، محسن سلیمانی، زهره شیروانی هرندی، مهرداخت دارابی، حامد حکیمی، اشکان قازانچایی، میلاد قلیچ و ناصر نصیری به چشم می‌خورد. افتتاحیه این نمایشگاه در روز پنج شنبه ۱۳ دی ماه ساعت ۱۵ در نگارخانه ملک‌الشعرای بهار باغ موزه قصر خواهد بود. باغ موزه قصر در میدان خیابان شریعتی خیابان پلیس واقع شده است و نمایشگاه تا ۲۰ دی ماه ادامه خواهد داشت.

میراث‌نامه

تخریب عرصه شهر باستانی شوش متوقف شد

مدیر کل دفتر بررسی عملکرد، بازرسی و رسیدگی به شکایات سازمان میراث‌فرهنگی، صنایع‌دستی و گردشگری از توقف حفاری غیرقانونی دومحوطه تاریخی شوش خوزستان، با دستور استاندار خوزستان خبر داد.

حدود هشت سال از مطرح کردن طرح «تعویض پل روگذر شوش ـ اندیمشک و تبدیل آن به زیرگذر» در شهر شوش می‌گذرد، این طرح با وجود ایزنی‌های گسترده، از نکات بنیادین و مهمی غفلت کرده بود؛ یعنی نخست به ماهیت محلِ پل روگذر «شوش ـ اندیمشک» که در درون عرصه ثبتِ جهانی شهر باستانی شوش قرار داشت بی‌اعتنا بود، و از سوی دیگر به این امر توجه نداشت که تبدیل پل روگذر به «زیرگذر» عملاً پیشرفتی در توسعه شهری شوش به دنبال ندارد، و ـ ضمن خطرزا بودن ـ نه تنها در درازمدت مشکلات شهری شوش را کم نمی‌کند، بلکه مانند مرهمی موقتی عمل می‌کند.

در این ایزنی‌ها وضعیت عرصه فرهنگی و تاریخی شهر باستانی شوش در جلسه‌های متعدد شهرستانی و استانی اعلام شدند، همچنین پیشنهاد ایجاد جاده کمربندی در این شهر تاریخی در طرح جامع شوش به عنوان منطقی‌ترین راه‌حل کاهش ترافیک و حفظ ایمنی شهروندان مطرح شد اما متاسفانه با اصرار مطرح کنندگان فقط گزینه «احداث فوری زیرگذر» آن هم در همین منطقه مواجه شد. در عین حال، اگرچه میراث فرهنگی یک راه‌حل، یعنی ایجاد جاده کمربندی را مطرح کرد اما همین راه‌حل نیز در حد طرح باقی ماند و فقط به وزارت راه و شهرسازی پیشنهاد شد. از سوی دیگر، پیگیری کنندگان ایده «زیرگذر» یکی از دلایل عامه‌پسند برای اجرایی کردن طرح‌شان را این طور بیان کردند که «اگر آثاری هم در محدوده جاده ترانزیت کنونی وجود داشته، در دهه‌های گذشته به خاطر زیرسازی‌های جاده و احداث پل روگذر موجود از بین رفته یا آشفته شده است». به همین دلیل، در مرحله بعد قرار شد تا با هدایت و نظارت پژوهشکده باستان‌شناسی و انجام گمانه‌زنی برای شناختِ بیشتر بسترِ موجود، نظر نهایی مبتنی بر دستاوردهای این مطالعات اعلام شود، در همان زمان با وجود ایجاد چند گمانه، اما هیچ اعتباری برای انجام بررسی‌های میدانی و مطالعات باستان‌شناسی پرداخت نشد. رحمت‌الله رئوف، دبیر و مجری آیین‌نامه حفاظت از میراث فرهنگی کشور، با اشاره به تاکید معاون رییس جمهور و رییس سازمان میراث فرهنگی برای بررسی دقیق این محوطه و از سوی دیگر توجه به برطرف کردن مشکل مردم منطقه به ایسنا می‌گوید: حفاری غیرقانونی در محوطه تاریخی شوش خوزستان، با دستور غلامرضا شریعتی ـ استاندار خوزستان ـ متوقف شده است، که عملکرد وی جای تقدیر دارد، از سوی دیگر هنوز کارشناسان پژوهشگاه در حال بررسی علمی این محوطه تاریخی ـ فرهنگی هستند تا نهایتا سازمان میراث فرهنگی، درباره این زیرگذر اظهار نظر کند.

او با بیان اینکه روح‌الله شیرازی ـ رییس پژوهشکده باستان‌شناسی ـ، سیامک سرلک ـ معاون پژوهشکده باستان‌شناسی ـ و فرهاد عزیزی ـ مدیر پایگاه‌های جهانی ـ در این محوطه مستقر هستند و اکنون در حال بررسی محوطه هستند، ادامه می‌دهد: تیم باستان‌شناسی با قاطعیت در حال پژوهش است تا نتیجه اعلام شود. او در پاسخ به این پرسش که در طول یک سال گذشته، معاونت میراث فرهنگی چه اقدامی برای کم کردن این مشکلات کرده است، می‌گوید: انجام گمانه‌زنی و حفاری در هر منطقه توسط پژوهشکده باستان‌شناسی مستلزم برنامه و اعتبار است، متاسفانه اکنون اعتبار برای انجام این فعالیت‌ها در اختیار نداریم، اما با این وجود معاون میراث فرهنگی به عنوان شورای عالی شهرسازی بانظارت وزارت راه درخواست کردند تا از راه کمربندی استفاده کنند، چون ایجاد حفره جدید اتفاق جالبی نیست و نباید در این محوطه حفاری انجام شود. او می‌گوید: مردم پیشنهاد راه کمربندی را از سوی وزارتخانه قبول نکردند و باز هم برای ایجاد زیرگذر تاکید کردند، اما خوشبختانه با دستور استاندار، باید منتظر نظر سازمان میراث فرهنگی باشیم. او طرح ایجاد بزرگراه در کنار شهر را خوب ارزیابی می‌کند و می‌گوید: فقط باید مشکلات موجود در این محوطه توسط مدیریت شهری برطرف شود.

تاریخ‌نگاری

نامه تاریخی امام خمینی (ره) به گورباچف

یازدهم دی ۱۳۶۷، امام خمینی (ره) پیام مهم و تاریخی خود را در قالب نامه‌ای به گورباچف نوشتند، این پیام در شرایطی نگاشته شد که تحلیلگران سیاسی با توجه به تحولات دنیای کمونیسم، قادر به اظهارنظر در این باره نبودند، امام سقوط کمونیسم را حتمی دانست و نسبت به فروافتادن در دام نظام سرمایه‌داری غرب به وی هشدار داد، این پیام در سیزدهم دی ماه به وسیله هیات عالی رتبه ایرانی به کاخ رهبری شوروی ابلاغ شد. رهبر انقلاب اسلامی ایران در این نامه به گورباچف نسبت به مرگ کمونیسم هشدار داده و گفتند: جناب آقای گورباچف، برای همه روشن است که از این پس کمونیسم را باید در موزه‌های تاریخ سیاسی جهان جستجو کرد؛ چرا که مارکسیسم جوابگوی هیچ نیازی از نیازهای واقعی انسان نیست؛ چرا که مکتبی است مادی، و با مادیت نمی‌توان بشریت را از بحران عدم اعتقاد به معنویت، که اساسی‌ترین درد جامعه بشری در غرب و شرق است، به درآورد.

ایشان از رهبر شوروی خواست به سیاست مذهب‌ستیزی خاتمه دهد و نسبت به اسلام مطالعاتی انجام دهد.

ایشان در بخشی دیگر از نامه درباره تغییرات حزبی در شوروی افزوده بود: هر چند ممکن است حیطه تفکر و تصمیمات جدید شما تنها روشی برای حل معضلات حزبی و در کنار آن حل پاره‌ای از مشکلات مردمتان باشد، ولی به همین اندازه هم شهامت تجدیدنظر در مورد مکتبی که سالیان سال فرزندان انقلابی جهان را در حصارهای آهنین زندانی نموده بود قابل ستایش است. رسانه‌های غربی در همان زمان نامه امام را در راستای تبلیغات و جنگ سرد موجود بین شرق و غرب تفسیر کردند. روزنامه نیویورک تایمز در ۵ ژانویه سال ۱۹۸۹ تنها دو روز بعد از تسلیم نامه امام به گورباچف به سلیقه خود فرازهایی از این نامه را که به گورباچف هشدار می‌داد که بعد از این کمونیسم را باید تنها در موزه‌های تاریخ جست و جو کرد، نقل کرده بود. این روزنامه همچنین از جمله‌ای دیگر از نامه یاد می‌کند که در آن امام خمینی (ره) از شجاعت گورباچف در درک و تبیین این نکته که کمونیسم دوای درد انسانیت نیست خبر داده است. امام خمینی (ره) در این نامه اشاره‌ای به کشتار مردم افغانستان توسط نیروهای شوروی نکرده بود اما به گورباچف هشدار داده بودند که مبادا این تغییرات را به سوی فروریختن نظام بسته شوروی و به روشنی به سوی غربی شدن پیش ببرد: «مشکل اصلی کشور شما مساله مالکیت و اقتصاد و آزادی نیست. مشکل شما عدم اعتقاد واقعی به خداست.» پیام امام خمینی (ره) و پیش‌بینی سقوط شوروی ۳ سال پیش از رویداد این واقعه و اندکی پس از پایان جنگ ایران و عراق بود.